

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

- + *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
- + *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
- + *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
- + *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página <http://books.google.com>

w. 929.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

411

C. J. Bennet

ERATOSTHENICA

COMPOSIT

GODOFREDUS BERNHARDY.

BEROLINI, MDCCCXXII.
IMPENSIS GE. REIMERI.

REVUE DE LA BIBLIOTHÈQUE

DE LA SOCIÉTÉ

DE LA BIBLIOTHÈQUE

DE LA SOCIÉTÉ

DE LA BIBLIOTHÈQUE

Beff

Fragmenta, memoriam tum certam, tum latissimam
suis auctoribus conciliatura, eam praeferre convenit
naturam, ut colligantur, componantur, explanentur.
Qua ipsa triplici necessitate quantis editor implicetur
negotiis, non difficulter intelligi licet. Praestant enim
auctores, quorum opera utcumque integra steterunt, ar-
gumentum perspicuum, definitam quandam ratiocina-
tionum seriem et complexum, decursum orationis in-
stitutae reliquis aptum, ambitumque accuratis circum-
scriptum limitibus: ordinem denique perpetuum, ad
quem etiam minutissimae quaeque sententiae exigantur.
At vero quorum virorum ingenii monumenta tempo-
rum sive iniuria sive potius cura posteritatem non at-
tigerint, in obscuro argumento atque in ruinis versan-
tur, neque luminibus aut verborum mente probabili
concluserum, aut sententiarum omne propositum expe-
dientium, illustrantur. Ac primum collectione reli-
quiarum rem indigere apparet, quae ut clarissima viri
ferè ignoti effigies animo concipiatur, ne sublestissimum
quidem dictum opinionemve praetermittat. Unde con-
ficitur, lectionem requiri universos antiquitatis libros
complexam. Est sane immensa ea eruditio non alia,
quam diligentiae pertinacissimae laus et progenies; sed
quotusquisque adeo et ab otio et ab aevi amplitudine
beatus reperitur, ut ad istud fastigium evahi potuerit?
Inandivimus adhuc de Triumviris Batavis, Hemsterhu-
sis, Valekenario, et quem dubitanter adicio Ruhnke-

nio. Possit, neque immerito, ab indicibus auctorum (auctoribus enim praecipue significandis, ut quorum loci etiam per accuratissima digesti adversaria quaerentem saepenumero lateant, index debebat addictus esse.) subsidii aliquid expectari; verum isti nimia negligentia fere ubique constructi deprehenduntur. Proinde non facile quisquam unum alterumve fragmentum hic quoque omissum mirabitur, cum praesertim ne Bentleium quidem, hoc in genere administrando prae ceteris insignem, Callimacheorum nihil effugerit. Accedit, ut eorum hominum, qui late patentem olim obtinuerint celebritatem, non pauca etiam apud eos quos minime expectares auctores, nomine sive neglecto, sive depravato, latent, qualia vix critici exercitatis acumen penitus eruerit.

Deinde fragmentis componendis collatorem sese addicere decet. Quod si interpretis praestantia, qui argumenti quamvis expositi, planam tamen intelligentiam non ab omni parte admittentis, molestias ita sustulerit, ut ordinem et nominum et sententiarum usquequaque perspicuum commonstret et exhibeat, eius igitur interpretis praestantia iustissimis effertur laudibus: multo etiam maiore in loco ille ponendus erit, qui argumentum neque ad omnium cognitionem obiectum, neque artem copiamque sui faciens, in integrum restituerit, et lacunis quantumvis impediens, explicationem et ambitum proposuerit. Ex hac studiorum parte, omnium difficillima, plerosque fragmentorum editores minus censi voluisse, non utique est quod miremur: mireris tamen, illum, quem sagacitate perpauci aequipararunt, Bentleium, prorsus ignorasse videri, etiam Callimachi reliquias concinnandas fuisse. Unde necessario accidit, ut quae dextre disposita adumbrationem certe ingenii et mentis, qua locos suos auctor pertractare consuesset, forent constitutura, ea non nisi curiosi-

tati minutiarum studiosae satisfacere queant. Inde etiam aliud aliquanto gravius malum provenit, quod libros illi affingebant nunquam evulgatos, magnam istos partem vel indoli scriptoris adnotos procul abiciendos. Veluti ne imprimis novissimos huius negotii administratores ambitiose perstringam, eidem Callimacho Criticus Britannus viginti ipsos commentarios (vel poemata) tribuit, qui sigillatim editi non fuerant. Quid quod nostro Eratostheni, quem isti titulorum scrutatores pessime habuerunt, Fellus Galeusque opera coniuncta circiter quadraginta, alii etiam sexcenta volumina assignarunt? Quis non rideat, semel auditum, Vossianum, Salmasium, Fabricium commentationem in architectura versatam, et magis etiam ridiculam, eundem Fabricium medica scripta Eratosthenis posuisse? Equidem cum persuasissimum haberem, istam molestissimam licet componendi fragmenta operam summam huius quaestionis complecti, in eam rite persequendam omni incubui studio et ardore, legenda viri hac in arte sine comparatione principis, Valckenarii, vestigia ratus.

Ultimum obtinuit locum illustratio fragmentorum. Hic ne quis modulum normamque, ad quam singula huius opellae conformavi, temere sibi carpendam arripiat: illustrationem omnino praetermissam fuisse, ultro confiteor. Duplex datur explicandi ratio, altera indocta et puerilis, qua cum primum caluscunq; argumenti sermo est infectus, locos undecunq; acceptos, rei sive accommodatos sive ineptos, ingerant et convehant; altera docta, liberalis, ingenua, quae cognitione et peritia universae antiquitatis capitum suffulta, quaecunq; expedienda sibi sumpsit, eorum vim et sententiam, toto patefacto ambitu, originibusque ad istius scriptoris usque aetatem accurate et perspecte repetitis, expendere nonit atque investigare. Ad priorem igitur regulam multos, ad alteram ne septem quidem auctores post

tot saeculorum desertum indagatos esse contenderim: illam sprevi, hanc ignoravi. Atque Eratosthenis, viri et acuminis et eruditione longe praestantissimi, quia tandem et Geographica, et reliqua mathematici argumenti, et opera litterata, pauca adhuc lustra emensus, ea quae tantum decet virum amplitudine et doctrinae copia explicaverit? Satis habui viam, qua monumenta maximi illius ingenii extracta et adornata fuerint, pauca ea breviloquantia quam ubique effingere velui demonstrasse; idemque satis habui, allatis quae praesertim ad Geographica diiudicanda pertinerent, taedio laboris, supra quam dici potest molesti et temporis rapacissimi, tandem aliquando emeruisse; ut Eratosthenis memoria sensim evanida atque obscurata clarior et fructuosior emereret. Quod si quis neget, omnino hanc provinciam suscipi debuisse, eidem ipse assentiar, iustam fragmentorum tractationem illius praecipue, qui ingenuam attigerit interpretationem, domicilium esse opinans. At quot eorum omnium qui hoc in litterarum genere principatus potiti censentur eum scriptorem Graecum vel Romanum, qui operae referret pretium, nedum fragmenta, redintegrandam sibi proposuerunt? Proinde alterius vires non adeo erant sperandae.

Quibus expositis si de recentioribus quae usu venire poterint adminiculis verum pronuntiavero iudicium, talem non existimo commemorationem quemquam in gloriolae cupidam affectationem versurum esse. Quippe adeo infelices qui Eratosthenem advertentem rem suam gesserunt, ut tam vehementer absurda super vetusto poeta vel litterato pedestria orationis auctore prolata non meminerim. Primus pro more plura Eratosthenes enumeravit Io. Meursius ad Hesychium Milesium (Opp. T. VII. p. 239.) et Nicomachum p. 166. Non ita meliora dedit G. I. Vossius de historicis Graecis. Insecutus est Io. Fellus, Geometra, a Graeci tamen

sermonis peritia abhorrent, qui praefatione ad Catastra multa excogitavit scripta, ac nonnulla splendida- rum epularum frustra apposuit: nescio qua mente eo- nus instituto; paucia enim fragmentis in hac quaestione nihil effici patet. Quae Fellus erat volumina commen- tus, eandem viam ingressus auxit Galena praefatione ad alteram opusculorum mythologicorum editionem. Uter- que testes non nisi nomine excitarat. Neque maiore po- test illis praefatione Ionsius insigniri, qui de scriptoribus hist. philos. II, 7, nihil quod alicuius foret momenti edisseruit. Istiusmodi copiis adhibitis non sane egra- gia praestitit Fabricius (cuius editio Harlesiana semper hic laudatur), significavit tamen sanae mentis indicia. Qui proxime scholae Alexandrinae historiam composuit, ea qua decebat et gravitate et iudicii severitate enarra- tam utilitatem sane insignem praestituram, Matherum dico, sua quoque de Eratosthene proposuit, erroribus scaten- tia quibuscunque (T. I. p. 130 sq. 134 — 37. II. p. 35. 54. 87. alibi): perstringere in tanta aliorum col- luvie nihil attinuit. De libellis geographicis qui ad Eratosthenem pertinuerint suo loco quaedam reperiantur.

VITA ERATOSTHENIS.

Vitam tanti viri eadem qua plerosque antiquitatis auctores cura docti olim grammatici amplectebantur. Unus adhuc Suidas nonnulla etiam de scriptis praestat, qui si reliqua per argumenta eundem a diligentia et ra- tiocinatione sese exhibuisset, prae ceteris profecto di- gnissimus foret, qui neglectus iaceret sorderetque: *αὐτὸ δὲ λέγει.*

Ἐρατοσθένης Ἀγλαῶν, οἱ δὲ Ἀμβροσίου, Ἐρεθ- ναῖος, μαθητῆς φιλοσόφου Διοτάρχου Χίου (leg. τοῦ Χίου), γραμματικῶν δὲ Ἀθανασίου τοῦ Κρηναίου καὶ

Καλλιμάχου τοῦ ποιητοῦ. μεταξέωφθ' δὲ τῆ Μοῦσῶν
 ἐπὶ τοῦ τρίτου Πυθαγοραίου, καὶ δεύτερῳ μέρος τοῦ
 πέμπτου. διὰ δὲ τὸ δεύτερῳ εἶν ἐν παντὶ εἶδει παιδείας
 τοῖς ἀρχαῖς ἐγγίεσσι τὰ βήματα ἐπεκλήθη. οἱ δὲ καὶ
 δεύτερον ἢ πρὸν Πλάτωνα. ἄλλοι Πένταθλον ἐκάλεσαν.
 ἐπέχθη δὲ ἐπὶ Ὀλυμπιάδι, καὶ ἐτελεύτησεν ἢ ἐπὶ τῶν γε-
 γονῶς, ἀποσχόμενος τροφῆς διὰ τὸ ἀρβλυδένειον, μα-
 θητὴν ἐπισημὸν καταλιπὼν Ἀριστοφάνην ἔτα Βυζάν-
 τιον, εὐ πάλιν Ἀρισταρχος μαθητὴς· μαθητὰ δὲ αὐ-
 τοῦ [καὶ] Μνασίας καὶ Μενάνδρος καὶ Ἀριστις. ἐγραψε
 δὲ φιλόσοφα καὶ ποιήματα καὶ ἱστορίας, ἀστρονομίαν
 ἢ πεπασσηρικμοῦς, περὶ τῶν κατὰ φιλοσοφίαν ἀρετῶν,
 περὶ ἀλυσίας, διαλόγους, καὶ γραμματικὰ συγγὰ. Eu-
 doxia p. 172. Iocuna exscribens praebet διαλόγους πλει-
 ονους καὶ ἄλλα τινὰ· proprius ad Suidas morem, qua
 v. c. Pindaro praeter ea quas unice reliquit ἄλλα πλε-
 ονῶν affingebat, accedeas. Quibus, si minimus positus
 numerus, sex hasant vitia pliusve minusve imperita.
 Quod enim primum Eratosthenes Athenia accessitas di-
 citur, ad haitium Geographicorum demonstrabitur, obi-
 ter tantum illic cum esse versatum. Iata vero his,
 quantum Eratosthenes nobis cognoscitur, illius habita-
 tionis potuit opportunitas offerri, tum Aristonem et Ar-
 cesilaum cum scholam adolesecens audiret, tum quando
 Graeciam, fortasse Geographicis conscribendis, peragra-
 vit. Sed in hoc itinere Alexandriam adscitum fuisse,
 veri non simillima verisimilitudo est. Deinde διὰ τὸ
 δεύτερῳ εἶν ἐν παντὶ εἶδει παιδείας, τοῖς ἀρχαῖς ἐγγί-
 σατα, βήτα perhibetur dictus: ita enim Meursius
 emendavit ad Herychium Milesium, qui eandem occi-
 nit cantilenam. Accedunt Marcianus Heracl. peripli
 p. 65. Ἐρατοσθένης, ὃν βήτα ἐκάλεσαν οἱ τοῦ Μου-
 σείου προδύνατος. Chrestomath. ex Strabone p. 6. vol.
 II. geographicorum Hudsoni: Ὅτι Ἐρατοσθένης οὔτε
 τῶν εἰσαριθμῶν ἦν, οὔτε τῶν γηγενῶς φιλοσοφούν-

τῶν διὰ τὴν βίβλιν διαλεξίῳ, ὡς καὶ δευτέρῳ ὑπέ-
 ρουον ἐπὶ τῶν κειμένων. Chrestomasthiae testimonium,
 cum ista Strabonia excerpta inter se magnopere discre-
 pent, aliunde varie interpolata, non maiorem, quam
 Suidas sive Hesychius, habebit vim; Marcianus autem,
 fraudis turpissimae convictus, cum praesertim Eratosthe-
 nis adversarium, Artemidorum, compilaverit, non tam
 locupletem esse testem exhibuerit. Potuerunt tamen
 doctissimi homines sine haesitatione Eratosthenem βίβλιν
 erere: quorum si tanti est disputationes maxime de
 hac voce vide apud Reinecium Var. Lectt. I. p. 51.
 extr. sq. Vossium de hist. Gr. p. 109. Iosium de scriptis
 hist. philos. II, 7. tandem Fabricium Bibl. Gr. IV. p.
 118. Rectius invidiae hominum cognomen tribuebat
 Seidelius praef. Geogr. p. XIII., quod et per se in du-
 bium vix cadit, in tanta permutatorum velis remisque
 pertractata contentione, indicisque unius Strabonis de
 Eratosthene non intellecto adhibitis; et si observaris,
 Marcianum hanc in rem vetustissimum praestare au-
 ctorem, certissimum videbitur. Pergit Suidas: αὐτὸς
 καὶ δευτέρῳ τῶν νέων Ἰλιάνων. Platonis dogmata No-
 strum sectatum esse nihil admonemur; neque si dialo-
 gos ceterasque commentationes philosophicas scite Erato-
 sthenes collerterque, cuius indicia quaedam occurrunt,
 persequatur; alter ideo Plato petuit audire; quod au-
 tem Fabricius ait IV. p. 118, propter singularem qua-
 litate fuerit etiam in Platone mathematicarum disciplina-
 rum cum reliqua philosophia coniunctionem titulo au-
 ctam, speciosius quam verius dictum percipitur. Qua-
 propter vel eraditi hominis sententia, honorifica laude
 Eratosthenem condecorantis, vel Ἰλιάνων compen-
 dium Suidam fefellisse censendum est. Praeterea γε-
 λῆσκα ante philosophica scripta memorata non exi-
 mium producat acumen; ἰσοπέλας Eratosthenem emi-
 sisse falsum est, mendacique in societatem venit etiam

Στράβ. v. Κυρηναί; ἀστρονομίαν ἢ μεταστοιχείωσιν, ἃς
 παρ' αὐτὸν κατὰ φιλοσοφίαν αἰρέσεων quatuor errata
 exhibent, secuturis de Mercurio et Philosophicis No-
 stri disputationibus demonstratum dedi; γραμματικὰ
 οὐχ ἕξ illinc unde pleraque Suidae emanavit. Gramma-
 tica Eratasthenes tanquam singularem doctrinam ne-
 que exposuerat, neque quo erat ingenio exponere po-
 tuit; libros certe de antiqua comoedia neminem huc
 protrahiturum opinor. Eundem commisit errorem Cle-
 mens Alex. Strom. I. p. 309. A. Ἀπολλόδορος δὲ ὁ
 Κυρναίος πρῶτος τοῦ Κυρναίου εἰσαγγέλατο τὸ ὄνομα,
 καὶ Γραμματικὸς προσήγορεύθη. ἔγιοι δὲ Ἐρατοσθένη
 τῶν Κυρναίων φασιν, ἔπειθ' ἐξέδωκεν οὗτος βιβλία
 δύο, Γραμματικὰ ἐπιγράψας; cuius opinionis origo
 fortasse ex interpretationis temeraria significationis τοῦ
 Κυρναίου derivari potest; Callimachum autem ἀπο-
 μνήματα γραμματικὰ edidisse, id vero arbitrari nihil
 vetat, ut quem etiam Apollodorus (v. Geographicorum
 init.) Grammatici appellatione diserte perstrinxerit. In-
 ter grammaticos recenset etiam Tatianus p. 107, quem
 vel nominasse sufficit. Hesychium autem hac si Diis
 placet Grammatica per Alexicon saepe usum fuisse,
 quae Felli est sententia, id tandem proferri potuisse,
 nemini non singularis esse imperitiae videbitur. Sed
 Suidae mirare diligentiam, qui capitalia opera, Geogra-
 phica et libros de antiqua comoedia, omiserit; Fabricius
 quidem nescio quo iure ipsum Suidam haec commenta-
 rios afferre pronunciarit Bibl. Gr. II. p. 441.

Quae igitur ad Suidam spectant vel illustrandum
 vel supplendum, paucia utpote pauca subiungam. Cy-
 renis Aglaio patre Eratasthenem natum multi perhibue-
 runt. Lucianus Macroh. 27. Γραμματικῶν δὲ Ἐρα-
 τοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαίου Κυρναίος, ὃν οὐ μόνον
 γραμματικῶν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἂν τις εὐνόησει, καὶ
 φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην. Dionysius Cyzicenus epi-

grammate infra exhibendo. Proinde Steph. Byz. v. Κυ-
 ρήνη ἐπεύδει ἢ Ἐρατοσθένος Ἀγακίους παῖς, ὁ
 ἱστορικός emendandus est. Aetas eius satia perspici-
 tur, tum ipsius fragmentis quibusdam (v. c. Geograph. fr.
 XV.), tum testimoniis, Eusebii Chronica n. MDCCCIII.
 ad septimum annum Ptolemæi Philopatoris, Ὀλυμπια-
 ρικά, ἀνα 3; Ἐρατοσθένος ἔγνωρίζετο. Syncelli p.
 282, B, ad tempora Philippi III: τότε Ἐρατοσθένος
 ἔγνωρίζετο. Chronici Paschalis p. 175, D, a. U. C. 681.
 Τη. Φλαμνίκου καὶ Φίλου, Ἐρατοσθένος ἔγνωρίζετο.
 Patet hinc, Eratosthenem natu demum grandem libros
 vulgavisse. Alio modo florentissima eius aetas liquet
 iis locis, qui Ἀπολλωνίω cum Eratosthene ὀμιλοῦ-
 νται. Proclus in Euclidia Element. II, p. 20 init. de
 Euclide: νεώτερος μὲν οὖν ἐστὶ τῶν περὶ Πλάτωνα,
 πρεσβύτερος δὲ Ἐρατοσθένους καὶ Ἀρχιμήδους, οἷοι
 γὰρ σύγχρονοι ἀλλήλοις, ὥσπερ καὶ φησὶν Ἐρατοσθέ-
 νος. Amicitiam inter utrumque intercessisse, com-
 muni geometriae amore partam firmatamque, significat
 epigramma a Lessingio editum Opp. T. XIV, p. 235,
 ita inscriptum: Πρόβλημα, ἅπερ Ἀρχιμήδης ἐν ἐπιγραμ-
 μασιν εὐρῶν ταῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ περὶ ταῦτα πραγμα-
 τευομένοις ζητεῖν ἀπέστειλεν, ἐν τῇ πρὸς Ἐρατοσθέ-
 νην τὸν Κυρηναῖον ἐπιστολῇ. Alias indicat ævum
 Suidas v. Φιλόχορος· κατὰ δὲ τοὺς χρόνους γέγονεν ὁ
 Φιλόχορος Ἐρατοσθένους, ὡς ἐπιβαλεῖν πρεσβύτη πέν-
 ῆντα Ἐρατοσθέει. Incerta est Siebelis, ad Philoch.
 p. 3, emendatio, νεανίαν Ἐρατοσθένη. Lysania dici-
 tur magistro usus fuisse, cuius memoria maxime dus-
 tina Homericorum Scholiorum notationibus (v. Wolf.
 proleg. p. 186.) et Athenæi XI, p. 504, B, innotuit.
 Callimachi disciplina si fruebatur, vix quidquam ille ad
 Eratosthenis ingenium valuit: nec mirum in diversita-
 te morum utriusque perinsigni. Quam qui perspexerit,
 intelliget, quanti sit faciendum Fabricii dictum III.

p. 825, in Callimachi *Ακτια* commentatum esse sine teste edocentis; quod etiam multis antestantibus ablegandum foret. Neque vero simultatem utrumque distinxisse arbitror, declarante Callimachi fragmento, quod de Apollonio pronuntiavit (CC.): *καὶ μόνος ἀ-
ζητῶν ἔργα κηδεμόνα*. Qualis autem per mathematicas disciplinas dux Eratostheni affuerit, Lexicographus tradere non curavit. Iam si Strabo, de cuius loco ad philosophica scripta agetur, verum exposuit, consuetudinem Athenis cum Zenone contraxit; in suas tamen partes Arcesibus et Aristo Chius pertraxerunt, quorum auctoritatem revereri ne maturior quidem aetas eum senocens: sed de hoc argumento *ἀπαίμα* alibi disputatum est. Tandem a Ptolemaeo Energeta advocatus bibliothecae Alexandrinae praefuit, in eaque urbe diem annum obiit. Favors eum a Ptolemaeis exceptum fuisse, et docet Strabo XVII. p. 838. *Κυρηναῖος δ' ἐστὶ καὶ Κάλλιμαχος, καὶ Ἐρατοσθένης, ἀμφοτέρω νεπιμημένοι παρὰ τοῖς τῶν Ἀθηναίων βασιλεύσιν, ὁ μὲν ποιητῆς ἔμα καὶ περὶ γραμματικῆν ἐπουδακός, ὁ δὲ καὶ τῶν ἄλλων, καὶ περὶ φιλοσοφίαν, καὶ τὰ μαθήματα, εἰ τις ἄλλος, διαφύρων* et significat Syncellus p. 91. C. (Chronogr. Gr. XXIII.) *ὃν τὴν γνῶσιν* (reges Thebanos dicit), *φησὶν, ὁ Ἐρατοσθένης λαβῶν Ἀθηναίικοις ὑπομνήμασιν καὶ ὀνόμασιν κατὰ πρόσταξιν βασιλικὴν τῆ Ἑλλάδι φωνῇ παρέφρασεν*. Sed quod ait G. I. Vossius de natura artium p. 114. b. opp. tom. III., Alexandriae eius suavis armillas ac regulas ad quotidie observandos motus coelestes institutas fuisse, fortasse teste aliato fidem sibi inveniet. Octogenarium decessisse ait Suidas; Lucianus supra laudatus, *δύο καὶ ἑξήκοντα ἔτη*; accuratior Censorinus c. 15. de anno octogesimo primo scribocinans: Eratosthenes quoque, ille orbis terrarum mentor, et Xenocrates Platonis, veteris Academiae princeps, ad eundem annum vixit

runt. Huius ratio, quia certae cuidam ratiocinationi adaptatur, vera ponenda est. Quae de mortis genere Suidas protulit non improbanda, iis non adeo favet, fidemque paene abrogat Dionysii Cyziceni in Eratosthenem epigramma apud Brunck, Analect. II, p. 265.

*Προύτερον γῆρας σε, καὶ οὐ κατὰ νόσος ἀμάρτη
 ἐσβησεν, εὐνήτης δ' ὕπνον οφαιλούμενον,
 ἀκρα μωριμνήσας, Ἐρατοσθένες· οὐδὲ Κυρήνη
 μαῖα σ' ἐπ' ἀφροσύων ἐντός ἔδεικτο τάφων.
 Ἀγλαοῦ νιέ· φίλος δὲ καὶ εἰν εἶρη πεκαλυψαί
 παρ' τοῦδε Πρωτῆος κράσπεδον αἰγιαλοῦ.*

In custodia bibliothecae ei successisse Apollonium Rhodium Suidas tradit v. *Ἀπολλώνιος Ἀλεξανδρεὺς*, sive auctor vitae Apollonii. Ceterum discipulorum Eratosthenis clarissimus est Aristophanes*), non obscurus Mnaseas; Menander autem et Aristis, cuius nomen etiam in corruptelae suspicionem incurrit, fere delituerunt.

Omnes, quotquot viros Cyrenae insignes protulerunt, longo post se intervallo reliquit Eratosthenes, idem cunctorum, quos Ptolemaeorum favor litterarumque amor Alexandriae unico exemplo congregavit coeuitque, ex illis animi dotibus, quibus hominis deus colligitur extollentis, census, longe maximus. Sive enim accuratissimum requiras doctrinarum complexum, sive eruditionem miratissima quaeque adhibentem ac suis in locis reponentem, ratione, iudicio subtilissimum,

*) Ne in crimen temere vocaremur, Boeckhii verba inserere visum fuit, quae praefat. Schol. Pindar. p. XII. moventis: Zenodoti Ephesii, Callimachi et Eratosthenis discipulus, Aristarchi magister, non de Chrysippo scripseram, sed de Aristophane Byzantio, collectis singulis ex Suida vocc. *Ἀριστάρχος, Ἀριστοφάνης, Ἐρατοσθένης*; sed nescio quo casu huc relata sunt. Reponi debebant p. X, lin. 11. post vocem qui.

sagacitate moderatam, sive humanitatem, quae in angustiis aut anguli natura concessi aut disquisitionum minime defixa, veritatem unice investiget et ad iustam ac liberalem gentis humanae sese emergat aestimationem: artiores harum virtutum consociationem praeter Aristotelem nemo ex antiquis auctoribus Eratosthene perfectius instituisse deprehendatur. Contestantur, quae, post tantam dispersionem ac dissipationem, eius operum mathematicorum litteratorumque adhuc notitiam nimis tenuem fragmenta conservarunt; contestantur immensae olim admirationis documenta, quae etiam adversarii cum multitudine sua, tum dictis adauerunt. Memorabilis est titulus a Suida proditus, *Πένταθλος*; nec minus conspicuum insigne, *Φιλολόγος*. Quod enim ancipitibus Suetonii (de illustr. grammat. 10. Philologi appellationem assumpsisse videtur (Ateius), quia, sicut Eratosthenes, qui primus hoc cognomen sibi vindicavit, multiplex variaque doctrina censebatur.) verbis efficiebant, Eratosthenem sibi ipsum hoc cognomen asseruisse; refellitur notione illius vocis vetustissima, diligentissime exposita a Io. Wowerano de Poly-mathia c. XV., quibus notationibus adiiciantur Lobekio observata ad Phrynich. p. 393. Litteratum enim quomodo Romani vocarunt id vocabuli apud personatum demum Plutarchum de poetis audiendis significavit. Sed Clementis supra adducti testimonium, secundum nonnullos Eratosthenem *Κοιτικόν* sive *Γραμματικόν* audire, fundamento nititur perquam incerto. Critici quidem cognomentum, acrem genuinorum spuriorumque indicem designans, potuit a libris de antiqua Comodia peti. Clarissime tamen comparatione inter Nostrum ceterosque Alexandrinos vel aequales adhibita Eratosthenis ingenium elucebit. In quod certamen non alii, quam Lycophro, Aratus, Callimachus, Nicander, admittentur. Sed Lycophrone qui tandem pra-

viorem et eruditionis et poeticæ abutum manifestavit? sanam vero mentem et per Cassandram et libros hæ comicis frustra desideremus. Hisdem a vitis ne Lycophroni quidem potest Nicanides comparari. Minus doctrinæ, plus iudicii ac facultatis poeticæ consignatum dedit Eratosthenes carmine utroque; rectissime diffudavit Callimæchus epigr. 38, tenue ac dulce dicendi genus, multis comparatum iugubrationibus, illi attribuens; reliquorum eius monumentorum nihil amplius extat. Quæ omnes superavit Callimæchus, cuius præter alios morem optime indagavit Clemens Alexandrinus: *Εὐφορίων γὰρ ὁ ποιητής, καὶ Καλλιμάχου Ἴβρις, καὶ τὰ Ἄλνια, καὶ ἡ Ἀνυόφρονος Ἀλεξανδρῶν, καὶ τὰ τοῦνδρις παρὰ τὴν ἑσθίαν εἰς ἐξηγήσειν γραμματικῶς ἐκκεῖται ἀπαιτῆ.* Eruditionis fuit sane Callimæchus onestissimus, idemque verborum et locutionum ad modulum avium, ut recte facetissimus Sillographus, Alexandrinatum Musei audacissimus renovator, quæia cum frequenter apponeret, non potuerant non centena eius fragmenta a Grammaticis excitari: ad Eratostheneam peffrato eum in usum provocatur, unde copia reliquiarum præceptori cedit. Sed si quid præterea perlustratur, nihil nisi longæ ac ieiunæ descriptiones et excursus præsto sunt, lucernam ut qui maxime redolentes. In explicanda quidem sententiarum et amoenitatē et gravitate magnopere eum Philetas superasse videtur, ex cuius poematis nihil plumbei decemplus. Idem vero exigui hæc momenti existimanda præ anili fabularum dudum ab hominibus doctis excussarum tenacitate. Laudamus iudicium de Euhemero, tela hebetiora profundenti, fragmento LXXXVI, ridemus argumentum initio, ne quid ridiculi desideraretur, hymni Iovis propositum; nec quidquam stolidius afferri potuisse iis arbitramur, quibus hymno Apollinis extremo vim illius Dei, quibus hymno in Delum Nympharum et arborum commercium vindicavit. Cetera

hic enumerare, quae si expenderebantur, rursarum plena, ut ille ait, hac illac perpluerent, longum est.

In hac Eratosthenis praestantia nihil tamen admirabilis est iactura omnium huius operum, quorum singulare acervo inutilium antiquitatis nugarum quisque facile redimeret. Geographica enim, a multis compilata, tandem Strabonis commentariis intellectu expeditioribus succubuerunt. Alia vel difficultate argumenti perierunt, vel epitomatoribus similibusve praedonibus coarserunt, quod intelligendum imprimis de libris philosophicis, a Favorino praesertim usurpatis, et opusculis de antiqua Comoedia (cf. fr. II.). Neque enim multitudo iis officit: duodecim libellis, non densa voluminibus actum de comicis fuisse veri simillimam praebet speciem. Iam cubi duplicandi methodo emissa, et tres quattuorve philosophicae ponuntur commentationes, vix decem eius colliguntur opera, qui octoginta annos attigerit. Referenda autem videbantur sive ad genus mathematicum, cuius primaria sunt Geographorum quoque volumina, sive ad litteratos libellos. In priorē versantur parte:

- I. Geographica.
- II. Mercurius.
- III. Libri de mathematicis disciplinis.
- IV. Cubi duplicatio.
- sequente V. Appendice Philosophicorum.
- In altera: VI. Commentarii de antiqua Comoedia.
- VII. De Chronographiis.

OPERA MATHEMATICA.

I. GEOGRAPHICA.

Opere suo Geographico prae ceteris, ac, si libros Aristotelicos exceperis, sine exemplo tantum sibi nominis atque auctoritatis Eratosthenes conciliavit, ut per decem quando minimum ponamus saecula de possessione a nemine deturbatus imperarit. Quamvis enim multi in singulis emendatiora atque accuratiora tradidissent, non pauci erroribus magni viri refellendis quam maxime strenuam operam dicassent: nullus tamen universam systematis conformationem immutare fuit ausus, sed melioribus ut sibi videbantur vel repertis, tanto nihilominus praesidio contra temeritatis notam aese commuturare satius existimabant. Unde factum est, ut inde ab ipso Hipparcho easdem sententias tenerent Dionysius Periegeta (annotantibus et Eustathio ad eundem init. *καθὰ καὶ Ἐρατοσθένους δδξάζει, οὗ ζηλωτῆς εἶσιν ἐν πολλοῖς ὁ τὸ οἰκουμένικόν τουτὶ συνταγματικὸν ποιησάμενος*, et Salmasio Plin. Exercitt. T. I. p. 491. b. A. II. p. 378. a. B.), Strabo, Pomponius Mela, Plinius, Solinus, Martianus Capella, (disertis verbis VIII. p. 274. Sed quoniam utcumque in Graiam notissimam hominum errabunda perveni, sufficere oportuit quidquid ab Eratosthene, Ptolemaeo, Hipparcho cō-

terisque vulgarum ne me ultra loquendi necessitas in-
gravaret.) Orosius, Aethicus, praeter alios tandem Ano-
nymus Ravennas. Vide Gossellini (Recherches sur la
géographie systématique et positive des Anciens) T.
III. p. 186. Quin iisdem vetustior Apollodorus ita
ex Eratosthene pendit, ut non raro illius nove exco-
gitata, ita tamen ut expilatorem possis agnoscere, cum
pulvisculo excusserit: de quo aliquoties Strabo admo-
net. I. p. 31. τοῦτο δὲ ἀγνοῦντα τὸν ποιητὴν, ὡς περ
καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα εἰρηκεν Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ
νεῶν καταλόγῳ δευτέρῳ, καταψεύσασθαι τῶν τότε
τὰ μὴ ὄντα. p. 43. οὐ δὴπου κατ' ἀγνοίαν τοπικὴν καὶ
τούτων λεγομένων, ἀλλ' ἐν μύθου μᾶλλον σχήματι,
καθάπερ καὶ τὸν παρ' Ἡσιόδου καὶ τοῖς ἄλλοις, ἃ πρό-
φέρει Ἀπολλόδωρος, οὐδ' ὄν τρόπον παρατίθῃσι τοῖς
Ὀμήρου ταῦτα, εἰδώς. τὰ μὲν γὰρ Ὀμήρου τὰ περὶ
τὸν Πόντον καὶ τὴν Αἴγυπτον παρατίθῃσι, ἀγνοίαν
αἰτιώμενος, ὡς λέγειν μὲν τὰ ὄντα βουλομένου, μὴ
λέγοντος δὲ τὰ ὄντα, ἀλλὰ τὰ μὴ ὄντα, ὡς ὄντα, κατ'
ἀγνοίαν. Ἡσιόδου δὲ οὐκ ἂν τις αἰτιάσαιτο ἀγνοίαν
Ἡμίκλυας λέγοντος καὶ Μακροκεφάλους καὶ Πυγμαίους,
et quae sequuntur de imperitia excusanda. Quae de He-
siodo et similibus poetis affert, sunt re vera Apollodori,
qui quidem his contraria, et teste Strabone, et perse rationi
Eratosthenis convenientia, eodem in libro prodeire non
dubitavit. Ita enim Strabo VII. p. 298. sq. Ἄδ' Ἀπολ-
λόδωρος ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ νεῶν προοιμιαζόμενος εἰρη-
κεν, ἥμισυ λέγοι' ἂν. ἐπαινέει γὰρ Ἐρατοσθέους ἀπό-
φρασι (v. fr. V.), συνηγορῶν δὲ τούτοις, Ὀμηρόν φησι
τὴν μὲν Αὐλῖδα καλεῖν πετρήσσαν, ὡς περ καὶ ἔστι, πη-
λύνημον δὲ τὴν Ἐτειωνόν, πολυτρήσαντα δὲ τὴν Θίαβη,
ποίηγτα δὲ τὸν Ἀλιάρτον· τὰ δ' ἀπαθεν οὐτ' αὐτὸν εἰ-
δέναι, οὔτε τοὺς ἄλλους. ποταμῶν γοῦν περὶ τετραπέ-
κοντα ῥεόντων εἰς τὸν Πόντον, μηδὲ τῶν ἐνδεξατάων
μηδεὸς μεμνήσθαι — ἔτι δὲ Σχυδῶν μὲν μὴ με-

μνησθαι, πάντας δὲ ἀγαροὺς εἶναι Ἰαπωνίους καὶ Γαλατοφάγους Ἀβίους τε. — οὐ θαυμαστόν δ' εἶναι περὶ Ὀμήρου· καὶ γὰρ τοὺς ἐπινεασίους ἐπέμεινε πολλὰ ὄρησι καὶ τετρατολογεῖν· Ἡσίοδον μὲν Ἠμίονος λέγοντα καὶ Μεγαλομασίλους καὶ Πυγμαίους· Δικμάνα δὲ Στεφανόπαδας· Διοχίλον δὲ Κυνοκεφαλοῦ καὶ Στεροφθαλίμου, καὶ Μονορμέτους, καὶ ἄλλα μυρία. — ἐπιταίνει δὲ καὶ τοῖς περὶ Σακελίαν τὴν πλεονη λέγονσι κατ' Ὀμηρον τὴν Ὀδυσσεύς· εἰ γὰρ αὐτὸ χρηστικῶς τὴν μὲν πλάνην ἐκεῖ γεγονόσασιν φάσκει, τὴν δὲ ποιεῖσθαι ἐξωκεανθίαν μυθολογίας χάριν, καὶ τοιαύτην ἄλλοις συγγνώμη εἶναι, Καλλιμάχῳ δὲ μὴ πάντι, μεταστασουργῶ γε γραμματικῆς. — τοῖσι δὲ μικρὰ τινα προσθεῖς ταυτά, παύεται, καὶ πλείστα μετεμνήσκω παρὰ τοῦ Ἐρατοσθένους. *Satis clare hoc fragm. I. V. IX. innunt.* Idem I. p. 44. Ἀπολλόδορος δὲ ἐπιτιμᾷ Καλλιμάχῳ, συνηγορῶν τοῖς περὶ Ἐρατοσθένη, ὅτι, καίπερ γραμματικῶς ὢν, παρὰ τὴν Ὀμηρικὴν ὑπόθεσιν καὶ τῶν ἐξωκεανθίων πῶν πότων, περὶ οὗ τὴν πλάνην φράζει, Γαῦδον καὶ Κόρκυραν ὀνομάζει. *Callimachi sententia non ad ἔθνη ὀνομασίας, sed ὑπερμνήματα referri debebat.* Idem XII. p. 556. ἄγνωστον γὰρ αὐτῶν (Ὀμηρικῶν) πολλὰ τῶν ἐπὶ ἔθνη ἔρη παρὰ τὸν Πόντον, ὅσον ποταμῶς καὶ ἔθνη, ὀνομάσει γὰρ αὐτὸν. *Sed multo plures eoque acerrimos casus iam Apollodori aetas, deum sequentia saecula protulerunt, deinceps recensendos.*

1. Primus hic occurrit Polemno, idem sine controversia *Περὶ ἠγῆς* dictus, cuius librorum adversus Eratosthenem*) perscriptorum ex immenso aliorum cumulo quos Athenaeus memoravit nonnisi quinque fragmentis notitia ad nos pervenit: plura enim neque ipse

*) Ad istam Eratosthenem ait Fabricius *Bibl. Gr.* IV. p. 119. pertinere: quae causa perempta, nihil attingit inquirere.

repperi, neque alii, ut Vossius de histor. Gr. p. 120. et Ancherus Diatriba p. 4. collegerunt. Quod quidem tradit ap. Schol. Aristoph. Vesp. 1186, (de antiqua comoed. fr. XXI.) si idem est, alibi de Ephudione monuisse videtur, subindicante fragm. ap. Schol. Eurip. Hipp. 230. coll. Schol. Vrat. Pind. introd. Ol. V. Jam primum de inscriptione habitatio locum habet. Schol. enim Aristoph. Av. 11. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Πολέμων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Ἀθήνησιν Ἐρατοσθένους ἐπιδημίας. Hesychius: Βίηφι. δύναμις. βία. ὡς Πολέμων ἐν Ἐρατοσθένους Ἀποδημία: qui cum opus illud ex vulgari usu dicendi magis designaverit, quam rite attulerit, Ἐπιδημία legendum est*). Harpocratio, p. 19. (de antiq. comoed. fr. XII.) ἦσαν δὲ, ὡς φησὶ Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθένην, τετραγῶνοι τὸ σχῆμα —. Schol. Soph. Oed. C. 489. μετὰ γὰρ ἡσυχίας τὰ ἱερά (τῶν Εὐμενίδων) δρωσι, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀπὸ Ἡσυχίου θύουσι αὐταῖς, καθάπερ Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθένην φησὶν, οὕτω. Τὸ δὲ τῶν Εὐκατριδῶν γένος οὐ μετέχει τῆς θυσίας ταύτης. εἴτα ἐξῆς. Τῆς δὲ πομπῆς ταύτης Ἡσυχίδαί, ὃ δὴ γένος ἐστὶ παρὰ (ἢ περὶ) τὰς σεμναῖς θεαῖς, καὶ τὴν ἡμερονίαν ἔχει. καὶ προθύονται πρὸ τῆς θυσίας κριὸν Ἡσυχία ἱερὸν ἦρω, τοῦτον οὕτω καλοῦντες διὰ γοῦν εὐφημίας, ὃ τὸ ἱερὸν ἐστὶ τὸ Κριώνιον, ἐκτός τῶν ἑννέα πύλων. His omnibus pauca iucifaremur, nisi Strabonis verba gravissima accederent I. p. 16. Ἔστι δ' ὁ Ἐρατοσθένης οὐχ οὕτως εὐκατατρόχαστος, ὥστε μηδ' Ἀθήνας αὐτὸν ἰδεῖν φάσκειν, ὅπερ Πολέμων ἐπιχειρεῖ δεικνύναι. Primo igitur loco Polemonem re vera de Eratosthene, Athenis commoranti disceptasse

*) Imperite Schweighaeuserus in Athen. IV. p. 138. E. lectionem vulgatam, ἐν τῷ παρὰ Ἐρατοσθένους κατάθρο, ex conjectura, ut sibi videbatur, vel potius explanatione Casauboni in τῷ παρὰ τοῦ παρὰ Ἐρατοσθένους κατάθρο, immanem haud reveritus titulum, immutavit.

hinc colligitur, unde oportunitas de argumento ipsi perquam consueto, id est, de antiquitatibus Atticis, fase disserendi effloruit. Hinc tamen locum unice ab illo pettractatum fuisse, Hesychii testimonium modo allegatum omnino stægat. Hesychianæ formam *βίησις* ex Polemonis opere nihil ad grammatice afferenti, nisi singulari quadam vi a poeta qualicunque illic commemorato instructa feret, excitare potuisse? Potuit nihilominus eius interpret concoquere, ut cui nihil de Polemone suspicato glossa ex II. q. 367. desumpta indeque *διωκόμενος βίησις* scribendum videretur: quasi vero ad expositionem vocabuli pervagati tali cantore indignisset. Immo *βίησις* ille adhibuerat nominativum significans, quo grammaticorum sententia confirmatur a Buxmanno Gramm. I. p. 205. reiecta. Dadum hoc videret accuratissimus Sylburgius ad Etymologici M. pag. 800. Igitur necesse est statuamus, Polemonem de terminationibus poeticis, ab ipso Eratosthene (cf. fr. XVIII) in opere Geographico tractatis, passim disputasse, ac proinde pluribus libris, *τοῦ πρώτου βιβλίου ἐπιπέδου*, quorum partem optuscula *ἡ πρώτη τῆς ἀστρονομίας βιβλίου ἐπιπέδου* *) constituerent, Geographiæ Eratosthenis sese adhibuisse. Quod si intrinsecus, quæ nihil ad rem valerent, ut illa de Arabibus, pro more hominum eruditiorum, sapientiam suam temere et ubique oggerentium, fecisse existimandus est. Reliqua autem contra Eratostheniam observata an verum attigerint, hoc in silentio testium non significari quidem licet; si quis enim Strabonem hic memoravit, nusquam ad Periægetam provocante, tanquam auctorem exigui momenti, non nisi cum specie veritatis collegit. Rationem quæstio loci Strabonis denuo ex-

*) Polemonis hæc opuscula cum Jónis Chii *Ἐπιπέδου* constituit Benileius epistola ad Millium p. 507. Videndum, numne, quod ab Athenæo II. p. 70. B. de cinara planta in Chorasmiorum regione reperta testis advocatur *Ἐπίλας ἢ Πόλις*, efficit quæst, de compluribus etiam geographiæ capitibus hominem adversus Eratosthenem disputasse.

pendendi admonet; unde si effeceris, tum Peltionem, cum Eratosthenem Athenis commoratum negaret, perperam de contrario insudivisse; tum Eratosthenem, ut cui, nec levitatis nota a quoquam insaturus, et multa super argumento, quod adversarius testis istic idoneus, penitus pertractatum teneret, exprobrata videantur, fugitivo tantum oculo Athenas perlustrasse: haec igitur si effeceris, nihil quod naturae rerum Eratosthenicarum ait alienum eliceris. Ac non obscure comminuntur ipsius Strabonis verba, satis, licet subiungat, τοὺς Ζη-
 τήτους — γνώριμος γινόμενος Ἀθήναις, haesitandi; quae quomodo intellexerit, ea quae statim sequuntur demonstrant: οὐδ' ἐνι νεοῦντων πιστός, ἐφ' ὅσον παρ-
 ροδῆσαντό τινες. Haec igitur sibi vult, Eratosthenem neque eum esse, qui sine pulvere de omni statu deiciat queat, si quis eum Athenas advenisse negarit; neque per omnia ei fidem esse habendam. Igitur cum his ipsis et quae adduntur nexu Ancherus p. 4, 5. illum omnino diu ibi vitam degisse, ac juvenem admodum in Zenonis et Aristoxis esse disciplinam ait aliquantisper tradidisse, Suida non meditatius ita censuit, qui Alexandriam Athenis eum accessitum memoravit. Jam si Polemo ea de quibus modo dictum abnegavit, fecit ille motus opinor Eratosthenis sermone, asseverantis Graeciam esse peragrasse.

2. Succedit Hipparchus, qui astronomiae impense operam dedit, eamque ad geographiam imprimis referre studuit, (v. Strab. I. p. 7. II. p. 131. sqq.) adeo tamen eb indicandi vi hebes ac destitutus, ut plurimum eius argumenta, tribus ex libris adversus Eratosthenis Geographica *) desumpta, Strabo contentione per sane

*) Suid. v. Ἰνδίατος Ἱππάρχου — καὶ ἐκ τοῦ ἀπλοῦς. Miram locutionem sibi assuetam intalit G. I. Vossius, de natura artium p. 116. a. opp. t. III. coniectans ἐκ ἀπλοῦς ποῦς. Rescribendum fuerat ἐκ τοῦ Ἐρατοσθένους, Πυρραγιά sive suppletio, sive adiecto. Simile vitium Ἐρατοσθένος apud Athenaeum extabat.

meditari posset refutare. Plinii quidem II, 112, Hipparchum et in cogarguendo adversario, et in reliqua operi diligentia mirum, insignientis laudatio; et ambigua est, neque in auctoritate viri si accuratam sententiam requiras perexigua moram attulerit. Ne hic quidem Eratosthenis, quem infestissimus iure et iniuria adoriebatur, systema omnino delicere sustinuit. Nam quod Plinius loco modo allato adiecit eum mensuræ orbis terrarum ab Eratosthene institutæ stadiorum paulo minus XXV. millia prodidit, nihil contra efficitur. Gossellinum sane (Géographie des Grecs analysée p. 52 sq.) vehementer eius verba vexaverunt, adeo ut ad emendationem prolaberetur, VII. millia CC. ex Marciani Heracleotæ p. 6. componendam, quo teste Eratosthenes maximum terræ ambitum 259, 200. stadiorum collegerit. Mireris, tam puerilem coniecturam in re manifestissima viro acuto excidisse: nam Marcianum si sequare, non potuit illa 7200. Hipparchus addere. Sed verum perspexerat Mannertus (Geogr. d. Gr. u. Röm. Norib. 1788. p. 102.), ac verbis ut qui maxime disertis admonuit Strabo I. p. 62. *Εἰ δὲ τηλικαύτη, ἤλικην αὐτὸς εἶρηκεν, οὐχ ὁμολογοῦσιν οὐδ' ὑστερον, οὐδ' ἐπαινοῦσι τὴν ἀναμέτρησιν· ὁμῶς δὲ πρὸς τὴν σημείωσιν τῶν κατὰ τὰς οἰκηθεῖς ἐκαστὰς φαινομένων προσχορῆται τοῖς διαστήμασιν ἐκείνοισι Ἰππάρχος.* Iterum II. p. 113. *Τούτοις δὲ συνωδὰ πῶς ἐστὶ καὶ τὰ ὑπὸ Ἰππάρχου λεγόμενα· φησὶ γὰρ ἐκείνος, ὑποθέμενος τὸ μέγεθος τῆς γῆς ὅπερ εἶπεν Ἐρατοσθένης, ἐντεῦθεν δεῖν ποιεῖσθαι τὴν τῆς οἰκουμένης ἀφαίρεσιν,* et quæ sequuntur. Adde fr. XXXVII. XLIII. collatis quæ ad fr. XLII. dicentur. Vellem etiam aliud a Gossellino demonstratum fuisse, quod tabulam geographicam ab Hipparcho secundum projectiones quas aiunt confectam tradit. Idem vero, quam immensæ errores ille maxime in Asia constituenda

commissis, satis evicit (v. Recherches sur la géogr. syst. et positive des Anciens T. I. p. 56.). Quae igitur ex Hipparchi opere Strabo servavit, haec sunt. I. p. 6. εἰ πάντη γοῦν ὁ αὐτὸς τρόπος τῶν τε μεταβολῶν ὑπάρχει καὶ τῶν αὐξήσεων, ἢ οὐ πολὺ παραλλάττων ὡς ἂν ὑφ' ἑνὸς πελάγους τῆς κινήσεως ἀποδοσμένης, καὶ ἀπὸ μιᾶς αἰτίας. Ἰππαρχὸς δ' οὐ πιθανὸς ἐστίν, ἀντιλέγων τῇ δόξῃ ταύτῃ, ὡς οὐδ' ὁμοιοπαθοῦντος τοῦ ὠκεανοῦ πανταχοῦ, οὐτ' εἰ δοθῆι τοῦτο, ἀκολουθοῦντος αὐτῷ τοῦ σύρροον εἶναι πᾶν τὸ κῆλην πελάγος τὸ Ἀτλαντικόν πρὸς τὸ μὴ ὁμοιοπαθεῖν μάρτυρι χρώμενος Σελεύκῳ τῷ Βαβυλωνίῳ. Rectiora Strabo post Eratosthenem.

p. 7. Εὐ δὲ καὶ Ἰππαρχὸς ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθένη διδάσκει, ὅτι παντὶ καὶ ἰδιότη καὶ τῷ φιλομεθοῦντι τῆς γεωγραφικῆς ἱστορίας προσηκούσης ἀδύνατον λαβεῖν ἄνευ τῆς τῶν οὐρανίων καὶ τῆς τῶν ἐκλειπτικῶν τρηήσεων ἐπικρίσεως.

p. 27. adversus Homericam disputationem: Καὶ ἐν τῷ Καταλόγῳ τὰς μὲν πόλεις οὐκ ἐφεξῆς λέγει (Ὀμηρος)· οὐ γὰρ ἀναγκαῖον· τὰ δὲ ἔθνη ἐφεξῆς ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἀπωδεν. — Ὅπερ καὶ Ἰππαρχὸς ἐπισημαίνεται. Aliud de Homericis Eratosthenis dictum satis infictum p. 16. memoratur.

p. 55. Ὁ δὲ κατὰ Βυζάντιον (πορθρὸς) οὐδὲ μὲτέβαλλεν, ἀλλὰ διετέλει τὸν ἕκρον ἔχων μόνον, τὸν ἐκ τοῦ Ποντικοῦ πελάγους εἰς τὴν Προποντίδα· ὡς δὲ Ἰππαρχὸς ἱστορεῖ, καὶ μονᾶς ποτε ἐποιεῖτο.

p. 56. Ἰππαρχὸς δὲ ἐκδεξάμενος τὸ συνάπτειν (fr. XXXIII.) ταῦτον τῷ σύρροον γενέσθαι τὴν ἡμετέραν θάλατταν τῇ ἐρυσθρᾷ διὰ τὴν πλήρωσιν, αἰτιάται, τί δήποτε οὐχὶ τῇ κατὰ τὰς στήλας ἐκρούσει μεθυσταμένη ἐκείσε ἢ καθ' ἡμᾶς θάλαττα συμμεδιστᾶ καὶ τὴν σύρροον αὐτῇ γενομένην, τὴν ἐρυσθρᾶν, ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ διεμίειεν ἐπιφανεία, μὴ ταπεινουμένη· καὶ

γὰρ καὶ αὐτὸν Ἐρατοσθένη τὴν ἐπὶ τῆς θαλάττης ἀπα-
σαν οὐρόφου εἶναι, ὥστε καὶ τὴν ἐπιπέρου καὶ τὴν
ἐρυθρὰν μίαν θαλάτταν εἶναι. Τοῦτοι δ' εἰπὼν ἐπι-
φέρει τὸ ἀκόλουθον, τὸ τὸ αὐτὸ ὕψος ἔχειν τὴν τε
ἐπὶ σιγῶν θαλάτταν καὶ τὴν ἐρυθρὰν καὶ ἐπὶ τὴν
ταύτη γηγονυῖαν οὐρόφου. Quae licet funditus pro-
fligaverit, turbas tamen dedisse Strabo putandus est,
siquidem ista, quibus nihil cum disputatione de Casio
intertedit, immo ad Eratosthenis essetam pertinentia,
mare eandem non constituisse superficiem, alio loco
proposuit. Statim aliam objectionem subiungit:

Ψευδῆ δ' εἶναι φήσας τὴν ἐπὶ τοῖς δελφῖσιν ἐπι-
γραφὴν Κυρηναίων θαρῶν (fr. XXXI.), αἰτίαν ἀπο-
δίδωσιν οὐ πιθανήν, ὅτι ἢ μὲν τῆς Κυρήνης κτίσις ἐν
χρόνους φέρεται μνημονευόμενος, τὸ δὲ μαντεῖον οὐ-
δαὶς μέμνηται ἐπὶ θαλάττῃ ποτὲ ὑπάρχει. Verissime
Strabo: Τί γὰρ εἰ μηδεὶς μὲν ἰσχυρεῖ, ἐν δὲ τῶν τεκμη-
ρίων, ἐξ ὧν εἰκάζομεν, παράλιον ποτε τὸν τόπον γενέ-
σθαι, οἷ τε δελφίνες ἀντέδρασαν, καὶ ἡ ἐπιγραφή ἐγέ-
κετο ἐπὶ Κυρηναίων θαρῶν;

Pergit p. 56. sq. Συγκαθήσας δὲ τῷ μεταωρισμῷ
τοῦ ἰδάφους μεταωρισθεῖσαν καὶ τὴν θαλάτταν ἐπι-
κλύσαι τοὺς μέχρι τοῦ μαντείου τόπους, πλέον τῶν
τριεχλῖων σταδίων ἐπὶ θαλάττης διέχοντας, οὐ συγ-
χωρεῖ τὸν μέχρι τοδοῦτον μεταωρισμένον, ὥστε καὶ τὴν
θάρον ὄλην καλυφθῆναι καὶ τὰ πολλὰ τῆς Αἰγύπτου
ὥσπερ οὐχ ἰκανοῦ ὄντος τοῦ τασούτου ὕψους καὶ ταῦ-
τα ἐπικλύσαι. Φήσας δὲ, εἴπερ ἐπεπλήρωτα ἐπὶ τασού-
τον ἢ καθ' ἡμᾶς θάλαττα, πρὶν τὸ ἐκρηγμα τὸ κατὰ
τὰς σήλας γενέσθαι, ἐφ' ὅσον εἰρημὴν ὁ Ἐρατοσθένης
χεῖναι καὶ τὴν Λιβύην πᾶσαν καὶ τὰ πολλὰ τῆς Εὐ-
ρώπης καὶ τῆς Ἀσίας κεκαλύφθαι πρότερον, τελοῖς
ἐπιφέρει, διότι καὶ ὁ πόντος τῷ Ἀδρακ οὐρόφου ἂν
ὑπῆρξε κατὰ τινος τόπους, ἅτε δὴ τοῦ Ἰσθμοῦ ἀπὸ
τῶν κατὰ τὸν πόντον σχεζομένου, καὶ ῥέοντες εἰς θα-

τέρων τῶν θαλάσσιων, διὰ τῆν θείων τῆς γῆρας. *Idem Strabo, coincidit.*

p. 63. Τὸν δὲ δαὶ καὶ Βορραθίκους παράλληλον τὸν αὐτὸν εἶναι τῷ διὰ τῆς Βρετανικῆς εἰκάζουσαν. Ἰππάρχος τε καὶ ἄλλοι, ἐκ τοῦ τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ τὸν δαὶ Βυζαντίου τῷ διὰ Μασσαλίας· ἂν γὰρ λόγον εἴρηκε τοῦ ἐν Μασσαλία πρώτους πρὸς τὴν σπάνην τὸν αὐτὸν καὶ Ἰππάρχος κατὰ τὸν ἀμφόκρον καιροφῆ εἴρηκε ἐν τῷ Βυζαντίῳ φησὶν· ἐκ Μασσαλίας δὲ εἰς μέσην τὴν Βρετανικὴν οὐ πλέον ἐστὶ τῶν πεντακισχιλίων σταδίων. *Eam observationem non tibi, sed aetati suae acceptam rettulit.* Cf. II. p. 71.

II. p. 68. sq. Πρὸς δὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην (fr. LVII.) ὁ Ἰππάρχος ἀντιλέγει διαβάλλων τὰς πίστεις. οὔτε γὰρ Πατροκλέα πιστὸν εἶναι, θυοῖν ἀκριμαριουρούντων αὐτῷ, Δημάχου τε καὶ Μεγαθέου, οἱ καθ' οὓς μὲν τόπους τριμυριῶν εἶναι σταδίων τὰ διάσημά φησι τὸ ἀπὸ τῆς κατὰ μεσημβριανῆς θαλάσσης, καθ' οὓς δὲ καὶ τριμυριῶν. Τούτους γε δὴ τοιαῦτα λέγειν, καὶ τοὺς ἀρχαίους πίνακας τοῦτοις ὀμολογεῖν. Ἀπίδακον δὴπου νομίζει τὸ μέγα δειν πιστεῦσθαι Πατροκλεῖ, παρέντας τοσοῦτον ἐπιμαριουρούντας αὐτῷ, καὶ διορθοῦσθαι παρ' αὐτὸ τοῦτο τοὺς ἀρχαίους πίνακας· ἀλλὰ μὴ εἶν οὔτως, ὅς ὃν ταπεινότερον περὶ αὐτῶν γινώμεν. *Etiam infelicias cepit,* his adiunctis: Ἐτι φησὶν ὁ Ἰππάρχος ἐν τῷ δευτέρῳ ὑπομνήματι αὐτὸν τὸν Ἐρατοσθένη διαβάλλειν τὴν τοῦ Πατροκλέους πίστιν, ἐκ τῆς πρὸς Μεγαθένη διαφωνίας περὶ τοῦ μήκους τῆς Ἰνδικῆς κατὰ τὸ βόρειον πλεθρόν (fr. CVIII.). Εἰ οὖν διὰ τὴν διαφωνίαν ἐν ταῦτα ἀπιστος ὁ Πατροκλῆς, καίτοι παρὰ χιλίους σταδίους τῆς διαφορᾶς οὔσης, πόσῃ χρη μᾶλλον ἀπιστεῖν, ἐν οἷς παρὰ ὀκτακισχιλίους ἢ διαφορὰ ἐστὶ, πρὸς δύο καὶ ταῦτα ἄνδρας συμφωνοῦντας ἀλλήλοις, τῶν μὲν λεγόντων τὸ τῆς Ἰνδικῆς πλάτος σταδίων

δισμυρίων, τοῦ δὲ μυρίων καὶ διςχιλίων; Incrediblem pugarium congeriem manifestavit Geographus. Sed haec ad illum cognoscendum satisfacient.

Alia ex Hipparcho idem protulit H. p. 72. 74. 76 sq. 76—78. ubi insigne flagitium commemorat: Ἐξήθε δὲ συναγορῶν ἐτι τοῖς ἀρχαίοις πίναξιν οὐ τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Ἐρατοσθένους προφέρεται περὶ τῆς τρίτης σφραγίδος, ἀλλ' ἐκιντῶ κεχαρισμένως πλάττει τῆς ἀπόφραξιν πρὸς ἀνατροπὴν εὐφροῆ. cfr. p. 79. praeterea p. 81—85. quas his Strabo serponit: ταῦτα μὲν οὕτως δειλῶν ὡς παιδικῶν. p. 86—74. ἑνὴν ἰσχυρόν, ἐπὶ δὲ ταῦτα, αἱ, τῶν ὑπομνήματι καὶ δικαίως καὶ αὐτοῦ δίδωσιν ἀφορμαὶ καὶ ὁ Τιμοσθένης· ἄστ' οὐδ' ἡμῖν καταλείπεται συνεπισησπείν, ἀλλ' ἀρκαιοδαί τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἰππάρχου λεχθεῖσιν. At neminem Strabonis, viri a mathematicis alienissimi, sententia movebit. Adde p. 136. praeter locos supra laudatos.

3) Etiam Polybium opere geographico sententiis Eratosthenis refutandis vacasse, aliquot locis apud Strabonem constat. Primus extat I. p. 20. προσπίπτει γὰρ ὡς εἰκός, ὡς τυδανώταρον, ἂν (l. εἰ) οὕτω τις ψευδοῦσσο, εἰ καταμίσθοι τι καὶ αὐτῶν τῶν ἄληθινῶν, ὅπερ καὶ Πολύβιος φησι περὶ τῆς Ὀδυσσεῦς πλάνης ἐπιγνησῶν. p. 25. Καὶ Πολύβιος δ' ἀρετῶς ὑπονοεῖ τὰ περὶ τῆς πλάνης· τὸν γὰρ Αἰόλον, τὸν προσήμαινοντα τοῦς ἐκπλοῦς ἐν τοῖς κατὰ τὸν πορθμὸν τόποις ἀμφωδράμοις οὕτοι καὶ δυσέκπλοιοι διὰ τὰς παλιόροιας, ταμίαν τε εἰρησάσαι τῶν ἀνέμων καὶ βασιλέα κερσάσσαι φησί, καθάπερ Δαναὸν μὲν τὰ ὑδρεῖα τὰ ἐν Ἀεγυπτῶ παραδείξαντα, Ἀτρεῖα δὲ τοῦ ἡλίου τὸν ὑπεναντίον τῷ εὐφρανῶ δρόμον· μάντις τε καὶ ἱεροσκοπουμένους ἀποδείκνυσθαι βασιλέας· τοῦς δ' ἱερέας τῶν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων καὶ μάγους, σοφία κινὴ διαφύροστας τῶν ἄλλων, ἡγεμονίας καὶ τιμῆς τυχεῶν παρὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν. οὕτω δὲ καὶ τῶν θεῶν ἕνα ἕκαστον

τῶν χρησίμων τῆς εὐρέτην γινόμενον τιμᾶσθαι. Ταῦτα δὲ προσκομμησάμενος, οὐκ ἐκ τῶν Ἀρίστολιν ἐν μύθου σχήματι ἀκούσθαι, οὐδ' ὅλην τὴν Ὀδυσσεὺς πλάην, ἀλλὰ μᾶκρὰ μὲν προσμεμνησθῆναι, καθάπερ καὶ τῷ Ἰκτωῖ πολέμῳ τὸ δ' ὅλον περὶ Σικελίαν καὶ τῷ ποιητῇ πεποιῆσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις συγγραφεύσιν, ὅσοι τὰ περιχώρια λέγουσι τὰ περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. Οὐδὲ ἐπαινεῖ δὲ οὐδὲ τὴν τοιαύτην τοῦ Ἐρατοσθένους ἀπόφασιν — (fr. VII.): *Vulgaris ista abutatio vix latum unguem ab Hipparcheis distat.* Ex his quae plura hunc in modum disputat maxime illa pro nota sunt: Τὸ δὲ πάντα πλάττειν οὐκ ἔστιν ἐπιεικὲς, οὐδὲ Ὀμηρικόν· ἐπὶ γὰρ ἐκείνου ποιήσας φιλοσόφημα πάντας νομίζεις, οὐχ, ὡς Ἐρατοσθένης φησὶ, κελύων μὴ κοῦσιν πρὸς τὴν διάνοιαν τὰ ποιήματα, μὴδ' ἰσορῶν ἐπ' αὐτῶν ζῆταιν. Sequitur II. p. 104. Πολύβιος δὲ τὴν Εὐρώπην χωρογραφῶν, τοὺς μὲν ἀρχαίους εἶναι φησὶ, τοὺς δ' ἐκείνους ἐλέγχοντας ἐστῆναι, Ἀικαίαρχον τε καὶ Ἐρατοσθένη τὸν τελευταῖον πραγματευσάμενον περὶ τῆς γεωγραφίας. — ἐπὶ δ' Ἐρατοσθένη (φησὶ) διαπορήσαντα, εἰ χρη πιστεύειν τούτοις (τοῖς Ἡυδέου), ὁμῶς περὶ τῆς Βορτανικῆς ἀπιστευτέναι καὶ τῶν κατὰ Γάδειρα καὶ τὴν Ἰβηρίαν· πολὺ δὲ φησὶ βέλτιον τῷ Μεσσηνίῳ πιστεύειν ἢ τοῦ τῶν. — Ἐρατοσθένη δὲ τὸν μὲν Εὐδήμερον Βαργαῖον κελῆναι, Ἡυδέου δὲ πιστεύειν, καὶ ταῦτα δὲ, μήτε Ἀικαίαρχον πιστεύσαντος. *Ridiculam demonstrationem Strabo refutavit.* Deinde p. 106. sq. de Ibericis apud Eratosthenem: v. fr. LXII. LXIII. Tandem VII. p. 317. cum de Theopompi circa Illyrica peccatis dixisset, τοιαῦτα δὲ, inquit, καὶ τοῦ Ἐρατοσθένους ἐνιαυτοῦ παρακοῦσματὰ ἴσθι λαοδογματικῶς, καθάπερ Πολύβιος φησὶ καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ἄλλων λέγων συγγραφεῶν.

4. Jam ad ipsum *Strabonem* praevvertendum, virum prudentem, sobrium, eruditum, cui plurima Eratosthenicae geographiae debentur, saepe defensa, saepius acriter vituperata. In qua re fidem quidem auctoris nunquam desideres, sanum vero nec studio occupatum iudicium frequentissime: quod imprimis contra *Strabonis* librum valet primum, ubi quas pro *Homero* protulit, ne semel quidem verum attingant, *Stoicorum* sententiae de *Homeri* variarum rerum peritia absolutissima ingenium hominis ceteroquin perspicacissimum minime praepedientibus. Multae eius nugae super isto argumento proferri possent, si maiorem primi libri partem exscribere liberet. Sed etiam aliam ob causam *Strabo* *Eratosthenem* satis iniquum habuit, invitus tamen, ut qui ab mathematicis abhorreret. Proinde nec mirabile accidit, quod *Eratosthenis* systema universum repetit, quod a multis dudum intellectum fuit; nec viti aut cupiditatis in loco ponendum, si illius opiniones minus percepit, veluti I. p. 64. Sed quod *Gossellinus* scribit (*Géogr. des Grecs analysée* p. 58.), geographiae moderatrices, prout senserant *Eratosthenes*, *Hipparchus* et *Posidonius*, mathematicas esse disciplinas a *Strabone* negatum fuisse, provocans ad libri II. p. 94, ne vestigium quidem talis opinionis ibi reperitur; fortasse is per errorem ex *Commentat. Acad. Inscr. t. 26. p. 110.* explicandum duobus ex locis alterum neglexit, qui legitur p. 110.

Memorat *Serapionem* quoque *Cicero* ad *Atticum* II, 6. *Etenim γεωγραφικα quae constitueram magnum opus est: ita valde Eratosthenes quem mihi proposueram a Serapione et ab Hipparcho reprehenditur. Quid censes, si Tyrannio accesserit? Sed ignobilem hominem ac maiori tantum ut videtur Plinio adhibitum ne Strabo quidem cognovit.*

6. Ex antiquis Nostri consensibus postremo loco indicandus est *Marcianus Heracleota*. Epitomator iste gravem de Eratosthenis sententiam pronuntiavit Periple p. 64. *Ἐρατοσθένους δὲ ὁ Κυρηναῖος οὐκ οἶδα εἰ παρθεῖν τὸ Τιμοσθένους μετέγραψε βιβλίον, βραχέα τινὰ προσθεῖς, ὡς μὴδὲ τοῦ προομιῶν τοῦ μνημονοῦντος ἀπέχεσθαι, ἀλλ' αὐταῖς λέξαι κενήναι τοῦ σικκίου προσθεῖναι συγγράμματος.* Qued si nihil suspecti verba modo allata continerent, fides hominis, utpote qui aliam calumniam pagina praecedenti profuderit, unamquamque deberet difficilem praestare; nunc autem, cum mendacium manifestissimum fronte perfrecta inferre sustinuerit, tum prooemium, tum reliqua Timothei operis compilata cavillans, neminem ne per momentum quidem temporis morabitur. Neque enim prooemium Eratosthenes, a Timotheo longe diversissimus, exscribere potuit, et omne istud dictarium Straboniam II. p. 92. verba quam maxime contraria, mox apponenda, statim ad nihilum redigunt. Verumtamen undenam deprompserit ineptiam pingui Minerva exogitatum, paucis inquirere liceat. Conditionem neque non nisi duplicem quaestio admittit, aut Marciani adhuc tempore Eratosthenis, praeter Timotheum, oppo- versari, aut utraque scripta dudum periisse. Jam vero priorem si statuamus, plane incredibile est, quomodo impudens iudicium, torpentibus licet studiis, effatise potuerit: quandoquidem cuiusvis non adeo litteratissimi refutationem metuere debebat; igitur opera a se commemorata non iam usurparit. Accedit ut id ipsum de Johanne Philopono, qui Arrianum adhibeat testem pervulgatissima in re, viro ab Marciani aetate non procul remoto, satis constet (v. fr. XLIII.). Quae cum ita sint, nihil prius videtur, quam ut eam notationem Artemidoro vindicemus; cuius etsi nulla eiusmodi vituperatio Eratosthenis affertur (v. fr. LXIX. sq. LXXI.

CXXI. CXXVI), sed tamen obstat, quominus Geographas ille Eratostheneo acrius attigerit. Proinde si ponas, eadem quasi Polemo viam institit Artemidorum eadem ab eodem complura ab Eratostheneo ex Timothei libro derivata in compilationem praepropere convertisse, error Hesacleotae, qui voces amplificantes pro accuratissima auctoris sententia existimavit, aliquanto credibilior evadit.

Aevo recentiore Geographica Eratosthenis duo viri colligere et concinnare studebant, Ancherus et Seidelius; quorum prior si propositum perficere potuisset, longe plura praestiturus erat: nihil enim aliud quam particulam primam diatribae in fragmenta Geographorum (Gottingae 1770. 4. pp. 26.); non nisi Homericae Nostri disputationem exhibentis, emisit. Nihil de hoc inaudivit Seidelius, qui libellum satis magnam (ibid. 1789. 8. fere pp. ducentarum) conscripsit; ea collectio mediocri eruditione ex Strabone imprimis ac perpaucis aliis fuit corrassa, neque plena, neque dilucide adornata, ita ut vim et rationem Eratostheni operis perspicias, neque iudicio insignis probabili: nec mirum, cum auctori etiam per falsissima, in quaestione praesertim de Homeri geographia, Strabonem sine suspicionem adeo sequi placuerit. Accuratius, sed alio spectans, nec raro Gallica levitate rem pertractavit Gossellinus in utroque opere aliquoties laudato, additis etiam duabus ex Eratosthenis mente delineationibus orbis terrarum. Idem praestiterunt Mannertus (Geogr. d. Gr. u. Röm. Norib. 1788. ubi pauca de Eratosthene dedit.), et J. H. Vossius post editas a se Virgilio Eclogas. Viri illi eruditi quomodo Geographorum principum sententias exhibuerint, vel potius exhibendas censuerint, si quis cupidus est cognoscendi, eorum ipsi labores addeantur; eadem hic repetere non libuit. Nam Gossellinus qui unus parallelorum rationes attulit, pla-

xima ex arbitrio fixis; neque omnino fieri potest, ut ex antiquis argumenti notitiis admodum sparsis satis certo istiuamodi quaestio constitatur. Immo cum longitudinem plerumque hypothetica ratione attributum fuisse constet, verisimile videtur Mannerti per hanc opinio, non omnino gradus tabulis indicatos esse.

Jam satis Geographicorum enarratio in alterum campum multo maioris et molis et emolumenti descendendum est.

Res fuit negotii apud antiquos minime contentumendi, operis geographici et pleni et accurati conspectio. Sive enim subsidia species, quibusquam conformatione systematis ex geometria et astronomia instituenda uti illis licuit, sive observationes requirere diligentes ac regionibus remotis consecratis: ab introque genere copiarum, quibus geographia sine detrimento carere debuit, parum beatos naturaque, Graecorum faultrice benignissima, minime adiuutos fuisse confitendum est. Gnomon nimirum, unicum adminiculum, satis graves effecit errores; saepe quoque ex climatibus terrarumque indole gradus lubrica erant coniectura assignandi; omnino per pauca oppida ex latitudine disposita, nihilominus geographo disponenda; quin longitudo, caelo nihil adiuvente, secundum peregrinantium computationes plerumque arbitrium suum interponentium attribuebatur, unde meridiani curvissima conversio. Perspecte de his exposuit Mannertus p. 92. 107. seqq. In rebus adeo desperatis quantam sagacitatis vim et sollertiam intima geometriae peritia suffultus expediverit Eratosthenes, est profecto ut quam maxime admiremur ac suscipiamus. Documentum fragmenta praestant divisi mensisque orbis deinceps exhibenda. Jam cum ea quae viri illius rationes effecissent omnibus; adversariis quoque, probata fuissent, nihil singulare laudationi non-

nullorum satis magnificae amplius inerat. Igitur Pli-
nius II. 112. Eratosthenem vocat in omnium quidem
litterarum subtilitate, et in hac utique praeter ceteros
sollertem, quem cunctis probatum sese videre; Censo-
rinus vero, praeclare excogitatis obstupefactus, illum
orbis terrarum mensorem designat. Aliud autem ob-
staculum in observationibus raro conscriptis versabatur,
unde factum fuit, ut de Europae regionibus ultra co-
lumnas Herculis fere nihil nisi per Pytheam Eratosthe-
nes compertum haberet; vixdum Romani in Aegyptio-
rum notitiam venerant: nam Timaei opus adiumenti
nihil praestare potuisse et ipsa hujus fragmentorum
quae supersunt natura persuadet, et vero fabulae etiam
ab Eratosthene proditae, melioribus in subsidiis pro-
cul dubio abiiciendae, liquido confirmant. Verum
longe maius impedimentum ipsum afferebat Graeco-
rum ingenium, ut qui ad observandum sine studio et
admixtione morum alienorum minime essent idonei;
quamobrem nihil mirum acciderit, quod hominum
vel invitorum imaginandi iudicandique vim multipli-
ces errores obreperent. Neque Eratosthenes, quantum-
vis industrius et peracutus ad mendacia istiusmodi ri-
manda et cernenda, ubique peterat a peccatis sibi pro-
videre. Suppetebat sane litteraria suppellex largissima,
quam praebebant bibliothecae et Alexandrina et Nostrae
ipsius, teste Hipparcho ap. Strab. II. p. 69. (*ἐν τετυ-
χηκῶς ὑπομνήμασι πολλοῖς, ὧν εὐπόρει, βιβλιοθήκην
ἔχων τηλικαύτην, ἣλικὴν αὐτὸς Ἰνναρχὸς φησι.*); co-
piam etiam commercia Alexandrinorum florentissima
multarum cognitionum faciebant; ipsum Eratosthenis
aevum non inter minima fuerit adiumenta referendum,
eodem diserte memorante (v. fr. XXIV.). At Alexan-
drina habitatio nondum ut res docet satis profuit; ne-
que bibliothecae ex nostrorum temporum modulo cen-
senda sunt: et felicitas aevi istius praeter monstruo-

earum de interiori Asia atque imprimis de India fabularum cumulum et itineraria complura, duo tantum capitalia Patrochii et Timosthenis opera ad lucem emisit. Equidem ingenio Eratosthenis philosophico diligentiaque studiosissimo opus erat; in eoque omnes, quotquot istud argumentum attigerant, consentiant, admonentibus etiam iis fragmentis quae ad Geographica pertinuerunt, Graecorum primum ac proinde omnium populorum geographici systematis maximam virum exitisse auctorem. Ac licet in eo genere mentem Coryphaei perspicere quam clarissime, quae et ab opinione praecipua remotissima esset, et genuina acerrime seklungeret, et quaecumque amplecteretur ad certam quandam formam certumque ambitum revocaret. Inter philosophos qui geographiae operam insumpserint praeter alios refert Strabo initio operis; sed ambigue praedicat I. p. 14. et. 15. loco iam exposito: "Εστὶ δ' ὁ Ἐρατοσθένης οὐχ οὕτως εὐκατακρόχαστος, ὥστε μὴδ' Ἀθήνας αὐτὸν ἰδεῖν φάσκουσιν, ὅπερ Ἡελέμων ἐπιχειρεῖ δεικνύναι· οὐτ' ἐπὶ τοσοῦτον πιστός, ἐφ' ὅσον παρεδέξαντό τινες, καίπερ πλείστοις ἐντυχῶν, ὡς εἶρηκεν αὐτός, ἀγαθοῖς ἀνδράσι: quae ad philosophicam eius eruditionem spectare sequentia evincunt. Clarissime tamen statim suam explicat mentem: *Ἀλλοὶ δὲ, ἰναquit, καὶ ἡ περὶ τῶν ἀγαθῶν ἐκδοθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ πραγματεία καὶ μελέται καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτο τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ· διότι μέσος ἦν τοῦ τε βουλευμένου φιλοσοφῆσαι καὶ τοῦ μὴ θαρρόντος ἐγγιγίξαι αὐτὸν εἰς τὴν ὑπόσχισιν ταύτην (i. e. ἐγγιγίξαι αὐτὸν εἰς τὸ φιλοσοφῆσαι), ἀλλὰ μόνον μίχρι τοῦ δοκεῖν προΐόντος, ἢ καὶ παράβασις τινα ταύτην ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν ἐγκυκλίων πεπορισμένου πρὸς διαγωγὴν ἢ καὶ παιδείαν· τρόπον δὲ τινα καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐστὶ τοιοῦτος.* Non sane est, quod tale iudicium miremur ab homine profectum, cui quidem eorum

omnium quibus refutandis vacavit unus Eratosthenes tanta facessivit negotia, ut primo in libro, ipsi fere consecrato, omnes omnino contra illum machinas excogitaverit; quin ea ipsa verba, quae demonstratione praetermissa statim persequendae contra Homerum argumentationi vim et auctoritatem detractura erant, angustias Strabonis nudare opinor. At si ipsi studio vel ira excussa viam illius Geographorum principis attente perpendimus, non potest obscurum esse, rationem philosopho dignissimam iniisse. Non extat acutior in huiusmodi genere disputatio, quam quae de Homeri in rebus geographicis auctoritate fuit expedita, eoque magis admiranda, quod insequentium antiquitatis eruditiorum nemo fere eandem disceptandi methodum, ita ut non aliunde adscitae offerrentur sententiae, adoptavit; immo plerique allegorias longe ineptissimas venabantur. Deinde in eandem laudis societatem perspicax illa venit de finibus neque discernendis, neque utilibus, sententia (fr. LV.); cui vicinum fuit affine iudicium, quod ad hominum genus in Graecos Barbarosve disparatum pertinuit: cuius vel e longinquo simile quid per universum qua late patet Graecarum litterarum ambitum non inveniri suspicor. Praeterea insignis illius perspicacitatis vim multifariam explicant fr. XXIX. XXXI. XXXIV. XLV. LXXXIX. XCIII. CVI. Verum etiam in diversa agendi via philosophicum viri agnoveris ingenium. Narrat enim Strabo II. p. 94. (notavit iam de la Nauze loco ad fr. XLII. indicato p. 110.) *Ἐν τῷ τρίτῳ φησὶ (Ἰππάρχος), τὴν μὲν πλείω θεωρίαν εἶναι μαθηματικὴν, ἐπὶ ποσὸν δὲ καὶ γεωγραφικὴν· οὐδ' ἐπὶ ποσὸν μέντοι δοκεῖ μοι ποιήσασθαι γεωγραφικὴν, ἀλλὰ πᾶσαν μαθηματικὴν, δίδοντας καὶ τοῦ Ἐρατοσθένους τὴν τοιαύτην πρόφασιν. Πολλαχοῦ γὰρ ἐκπίπτει πρὸς τὸ ἐπιστημονικώτερον τῆς προκειμένης ἱστορίας· ἐπιστῶν δὲ οὐκ ἀκρι-*

βεις, ἀλλ' ὁλοκαυρεῖς πηλείται τὰς ἀποφάσεις· τρέπον
 τινὰ ἐν μὲν τοῖς γεωγραφικοῖς μαθηματικῶς, ἐν δὲ τοῖς
 μαθηματικοῖς γεωγραφικῶς ὧν ὥστε πρὸς ἀμφω διδά-
 σκων ἀφορμὰς τοῖς ἀντιλέγουσιν. (Cf. p. 92. et memo-
 rabile fr. LVIII. quod conatus viri complectitur ter-
 ram ad mathematicas figuras redigentis.) Vix poterat
 vividius et luculentius Eratosthenis solertia exprimi,
 qui cum quaecunque observata superiorum aevorum
 sparsa ac tumultuaria reperiret, in ordinem sibi cogenda
 intellexisset, nihil prius recte perspexit, quam ut, adiu-
 vante geometrica disciplina, civitatum enumeratione
 quippe quae nondum accurate posset perfici non adeo
 curata, systema construeret, cui a posteris ea quae sum-
 mam operis non constituerent deinceps essent ingerenda.
 Sed tamen longe aberraret, qui in iis quae a mathe-
 matica non penderent Eratosthenem minus valuisse
 existimaret. Etenim tribus maxime auctoribus fidem
 habebat, Pythaeae, Patrocli, Timostheni; ac singulatim
 quos testes de India adhibuerat praedicavit Strabo II.
 p. 70. Ipse cum Graeciam peragraverat, tum necessi-
 tudinem cum elegantissimis viris illam illustrantibus
 contraxerat. Testis est Strabo VIII. p. 384. (fr.
 LXXXV.) coll. I. p. 15. (p. 18.) Jam si ΠΥΘΗΑΑΜ,
 hominem nec veracem, neque in omnibus falsarium
 super Hispania et Britannia sequebatur, fecit ille ne-
 cessitate adactus, crisis severioris copia suppetente
 nulla. Proinde non debebat a Polybio reprehendi, qui
 Strabonis censuram non effugit II. p. 104. Φησὶ δ'
 οὖν ὁ Πολύβιος ἀπίστον καὶ αὐτὸ τοῦτο, πῶς ἰδιωτῆ
 ἀνδρῶπι καὶ πένητι τοσαῦτα διαστήματα πλωτὰ καὶ
 πορευτὰ γένοιτο; τὸν δ' Ἐρατοσθένη διαπορήσαντα
 εἰς χρῆ πισταύειν τοῦτοις, ὅμως περὶ τῆς Βρετα-
 νικῆς πεπιστευκέναι καὶ τῶν κατὰ Γάδειρα καὶ τὴν
 Ἰβηρίαν· πολὺ δὲ φησὶ βέλτιον τῷ Μεσσηνίῳ πιστεύ-
 ειν ἢ τούτῳ· ὁ μὲν τοῖ γε εἰς μίαν χώραν τὴν Παγ-

χαιαν λέγει πλεῦσαι, ὁ δὲ καὶ μέχρι τῶν τοῦ κόσμου
 πέρατων καταπτευκέναι τὴν προσάρκτιον Εὐρώπην
 πᾶσαν, ἣν οὐδ' ἂν τῷ Ἑρμῇ πιστεύσαι τις λέγοντι.
 Ἐρατοσθένη δὲ τὸν μὲν Εὐήμερον Βεργαῖον καλεῖν,
 Πυθία δὲ πιστεύειν, καὶ τὰῦτα δέ, μήτε Δικαιάρχου
 πιστεύσαντος. In puerilem comparationem Pythae et
 Euhemerii vix queas pro merito ludificatam invehī; ad
 postrema Strabo haec verissime: Τὸ μὲν οὖν μήτε
 Δικαιάρχου πιστεύσαντος, γελοῖον· ὥσπερ φυσικῶ χρη-
 σασθαι κανόνι προσήκον, καδ' οὐ τοσούτους ἐλέγχους
 αὐτὸς προσφέρεται. Ἐρατοσθένους δὲ εἰρηται ἡ περὶ
 τὰ ἰσπερία καὶ τὰ ἀρκτικά τῆς Εὐρώπης ἄγνοια. Po-
 titius admirandum erat, etiam de Mercynia silva Nostrum
 inaudiisse. Locupletior autem testis extitit ΠΑΤΡΟΚΛΕΣ*)
 Alexandri fere aequalis, cuius fidem et ipse fr. LVII.
 extulit, et Strabo, laudis non ita πρόδικος, contra Hip-
 parchi reprehensionem supra exploratam egregie susten-
 tavit. II. p. 69. Καὶ αὐτῇ δὲ ἡ τοῦ Πατροκλείους
 πίστις ἐκ πολλῶν μαρτυρῶν σύγκειται, τῶν βασιλέων
 τῶν πεπιστευκότων αὐτῷ τηλικαύτην ἀρχήν, τῶν ἐπα-
 κολουθησάντων αὐτῷ, τῶν ἀντιδοξούντων, ὡς αὐτὸς
 ὁ Ἰππάρχος κατονομάζει· οἱ γὰρ κατ' ἐκείνων ἐλεχοὶ
 πίστεις τῶν ὑπὸ τούτου λεγομένων εἰσίν. Οὐδὲ τούτο
 δὲ ἀπίθανον τοῦ Πατροκλείους, ὅτι φησὶ τοὺς Ἀλεξάν-
 δρον συστρατεύσαντας ἐπιδρομάδην ἱστορῆσαι ἕκαστα,
 αὐτὸν δὲ Ἀλέξανδρον ἀκριβῶσαι, ἀναγραφάντων τὴν
 ἅλην χώραν τῶν ἐμπειροτάτων αὐτῷ· τὴν δ' ἀναγρα-
 φὴν αὐτῷ δοθῆναι φησὶ ἕσπερον ὑπὸ Ξενοκλείους τοῦ
 γαζοφύλακος. Neque vero temere illi auscultabat, sed
 ubi collatis auctoribus Patrocles errare videretur, ne
 huius quidem narrationem relicere dubitabat: cuius
 facti vide exemplum fr. CVIII. Tertius est TIMOSTHE-

*) Minus accurate Πάτροκλος αὐτῷ Athenaeo VIII. p. 334.
 A. B. XIV. p. 621. A.

πες, Ptolemaei Philadelphii nauarcha, qui decern libris de portibus dissererat: de quo multus est Vossius de histor. Gr. p. 109. Hunc quoque ab Eratosthene adhibitum fuisse, significat rumor iste apud Marcianum Heracleotam nimium exaggeratus (supra p. 14.), docetque Strabo II. p. 92. *Ἐσσι δὲ τοσοῦτο τῶν ἀμαρτανομένων ἐν αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Ἐρατοσθένους τὸ πλεθθος, καὶ ἐκ Τιμοσθένους τοῦ τοῦς λιμένας συγγράψαντος, ὃν ἐπαινεῖ μὲν ἐκεῖνος μάλιστα τῶν ἄλλων διαφανῶν δ' ἐλέγχεται πρὸς αὐτὸν πλείονα.* Unde iterum intelligitur, etiam Timostheni censuram fuisse ab Eratosthene admotam, qui si, cautione licet usus, de obacuris regionibus erravit, nihil adeo est quod miremur. Multo igitur magis minores testes, Dicacarcium, Deimachum, Megasthenem persecutus est. et ad examen revocavit, in eaque via adeo non ab diligentia defecit, ut etiam homines sublestos fusius vel refutaret vel afferret. Sic praeter Anaximandrum, Hecataeum; Xanthum fr. XXXI.; Aristobulum, Nearchum fr. CXIX., Anaxicratem fr. seq., utebatur etiam scriptore quisquis fuit Macedonicorum fr. LXXX. Laudandum, non cum Strabone notandum est id facinus, initiis geographiae in scientiam redigendae pernecessarium; neque causa est quod eius iudicium hic moretur, cum nimium manifesto voluptatem magis legentium, quam severam erudiendi viam affectaverit. Strabonis verba haec sunt I. p. 47. *Οὐδὲ τοῦτ' εὖ Ἐρατοσθένης, ὅτι ἀνδρῶν οὐκ ἀλίαν μνήμης ἐπὶ πλέον μέμνηται, τὰ μὲν ἐλέγχων, τὰ δὲ πιστεύων καὶ μάρτυσι χρώμενος αὐτοῖς, οἷον Λαμιάσῃ καὶ τοιούτοις ἄλλοις. — Ὁ δὲ Λαμιάσῃ χρώμενος μάρτυρι οὐδὲν διαφέρει τοῦ καλοῦντος μάρτυρα τὸν Βεργαῖον ἢ τὸν Μισσηνιον*)*

*) Mirum sane, Casaubonum, quem non latuerant Stephani v. Βεργη ἂν καὶ παροιμία, Βεργαῖον, ἐντὶ τοῦ μηδὲν ἀληθεῖ λέγειν: hic insequens glossema ἢ τὸν Μισσηνιον non iam perspexisse.

Ἐσήμερον, καὶ τοὺς ἄλλους οὓς αὐτὸς εἶρηκε διαβάλλων τὴν φλυαρίαν. Καὶ τοῦτον δ' ἓνα τῶν λήρων (negatorum) αὐτὸς λέγει, τὸν μὲν Ἀράβων κόλπον λίμνην ὑπολαμβάνοντος εἶναι. Cf. fr. XXXV, CXXIV. Sed studio non abreptus meliora pro ipso Eratosthene vir optimus protulit II. p. 76. ὡς περ τοῦ Ἐρατοσθένους προσηγουμένως τὴν ἐκείνου μαρτυρίαν ἐγκρίνοντος, ἀλλ' οὐ κοινῶς τι ἐδει χρωμένου πρὸς τοὺς ματαιολογούντας. Εἰς γὰρ τις τῶν πρὸς τοὺς ματαιοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχων ἐστίν, ὅταν αὐτὴν τὴν ἐκείνων ἀπόφασιν ὅποια ποτὲ ἐστὶ δεῖξαι μὴν ἡμῖν συνηγορῶσαν. Tandem sat multos commentarios, plerumque anonymos, excitavit. Strabo II. p. 69. Ταῦτα γὰρ δ' Ἐρατοσθένους λαμβάνει πάντα, ὡς καὶ ἐμαρτυρούμενα ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς τόποις γενομένων, ἐντετυχηκῶς ὑπομνήμασι πολλοῖς — . p. 71. καὶ γὰρ καὶ τὰ διαστήματά φησιν ἐκ πολλῶν συνάγειν τῶν τοὺς σταθμοὺς πραγματευσασμένων· τινὰς καὶ ἀνεπιγράφους καλεῖ. Adde fr. XC. CVIII. CXV. Quod Gosselinus (Recherches T. I. p. 54.) ait, Hipparchum Eratostheni tacitam auctorum compilationem exprobrasse, Strabonem vero non satis potuisse illum defendere, ea usquequaque temere corrasa fuerunt; simulque alia eiusdem conjectura labitur (T. IV. p. 334.), longitudinis intervalla Eratosthenem ex aliis iisque accuratis operibus deprompsisse, nescisse tamen stadia illic adhibita ad diversos esse modulus exacta. Tale enim erratum, etiamsi fides ac diligentia Eratosthenis non satis esset spectata; qualis quidem est, neque Strabo unquam addubitavit; quicumque vel levem ingenii illius adumbrationem animo conceperit, statim reiciat oportet. Namque in eiusmodi quaestione Straboni ipsiusque Eratosthenis testimonio fr. XXVIII, malim inniti, quam ad auctores perexigui momenti provocare, veluti

Plinium V, 6. (Polybius et Eratosthenes diligentissimi existimati) Scymnumve Chium v, 112. sqq.

*τῷ τῆν γεωγραφίαν γὰρ ἐπιμελειότατα
γεγραφότι, τρεῖς τε κλίμασι καὶ τοῖς σχήμασι,
Ἐρατοσθένης μάλιστα συμπεισμένος.*

Sed vana audacia superiores reprehensiones alia eiusdem (Géogr. des Grecs analysée p. 37.) longe antecedit. Suspiscatur nimirum, maxime favore Aegyptii regis complexum late patentem scientiae obtigisse Eratostheni, unde fontes obscurasse et sustulisse eum videri, ut quos neque Hipparchus, neque Ptolemaeus recuperarint. Atque eam opinionem inde praecipue confirmari, quod per Eratosthenis sententias errores veris intermixti reperiantur, qui eidem neque auctori, neque saeculo tribui queant; cum praesertim etiam satis vicinae regiones istis scateant, demonstrante vel immensa, illo iudice, Rhodi et Italiae distantia, quamvis commercia civitatum Magnae Graeciae Siciliaeque cum metropolibus Asiaticis vel Europaeis instituta de genuina utique admonere debuerint. Eam vero cum similibus negligentiam ab ipso Eratosthene fuisse profectam, evincere locum Strabonis I. p. 47, exprobrantia adversario, quod in obscurarum terrarum numero eas rettulerit, de quibus satis constet, ac de mari Adriatico fabulas ne plebi quidem credibiles ingesserit. Reperiri tamen etiam sanam doctrinam. Quae argumenta licet sua ipsorum futilitate levius ponderata corruant, nonnulla subiungere visum fuit, ne defensor Eratosthenis, in gravissima accusatione maximo viro defuisse existimarer. Primum igitur omnino, quo fundamento universa ea hypothesis nititur, stabile quidpiam praestare pernego, antiquorum hominum cuiquam libri cuiuscunque vulgari usui eripiendi copiam fieri potuisse, atque in somniorum anilium censu quae istiusmodi sententiam respiciant ponenda contendo, veluti nugae de Pla-

tone plagiaro et quae eiusdem generis sint: quod quia gentium conditio vetustarum intentius spectata neque ad hodiernam rem litterariam exacta sine molestia e vestigio indicat, demonstratione non egere iudico. Sed poterat illa reprehensio statim fr. LVIII. LX. CVIII. perpensis abiici, ubi Eratosthenes, quae nondum per dimensiones enumeratae sint regiones, ideo a se omis- sae, candide confitetur. Deinde vellem aliquanto fir- mioribus communiisset momenti opinionem suam vir ille ingeniosus: quid enim ad doctum Alexandrinum commercia Graecarum civitatum? tanquam inde funda- menta systematis geographici construi possent. Atqui non debuit ille Strabonis verba II. p. 93. a se ipso p. 39. significata negligere. Ait enim testis locupletis- simus: *Καὶ νῦν δ' εἰρήσθω, ὅτι καὶ Τιμοσθένης καὶ Ἐρατοσθένης — ἐπιπολὺ ἀγνοίας ἐτύγχανον ἀφυγμί- νοι καὶ τῶν κατ' Ἰταλίαν, καὶ τὸν Ἀδρίαν, καὶ τὸν Πόντον, καὶ τῶν ἐφεξῆς μερῶν τῶν προσαρктиκῶν. — Τοῦ γὰρ Ἐρατοσθένους ἐπὶ τῶν πόρῳ διεστηκότων τὰ παραδεδομένα φάσκοντος εἶναι διαστήματα, μὴ δι- σχυριζομένου δέ, καὶ λέγοντος ὡς παρέλαβε, πρῶστι- θέντος δ' ἔστιν ὅπου τὰ ἐπ' εὐθείας μᾶλλον καὶ ἤ- τον, οὐ δεῖ προσάγειν τὸν ἀκριβῆ ἔλεγχον τοῖς μὴ ὁμολογουμένοις πρὸς ἄλληλα διαστήμασιν.* Vides eum fidem viri contestari, vides Eratosthenem summa copia- rum inopia coactum aliis, sed tamen dubitanter, obse- cutum fuisse. Sed ne inopiam istam cavilleris, consi- dera, sodes, quantis ipse Strabo angustiis coarctatus sit, qui de Ariana nihil sese habere ideoque Eratosthenis descriptionem apponere, apertis quam maxime verbis manifestet. Et quis tandem Hipparcho et Ptolemaeo vetustiora subsidia occlusa esse memoravit? quod ne- que de Hipparcho per Strabonem constat, et de Pto- lemaeo addubitare licet. Ista brevibus significata opor- tuit.

De scribendi genere quod Eratosthenes in Geographicis sectabatur non adeo res in propatulo est, cum perpaucæ aliquanto prolixiores reliquæ ipsis genuinis nominibus nostra attigerint tempora; his quidem simplicitatem incomitantque sermonis conformationem non abiudicaveris. Sed occurrunt etiã poeticæ dictiones, ut apud Strabonem XV. p. 693, *ἐκ Διός*.

Prævertor ad fragmenta operis Eratosthenici, inscripti *Γεωγραφικῶν* nomine, quò designavit post Strabonem I. p. 29. II. init. XV. p. 688. Schol. Apollonii Rh. IV. 259. 284. 310. Nam quod *Γεωγραφούμενα* affertur a Steph. Byz. v. *Δυρδᾶχιον*, scriptore vitæ Arati in Petavii Uranologio p. 269. init. Schol. Eurip. Med. 2. et Schol. Apollon. Rh. IV. 1215, vel *Γεωγραφία* ab eodem Scholiasta IV. 131, istas inscriptiones pro arbitrio Grammaticorum confictas fuisse eo demonstratur, quod neque *Γεωγραφούμενα* pariter ac *Μυθολογούμενα* aptum erat libro indicando, neque *Γεωγραφία* auctori antiquo, qui non omnem geographiæ ambitum et quasi ipsam scientiam teneret et complecteretur, sed quæ ad geographiam constituendam valerent edissereret, satisfacere poterat. Ille etiã aliorum de geographia scriptorum index adhibetur, veluti Artemidori et Apollodori (neque enim causa erat, cur Herynius ad eundem p. 432. reprobaret.), tam ab auctoribus minus accuratis, tum magis ex recentiore usu negligenter adscitus, potius ad librum indicandum, quam ut diligentissime laudaretur. Accedit aliud argumentum ex Strabonis locis I. p. 62. 66. colligendum, quæ universum opus τὰ ὑπομνήματα, singularem eiusdem libri τὸ ὑπόμνημα, qualia neutri titularum conveniunt, appellavit. Jam Geographicorum liber primus (extabant autem omnino tres) postquam facte geographiæ apud Græcos cognitionis exposuerat, ab Homero

repetita atque ad novissimos geographos deducta, de figura telluris tractabat eiusque causis; secundus in refingendis tabulis versabatur, addito mathematico physicoque apparatu multiplici, ad mensuras spectanti; cui cum disquisitionem de recta terrae divisione annecteret, apud quasi viam sibi struebat ad argumentum libri secuturi. Tandem tertius regiones ex Eratosthenis mente dispositas explicuit.

FRAGMENTA LIBRI PRIMI.

1. Sectionis prioris historiam geographiae complexae.

I. STRABO I, p. 16. *Χωρίς δὲ τούτων ὁ Ἐρατοσθένης ξαντῷ μάχεται. Μικρὸν γὰρ πρὸ τῆς λεχθείσης ἀποφάσεως ἀρχόμενος τοῦ περὶ τῆς γεωγραφίας λόγου, φησὶν ἅπαντας καταρχὰς φιλοτίμως ἔχειν, εἰς τὸ μέσον φέρειν τὴν ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἱστορίαν. Ὅμηρον γοῦν ὑπὲρ τε τῶν Αἰθιοπίων ὅσα ἐπέθετο καταχωρῆσαι εἰς τὴν ποιήσιν, καὶ περὶ τῶν κατ' Αἴγυπτον καὶ Αἰθίαν· τὰ δὲ θῆ κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς συνέγυς τόπους καὶ λίαν περιέργως ἐξηνοχέειν, πολυτολήρων μὲν τὴν Θίοβην λέγοντα, Ἀλίαρον δὲ ποιήοντα, ἐσχατώσαν δὲ Ἀνθηδόνα, Αἰλαίων δὲ πηγῆς ἐπι Κήφισσοιο· καὶ οὐδεμίαν προσθήκην κενῶς ἀπορρίπτειν. Πότερον οὖν ὁ ποιῶν ταῦτα ψυχαγωγῶντι εἴκειν ἢ διδάσκοντι; διδάσκοντι, νῆ Δία· ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτως εἶρηκε. Apollodorum illa expilasse supra fuit notitum. Sed suavis haec Strabonis demonstratio pertinet ad Eratosthenis dogma modo memoratum:*

II. p. 15. *Ποιητὴν γὰρ ἔφη πάντα στοχάζεσθαι ψυχαγωγίας, οὐ διδασκαλίας. Jam priorem suam argumentationem his conclusit Strabo: Ὅσοῦν ἔχρησεν οὕτως εἰπεῖν, ὅτι ποιητὴς τὰ μὲν ψυχαγωγίας χρεῖν μόνον ἐκφέρει, τὰ δὲ διδασκαλίας· ὁ δ' ἐπήνεγκεν, ὅτι ψυχαγωγίας μόνον, διδασκαλίας δ' οὐ. Idem p. 7. inquit. Οὐδὲ γὰρ ἀληθές ἐστιν, ὃ φησὶν Ἐρατοσθένης, ὅτι ποιητὴς πᾶς στοχάζεται ψυχαγωγίας, οὐ διδασκα-*

λίαι χάριν. Chrestomath. ex Strabone p. 5. vol. II. Huds. καὶ τὴν ποιητικὴν οὐ φιλοσοφίαν πρώτην ἤξιον καλεῖν, ἀλλὰ μόνον ψυχαγωγίαν τινά, κακῶς λέγων. Imitationem Agatharchidis de rubro mari p. 12. οὐδὲ τοὺς ἄλλους εἰς ἐπιτίμησιν ἄγω, διασκευαῖς ἐν τοῖς δράμασι χρωμένους ἀδυνάτοις, ὅτι πᾶς ποιητὴς ψυχαγωγίας ἢ ἀληθείας ἐστὶ στοχαστής, observavit Ancherus p. 9, qui cum placitum illud non sine limitatione quadam verum esse pronuntiavit, tum plerisque antiquis criticis, tum permultis recentiorum iudicibus non plus sese vidisse demonstrat. Verissime enim ita Eratosthenes censuerat, antiquitatis indole penitus perspecta, vel ex censore elegantissimo, Aristophane, cognita, qui ob id ipsum Euripidis ausum, poesin a generosa animi oblectatione et correctione ad doctrinam perducendi morose et accurate more Socratico tractantem, notis saepenumero acerbis nec profecto iocose excogitatis eius poemata castigavit. Sed distinctius etiam mentem suam novo explicabat momento:

III. p. 16. Καὶ προσπεργάζεται γε, πυνθανόμενος, τί συμβάλλεται πρὸς ἀρετὴν ποιητοῦ, πολλῶν ὑπάρχει τόπων ἐμπειρον, ἢ στρατηγίας, ἢ γεωργίας, ἢ ῥητορικῆς, ἢ οἷα δὴ περαιοῖεν αὐτῷ τινες ἐβουλήθησαν. Τὸ μὲν οὖν ἅπαντα ζητεῖν περαιοῖεν αὐτῷ, πρὸς ἐπιτίμητοντος ἂν τις δεῖη τῆ φιλοτιμίας. — τοῦτο μὲν δὴ ὀρθῶς ἂν λέγοις, ὡς Ἐρατόσθενης· ἐκεῖνα δ' οὐκ ὀρθῶς, ἀφαιρούμενος αὐτῶν τὴν τοσαύτην πολυμάθειαν, καὶ τὴν ποιητικὴν γραῶδη μυθολογίαν ἀποφαίνων, ἢ δίδοται πλάττειν, φησὶν, ὃ ἂν αὐτῇ φαίνεται ψυχαγωγίας οἰκίον. Eisdem p. 22. Eratosthenes memoratur, ποιητὴν ἅπαντα ἀποφύνας φλόαρον, καὶ μήτε τόπων ἐμπειρίαν, μήτε τεχνῶν πρὸς ἀρετὴν [αὐτοῦ] συντείνειν νομίσας. Anilem fabulam et nugas poeticam ex mente Npstri non declarari Ancherus recte contra Coelium Rhodiginum Lectt. antiq. IV, 1. p. 156.

severe illa interpretantem, admonuit; sed latuit etiam, multo maiorem virum, G. J. Vossium Institut. orator. IV. p. 202. a. opp. t. III., huic ipsi explicationi assensum fuisse. Ne hic quidem a vero aberravit Eratosthenes, opinionem omnibus fere grammaticis infestam periclitatus, etiamsi geographiae peritia Homero detrahatur, nihil ideo poeticas virtutis eripi, siquidem poeta possit varia eruditione carere. Namque eruditionem nemo vetustorum poetarum affectavit, une qui memorabatur Euripide excepto, cui primo privatorum hominum insignis bibliotheca attribuitur; verumtamen ne huius quidem nomen hac in quaestione quidquam efficit, cum philosophum unice eum fuisse constet. Deinde quod Eratosthenis sententiae, qua proposito suo conducibilia poeticas fingere liceat, subscribere Strabo verecundatur: oblitus fuit clarissimi hanc in rem documenti, Aeschyli Persarum, qua in eadem fabula ab regis aequali et Marathonio victore non solum Darium unquam damna clademve fecisse negatur, verum etiam ingens illius exercitus per Graecos interiisse perhibetur. Gemellam priori sententiam hisce adiunxit:

IV. POLYBIUS ap. STRAB. I. p. 25. *Τὸ δὲ πάντα πλάττειν οὐ πιδανόν, οὐδ' Ὀμηρικόν· τὴν γὰρ ἐκείνου ποιήσων φιλοσόφημα πάντας νομίζειν, οὐχ ὡς Ἐρατοσθένους φησί, κελύων μὴ κρῖνειν πρὸς τὴν διάνοιαν τὰ ποιήματα, μηδ' ἱστορίαν ἀπ' αὐτῶν ζητεῖν.* Ancherus qui p. 10. Homericis fabulis veritatem non inesse, sed omnia ficta ab Eratosthene pronunciatum narrat, idem commisit, quod eadem pagina in Rhodigino vituperarat. Ab hac igitur argumentatione non procul abfuit fundamentum, cui universa illa doctrina de Homero geographo superstructa erat:

V. *Ἐπαινεῖ γὰρ* (Apollodorus): *Ἐρατοσθένους ἀπόφασιν, ὅτι φησὶν ἐκείνος καὶ Ὀμηρον καὶ ἄλλους τοὺς παλαιοὺς τὰ μὲν Ἑλληνικὰ εἶδεναι, τῶν δὲ πόρ-*

ἦν πολλὴν ἔχειν ἀπειρίαν, ἀπειροὺς μὲν μακρῶν ὁδῶν ὄντας, ἀπειροὺς δὲ τοῦ ναυτῆσθαι. Reliqua v. supra p. 2. Idem I. p. 18. Ἄλλ' οὐδὲ τὰ σύγγενος μόνον, ὡς περ Ἐρατοσθένους εἶρηκε, καὶ τὰ ἐν τοῖς Ἑλλησίν, ἀλλὰ καὶ τῶν πόρρω πολλὰ λέγει καὶ δι' ἀκριβείας Ὀμηρος. Demonstraturus Eratosthenes his exemplis utebatur:

VI. IDEM I. p. 22. Ὁ Ἐρατοσθένης δὲ πρὸς ἀμφοτέρους τὰς ἀποφάσεις (eorum qui aut asseruerunt, aut negarunt, Ulysssem ut Homerus tradidit ad Sicillam et Italiam pervenisse) ἀπήντηκεν οὐκ εὖ, πρὸς μὲν τὴν δευτέραν, ὅτι πειρᾶται διαβάλλειν τὰ φανερώς ψευδῆ καὶ οὐκ ἄξια λόγου, διὰ μακρῶν· πρὸς δὲ τὴν πρώτην, ποιητὴν τε ἅπαντα — νομίσας (fr. III.), τῶν τε μύθων τῶν μὲν ἐν τόποις οὐ πεπλασμένοις πεφημισμένων, ὅσον ἐν Ἰλίῳ καὶ Πηλῖῳ καὶ Ἰδῆ, τῶν δὲ ἐν πεπλασμένοις, καθάπερ ἐν αἷς αἱ Γοργόνας ἢ ὁ Γηρυόνης, ταύτης φησὶ τῆς ἰδίας εἶναι καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ὀδυσσεύς πλάνην λεγόμενους· τοὺς δὲ μὴ πεπλασθαι λέγοντας, ἀλλ' ὑποκείσθαι, ἕξ αὐτοῦ τοῦ μὴ συμφωνεῖν ἐλέγχουσαι ψευδομένους· τὰς γοῦν Σειρήνας τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς Πελοποννήσου καθιδρῶναι, τοὺς δὲ ἐπὶ τῶν Σειρηνοῦσῶν πλείους ἢ διαχιλίους διεχουσῶν σταδίου· εἶναι δ' αὐτὰς σκόπελον τρικόρυφον, διεισφέροντα τὸν Κύματον καὶ Ποσειδωνιάτην κόλπον. Qui neque scopulum tres vertices proferentem, neque omnino scopulum esse Sirenuissas concedit, Strabo, aperte eam umbra dimicuit, cum descriptio ea insularum nihil ad rem Eratosthenis fecerit, sed partem explanationis Homericæ a nonnullis prolatae constitueret: ista enim correctio prorsus nullius foret utilitatis, neque si novissima Eratosthenis erant, ita particula δὲ annexa orationi finem imposuisset. Non minus Ancherus erravit p. 11. sqq., sat multos errores de Sirenuissis, non pro insulis, sed promontorio habendis, effundens. Pro-

promontorium nimirum Minervae *Σειρηνοῦσῶν ἀκρωτήριον* appellatum: teste Strabone V. p. 247. VI. p. 252. Plinium quoque III, 5. in promontorio Minervae eandem Sirenium collocare; eant enim esse veram lectionem contra Salmas. Plin. Exercitt. p. 62. alterum Plinii testimonium confirmare II. 88. avellit (rerum natura) Leucosiam Sirenium promontorio; apud Aristotelem vero Mirab. Auscultatt. ab Stephano Byz. v. *Σειρηνοῦσαι* exscriptum, illa, *φασι τὰς Σειρηνοῦσας νήσους κείσθαι μὲν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ περὶ τὸν πορθμὸν ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκροῦς τοῦ προσηπτικώτος τόπου*, vertenda: prope ipsum verticem loci procurrentis; Eratosthenis sententiam sequi Dionys. Perieg. 360. Quae omnia temerè convecta facile retinere potuisset, dummodo grammaticam paullulum consulere vellet. *Σειρηνοῦσαι* enim secundum analogiam nihil nisi insulas Sirenium significabat; dubitumque eximit ipse Strabo, qui Eratosthenem scilicet refutaturus haec nos edocet: *ἀλλὰ ἀγῶν τις ἔγκειται μακρὸς, ἐπὶ θάτερα μὲν τῆς ὀρεινῆς τὸ τῶν Σειρήνων ἱερὸν ἔχων, ἐπὶ θάτερα δὲ πρὸς τῷ Ποσειδωνιάτῃ κόλπῳ νησιδία τρία προκείμενα, ἔρημα, πετρώδη, ἃ καλοῦσι Σειρηνοῦσας*, quae lectio perperam fuit sollicitata, eademque ratione *ἐν ταῖς Σειρήναις* extrema pagina corrigendum. Unde etiam aliud intelligitur, parum considerate Strabonem in adversariorum doctrinā elevanda fuisse versatum, ut quem *σκόπελον* illum *τριπόρφυρον Σειρηνοῦσῶν*, quamvis locutione minus signata, nihil tamen aliud, quam tres insulas saxosas indicare lateret, quae fere nihil a prominenti ista terra distarent, ut protenus cohaerere viderentur. Jam vero abunde patet, quid sibi velit Leucosia, Sirenium insula, ab earundem promontorio avulsa, atque Aristotelicum locum, ipso *νήσους* subiuncto, manifeste, ut quod maxime, Sirenussas et promontorium, ne Ancheri quidem versione contradicente, distincta exhibere. Sed aliud fragmentum ad Ulyssis errores re-

spiciens facetia celeberrima historiam fabulosam cavillatur:

VII. De POLYBIO STRABO I. p. 24. Οὐκ ἐπαινεῖ δὲ οὐδὲ τὴν κοιαύτην τοῦ Ἐρατοσθένους ἀπόφασιν, διότι φησὶ τὸτ' ἂν εὐρεῖν τινα, ποῦ Ὀδυσσεὺς πεπλάνηται, ὅταν εὐρη τὸν στυγία τὸν συρῶάψαντα τὸν τῶν ἀνέμων ἀσκόν. Repetiit Eustathius ad Od. κ. p. 1645. f. = 379, 29. Ἐρατοσθένης μέντοι, φασί, παιζῶν πρὸς τε τὸν μῦθον καὶ τὸ ἀπίθανον τῆς Ὀδυσσεὺς πλάνης, τότε ἂν εὐρεῖν τινα λέγει, ποῦ πεπλάνηται Ὀδυσσεὺς, ὅταν εὐρηται (l. εὐρη) τὸν στυγία τὸν συρῶάψαντα τὸν ἀνέμων ἀσκόν. Quae Strabonem erroris coarguunt, Eratosthenem severam suam sententiam aliquatenus molliisse putantis:

VIII. I. p. 26. ἄπειρ (id est, fabulosa de Sireneus ac similibus) οὐτ' ἀκριβῶς ἐξετάζειν δεῖ, οὐτ' ἀρρίζα καὶ ἀνέστια εἶν, ἀληθείας μηδὲν προσεπιτόμενα, μηδ' ἀφελείας ἱστορικῆς. Καὶ αὐτὸς δὲ ὑπονοήσας τοῦτο ὁ Ἐρατοσθένης, ὑπολάβοι τις ἂν, φησὶ, τὸν ποιητὴν βούλεσθαι μὲν ἐν τοῖς προσεπερίοις τόποις τὴν πλάνην τῷ Ὀδυσσεὶ ποιεῖν, ἀποστῆναι δ' ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων, τὰ μὲν οὐκ ἀκριβῶς πεπισμμένον, τὰ δὲ οὐδὲ προελόμενον οὕτως, ἀλλ' ἐπὶ τὸ δεινότερον καὶ τὸ τερατοειδέστερον ἕκαστα ἐξάγειν. Praeterea callidam eludit interpretationem quod statim eadem pagina Cyrenaei placitum affert:

IX. Φησὶ τὰ πόρρω τερατολογεῖσθαι μᾶλλον διὰ τὸ εὐκατάψευστον. Illa rationem τοῦ ξηκεανισμοῦ dedisse suspicatur Ancherus p. 14, quia Polybius ap. Strab. I. p. 25. adversus Eratosthenem disputans τὸν ξηκεανισμόν refutare conetur, et Apollodori ap. eundem VII. p. 299, plurima Eratosthenis suos in usus convertentis, ea sit sententia. At cum ξηκεανισμὸς a Callimacho adoptatus fuerit, quod Apollodori loca supra apposita edecent, neque potuerit Eratostheni probari,

bari, quippe qui eo ipso cursus Ulyssis universos in nugarum numero habendos tradiderit, ista corruiit suspicio. Tum accedit etiam magis censorium decretum:

X. STRABO p. 18. — τὰ περὶ τὴν Ὀδυσσεὺς πλάνην· περὶ ἧς πολλὰ διαμαρτάνει, τοὺς τ' ἐξηγητὰς φλυαροὺς ἀποφαίνων καὶ αὐτὸν τὸν ποιητὴν. Ex interpretibus inprimis Callimachum notaverit; cf. Apollodorea supra p. 3. Neque haec severa disceptandi ratio quidquam veniæ admittere potuit: quam quibus breviter, sed fuculente Strabo exposuit, ea iam sequuntur:

XI. I. p. 27. "Ἐτι δὲ ἐπεὶ οὐ πάντα μνθεύουσιν, καὶ μάλιστα Ὀμηρος, ζητῶν τί οἱ παλαιοὶ προσμνθεύουσιν, οὐ ζητεῖ, εἰ τὰ προσμνθεύόμενα ὑπῆρξεν ἢ ἔστιν· ἀλλὰ καὶ μάλλον, οἷς προσμνθεύεται τόποις ἢ προσώποις, περὶ ἐκείνων ζητεῖ τάληθές· οἷον Ὀδυσσεὺς πλάνην, εἰ γέγονε καὶ ποῦ. Sed indignabundus ille reponit: Τὸ δ' ὄλον οὐκ εὔ, τὸ τὴν Ὀμήρου ποιῆσιν εἰς ἓν συνάγειν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ποιητῶν, εἰς τε τάλλα, καὶ εἰς αὐτὰ τὰ νῦν προκείμενα, τὰ τῆς γεωγραφίας, καὶ μηδὲν αὐτῷ πρεσβεῖον ἀπονέμειν. Prorsus a sensu verborum contra grammaticam peccans Ancherus p. 15. aberravit, ita vertens: unusquisque, qui quid affinxerint antiqui quaerat, non de iis quae afficta esse sua sponte patet, quaerere debet, utrum re vera ante extiterint, vel adhuc existant, sed potius de locis et personis illis, quibus talia affinguntur, veritatem investigare, ut utrum Ulysses vagatus sit, et ubinam locorum. His satis ineptis Eratosthenem reprehendi opinatur, qui in refutatione sententiae omni prorsus veri specie destitutae iusto maiorem posuerit operam. Non sollicitanda erat vulgata versio.

Jam in hac disquisitione complura quae maxime ad Ulysem facerent curate Eratosthenes persequeretur. Exemplum de Sirenussis agens modo affuit; alterum de Phaeacibus adhuc praesto est:

XII. ΑΘΗΝΑΙΟΣ I. p. 16. D. Ἀπολαυστικός δὲ ἐστὶ παρ' αὐτῷ (Ὀμήρῳ) καὶ ὁ τῶν Φαίακων βίος· Αἰεὶ γὰρ ἡμῖν δαῖς τε φίλη κίθαρίς τε, καὶ τὰ ἐξῆς, ἃ ἔπη Ἐρατοσθένης οὕτω δεῖν γεγράφαι φησὶν·

Οὐ γὰρ ἐγωγέ τε φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχη, κακότητος ἀπούσης,
δατυμόνες δ' ἀνά δῶματ' ἀκουάζωνται αἰοῦσι.

κακότητος ἀπούσης, φάσκων, τῆς ἀφροσύνης. ἀδύνατον γὰρ μὴ φρονίμους εἶναι Φαίακας, οἱ μάλᾳ φίλοι εἰσὶ θεοῖσιν, ὡς ἡ Ναυσικία φησὶν. Huic sua debet Eustathius ad Od. i. p. 1612, 18 = 331, 17. Ἰστέον δέ, ὅτι τό, ὅτ' εὐφροσύνη ἔχει κατὰ δῆμον ἅπαντα, μεταγράφων Ἐρατοσθένης οὕτω λέγεται γράψαι· ὅτ' εὐφροσύνη μὲν ἔχει κακότητος ἀπάσης (ἀπούσης)· κακότητα λέγων τὴν ἀφροσύνην, ἧς δοκοῦσι στέρεσθαι Φαίακες. ἀδύνατον γὰρ φησὶ μὴ φρονίμους εἶναι αὐτούς, οἱ καδ' Ὀμηρον μάλᾳ φίλοι εἰσὶ θεοῖς. Schol. Mediol. Od. i. 5. quaedam continet Eratostheni accommodata: Ἐγκαλοῦσι δὲ τῷ Ὀδυσσεὶ φιληθονίαν, λέγοντες τὴν ἀπόλαυσιν τέλος ἡγούμενον τοῦ βίου διὰ τούτων. — οἱ δὲ ἀπὸ τῆς λέξεως. καὶ τούτων οἱ μὲν, ὅτι εὐφροσύνη τῆς ἡδονῆς τῷ φρονεῖν διαφέρει. Emendatio utique, si quidem Athenaeus scriptoris mentem recte percepit, minime necessaria, ingeniosa tamen, foretque dignissima mente Eratosthenis incorrupta. Verum enimvero si quid ingenium viri sagacissimi perperxi, Athenaeus eiusve Epitome culpa liberari non poterit. Primum enim hoc ut in confesso positum concedi velim, de Ulyssis erroribus ita a Nostro actum fuisse, ut idoneam Homero geographiae notitiam abiudicaret. Jam vero cum perinde sit certissimum, ostentationem qualiscunque doctrinae et acuminis quam maxime ab Eratosthene abhorrnisse, ut qui norma rigidissima singula deinceps argumenta alienis exclusis explicuerit: eadem opinor viâ offertur, emendationem quae nihil eius ra-

tiones confirmaret non posse non suspectam videri. Illum potius tale quid voluisse existimo. Namque remota terrae cum imprimis fabulas experta dixisset, aliud adiunxerit momentum, locos istos remotos coloribus non suis, ut facile esse fictos intelligas, decoratos exhiberi: veluti Phaeacum insulam cum alibi, tum versibus excitatis felicitate communi et insigni ab omnibus sensuum voluptatibus censerī, temperantiae tamen ac prudentiae beatas res admisceri debuisse. Eratosthenis autem sententia hic, ut deinceps fragm. XVI., nonnullos grammaticos permovisse videtur (cf. Athen. II. p. 40. D.), ut *τέλος* apud Homerum de sacrificio interpretarentur. Neque felicior ipse Athenaeus V. p. 192. D. de illis versibus: *ξένου ὑποδοχὴν ἔχει, ὄντων καὶ αὐτῶν τῶν Φαιάκων τρυφερῶν*. Ceterum recte de hac cum aliquot aliis annotationibus censuit Fabricius Bibl. Gr. IV. p. 126, „*Ὁμήρου διόρθωσις* quoque ab Eratosthene composita est, si credimus viris doctis ad Strabonis et Athenaei testimonia provocantibus. Sed nullus in his extat locus, e quo hoc certo colligi possit, quamquam obiter in Geographia sua et forte in grammaticis commentariis [hoc omittere debuerat] quaedam illius poetae illustraverat.” Tale enim opus si extitisset, aliquanto crebrius in illa Eratosthenici nominis celebritate commemorabatur.

Sequuntur aliae observationes ad Odysseam et Iliadem.

XIII. STRABO I. p. 29. *Ταῦτα μὲν δὴ ἐν ἀρχῇ τοῦ πρώτου τῶν γεωγραφικῶν εἰρημένα τοιαύτην τιὰ εἶναι ἐπανόρθωσιν ἔχει. Ἐπιμένων δὲ τοῖς περὶ Ὁμήρου ψεδδῶς ὑποληφθεῖσι καὶ ταῦτα φησιν, ὅτι οὐδὲ ἐὰν τοῦ Νεῖλου στόματα οἷδε πλεῖω ὄντα, οὐδ' αὐτὸ τοῦνομα.*

XIV. IDEM p. 50. *Οὐκ εὖ δὲ οὐδὲ τοῦτο προφέρουσιν αὐτῶ τὸ περὶ τῆς θήσου τῆς Φαρίας, ὅτι φησὶ*

πελαγίαν, ὡς καὶ ἄγνοιαν λέγοντι. — Ἡ δ' αὐτὴ ἁμαρτία καὶ περὶ τοῦ ἄγνοεῖν τὸν ἰσθμὸν τὸν μεταξὺ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους καὶ τοῦ Ἀραβίου κόλπου καὶ περὶ τοῦ ψευδῶς λέγεσθαι· Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαΐαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν. Καὶ γὰρ τοῦτο ἐκείνου λέγοντος καλῶς, ἐπιτιμῶσιν οἱ ὕστερον οὐκ εὖ. Ne has quidem obiectiones, varia licet praetextens, Strabo retundere potuit. Sed luculentissima sunt, usu veteris historiae accuratissimo subnata ac plane gemella fr. LV., quae a Strabone ipsi exposita memorantur, cum de Graecorum commerciis priscorum temporum, tum prae ceteris regionibus de Aegypto:

XV. STRABO XVII. p. 802. Φηοὶ δ' Ἐρατοσθένους, κοινὸν μὲν εἶναι τοῖς βαρβάροις πάσιν ἔθος τὴν ξηνηλασίαν· τοὺς δ' Αἰγυπτίους ἐλέγχεσθαι διὰ τῶν περὶ τὸν Βουσειριν μεμυθευμένων ἐν τῷ Βουσειρίτη νομῷ, διαβάλλειν τὴν ἀξενίαν βουλομένων τοῦ τόπου τούτου τῶν ὕστερον· οὐδὲ βασιλέως μὰ Δία οὐδέ τυράννου γενομένου τινὸς τοῦ Βουσειρίδος· προσεπιφημισθῆναι δὲ τὸ Αἴγυπτόνδ' εἶναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλήην τε (Odys. δ. 483.), προελαμβάνοντος πρὸς τοῦτο πύμπου καὶ τοῦ ἀλιμένου, καὶ τοῦ μηδὲ τὸν ὄντα λιμένα ἀνεῖσθαι, τὸν πρὸς τῇ Φάρῳ, φρουρεῖσθαι δ' ὑπὸ βουκόλων ληστῶν ἐπιτιθεμένων τοῖς προσορμιζομένοις. Καρχηδονίους δὲ καταποντοῦν, εἴτις τῶν ξένων εἰς Σαρδῶ παραπλεύσειεν, ἢ ἐπὶ στήλας. Διὰ δὴ ταῦτ' ἀπιστεῖσθαι τὰ πολλὰ τῶν ἱστοριῶν. Καὶ τοὺς Πέρσας δὲ κακῶς ἠγείσθαι τοῖς πρέσβει τὰς ὁδοὺς κύκλω, καὶ διὰ δυσκόλων. Cf. fr. XXIX. Iure locum classicum praedicavit J. H. Vossius ad Virgilii Georg. p. 516. sq. Quod primum de Aegyptiis afferatur, apprime Graecorum fama de Aegyptiorum astutia, quae minima eorum virtus fuisse videtur, adiunxit. Schol. Aristoph. Nub. 1133. Ἐν Αἰγύπτῳ] Ἐπεὶ καταράται. ἐλέγετο γὰρ ληστεύεσθαι ἢ Αἰγύπτου. Αἰ

σχόλος (fr. 309.)· δεινοὶ πλέκειν τοὶ μηχανεῖς Αἰγύπτιοι·
καὶ Θεόκριτος ἐν Ἀδωνιαζούσαις (v. 47.)·

— οὐδείς κωκοργός

δαλεῖται τὸν ἶοντα, παρῆσιων Αἰγυπτιστῶν.

Καὶ Αἰγυπτιαζέειν (vocabulum Aristophanicum), τὸ
ὑπουλα πράττειν. Ad Theocriti locum quaedam dedit
Valckenarius. Deinde Persarum mos indicatur etiam
ab Aristophane Acharn. 68. 69.

καὶ ὅτι ἐτροχόμεσθα διὰ Κωστρίων
πεδίων ὁδοιπλανοῦντες ἐσκήνημένοι.

Tandem aliud non contemnendum decemur, ante fini-
tum primum Carthaginiensium adversus Romanos bel-
lum; cum adhuc Sardiniam illi tenerent, Geographiae
primum librum editum fuisse.

Hinc ad novam paullo difficiliorem quaestionem
praeventendum; cuius copiam praebet:

XVI. STRABO I. p. 28. Κάνταυθα δ' αἰπόντος εὐ τοῦ
ποικητοῦ· Βορέης καὶ Ζέφυρος, τῷ τε Θρήκηθεν
ἄητον· οὐκ εὐ δεξιμένους· ὁ αὐτὸς συνοφαντεῖ, ὡς κα-
θόλου λέγοντος, ὅτι ὁ Ζέφυρος ἐκ Θρήκης πνεῖ, ἐκεί-
νου λέγοντος οὐ καθόλου, ἀλλ' ὅταν κατὰ τὴν Θρακίαν
θάλατταν συμπέσωσι περὶ τὸν Μέλαινα κόλπον, αὐτοῦ
τοῦ Αἰγαίου μέρους οὖσαν. — Ὄνκ' ἐνόησε δὲ τοῦτο
Ἐρατοσθένης, ὑπενόησε δ' ὁμοῦς· αὐτὸς γοῦν ἐξηγεῖ-
ται τὴν ἐπιστροφὴν ἣν λέγει τῆς χώρας. ὡς καθόλου
οὖν δέχεται, εἰτ' ὡπειρίαν αἰτιᾶται τοῦ ποιητοῦ, ὡς
τοῦ Ζεφύρου μὲν ἀπὸ τῆς ἐσπέρας πνέοντος καὶ τῆς
Ἰβηρίας, τῆς δὲ Θρήκης ἐκεῖσε μὴ διαπνεύουσης. No-
dum, specie infirmum, re vera cum qui solvendi peri-
tissimus sit desiderantem, Strabo magis transsiluit, quam
diligenter tractavit, nec quisquam sive veterum, sive
recentiorum interpretum gloriam ex refutato sibi pepe-
rit Eratosthene. Quae Schol. Venet. II. i. 4. 5. ad il-
lud argumentum prodiderunt, haec sunt; ad v. 4.
ἀνιστόρητον δὲ φασὶν εἶναι τὸ τοῦς ἀμφοτέρους, ἦρουν
τὸν Βορέην καὶ τὸν Ζέφυρον, πνέειν ἐκ τῆς Θρήκης·

οὐ γὰρ πνιόμην ἀμφοτέροι ἐξ αὐτῆς. λύεται δὲ ἐκ τῆς λέξεως τρόπῳ συλληπτικῷ· τὸ γὰρ θάτερον (locutionem in Grammatico vix ferendam sensu quoque flagitante sustuleris reponendo θάτερον; cf. Schol. Pind. Pyth. VIII, 22.) συμβεβηκὸς ἐπ' ἀμφοῖν τίθεται. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρας· ὁμωνύμως γὰρ τὰ πνεύματα καὶ οἱ προσώπτες αὐτῶν θεοὶ λέγονται· τοὺς δὲ σωματικῶς ἐν Θράκῃ κατοικοῦντας ὑποτίθεται ὁ ποιητής. Ad. v. 6. Πητίον οὖν ὅτι ἡ τῶν Θρακῶν γῆ ἐπὶ πολὺ δεικνύει καὶ σιγματοειδῆς κεῖται τῇ θείᾳ μέχρι τῆς δύσεως· ἀπ' ἐκατέρου οὖν μέρους τῶν ἀνέμων ἔχει ἐκάτερον. Syllepsis hic quidem falsa est, altera explicatio non nisi partem veri continet. Nec magis Casaubonus ad Strabonem vel Heynius ad Homericum locum, ille logica ratione abusus, hic contra monens, ex Ionia rem spectandam, scopum feriebant: non enim quaeritur, num quando Zephyrus ex Thracia flare queat, sed num Boreae adiunctus turbas excitet marinas. Casaubonus tamen, verum fateri coactus, poetam sibi vetustissimam Graecorum opinionem respexisse videri ait, qui cum Thraciam regionem esse frigidissimam perciperent, omnes inde spirare ventos, ibique antro conclusos teneri existimarint; allato Apollonii Rh. Schol. I, 826. Ψυχρὰ γὰρ ἐστὶν ἡ χώρα· διὸ κακείθεν τοὺς ἀνέμους πνεῖν ἐμυθεύσαντο. Διονυσιοφάνης δὲ βόθρον φησὶν εἶναι ἐν τῇ Θράκῃ, ἐξ οὗ φυσήματα ἀνέμων γίνεσθαι, καὶ μυθεύειν οὕτω Θράκην ἀνέμων οὐρανίου. Atqui minore poterat res molimine confici, ipso poeta (liceat hic ita dicere) viam monstrante. Nam II. ψ'. 194. s. Achilles

— τοιοῖς ἤρατ' ἀνέμοισι,

Βορέη καὶ Ζεφύρῳ.

Schol. Venetum: ὡς Θραξί· Θράκη γὰρ Τροίας πλησίον. Jones enim, quod alibi (v. fr. LV.) consueverunt, de terra vixdum innotescenti, si quidem memorabili virtute esset insignis, ita sermones faciebant, ut,

nisi illic, nusquam terrarum istiusmodi indolem reperiri crederes. Igitur perspicacissimus Eratosthenes ex illa prisca aevi opinione, Thraciam ventorum esse sedem, geographiae imperitiam verissime eruerat. Ceterum hoc cum duobus sequentibus fragmentis ante Nili commemorationem locum habuisse, fr. XIII. facile patet. Sed priori expositioni de ventorum sede alteram fuisse additam de eorum duplici numero plus quam verisimile existit proximo fragmento:

XVII. SCHOL. VENER. IL. v. 282. *ἡ δὲ πικρὴ, ὅτι εἰ μὴ προσέθῃς τὸν στίχον, οἱ θεοὶ οὐκ ἐπιείκῃσι τὰ δυνάμειά τ' Ὀμήρου, Ἐρατοσθένους καὶ Κράτης, λέγον ἂν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Ἠρωιδῶν ἐστέχθαι, (τὸ) τῷ μὲν ζευγνύσθην.* Fuit sane vetustissimorum grammaticorum satis constans nec falsa opinio, dualem certam significatione ab Homero nondum usurpari: cf. Wolf. Prolegomenis p. 206.; sed obiter tantum, si modo de duali tale quid protulit, ab Nostro indicari potuisse proposita ad fr. XII. commemorationem. Jam cum Eratosthenem loco inepto nihil esse temere molitam sit exploratissimum, non iam de causa observationis ambigendum videtur. Illo enim ipso Il. 4. initio data opera ac non sine quodam studio Scholiastae enodare conantur, quamobrem poeta duos commemorarit ventos; in eoque labore allegorico, licet Scholiis illis non infrequenti, sed his tamen satis singulari, ita versantur, ut argente tantummodo necessitate ista profecisse per sit credibile. Prius igitur placitum Eratosthenes Homero adhaerit, grammatica confirmatum sententia: nonnulla enim ex eo genere desumpta hic illic Geographicis fuisse intermixta, Polemonis loco supra (p. 5.) tractato non obscure intelligitur.

Primariam hanc de Homeri geographia disputationem concludit:

XVIII. SCHOL. APOLLONII RH. I. 482. *Ἀλωιδάδας. Τὴν περὶ τούτων ἱστορίαν καὶ Ὀμηρος οἶδεν. Ἐρα-*

τοσδίνης δὲ γηγενεὶς αὐτούς φησι· διὰ δὲ τὸ ἀνατε-
 τραφῆναι ὑπὸ τῆς Ἀλωῆως γυναικὸς μυθευθῆναι, ὡς
 Ἀλωῆως εἶσιν υἱοί. (Schol. Paris. διὰ δὲ τὸ ὑπὸ Ἴφι-
 μεδίας τραφῆναι ἐμυθολογήθη, ὅτι ἐκείνης εἶσιν υἱοί.)
 Gigantomachiae participes etiam Apollodor. I, 7, 4. cum
 Hygino fab, 28. tradit. Videtur de illis, cum ad Ne-
 κυίαν peruentum esset, auctor monuisse.

Etiam libro secundo quaedam de Homericæ geo-
 graphia proponerentur, quæ non sine indignatione Strabo
 I. p. 65. attigit: "Ὡς δ' αὐτὸς καὶ πρὸς τὸν Ὅμηρον
 οὐ πάντῃ περὶ τῶν αὐτῶν διαφερόμενος.

Ab Homero ad Hesiodum, nisi fortè pleraque ad
 hunc spectantia obiter inseruerat, Eratosthenes transit;
 quod enim Ancherus p. 22. Straboni I. p. 7. (fr. XXIII)
 innixus protulit, post Homerum statim de Anaximand-
 ro et Hecataeo mentionem esse iniectam, festinantius
 ille dixit, τοὺς πρώτους idem fortasse quàm πρότους
 significare ratus. Mirum sane ait Geographus inter præ-
 stantes viros, qui aliquo post Homerum intervallo in-
 signes in tractanda geographia seòs præstiterint, Era-
 tosthenem, licet Homero nullum omnino in campo illo
 attribuerit locum, recensuisse utrumque; sed tamen ex
 Strabonis ingenio spectatum, suas ab alienis opinionibus
 aegre separantis, non adeo explicatu difficile. Hesiodo
 autem multo maiorem quam aevo Homericæ geogra-
 phia cognitionem concessit, neque vero ita ut frequen-
 tes eius fabulas dissimularet; indicante eo fragmento,
 quod supra inter Apollodorea ex Strab. VII. p. 298 sq.
 fuit relatum:

XIX. Οὐ θαυμαστόν δ' εἶναι περὶ Ὁμήρου *) καὶ
 γὰρ τοὺς ἐπι νεωτέρους ἐκείνου πολλὰ ἀγνοεῖν καὶ τε-

*) Lege περὶ Ὁμήρου, ut apud Strab. I. p. 49 extr. συμβῆναι
 καὶ περὶ τὴν Θάλατταν. Etiam apud Ammonium p. 45. re-
 scribendum videtur: οὐ γὰρ ταῦτόν ἐστι περὶ δύναμιν τε καὶ
 ἰσχύος.

ρατολογεῖν· Ἡσίοδον μὲν Ἠμίλυνας λέγοντά καὶ Μεγαλοκεφάλους καὶ Πυγμαίους.

Sed quibus Hesiodum illi praestare docuerit, iis quae Strabonis beneficio novimus aliquatenus perspicitur.

XX. STRABO de ostiis Nili iis verbis quae supra fr. XIII. apposita sunt commentatus, statim addit ex Eratosthenis sententia: Ἡσίοδος δὲ οἶδε, μέμνηται γάρ. Illinc sua deprompserunt Scholia Mediol. Od. §. 477. Ὅτι τὸν Νεῖλον Αἴγυπτον ὀνομάζει· ὁ δὲ Ἡσίοδος ὡρᾷ νεώτερος Νεῖλον αὐτὸν οἶδε καλούμενον.

XXI. IDEM I. p. 23. Ἐρατοσθένης δὲ Ἡσίοδον μὲν εἰκάζει πεπυσμένον περὶ τῆς Ὀδυσσεῖος πλάνης, ὅτι κατὰ Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν γέγνηται, πιστεύσαντα τῇ δόξῃ, μὴ μόνον τῶν ὑφ' Ὀμήρου λεγομένων μεμνησθαι, ἀλλὰ καὶ Αἴτης καὶ Ὀρτυγίας τοῦ πρὸς Συρακούσας κηρίου, καὶ Τυβέρων. Ὀμήρου δὲ μήτε εἰδέναι ταῦτα, μήτε βούλεσθαι ἐν γηροίοις τόποις ποιεῖν τὴν πλάνην.

XXII. IDEM VII. p. 300. Ὅτι γὰρ οἱ τότε τεύτους (ταῖς Σκύθας) Ἰππημολγούς ἐκάλου, καὶ Ἡσίοδος μάρτυς ἐν ταῖς ὑπ' Ἐρατοσθένους παρατεθεισῶν ἔπειν· Αἰθιοπίας τε, Αἰγυπτί δέ, Σκύθας ἰππημολγούς. Ancherus p. 18. Heinsii emendationem Αἰγυπίας admittit, quia occidentis ab hominibus antiquissimis ipso Strabone I. p. 33. teste per Celtas et Iberos significatus fuerit, Αἰγυπίας autem iidem sint cum Iberis et Celtiberis. Legit igitur: Αἰθιοπίας Αἰγυπίας τε, Σκύθαι δ' ἰππημολγοί, quam versum in casu obliquo Eratosthenes adduxerit. Equidem neque emendationem, utpote metro damnosam, neque probationem laudaverim. Esto, Ligyes non diversos fuisse a Celtiberis; at cum horum tantam partem constituerint, atque de Celtis et Iberis unice Strabo disseruerit, nimis profecto ex geometrica ratione talis foret conclusio eruta, occidenti designando Ligyes quoque inservisse. De Ligibus, quid significant, interrogatus poeta aliquantum haesurus fuisse videtur. Sed

versus ille una littera immutata facile poterit restitui:

Αἰθιοπίας τε Λίγυος τ', ἠδὲ Σκύθας ἱππημολογός.

Terminationem *ας* primae declinationis aliquoties Haesiodus corripuit. Eratostheni denuo assensus est Apollodorus, ubi supra.

Deinceps Geographos usque ad suam aetatem persequabatur:

XXIII. STRABO I. p. 7. *Φανεροὶ δὲ καὶ οἱ ἐπακολουθήσαντες αὐτῷ ἄνδρες ἀξιόλογοι καὶ οἰκίοι φιλοσοφίας· ὧν τοὺς πρώτους μεθ' Ὀμηρὸν δύο φησὶν Ἐρατοσθένης, Ἀναξίμανδρόν τε, Θαλοῦ γενοῦσα γνῶριμον καὶ πόλτην, καὶ Ἐκαταίον τὸν Μιλήσιον. τὸν μὲν ὄν' ἐκδοῦναι πρῶτον γεωγραφικὸν πίνακα, τὸν δὲ Ἐκαταίον καταλιπεῖν γράμμα, πιστούμενον ἐκείνου εἶναι ἐκ τῆς ἄλλης αὐτοῦ γραφῆς.* De his modo dictum fuit. Hecataei pinacem ad eius fragmenta illustrat Creuzer. p. 9. 10.

XXIV. STRABO I. p. 14. *Κατὰ γὰρ δὴ πολὺ τι τοῖς νῦν ἢ Ῥωμαίων ἐπικράτεια καὶ τῶν Παρθυσίων τῆς τοιαύτης ἐμπειρίας προσδίδουσι· καθάπερ τοῖς μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου στρατείαν, ὡς φησὶν Ἐρατοσθένης. cf. fr. XXX.*

Réliqua historiae geographicae fragmenta, quae quidem Ancheri videbantur, suis locis excutientur.

2. Sectionis posterioris terrae origines complexae.

XXV. STRABO I. p. 5. *Ὅτι δὲ ἡ οἰκουμένη νῆσός ἐστι, πρῶτον μὲν ἐκ τῆς αἰσθηθείσης καὶ τῆς πελάγους ληπτέον. Ipsa demonstratio ei minus tota, certe extrema ipsius Strabonis sive testis quo uteretur ingenio deberi videtur; negavit enim Eratosthenes, quod illic pro certo venditatur: *Τοῖς τε πάσθεσι τοῦ ἀπένανθ' τοῖς περὶ τὰς ἀμπώσεις καὶ τὰς πλημμυρίδας ὁμολογεῖ τούτο μᾶλλον· πάντη γοῦν ὁ αὐτὸς τρόπος τῶν τε μεταβολῶν ὑπάρχει, καὶ τῶν ἀυξήσεων, καὶ μειώσεων, ἢ οὐ πολὺ παραλλάτων· ὡς ἂν ὑπ' ἐνὸς πελάγους**

τῆς κινήσεως ἀπεδιδωμένης καὶ ἀπὸ μιᾶς αἰτίας. Neque potuit ille istiusmodi argumento abuti. Sed fundamentum doctrinae ab Eratosthene excogitatum fuisse, conversio insequens ad Hipparchum, eius adversarium, sicuti aliquoties Strabo necopinatis legentibus facit, certissime demonstrat: Ἰππάρχος δ' οὐ πιθανός ἐστιν, ait, ἀντιλέγων τῇ δόξῃ ταύτῃ, et quae praeterea, cum de Hipparcho disserteretur, allata sunt. Accedit et fr. LIV., et Eustathii narratio ad Dionys. Perieg. initio: ὡς τοῦ ὠκεανοῦ περιεληφότος τὴν γῆν, κατὰ καὶ Ἐρατοσθένους δοξάζει.

Argumenta capitalis huius placiti sequentia fragmenta praestiterunt:

XXVI. STRABO I. p. 38. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' αἰεθμός ἦν πλοῖμος· ἀλλ' εἰκάξει ὁ Ἐρατοσθένης οὐκ εὖ μὴ γὰρ πῶ το ἔκρηγμα τὸ κατὰ τὰς σήλας γενοῖται νομίζει, ὥστε ἐνταῦθα συνάπτειν τὴν ἕξω θάλασσαν· τῇ ἐντός, καὶ καλύπτειν τὴν ἰσθμὸν μεταωροτέρων οὖσαν τοῦ δ' ἐκρήματος γενομένου ταπεινωθῆναι, καὶ ἀνακαλύψαι τὴν γῆν τὴν κατὰ τὸ Κάσιον καὶ τὸ Ἠφλουσίον, μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς. De isthmo ad Arabicum sinum agebatur.

XXVII. IDEM p. 47. Οὐδὲ τοῦτ' εὖ Ἐρατοσθένους — εἶναι (v. supra p. 22.). Διότιμον δὲ τὸν Στρομβίχου, πρεσβείας Ἀθηναίων ἀφηγούμενον, διὰ τοῦ Κύνου ἀναπλεῦσαι ἐκ τῆς Κιλικίας ἐπὶ τὸν Χόασιν ποταμὸν, ὃς παρὰ τὰ Σούσα φεῖ, καὶ ἀρικέσθαι τεσσαρακοσταίων εἰς Σούσα· τοῦτ' δ' αὐτῷ διηγήσασθαι αὐτὸν τὸν Διότιμον εἰσαδουμάξην, εἰ τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγριν ἦν δυνατόν διακίψαντα τὸν Κύνον εἰς τὸν Χόασιν ἐβαλεῖν.

XXVIII. Pergit: Οἱ μόνον δὲ ταῦτ' ἂν τις ἐπισημήναιτο, ἀλλ' ὅτι καὶ περὶ τῶν τόπων οὐδὲ καθ' ἑαυτὸν πῶ γνώριμα εἶναι ᾗσει τὰ καθ' ἕκαστα ἀκριβολογούμενα· καὶ κελεύσας ἡμῖν μὴ ῥαδίως τοῖς τυ-

γούσι πιστεύειν, καὶ τὰς αἰτίας δὲ μακρῶν ἀποδοῦς,
 δι' ἃς οὐδὲ πιστευτέον, οἷον περὶ τῶν κατὰ τὸν Πόν-
 τον καὶ τὸν Ἀδρίαν, αὐτὸς ἐπίστευσε τοῖς τυχοῦσι.
 Τοιγάρτοι τὸν μὲν Ἰσακὸν κόλπον ἐπίστευσεν ἐαδι-
 νάτατον τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάττης σημεῖον, τοῦ' κατὰ
 Λοσκορυιάδα τὴν ἐν τῷ τοῦ Πόντου μυθῷ σχεδόν τι καὶ
 τριεχθλιαῖς σταδίοις ἐαδιγατέρου ὄντος, καὶ κατ' αὐτὸν
 ἐκ τοῦ σταδισμοῦ οὐ φησι τοῦ τε Ἀδρίου καὶ τὰ
 ἀρκτικά καὶ τὰ ἔσχατα διεξῶν οὐδενὸς ἀπέχεται μυθώ-
 δους. Πιστευτικὰ δὲ καὶ περὶ τῶν ἔξω σπηλιῶν Ἡρα-
 κλείων πολλοῖς μυθώδεσι, Κέρην τε νῆσον καὶ ἄλλους
 τόπους ὀνομάζων, τοὺς μηδαμοῦ νυνὶ δεκνυμένους,
 περὶ ὧν μυησθησόμεθα καὶ ἕτερον. Si paullo cura-
 tiorem conditionis qua geographia regum Alexandrino-
 rum aetate Eratosthenica fruebatur notitiam sibi Strabo
 comparasset, istam disputationem Hipparcheae similli-
 mam reservaturus erat. Quid anim hoc sibi vult, eo-
 rum quae essent saeculo Augusteo loca pervagatissima
 idoneam sese tenere cognitionem negasse Eratosthenem?
 eidemque Pontum, qui Mithridatis demum Magni re-
 bus gestis in sermonem peregrinarum gentium perve-
 nerat minus quam Ciliciam perspectum fuisse? ac de
 rebus Hispanicis Italicisque fabulosa, teste imprimis Py-
 thea, recensuisse, cum praesertim a Cerne describenda
 ne auctores quidem post Christum natum manus ab-
 straxerint? Immo laudibus si iustitiam exercere vole-
 bat Straboni fides summi Geographi erat extollenda,
 qui quae obscura sibi essent diserte indicaret, credu-
 litate longe semota. Idem de aliis fragmentis di-
 ctum esto.

XXIX. Pergit p. 48. Εἰπὼν τε τοὺς ἀρχαιστά-
 τους πλεῖν καὶ (hoc delendum, ex formula enim τε —
 ἢ defendi nequit.) κατὰ λιανείαν ἢ ἐμπορίαν, μὴ πε-
 λαγίζειν δέ, ἀλλὰ παρὰ τὴν, καθάπερ τὸν Ἰάσονα,
 ὄντιε καὶ μέχρι τῆς Ἀρμενίας καὶ Μηδίας ἐκ τῶν

Κόλπον στρατεύσαι, ἀφέντα τὰς ναῦς, ὑστερόν φησι, τὸ παλαιὸν οὔτε τὸν Εὐξείων θαλάσσειν τινα πλεῖν, οὔτε παρὰ Λιβύην καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν. Ancherus p. 20. 21. ubi de Jasonis expeditione praeterea ex Strabone laudat p. 45. VII. p. 300. XI. p. 498. 503. 526. 531. Justinum 42, 3, quibus poterat locos addere ab Rochettio collectos de Colonia Graecorum T. II. p. 197 seqq. 212. sqq. (qui Eratosthenis immemor non illepida nobis somnia propinat), Ancherus igitur nescio qua ratione inductus, tale quid observationis huic fragmento ad Homericam disputationem a se relato praemisit: In tota hac disputatione non solum Homerum, sed etiam antiquissimos quosque eodem notavit obelo.

XXX. *Περὶ τῆς οἰκουμένης εἰς γνώσιν τοῖς μετ' Ἀλεξάνδρον καὶ κατ' αὐτὸν ἤδη, μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸν περὶ τοῦ σχήματος ἤδη λόγον, οὐχὶ περὶ τοῦ τῆς οἰκουμένης, ὅπερ ἦν οἰκειότερον τῷ περὶ αὐτῆς λόγῳ, ἀλλὰ τοῦ τῆς συμπύκνωσης γῆς· δεῖ μὲν γὰρ καὶ τοῦτου μνησθῆναι, μὴ ἀτάκτως δέ. Εἰπὼν οὖν ὅτι σφαιροειδῆς ἡ σὺμπασα, οὐχ ὡς ἐκ τόρνου δέ, (p. 49.) ἀλλ' ἔχει τινὰς ἀνωμαλίας, ἐπιφέρει τὸ πλῆθος τῶν ἐν μέρει μετασχηματισμῶν αὐτῆς, οἱ συμβαίνουσιν ἐκ τῆς ὕδατος καὶ πυρὸς καὶ σεισμῶν καὶ ἀναφροσημάτων καὶ ἄλλων τοιούτων· οὐδ' ἐνταῦθα τὴν τάξιν φυλάττων. Posit vel hinc quam maxime esse manifestum, nihil mathematicae geographiae Strabonem accepisse. Primum enim Eratosthenem ab mentione incrementorum, quae Alexandri expeditione aevoque insequenti scientiae suae parata essent, ad figuram telluris definiendam transisse prodidit. At quis crediderit, seposita historiarum ad geographiam pertinentium serie, cum ad tellurem in loco insulae ponendam dudum sese accinxisset, in eoque argumento undequaque exornando versaretur, virum prudentissimum denuo ad auctum*

geographiae ambitum recurrisset, ac deinde globi formam nostra sede constitui demonstravisset? Contra non difficulter intelligitur, illam de terrae forma disquisitionem nihil nisi explicationem aliquanto ampliorem principis placiti (fr. XXV.) censendam esse (cf. fr. XXXII.); de Alexandro ac recentioribus obiter, cum argumentum quaestioni accomodatum ac novissimis demum temporibus perspectum ponderaret, ipsum mentionem inieciisse qualemcunque. Sed longe graviolem imperitiam Strabo manifestat, tameritatis Nostrum cearguens, qui non de habitatae, sed potius universae terrae disseruerit forma, idque alieno loco; ac ne in sequentibus quidem ordinem eum tenuisse, ut qui vicissitudines in terram grassatas exposuerit. Neutrum alieno fuisse loco propositum, modo indicatum est; et quod commentatio de universae terrae conformatione notatur, quid aliud quam vix condonanda caligo videbitur? Fac enim, licuisse Eratostheni de forma particulae terrestri, quamvis satis inepta sit talis positio, sed tamen, agere: nonne eandem itidem argumentationem, si quidem ad scientiam volebat geographiam redigere, persecuturus erat? Non sane omnis terra illi fuit explorata; verumtamen, adigente necessitate ac mathematica commoente, eius ambitum accuratissime collegit.

XXXI. Pergit STRABO p. 49 sq. *Μάλιστα δὲ φησι τὴν ζήτησιν παρασχεῖν, πῶς ἐν διςχιλίοις καὶ τριςχιλίοις ἀπὸ θαλάττης σταδίοις κατὰ τὴν μεσόγειαν ὁρᾶται πολλαχοῦ κόχλων καὶ ὄστρέων καὶ χηραμίδων πλήθος, καὶ λιμνοθάλατται· καθάπερ φησὶ περὶ τὸ ἰσθμὸν τοῦ Ἀμμωνος καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ ὁδὸν τριςχιλίων σταδίων οὖσαν· πολλὴν γὰρ εἶναι χύσιν ὄστρέων, ἅλας τε καὶ νῦν ἐτι εὐρίσκεσθαι πολλοὺς, ἀναφωσάμενά τε θαλάττης εἰς ὕψος ἀναβάλλειν· πρὸς μὲν καὶ καυκῆμα, θαλάττων πλοίων δεικνύσθαι, ἃ ἔφασαν εἶναι τοῦ χροματος*

ἐκβεβρόσθαι· καὶ ἐπὶ σπηλιδίων ἀνακείσθαι δελφίνας, ἐπιγραφὴν ἔχοντας Κυρηναίων θειρῶν. Ταῦτα δ' εἰπὼν τὴν Στράτωνος ἐπαινεῖ δόξαν τοῦ φυσικοῦ, καὶ ἔτι Ξάνθου τοῦ Λυδοῦ· τοῦ μὲν Ξάνθου λέγοντος, ἐπὶ Ἀρταξέρξου γενέσθαι μέγαν αὐχμὸν, ὥστ' ἐκλιπεῖν ποταμούς καὶ λίμνας καὶ φρέατα· αὐτὸν δὲ εἰδέναι πολλαγῆ πρόσω ἀπὸ τῆς θαλάττης λίθους τε κογχυλιώδεις, καὶ τὰ κτενώδεα καὶ χηραμίδων τυπώματα, καὶ λιμνοθάλασσαν ἐν Ἀρμενίοις, καὶ ἐν Ματτιηνοῖς, καὶ ἐν Φρυγίᾳ τῇ κάτω· ὧν ἔνεκα πείθεσθαι τὰ πεδία ποτὲ θάλατταν γενέσθαι. Τοῦ δὲ Στράτωνος ἔτι μᾶλλον ἀπτομένου τῆς αἰτιολογίας, ὅτι φησὶν οἶσθαι τὸν Εὐξείνον μὴ ἔχειν πρότερον τὸ κατὰ Βυζάντιον στόμα, τοὺς δὲ ποταμούς βιάσασθαι καὶ ἀνοῖξαι, τοὺς εἰς αὐτὸν ἐμβάλλοντας· εἴτ' ἐκπεσεῖν τὸ ὕδωρ εἰς τὴν Προποντιδα καὶ τὸν Ἑλλήσποντον. Τὸ δ' αὐτὸ συμβῆναι καὶ περὶ τὴν καθ' ἡμᾶς θάλατταν· καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸν κατὰ στήλας ἐκραγῆναι πόρον, πληρωθείσης ὑπὸ τῶν ποταμῶν τῆς θαλάττης· κατὰ δὲ τὴν ἔκρυσιν ἀνακαλυφθῆναι τὰ τεναγώδη πρότερον. Φέρει δ' αἰτίαν, πρῶτον μὲν, ὅτι τῆς ἕξο θαλάττης καὶ τῆς ἐντὸς τοῦδαφος, ἕτερόν ἐστιν· ἐπειδ' ὅτι καὶ νῦν ἔτι ταινία τις ὑψαλός διατέτακεν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Λιβύην· ὡς ἂν (μὴ adiecit Casaubonus, post eumque plures, ex recentiore autem usu potius ὡς ἂν μίας οὐκ οὔσης emendandum erat.) μίας οὔσης πρότερον τῆς τε ἐντὸς καὶ τῆς ἐκτός. Καὶ βραχύτατα μὲν εἶναι τὰ περὶ τὸν Πόντον· τὸ δὲ Κρητικὸν καὶ Σικελικὸν καὶ Σαρδῶν πέλαγος σφόδρα βαθεῖα· τῶν γὰρ ποταμῶν πλείστων καὶ μεγίστων ῥεόντων ἀπὸ τῆς ἀρκτου καὶ τῆς ἀνατολῆς, ἐκεῖνο μὲν ἰλύος πληροῦσθαι, τὰ ἄλλα δὲ μένειν βαθεῖα. διὸ καὶ γλυκυτάτην εἶναι τὴν Ποντικὴν θάλατταν, τὰς τ' ἐκρῦσεις γίνεσθαι, εἰς οὓς τόπους ἐγκέλιται τὰ ἐδάφη. Δοκεῖν δὲ κἄν χωσθῆναι τὸν Πόντον ὅλον εἰς ὑπερρον, ἂν μένωσιν αἱ ἐπιρροῦσεις ποιῶνται.

καὶ γὰρ νῦν ἤδη τεναγίξεν τὰ ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Πόντου, τό τε (leg. τὸν τε; de re vid. Xenoph. Anab. VII, 5, 12.) Σαλμυδησσόν, καὶ τὰ καλούμενα Στήθη ὑπὸ τῶν ναυτικῶν τὰ περὶ τὸν Ἴστρον καὶ τὴν Σκυθῶν ἕρημιαν. Τάχα δὴ καὶ τὸ τοῦ Ἀμμωνος ἱερὸν πρότερον ἐπὶ τῆς θαλάττης ὄν, ἐκρύψεως γενομένης νῦν ἐν τῇ μεσογαίᾳ κεῖσθαι. Εὐκάζειν τε καὶ τὸ μαντεῖον εὐλόγως ἐπὶ τασούτων γενέσθαι ἐπιφανές τε καὶ γνώριμον ἐπὶ θαλάττῃ ὄν· τὸν τε (1. δὲ) ἐπιπολὺ οὕτως ἐκτοπισμὸν ἀπὸ τῆς θαλάττης οὐκ εὐλογον ποιεῖν τὴν νῦν οὖσαν ἐπιφάνειαν καὶ δόξαν. Τὴν τε Αἴγυπτον τὸ παλαιὸν θαλάττῃ κλύζεσθαι μέχρι τῶν ἐλῶν τῶν περὶ τὸ Πηλούσιον (Hemsterh. ad Plutum p. 55 sq.), καὶ τὸ Κάσιον ὄρος, καὶ τὴν Σερβωνίδα λίμνην· ἔτι γοῦν καὶ νῦν κατὰ τὴν Αἴγυπτον τῆς ἀλμυρίδος ὀρυτομένης, ὑφάρμιους καὶ κογχυλιώδεις εὐρίσκεισθαι τοὺς βόθρους, ὡς ἂν τεθαλατταμένης τῆς χώρας, καὶ τοῦ τόπου παντὸς τοῦ περὶ τὸ Κάσιον καὶ τὰ Γέερα καλούμενα τεναγίζοντος, ὥστε συνάπτειν τῷ τῆς ἐρυθρᾶς κόλπῳ· ἐνδούσης δὲ τῆς θαλάττης ἀνακαλυφθῆναι, μείναι δὲ τὴν Σερβωνίδα λίμνην· εἴτ' ἐκραγῆναι καὶ ταύτην, ὥστε ἐλώδη γενέσθαι. Ὡς δ' αὐτῶς καὶ τῆς Ἀλμυρίδος λίμνης τοὺς αἰγιαλοὺς θαλάττης μᾶλλον ἢ ποταμοῦ προσεοικέναι. Strato igitur mare paullatim recessisse, ac palustria loca nunc sensim sensimque amplio-rem ambitum recepisse, nunc fluviiis denuo contacta esse opinabatur. Eratosthenis autem in merita illud referendum est, quod quae viri quidam eruditi, ut fecerat dudum Xenophanes, de originibus telluris obser- varant, ad scientiae normam exegit.

XXXII. STRABO p. 54. Ὁ δ' οὕτως ἡδὺς ἐστιν, ὥστε καὶ μαθηματικὸς ᾧν, οὐδὲ τὴν Ἀρχιμήδους *) βεβαίως δό-

*) Hic eius mentionem iniecissee videtur, ut colligi potest ex Proclo in Euclidem, de vita Eratosthenis supra allato.

ἀρξάν· ὅτι φησὶν ἐκεῖνος ἐν τοῖς περὶ τῶν ὀχυμένων, παντὸς ἕγρου καθιστηκότες καὶ μένοντες τὴν ἐπιφανείαν σφαιρικὴν εἶναι, σφαιρὰς ταῦτό κέντρον ἐχούσης τῆ γῆ. Ταύτην γάρ τὴν δόξαν ἀποδέχονται πάντες οἱ μαθημάτων πως ἀψάμενοι. Ἐκεῖνος δὲ τὴν ἐντὸς θάλατταν, καίπερ μίαν οὔσαν, ὡς φησὶν, οὐ νομίζει ὑπὸ μίαν ἐπιφανείαν τεταχθαι, οὐδὲ τοῖς σύγγενος τόποις· καὶ μάρτυράς γε τῆς τοιαύτης ἀμαθίας ἀρχιτέκτονας ἀφῆρας ποιεῖται, καίτοι τῶν μαθηματικῶν καὶ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν μέρος τῆς μαθηματικῆς ἀποφηνάμενον. Φησὶ γάρ καὶ Δημήτριον διακόπτειν ἐπιχειρῆσαι τῶν Πηλοπονησίων ἰσθμὸν, πρὸς τὸ παρασχεῖν διάπλουν τοῖς στόλοις· κολυθῆναι δ' ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων ἀναμεινυμένων καὶ ἀπαγγελιάντων μετεωροτέρων τὴν ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ θάλατταν τῆς κατὰ Κεχροῦς εἶναι, ὥστε εἰ διακόψει τὸ μεταξὺ χωρίον, ἐκκλυσθῆναι ἂν ἅπαντα τὸν περὶ Αἴθωνας πέδον καὶ τὴν Αἴθωναν καὶ αὐτὰς τὰς πλησίον νήσους, καὶ μηδὲ τὸν διάπλουν ἂν γενέσθαι χρήσιμον. Διὰ δὲ τοῦτο καὶ τοὺς εὐρίπους ῥοαθεῖς εἶναι, μάλιστα δὲ τὸν κατὰ Σικελίαν πορθμὸν, ὃν φησὶν ὁμοιοπαθεῖν ταῖς κατὰ τὸν ὠκεανὸν πλημμυρίσι τε καὶ ἀμπώτεσι· δις τε γάρ μεταβάλλειν τὸν ῥοὴν ἐκάστης ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ θάπερ τὸν ὠκεανὸν δις μὲν πλημμυρεῖν, δις δὲ ἀναχωρεῖν. IDEM p. 55. Οὗτ' εἰ τρόπος εἰς εἶη, ταύτην ἂν ἔχοι τὴν αἰτίαν, ἣν φησὶν ὁ Ἐρατοσθένης, ὅτι ἡ ἐφ' ἐκότερα θάλαττα ἄλλην καὶ ἄλλην ἐπιφάνειαν ἔχει. Strabonem sane libenter audimus, cum historias et antiquitates regionum enarrat; at vero quoties adversus Eratosthenem idque mathematicas eiusdem opiniones pugnat, non ridicula, sed vix ferenda est temeritas: sub enim merito qui artis rudissimus in virum apprimè omnium iudicio peritum invehitur, deridendum contemnendumque sese propinat. Veluti horum dictorum ne singula quidem sententia quidquam veri exponit. Pri-

num enim falsum est, quod Strabo perhibet, non tam mala fide se abripi passus, quam geometriae inscientiâ, Archimedis placitum ab Eratosthene relectum fuisse. Verumtamen cum sphaericam telluris formam, minus quidem absolutam, docuisset, additis etiam frequentissimis immutationibus, quibus illa interrupta erat, unive a mari derivatis, unde omnis qua latissime patet terrae ambitus emerisset: non poterat non etiam oceanum sphaera circumscribere. Sed exstat disertum ipseus Eratosthenis, de ea re testimonium apud eundem Strabonem I. p. 62 extr. (fr. XXXVI.) *δεικνύς, ὅτι σφαιροειδής καὶ ἡ γῆ οὖν τῇ ὑγρῇ φύσει, καὶ ὁ οὐρανός;* nec minus disertum Cleomedis p. 35 extr. sq., qui cum illius dimensionem tradidisset, ita pergit, alteri Eratosthenis sententiae innixus: *Οἱ οὖν λέγοντες μὴ δύνασθαι τὴν γῆν σφαιρικὴν εἶναι διὰ τε τὰ τῆς θαλάττης κοιλώματα καὶ τὰς τῶν ὀρέων ἐξοχάς, πάνυ ἀλόγως τοῦτο δοξάζουσι. Οὔτε γὰρ ὄρος ὑψηλότερον πεντήκοντα σταδίων κατὰ τὴν κάθετον εὐρίσκειται, οὔτε θαλάττης βάθος.* Deinde quod Strabo de architectis contra Archimedem prolatis cavillatur, non magis verum deprehendit. Namque eodem tempore et sphaericam maris superficiem concedere, et eandem ad conformationem ubique locorum ponendam redigi posse, iure licebat abnegare. Jam cum in eo versaretur, ut tum Stratonis auctoritate, tum suis ipsius observatis paulatim terram extitisse, mari diversis modis regresso, demonstraret: non facile quis persuaserit, momento quod ab architectorum responso desumpsit eum abstinere debuisse. Eratosthenemne ignorasse, etiam architectonicam mathematicarum disciplinarum partem constituere? Verum haec omnia sunt adeo insulsa, ut non ex Strabonis, sed Hipparchi fabrica, qui et ab ineptis esset liberalis, et aliquoties falsas adversario sententias pessimo exemplo affinkerit, provenisse existimem. In hac ipsa enim disputatione p. 55.

totum satis habet ex isto commentario depromptis.
Pergit:

XXXIII. *Ἐπιφέρει δὲ τοῖς περὶ τοῦ Ἄμμωνος καὶ τῆς Αἰγύπτου ἠθροίσιν, ὅτι δημοίη καὶ τὸ Κάσιον ἕως περιελύσασθαι θαλάττην, καὶ πάντα τόπον, ἅκου νῆν καὶ καλούμενα Γέβρα, καθ' ἑαυτὰ τε (delendum τὸ) τετραγίζω, συνάπτειντα τῷ τῆς ἐρυθρᾶς κόλπῳ, ἀναλθούσης (lege sensu flagitante ἀναλθούσης. Strabonis paraphrasi, τὴν ἀνωχώρησιν γινέσθαι, et Stratonis ἐνδοῦσης fr. XXXI. abunde agitur.) δὲ τῆς θαλάττης ἀπακαλυφθῆναι. Vocabulum συνάπτειν ab Eratosthene adhibitum monstrant Strabonis sequentia: τὸ δὴ τετραγίζω τὸν ἀπὸ τῆς κόλπῳ, συνάπτειντα τῷ τῆς ἐρυθρᾶς κόλπῳ, ἀμφιβολόν ἐστιν, ἐπειδὴ τὸ συνάπτειν σημαίνει καὶ τὸ σύνεργον, καὶ τὸ ψεύειν. Cupide illam plane falsam explanationem praestulit, ut qui illius sententiam de terra super mare eminenti nollet admittere; rectius Hipparchus cuius rugae supra leguntur vocam intellexerat: συνάπτειν hic significare, continuandi vires gerere, cohaerere, Eratosthenis iuxta usus fr. XXVI. LVII. LVIII. evincit; ac disertissimus ille Stratonis locus. Adde antiquiorum auctorum exempla, praeter ea quorum copiam facit Hermannii notula ad Aiat. 1296, Eurip. Phoen. 1590. Suppl. 1014. Heracl. 430. Sophocl. El. 21. Aristoph. Acharn. 694. Iam vero cum omnia haec fragmenta contenta plane eadem extent in Stratonis verbis modo significatis, neque dudum memorata post doctrinam de oceani forma denuo locum adeo commodum reperire potuerint: verisimillimum videtur, Strabonem, eadem iam apposita oblitum, utpote in campo non ita pertractato versantem, atque Hipparchi obiecta persequentem, dum ab huius pendet dictis, quasi tunc decessum superioribus annexa intulisse. Omnino haecce de originibus telluris longe aliter constituturam eram, nisi disertis Stratonis testimoniis de ordine fragmento-*

rum, altero teste deficiente, auscultare tutius visum fuisset.

XXXIV. *IBIDEM* I. p. 61 extr. sq. Τοῦ Ἡροδότου (IV, 36.) μηδένας Περσικούς εἶναι φήσαντος, μηδὲ γὰρ Ἰππερονοίους λέγει ἄν (sic), φησὶν εἶναι τὴν ἀπόδειξιν ὁμοίαν ὁ Ἐρατοσθένης τῷ σοφισματι τούτῳ, εἰ τις λέγοι μηδένας εἶναι ἐπιχειρησάτους, μηδὲ γὰρ ἐπιχειρησάτους· κατὰ τύχην τε εἶναι καὶ Ἰππερονοίους· κατὰ γούν τὴν Αἰθιοπίαν μὴ ἐπιπνεῖν νότον, ἀλλὰ καὶ κατωτέρα. Strabo, argumento satis frigido contra haec obnixus, iustae in quam Herodotus incurrere debuerit reprehensionis ita commonet: *Εἰ δ' ἄρτι τι τοῦ Ἡροδότου, τοῦτ' ἐχρῆν αἰτιᾶσθαι, ὅτι τὰς Ἰππερονοίους τούτους ἐπέλαβε λέγεσθαι, παρ' οἷς ὁ Βορέας οὐ πνεῖ*: Herodotum scilicet non intellexisse, illa voce τοὺς βορειοτάτους designari, ratus. Sed vide sinistram philosophandi rationem, qua ne tenuem quidem Nostrī allegoriam percipere potuit: qui Herodoti decretum, postquam everterat, eo ipso tacite vulgarem sententiam restituit, ita ut Περσικούς habitare potuisse innuerit; an habitariat, id vero prudenter in medio reliquit. Quid tandem huius observationis materiam suppeditarit, ex Strabone erui nequit. Tum ille pergit:

XXXV. *Ἐξῆς δὲ λέγει πρὸς τοὺς φανεροῦς πεπλασμένα καὶ ἀδύνατα λέγοντας· τὰ μὲν γὰρ ἐν μύθῳ σχήματι, τὰ δ' ἰστορίας· περὶ ᾧ οὐκ ἄξιον μνησθαι, οὐδ' ἐκείνου ἐχρῆν ἐν ὑποδείξει τοιαύτη φλυαροῦς αποπεῖν. Ἡ μὲν οὖν πρώτη διαφοράς αὐτῶ τῶν ὑπομνημάτων τοιαύτη.* Vide, supra p. 22.

FRAGMENTA LIBRI SECUNDI.

XXXVI. STRABO *ib.* p. 62. *Ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ περιῶται διόρθωσιν τινὰ ποιησθαι τῆς γεωγραφίας, καὶ τὰς τούτου λέγει ἀπολήψεις. Τὸ μὲν οὖν τὰς*

μαθηματικὰς ὑποθέσεις ἄγειν καὶ φυσικὰς (ita editur, soloecce, ne illo quidem τὰς sensui conveniente: duplex vitium τινὰς pro τὰς reposito exemeris.), εὐλέγεται· καὶ ὅτι εἰ σφαιροειδῆς ἡ γῆ καθάπερ καὶ ὁ κόσμος περιρικεῖται, καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα. Εἰ δὲ τηλικαύτη, ἡλικὴν αὐτὸς εἶρηκεν, οὐχ ὁμολογοῦσιν οἱ ὑστερον, οὐδ' ἐπαινοῦσι τὴν ἀναμέτρησιν· ὅμως δὲ πρὸς τὴν σημείωσιν τῶν κατὰ τὰς οἰκίσεις ἐκάστας φαινομένων πρόσχρηται τοῖς διαστήμασιν ἐκείνοις Ἴππαρχος, ἐπὶ τοῦ διὰ Μερόης καὶ Ἀλεξανδρείας καὶ Βορυσθένους μεσημβρινῶ μικρὸν παραλλάττειν φήσας παρὰ τὴν ἀλήθειαν. Καὶ περὶ τοῦ σχήματος δ' ἐν τοῖς ἀξίῃς διὰ πλειόνων· καὶ δεικνύς, ὅτι σφαιροειδῆς καὶ ἡ γῆ σὺν τῇ ὑγρᾷ φύσει, καὶ ὁ οὐρανός, ἀλλοτριολογεῖν εἴν δόξειεν· ἀρεσι γὰρ τὸ ἐπὶ μικρόν. De exiguo illo errore quem Hipparchus notavit in sequentibus (fr. XLII.) dicitur; mathematica vero fragmenta, ab Strabone non prorsus reiecta, breviter tamen ut quae ab ipsius intellectu essent remota prodeuntia, deinceps huic prooemio adiungenda sunt. Eorum quae quidem ipsis, perpauca essent cognita omnia titulorum collatores, Galeus, et, quod mireris, Fabricius, pro singulari sua solertia ad *Dimensionum* (*Μετρήσεων*) opus rettulerunt, neque illis plus vidisse Seidelius dici potest, qui p. 48. dimensionis fragmentum a Cleomede servatum probabiliter ad Geographicorum librum secundum pertinere pronunciarit: ad id nimirum non ita magno acumine opus erat, ut quod ex Strabone manifesto demonstrari queat. Fabricius quidem etiam in eo errat, quod Bibl. Gr. IV. p. 124. ab isto opusculo superbam orbis terrarum mensuris, qua Censorinus Eratosthenem decoravit, significationem derivat; nec quidquam prodest Harlesii coniectura, amplius quam de mensura illic actam fuisse, duobus Plutarchi qui dicitur de placitis philosophorum locis ex verisimilitudine sese colligere: quod quo valeat,

ne ipsum quidem percipisse existinem. Unus qui distincte libros dimensionum memoravit est Macrobius, neque per se testis locupletissimus, neque in hac de Eratosthene disceptatione cuiuscunque momenti, quippe cuius tria fragmenta nihil quod non aliunde vel doceamur vel ab eo depromi poterit enarrent. Sed quoniam et loca ad mensurarum genus spectantia ea sunt, quae in Geographicis appositum sane ordinem constituere queant, et prudentissimi antiquorum hominum qua erant breviloquentia semel profligandum iterum iterumque occinere dedignabantur: nullum dimensionum opus Eratosthenicum unquam extitisse certissime concluditur.

XXXVII. PTOLEMAEUS magnae syntaxis I, 10. extr. (p. 18. init. Basil. 1538.) — καταλαβόμεθα τὴν ἀπὸ τοῦ βορειοτάτου πέρατος ἐπὶ τὸ νοτιώτατον περιφέρειαν, ἣτις ἐστὶν ἡ μεταξὺ τῶν τροπικῶν τμημάτων, πάντοτε γινομένην μὲ καὶ μετῶνος μὲν ἢ διμοῖρου τμήματος, ἐλάσσονος δὲ ἡμίσεως τετάρτου· δι' οὗ ἀναγεται σχεδὸν ὁ αὐτὸς λόγος τῷ τοῦ Ἐρατοσθένους, ὃ καὶ ὁ Ἰππαρχος συνεχρήσατο. Γίνεται γὰρ τριούτων ἢ μεταξὺ τῶν τροπικῶν ἰσχυρίστα, οἷον ἐστὶν ὁ μεσημβρινὸς πγ. Ita haec a Theone p. 60. init. explicantur: καὶ οὗτος ὁ λόγος ὁ αὐτὸς σχεδὸν τῷ τοῦ Ἐρατοσθένους, ὃ καὶ ὁ Ἰππαρχος ἐχρήσατο, ὡς ἀκριβῶς εἰλημμένῳ. καὶ γὰρ ὁ Ἐρατοσθένης διαιρήσας τὸν ὅλον κύκλον πγ, εὑρίσκει τὴν μεταξὺ τῶν τροπικῶν, τῶν αὐτῶν *) ἰσ, καὶ ἐστὶν ὡς πρὸς μὲ μβ' μ", οὕτως πγ, ἰσ. (πρὸς ἰσ.)

*) Lege τὴν εὐθείαν; ac ne repetitum mireris articulum, considera primum Strabon. I. p. 43. τὰ μὲν γὰρ Ὀμήρου τὰ περιτὸν Πόρτον, quod Heynium ad Apollod. p. 418. offendit. Procli in Euclid. Elem. II. p. 31. τὰς μὲν ὑπὸ Μενελικμοῦ τὰς κωνιαίας. Theon. fr. seq. et testes inferiores, Schol. Aesch. Prom. β. 684. τὰ εἰς ἐπὶ τὰ γινόμενα. Schol. Arist. Equit. 642. Non pauca huius moduli praebet Pausanias, de cuius usu v. Sylburg. p. 243. 929. Istius observationis utilitatem certe unus Schol.

XXXVIII. Idem Thuc. p. 71. ἡ δὲ τῆς αὐτῆς περιγραφῆς διπλῆ παρὰ τὸν συμπεφωνημένον ἡμῶν τὸν τοῦ Ἐρατοσθένου(ς) λόγον, τὸν τῶν πᾶν πρὸς τὰ ἰᾶ, μοιρῶν ἴσθι μὲ μβ' μ', ἡ δὲ ὑπ' αὐτὴν εὐθεία τμημάτων μῆ λ' γε'.

Rhod. Ol. VII, 158. declaret, ubi legendum, τὴν γὰρ παρὰ αὐτῶν τὴν εἴσον, inutili εὐτὴν sublato. Neque erat quod Schol. Aeschylī Agam. 157. corrigeretur, Lucianive T. I. p. 64. Nunc nobilissimos certissimosque proferam auctores, Sophocl. Oedip. R. 1481. ἄς τὰς ἀδελφὰς τὰςδε πὰς ἑμὰς χεῖρας. Eurip. Orest. 202. τὸ τ' ἑμὸν οἶχεται βλοῦ τὸ πλῆρον μέρος. Arist. Eq. 995; 96. non perspectum Kustero: τὴν Δουριστὴ μῆνη ἂν ἀρμόττεισθαι θαμὰ τὴν λύραν. Aristot. ap. Athen. XI. p. 505. C. ἡ τοῖς Ἀλεξαννοῦ τοῦ Τητύου τοῖς πρώτοις γραφέντας τῶν Σωκρατικῶν διαλόγων. Interpreti, dum ait: aut Alexameni Teii dialogos, qui ante Socraticos conscripti sunt, soloeciamus observabatur. Alexis ap. Athen. IV. p. 164 extr. sive VI. p. 229. B. ὅπου γὰρ ἴσθι δ' κέρμας μισθώσιμος ὁ τοῖς μαγείροις.

Iam novissimi Ecclesiazusarum interpretis audi eruditionem p. 694. „Toupius eleganter se comiecisit sibi τὴν ἀναπρόκτων — τὴν τέχνην. Eodem sermonis vitie ap. Plat. Legg. p. 28. Ast. olim legebatur τὴν ναυτικὴν τὴν ἐπιστημὴν, et similia hic illic librorum culpa.“ Quibus hominis tantum arrogantissimi reprehensio, Aristophani eiusmodi locutionem ingerentis, recte administratur. Proinde erit, quo contra intelligentioris iudicis, Schaeferi, qui quidem paullo ante ad Theocriti IV, 21. duos huius poetae locos observarat, suspicionem Sophocl. Trach. 445. ἄς εἴ τι τῷ μὲ τάνδρῳ, tuearis. Sed tamen aegre critico repetitam eiusmodi articulpm concesserim; perperam certe Bentleius τὸ Δουδωνίων ἂν τὸ χαλκίον Menandreis intulit p. 14, Schweighauserus τὰ λοιπὰ τὰ χωρία Athenaeo III. p. 76. A. Insignis Graeci sermonis volubilitas vel hoc usu cognoscitur: qui, huius si loci, ἀλλ' ἑμὸν ἐκ τοῦδ' ἔργου ἀεθόν, τὴν πολὺκλιαντὸν τ' Ἰσηγιέτιαν similes comparantur, nihil adeo difficultatis inhaeserit. Quin propius etiam haec loca accedunt, unde singularem eam constructionem fere derives. Aristoph. Pluti 814, 15.

— τοῖς δὲ κινάσιονοις, τοῖς σάκροις, τοῖς ἰχθυοῖς, ἀργυροῖς πάρισθ' ὄραν.

Nub. 763, 64.

ἤδη παρὰ ταῖς φαρμακοπείαις τὴν ἴσθιν ταύτην ἴσθις, τὴν καλὴν, τὴν διαφανήν.

Compara, ne longus sim, Avium 1005. Tegenist. fragm. IV. apud Athenaeum Nicocharem VII. p. 328. E. Antiphanem IX. p. 404. C. Pherecratem XI. p. 481. B. Antiphanem XV. p. 666. F.

Sed inprimis est memorabilis Equitum versus 1528. ἐν γαῖαν ἰσθαφίαις ὀκλιῖ, ταῖς ἀρχαλαῖν Ἀθήναις. Quae tamen Theopompus dixit ap. Athen. XII. p. 552. B. διὰ τὴν πολυκλιαν τὴν αὐτοῦ (his uti debuerat Heindorf. ad Gorg. p. 88.) τὴν περὶ τὸν βλοῦ, nimia sunt licentia profusa.

XXXIX. Idem Τραπεζο p. 23. τὴν δὲ ἀπὸ τῶν ὑψηλοτάτων ὁρᾶν ἐπὶ τὰ χθαμαλότερα πίπτουσα· κάθετον δεικνύσιν Ἐρατοσθένης διὰ τῶν ἐξ ἀποστημάτων μετρούσων διοπτρῶν σταδίων ἑ. Simplicius ad Aristot. de Coelo lib. II. extr. fol. 136. v. ὁ γὰρ Ἐρατοσθένης τὴν ἀπὸ τῶν ὑψηλοτάτων ὁρᾶν πρὸς τὰ ὑψιμίνα πίπτουσαν κάθετον δεικνύσι, διὰ τῆς διοπτρας ἀναμετρήσας ἐκ τῶν ἀποστημάτων, ὑπάρχουσαν σταδίων δέκα. Quae loca unum idemque valent; unde haud scio an ex Cleomede p. 56. (supra p. 50.) numerus minus suspectus is restituendus sit.

XL. JON. LYRUS de mensibus p. 39. sq. ἀφιστάναι δὲ λόγος ἀπὸ τῆς γῆς κατὰ τὸν Ἐρατοσθένην τὴν μὲν σελήνην σταδίων μυριάδας ἑβδομήκοντα ὀκτώ, τὸν δὲ ἥλιον τετρακοσίας καὶ ὀκτὰς μυρίας (leg. μυριάδας). Eusebii Praep. Ev. XV, 53. Ἐρατοσθένης τὸν ἥλιον ἀπέχειν ἀπὸ τῆς γῆς σταδίων μυριάδας τετρακοσίας καὶ ὀκτακισμυρίας, τὴν δὲ σελήνην ἀπέχειν τῆς γῆς μυριάδας οἷ σταδίων. Stobaeus Eclog. phys. I, 27. p. 566. Heer. (p. 61, 8. Canter.) Ἐρατοσθένης τὸν ἥλιον ἀπέχειν ἀπὸ τῆς γῆς σταδίων μυρίων (hoc splendendum) μυριάδας τετρακοσίας καὶ στάδια ὀκτὰς μύρια· τὴν δὲ σελήνην ἀπέχειν ἀπὸ τῆς γῆς μυριάδας ἑβδομήκοντα ὀκτὼ σταδίων. Eadem in opere Galenico leguntur. Lacunosa sunt Placita philosoph. II, 31. Περὶ ἀποστήματος σελήνης, ὃ ἀφίστησι τοῦ ἡλίου] — Ἐρατοσθένης τὸν ἥλιον ἀπέχειν ἐκ τῆς γῆς σταδίων μυριάδας ἑβδομήκοντα ὀκτὼ. Desunt igitur, quae de distantia solis a luna disseruerunt. Turbat Corsinus: at in Eusebio, ait, et Galeno vox μυριάδων emittebatur, adeoque solis a tellure distantia in hac lectione quam Stobaeae praetulerim minuenda foret.

XLI. MACROBIUS in Somn. Scip. I, 20. p. 100. Eratosthenes in libris dimensionum sic ait: Mensura terrae septies et vices multiplicata mensuram solis ef-

ficiet. Heumanus in Fabricii Bibl. Gr. l. l. emendat, septies, et decies.

His rationibus longe celebrior ea, qua Eratosthenica dimensio ambitus terrestris nitebatur, apud CLEOMEDEM Cycl. Theor. c. 10. accuratissime explicita reperitur. Is postquam in universum monuerat, περι δε του μεγεθους της γης πλείους μὲν γεγονάσι δεξαι παρα τοις φυσικοις, βελτίους δε τῶν ἄλλων εἶναι ἢ τε του Ηροσιδανίου καὶ ἡ Ἐρατοσθένους, pergit p. 62 sqq., exposita Posidonii sententia.

XLII. Ἡ δε του Ἐρατοσθένους γεωμετρικῆς ἐφοδου ἐχομένη καὶ δοκουσα τι ἀσφαρίστερον ἔχειν, ποιήσαι δε σαφῆ τὰ λεγόμενα ὑπὲρ αὐτου, τάδε προὔποθεμένων ἡμῶν. Τριτεκείσθω ἡμῖν πρῶτον μὲν κἀνταῦθα, ὑπὸ τῷ αὐτῷ μεσημβρινῷ κείσθαι Συήνην καὶ Ἀλεξάνδρειαν, καὶ τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ τῶν πόλεων πεντακισχιλίων σταδίων εἶναι, καὶ τρίτον, τὰς καταπεμπομένας ἀκτῖνας ἀπὸ διαφορῶν μερῶν του ἡλιου ἐπὶ διάφορα μέρη της γης παραλλήλους εἶναι. οὕτως γάρ ἔχειν αὐτὰς οἱ γεωμέτραι ὑποτίθενται. Τέταρτον, ἐκεῖνο ὑποκείσθω δεικνύμενον παρα τοις γεωμέτραις, τὰς εἰς παραλλήλους ἐμπιπτούσας εὐθείας τὰς ἐναλλαξ γωνίας ἴσας ποιεῖν. Πέμπτον, τὰς ἐπὶ ἴσων γωνιῶν βεβηκνίας περιφερείας ὁμοίας εἶναι, τοῦτο ἔστιν, τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ τὸν αὐτὸν ἔχειν λόγον πρὸς τοὺς οἰκείους κύκλους· δεικνυμένου καὶ τούτου παρα τοις γεωμέτραις. Ὅποταν γάρ περιφέραι ἐπὶ ἴσων γωνιῶν ὡς βεβηκνίαι, ἂν μία ἦτιςοὺν αὐτῶν δέκατον ἢ μέρος του οἰκείου κύκλου, καὶ αἱ λοιπαὶ πᾶσαι δέκατα μέρη γενήσονται τῶν οἰκείων κύκλων. Τούτων ὁ κατακρατήσας οὐκ ἂν χαλεπῶς τὴν ἐφοδον του Ἐρατοσθένους καταμάθοι, ἔχουσαν οὕτως. Ἐπὶ τῷ αὐτῷ κείσθαι γῆαι μεσημβρινῷ Συήνην καὶ Ἀλεξάνδρειαν. Ἐπεὶ οὖν μέγιστοι τῶν ἐν τῷ κόσμῳ οἱ μεσημβρινοί, δεῖ καὶ τοὺς ὑποκειμένους αὐτοῖς της γης κύκλους με-

ρήτους είναι ἀναγκαίως. Ὡστε ἥλιον ἂν τὴν διὰ
 Συήνης καὶ Ἀλεξανδρείας ἦκοντα κύκλον τῆς γῆς ἢ
 ἀφ' οὗτος ἀποδείξει αὐτῇ, τηλικούτος ἔστω ὁ μέγιστος
 τῆς γῆς κύκλος. Φησὶ τοίνυν, καὶ ἔχει οὕτως, τὴν
 Σιήνην ὑπὸ τῷ θερινῷ τροπικῷ κλισθαι κύκλω. Ὀπό-
 των οὖν ἐν κερκίῳ γινόμενος ὁ ἥλιος καὶ θερινὰς
 ποιῶν τροπὰς ἀκριβῶς μετσοφανήσῃ, ἄσπιοι γίνονται
 οἱ τῶν ὠρολογίων γινόμενος ἀναγκαίως, κατὰ κάθετον
 ἀκριβῆ τοῦ ἡλίου ὑποκειμένου· καὶ τοῦτο (forte ταῦτα)
 γίνεσθαι λόγος ἐπὶ σταδίους τριακοσίους τὴν διάμε-
 τρον. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἀποβάλλου-
 σιν οἱ τῶν ὠρολογίων γινόμενος σκιά, ἄτε πρὸς ἄρ-
 κτω μᾶλλον τῆς Συήνης ταύτης τῆς πόλεως κειμένης.
 Ἐπὶ τῷ μεσημβριῶ τοίνυν καὶ μεγίστῳ κύκλῳ τῶν
 πόλεων κειμένων, ἂν περιελάωμεν περιφέρειαν ἀπὸ
 τοῦ ἄκρου τῆς τοῦ γινόμενος σκιάς ἐπὶ τὴν βᾶσιν αὐ-
 τῆν τοῦ γινόμενος, τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὠρολογίου,
 αὐτῇ (vulgo αὐτῇ) ἢ περιφέρειᾳ τμήμα τοῦ μεγίστου
 τῶν ἐν τῇ σκιάφῃ κύκλων, ἐπεὶ μεγίστῳ κύκλῳ ὑπέκει-
 ται ἢ τοῦ ὠρολογίου σκιάφῃ. Εἰ οὖν ἐξῆς νοήσῃμεν
 εὐθείας διὰ τῆς γῆς ἐμβαλλομένας ἀφ' ἑκατέρου τῶν
 γινόμενων, πρὸς τῷ κέντρῳ τῆς γῆς συμπροσθύνται.
 Ἐπεὶ οὖν τὸ ἐν τῇ Συήνῃ ὠρολόγιον κατὰ κάθετον
 ὑπόκειται τῷ ἡλίῳ, ἂν ἐπινοήσωμεν εὐθεῖαν ἀπὸ τοῦ
 ἡλίου ἦκουσαν ἐπὶ ἄκρον τοῦ ὠρολογίου γινόμενα, μία
 γενήσεται εὐθεῖα, ἢ ἀπὸ τοῦ ἡλίου μέχρι τοῦ κέντρου
 τῆς γῆς ἦκουσα. Ἐὰν οὖν ἑτέραν εὐθεῖαν νοήσωμεν
 ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς σκιάς τοῦ γινόμενος ἐπὶ τοῦ ἡλίου
 ἀναγομένην ἀπὸ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ σκιάφῃς, αὐτῇ
 (vulgo αὐτῇ) καὶ ἢ προσημαμένη εὐθεῖα παράλληλοι
 γενήσονται, ἀπὸ διαφορῶν γε τοῦ ἡλίου μερῶν ἐπὶ
 διάφορα μέρη τῆς γῆς διήκουσαι. Εἰς ταύτας τοίνυν
 παραλλήλους οὐσας ἐμπέπτει εὐθεῖα, ἢ ἀπὸ κέντρου
 τῆς γῆς ἐπὶ τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γινόμενα ἦκουσα, ὡς-
 τε τὰς ἐναλλάξ γωνίας ἴσας ποιῇν ἂν ἢ μὲν ἔστιν

πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς κατὰ ἀντικεινὰ ἐπίπεδων, ἀπὸ τῶν ὠρολογίων ἤχθησαν ἐπὶ τὸ κέντρον τῆς γῆς, γωνομένη, ἢ δὲ κατὰ ἀντικεινὰ ἄκρον τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γωνιόμοτος, καὶ τῆς ἀπ' αὐτοῦ τῆς σκιᾶς ἐπὶ τὸν ἥλιον διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν φανώσεως ἀναγκαστικῆς γωνομένη. Καὶ ἐπὶ μὲν ταύτης βέβαια περιφέρειαι, ἢ ἀπ' αὐτοῦ τῆς σκιᾶς τοῦ γωνιόμοτος ἐπὶ τὴν βίαν αὐτοῦ περιχθδεῖται· ἐπὶ δὲ τῆς πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς, ἢ ἀπὸ Συήνης, διήκουσα εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ὅμοιαί τε αἱ περιφέρειαι εἰσι ἀλλήλαις, ἐπὶ ἴσων γωνιῶν βεβηκυῖαι. Ὅν ἄρα λόγον ἔχει ἢ ἐν τῇ σκιάφῃ πρὸς τὸν οὐρανοῦ κύκλον, ταῦτα ἔχει λόγον καὶ ἢ ἀπὸ Συήνης εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἤκουσα. Ἡ δὲ γε ἐν τῇ σκιάφῃ πεντηκοστὸν μέρος εὐρίσκειται τοῦ οὐρανοῦ κύκλου· δεῖ οὖν ἀναγκαστικῶς καὶ τὸ ἀπὸ Συήνης εἰς Ἀλεξάνδρειαν διάστημα πεντηκοστὸν εἶναι μέρος τοῦ μεγίστου τῆς γῆς κύκλου. Καὶ ἔστι τοῦτο σταδίων πεντακισχίλιων. Ὁ ἄρα σύμπεδος κύκλος γίνεται μυριάδιον εἴκοσι πέντε. Καὶ ἢ μὲν Ἐρατοσθένους ἔφοδος τοιαύτη. Cf. fr. CXXIII. Cleomedem supplet MARTIANUS CAPELLA VI. p. 194. Circulum quidem terrae ducentis quinquaginta duobus millibus stadiorum, ut ab Eratosthene doctissimo gnomonica supputatione discussum. Quippe scaphia dicuntur rotunda ex aere vasa, quae horarum ductus stili in medio fundo sua proceritate discriminant, qui stilus gnomon appellatur, cuius umbrae prolixitas aequinoctie centri sui extinctione dimensa, vigies quater complicata, circuli duplicis modum reddit. Eratosthenes vero a Syene ad Meroen per mensuras regiones Ptolemaei certus de stadiorum numero redditus, quotaque portio telluris esset advertens, multiplicansque pro partium ratione circulum, mensuramque (l. mensuram) terrae incunctanter, quot millibus stadiorum ambitur, absolvit. Rationem universam illustravit R. Balforeus ad Cleomed. p. 219 sq., et erudite de la Nautze

(Mem. de l'Acad. d. Inscr. t. 26. Remarques sur Eratosthène à l'occasion de la latitude de Syène.) p. 101 — 111, qui Eratostheniam observavit Alexandriae latitudinem $51^{\circ} 12'$ posuisse, novissimis temporibus $51^{\circ} 11' 20''$ repertam: quae quadraginta secundarum differentia exigui est momenti. Illam Hipparchus in fr. XXXVI. innuisse videtur. Sed ambitus aequatoris sive maximi cuiusque circuli 250,000 stadiorum modo admittebatur, modo utpote uno nixus Cleomede reiectus est. Nam Balforem p. 221. mirari subiit, ceteros auctores, hac ipsa ratiocinatione aliud demonstrante, 252,000 constanter ex Eratosthenis mente asseverare; Gossellinus contra Cleomediae testimonium permultis locis obstantibus praeponi debere negat (Géogr. des Grecs analysée p. 7.), praecunte Fello p. 39, qui illam dimensionem collectioni suae inseruerat. Neutram ego viam pensiculate indagatam fuisse existimo. Quotquot enim sententias Cleomedes exposuit, adeo inter se connexae sunt et aptae, ut suo merito non possit temeritatis accusari; neque ita liquet, unde quinquagenarium numerum intrudere sustinuerit; at vero cum praeter alios Strabo vicibus iteratis duo millia stadiorum adiecerit, enimque calculum divisus ut apparet (cf. Strab. II. p. 131.) ab Eratosthene maximus circulus in trecentas sexaginta sectiones, septingentis stadiis per singulas confectis, omni eximat dubio: ne de huius quidem narrationis veritate est quod disceptetur. Jam vero iatas difficultates non adeo magno molimine dissolve-
ris. Ex accurata enim ratiocinatione numerum Cleomedis Eratostheni provenire debuisse intelligitur; at illa damnosa futura erat, si necessario disponendae tabularum partes ei velut normae et fundamento superstruerentur. Nihil igitur mirum, quod numerum geometrica ratione collectum paucis stadiis adauctum ad instam mensuram transferre malebat. Antiquos enim

geographos neque in stadiis demendis addendisve magis opere veracundos faisse, neque calculos sibi pro verissimis habitos, si modo sat idoneis momentis adderentur, commodiori antetulisse sententiae, prout Hipparchus facit exemplo supra explicito, certissime constat. Vid. notata ad fr. LII. Ceterum novum, opus Gnomonicen ex Vitruvio et Cleomede Galcum comminisci potuisse, vix quisquam crediderit.

Igitur computatio qualem plerique testes litteris prodiderunt tali modo esse habet:

XLIII. ΣΤΡΑΒΟ II. p. 113. "Ὀρθὸς δὲ καὶ Ἐρατοσθένη τοῦ ἰσημερινῶ ὑψίλου σταδίων μυριάδων πέντε καὶ εἰκοσι καὶ δις χιλίων. p. 123. ἀποθέμενος, ὡς περ ἑκείνου ("Ἰππάρχου), εἶναι τὸ μέγεθος τῆς γῆς σταδίων εἰκοσι πέντε μυριάδων καὶ δις χιλίων ὡς καὶ Ἐρατοσθένης ἀποδίδωσιν· οὐ μεγάλη γάρ παρα τούτ' ἔσται διαφορὰ πρὸς τὰ φαινόμενα ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν οἰκισμῶν διαστήμασιν. VITRUVIUS I, 6. Si autem animadverterint, orbis terrae circuitiōnem per solis cursum et gnomonis aequinoctialis umbrae in inclinatione caeli ab Eratosthene Cyrenaeo rationibus mathematicis et geometricis methodis esse inventam ducentorum quinquaginta duorum millium stadiorum, quae sunt passus sexcenti et tricies mille et quingentes mille. Sunt autem nonnulli, qui negant Eratosthenem veram mensuram orbis terrae potuisse colligere. Admirabilis pro more PLINIVS II, 212. Universum autem hunc circuitum Eratosthenes, in omnium quidem litterarum subtilitate, et in hac utique praeter ceteros sollers, quem cunctis probari video, ducentorum quinquaginta duorum millium stadium prodidit; quae mensura Romana computatione *) efficit trecenties quindecies centena millia

*) Eam cum stadiis Eratosthenis ita componit Harmenopolus πρὸς τὸν Πτολ. II. βιβ. 4. p. 176. Τὸ μίλλον αὐτὸ μὲν Ἐρατοσθένη καὶ Στράβωνα τοὺς γεωγράφους ἔχει σταθίους ἦ. καὶ γ. ἦτοι οὐχίας αὐτῶν.

pass. Improbam autem, verum ita subtili argumentatione comprehensum, ut pudeat non credere. Hipparchus, et in coarguendo eo, et in reliqua omni diligentia mirus, adiecit stadiorum paulo minus XXV. millia. CENSORINUS c. 13. p. 89. Ut Eratosthenes geometrica ratione collegit, maximum terrae circuitum esse stadiorum CCCLII. millium. ION. PHIDORONUS in Aristot. Meteor. I. p. 79. Ἀρρίανος δὲ ἐν τῇ περὶ μετεώρων φησὶν, ὡς Ἐρατοσθένης ὁ Κυρηναῖος ἰσχυρίζεται, εἶκοσι καὶ πέντε μυριάδας σταδίων ἔχει τὸν περίμετρον τοῦ μεγίστου τῆς γῆς κύκλου. MARGIANUS HERACLEOTA periplo p. 6. Huds. Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Κυρηναῖος τὴν μεγίστην περιφέρειαν τῆς ἔγνωσμένης ἀπείρας γῆς εἶναι λέγει σταδίων μ. κς. καὶ θς. Recte Hudsonus stadiorum μ. (i. e. myriadas) κς. καὶ β; male, quod libellum Eratosthenis περὶ μέτρου τῆς γῆς περιφέρειας, sive Cleomedis locum, excusam Oxon. 1672. (apud Felinum) affert. Non satis Mquet, unde sustin sapientiam elicerit MARTIANUS CAPELLA VIII, 289. Ab Eratosthenis Archimedeque persuasam, in circuita terrae esse CCCCVI. millia stadiorum et decem stadia: quae decem stadia Plinius si comperta habuisset, puduisset eum credo tam nugacium commentarum. Negligenter etiam Gosselinus Macrobiū locum (fr. XLII.) ad illam dimensionem referret. Ceterum monuit de la Nauze supra laudatus p. 107. Eratosthenem per singulos gradus mensuram paene Germanicam milliarem aequiparantem neglexisse, qualem errorum remotis illis temporibus facile condonandum esse.

XLIV. STRABO I. p. 62. extr. sq. Ἐξῆς δὲ ἐφ' ἡλίαν τῆς οἰκουμένης ἀφορίζων, φησὶν, ἀπὸ μὲν Μαρόνης ἀπὸ *) τοῦ δὲ αὐτῆς μεσημβρινοῦ μέχρι Ἀσίαν

*) Hunc praepositionis usum ipse Strabo libri II. initio, maxime vero Cleomedes supra allatus p. 54. (ad Balf.) contra Lipsiensis editoris lectionem *est* confirmat.

θρείας εἶναι μυρίους· ἴσθαι δὲ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον
 περὶ ὀκτακισχίλους ἑκατὸν σταδίους· εἰς δὲ Βορυσθέην
 πεντακισχίλους· εἰς ἐπὶ τὸν κύνιον τὸν διὰ Θούλης,
 ὃν φησι Πυθίας ἀπὸ μὲν τῆς Βρετανικῆς ἔξ ἡμερῶν
 πλοῦν ἀπέχει πρὸς ἄρκτον, ἔγγυς δ' εἶναι τῆς πεπη-
 γυίας θαλάττης, ἄλλους ὡς μυρίους χίλους πεντακα-
 σίους. Ἐὼν οὖν τὴν προσθῶμεν ὑπὲρ τῆν Μερόην
 ἄλλους τρισχίλους τετρακοσίους, ἵνα καὶ τῆν τῶν Αἰ-
 γυπτίων νῆσον ἔχωμεν, κατ' τὴν κινναμμοφόρον, καὶ
 τὴν Ταπροβάνην, ἴσασθαι σταδίους τρισμυρίους ὀκτα-
 κισχίλους. Errorem de intervallo quod a Borysthenae
 ad Thulen posuit commissum auctoritate Pythaeae, no-
 tavit Strabo post Hipparchum: de quo quid sentiendum
 sit, dictum p. 20.

XLV. STRABO p. 63 sq. Διαμερτῶν δὲ τοῦ πλά-
 τους, ἠνάγκασται καὶ τοῦ μήκους ἀστοχεῖν. "Ὅτι μὲν
 γὰρ πλεόν ἢ διπλάσιον τὸ γινώριμον μήκος ἐστὶ τοῦ
 γνωρίμου πλάτους, ὀρολογεῖται καὶ οἱ ὕστερον, καὶ τῶν
 ἄλλων οἱ χαριέστατοι *). — Ὅρισως δὲ τὸ λεχθέν πλά-
 τος, τὸ ἀπὸ τῶν ἰσχύτων Αἰθιοπίων μέχρι τοῦ διὰ Θού-
 λης, ἐκτείνει πλεόν ἤδη τὸ μήκος, ἵνα ποιῆται πλεόν ἢ
 διπλάσιον τοῦ λεχθέντος πλάτους. Φησι δ' οὖν, τὸ
 μὲν τῆς Ἰνδικῆς μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, τὸ δευτέ-
 ρατον, σταδίων μυρίων ἑκακισχιλίων· τὸ γὰρ ἐπὶ τὸ
 ἀκροντήριον τεῖνον, τρισχιλοῖς (lege τρισχιλίους, ἢ οπισσω)
 εἶναι μείζον· τὸ δὲ ἔνθεν ἐπὶ Κασπίους πύλας μυρίων
 τε καὶ τετρακισχιλίων· εἰς ἐπὶ τὸν Εὐφράτην μύριων·
 ἐπὶ δὲ τὸν Νεῖλον ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου πεντακισχιλίων·
 ἄλλους δὲ χίλους καὶ τριακοσίους μέχρι Κανωβικοῦ στό-
 ματος· εἶτα μέχρι τῆς Καρχηδόνος μυρίους τρισχιλίους
 πεντακοσίους· εἶτα μέχρι στηλῶν ὀκτακισχίλους τοῦ-
 λάχιστον. ὑπεραίρειν δὲ τῶν ἑπτὰ μυριάδων ὀκτακοσίους.

*) Αἰσθητικῶς de geogr. I. init. in Gronovii geograph. antiq.
 p. 174. Εὐδόςος δὲ τὸ μήκος (τῆς γῆς) διπλοῦν τοῦ πλάτους,
 ὃ δὲ Ἐρρατοσθένης πλεόν τοῦ διπλοῦ.

θαν δὲ*) ἐστὶ προσθεῖναι τὸ ἕκτος Ἡρακλείων σπηλαίων
 κίρτωμα τῆς Εὐρώπης, ἀντικειμένον μὲν τοῖς Ἰβηραῖς,
 προκειτικὸς δὲ πρὸς τὴν ἑσπέραν, οὐκ ἔλαττον στα-
 δίων τετραχίλιον· καὶ τὰ ἀκρωτήρια τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ
 τῶν Ὠσιδαμνίων, ὃ καλεῖται Κάλβιον, καὶ τὰς κατὰ
 τοῦτο νήσους, ὧν τὴν ἐσχάτην Οὐξισάμην φησὶ Πυ-
 θάγης ἀπέχαιν ἡμερῶν τριῶν πλεον. Ταῦτα δ' εἰπάτω
 τὰ τελευταία οὐδὲν πρὸς τὸ μῆκος συντείνοντα, προσ-
 ἔθηκε τὰ περὶ τῶν ἀκρωτηρίων, καὶ τῶν Ὠσιδα-
 μνίων, καὶ τῆς Οὐξισάμης, καὶ ὧν φησὶ νήσων. ταῦτα
 γὰρ πάντα προσάρκτια ἐσσι καὶ Καλτικὰ καὶ οὐκ Ἰβη-
 ρικά, μᾶλλον δὲ Πυθίου πλάσματα. [Ἔββα] προστίθησι
 τοῖς εἰρημένους τοῦ μῆκους διαστήμασιν ἄλλους στα-
 δίους· διερχίλους μὲν πρὸς τῆ δύσει, διερχίλους δὲ πρὸς
 τῆ ἀνατολῆ, ἵνα σώσῃ τὸ πλεον ἡμῶν τοῦ μῆκους τὸ
 πλάτος εἶναι (leg. τὰ πλεον ἢ διπλασίον τὸ μῆκος τοῦ
 πλάτους εἶναι). Hisce septuaginta stadiorum millia
 praeter octingenta colliguntur, quae cum latitudinem
 duodequadragenta millium duplicatam nondum trans-
 grediantur, intervallum vero orientale maius esse se-
 quentibus doceatur, apparet iam διερχίλους δὲ πρὸς τῆ
 ἀνατολῆ peccatum numeri praes se ferre; cui quale sit
 remedium admovendum latet. Jam rationes Eratosthe-
 nis loco apprime corrupto Strabo p. 64. sq. continuat:
 XLVI. Παραμυθούμενος δ' ἐπὶ πλεον, ὅτι κατὰ
 φύσιν ἐστὶ τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν διάστημα· μει-
 ζον λέγειν, κατὰ φύσιν φησὶν εἶναι, ἀπὸ τῆς ἑω πρὸς
 τὴν ἑσπέραν μακροτέραν εἶναι τὴν οἰκουμένην. *** κα-
 θάπερ εἰρήκαμεν, ὡς οἱ μαθηματικοί, φησὶ κύκλον ἀντά-
 πτειν, συμβάλλουσαν ἑαυτὴν ἑαυτῇ. Neque lacuna, ne-
 que corruptelae verborum hucusque feliciter sublatae-
 surae;

*) Lege γὰρ; numeri enim, hucusque apppositi cum 67,800
 stadia compleant, tum demum 70,800 efficiant, cum tria
 millia addideris.

sunt; praeterea post voces ὡς οἱ μάθημαί μοι, quae Scytho-
bonis sunt, non Eratosthenis, plura exciderunt. Illis
haec statim annectuntur: Ὡςτ' εἰ μὴ τὸ μέγεθος τοῦ
Ἀτλαντικῆς πελάγους ἐκάλυψε, πᾶν πλεον ἡμῶς ἐκ τῆς
Ἰβηρίας εἰς τὴν Ἰνδικὴν διὰ τοῦ αὐτοῦ παραλλήλου,
τὸ λοιπὸν μέρος παρὰ τὸ λεχθὲν διάστημα; ὑπερ τὸ
πρῶτον μέρος ὃν τοῦ ὄλου κύκλου; εἴπερ ὁ διὰ Θινῶν
ἐλάττων εἶστιν εἰκοσι μύριαδων. ὅπου πεποιήμεθα τὸν
εἰρημένον σταδιασμὸν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς εἰς τὴν Ἰβη-
ρίαν. Aegre sane ferendum; in locum gravissimum
tantam cladem grassatam fuisse; clarissime enim quae
rufinam effugerunt; illam Columbi sententiam de nova
terra detegenda Nostro utpote priori esse inventori as-
signandam significant.

Huit de intervallis disquisitioni apta videntur se-
quentia mensurarum fragm.

XLVII. PLINIUS VI, 36. p. 345. Eratosth. [Syanae ad
Meroen distantiam prodidit] DCXXV; mill. Strab. II. p. 114.
Ἐπι δὲ πεντακισχίλιοι μὲν εἶσιν οἱ ἀπὸ Σιήρης εἰς Μεσοῖαν.

XLVIII. IDEM V, 6. Eratosthenes a Cyrenis Ale-
xandriam terrestri itinere DXXV. M. prodidit. His cen-
sumerim Strab. X. p. 475. Ἐρατοσθένους δ' ἀπὸ μὲν
τῆς Κερηνιαίας μέχρι Κοιῦ μισθίου διασχίλους φησὶν.
ἐξ ὧν δ' εἰς Ἡλοπόννητον ἐλάττους.

XLIX. IDEM V, 36. Distat (Rhodos) ab Alexan-
dria Aegypti — ut Eratosthenes (tradit); CCCLXIX.
mill. Numerum minus accuratum ex Eratosthene pro-
didit Strabo II. p. 86. extremo fr. LVIII.

L. IDEM V, 9. Ab ore satem Ponti ad gis Maco-
tis Eratosthenes XVI. XLV. M. passuum.

LI. IDEM VI, 1. Mensuram Ponti a Bosporo ad
Macotiuti lacum quidam fecere XLV. triginta octo mill.
passuum; Eratosthenes centum minorem.

LII. IDEM V, 6. Polybius et Eratosthenes diligen-
tissimi existimati ab oceano ad Carthaginam magnam

XI. mill. passuum; ab ea Canopicum Nili proximum
 ostium XV. XXVIII. fecerunt. Posterioribus compa-
 randa sunt Strabonis ea verba, quae ex libro II. p. 93.
 fragmento LX. inserantur. Praeterea idem fr. XLV. —
*μέχρι Καρυβιαῦ στόματος· εἶτα μέχρι τῆς Κασσιόδο-
 νος μυρίου τρισχιλίου πεντακοσίου· εἶτα μέχρι στή-
 λων ὀκτακισχιλίου τοῦλάχιστον.* Cassellinus (Geogr.
 d. Grecs. analyse p. 13, 14.) isto *τοῦλάχιστον* arrepto
 Strabonem monet indicare, numerum aliquem a se
 negligi; neque enim ipsa 8000 stadia, sed potius 8800
 intervallum constituisse, Plinii XI. M. P. demonstrare;
 atque altero Strabonis testimonio, quae Plinius tradidit
 1628. vel secundum Elzevirianam editionem 1639 M.
 P., sibi per 1688 emendanda videri. Quarum prior
 coniectura atque speciosa difficultate non caret, altera
 non necessario adhibenda fuerit. Quod enim Strabo-
 nem aliquid numeri praetermississe contempit, vellem
 explicasset, quamvis ille causa adducta in hac ratio-
 cinatione singula minutissime persequenti octingenta
 stadia neglexerit, ac, si tamen universam dimensionem
 eae distincte octingentorum praeter septem myria-
 das ponere potuit, cur tandem *τοῦλάχιστον*, nec potius
ὀκτακοσίου exhibere maluerit. Atqui sanequam perva-
 gatum est, vetustos geographos in colligendis latitudinis
 longitudinisque intervallis non accuratissime neque ver-
 asse fuisse, neque versari potuisse, ut quos ab obser-
 vatis peregrinantium, ex magna parte immutandis stare
 oporteret. Proinde quae sive diligentiori probarentur,
 sive ex geometricis ratione recte sese haberent, in severam
 admitti mensuram, quibus contraria inesset indo-
 les, rationibus ex arbitrio plerumque compositis inser-
 vabant. Immo ipsius quidem Eratosthenem dimen-
 sionem latitudinis eoque superstructam longitudinis ea
 mente disposuisse existimo, quasi quae Pythaeae narra-
 tis transferantur inexpugnabilem huius quaestionis noti-

tiam protulissent. Cf. ipsum apud Strab. II. p. 79. fr. LVIII. et adi exemplum gemellum fr. XLIX. Quae cum ita essent, potuit ille de longitudine disputans octingenta stadia ex re nata modo addere, modo adimere: quocirca neutra apud Plinium sententia emendatione vel eiusmodi interpretatione indigere videtur. Componantur quae ad fr. XLII. prostant.

Quae praeterea de mensuris et divisionibus terrae libro secundo a Strabone proferuntur, non ausim cum Mammerto Eratostheni attribuere, ut qui nec dicerte excitetur, nec satis perspicue tangatur. Etiam quae idem dicit II. p. 95. τὸ δ' ἔξῃς, μέχρι τοῦ τομηματινοῦ λέγει, δείκνυται κατὰ τὴν ἐπὶ Ἐρατοσθένους γενομένην ἀναμέτρησιν τῆς γῆς, ὅτι ἐστὶ σταδίων ὀκτακισχίλιων ὀκτακισχίλιων, dubium est an merito hic locum possint recipere. Facit tamen unicus Varronis locus, ut nonnulla certe ex ista demonstratione iure huc transferi queant; sed tamen haec quoque ex recentioribus geographis in permultis Nostrum secutis derivari potuisse non negaveris.

LIII. VARRO de R. R. I, 2, 3. Primum cum orbis terrae divisus sit in duas partes ab Eratosthene, maxime secundum naturam, ad meridiem versus et ad septentriones. Imperite Fulv. Ursinus coniecit: Asiam ad meridiem versus, et Europam ad septentriones. Vide ad fr. LV. Strabo II. p. 111. Καλεῖται δὲ τῶν ἡμισφαιρίων ἐκότερον τῶν οὐρανίων καὶ τῶν ἐπὶ γῆς τὸ μὲν βόρειον, τὸ δὲ νότιον. Adde fr. LVIII. init.

LIV. STRABO I. p. 65. Πάλιν δὲ ἐπιμένων τῇ περὶ τοῦ σφαιροειδῆ τὴν γῆν εἶναι ἀποδείξει τῆς αὐτῆς ἐπιτιμήσεως ἂν τυγχάνοι. Ὡς δ' αὐτῶς καὶ πρὸς τὸν Ὅμηρον οὐ παύεται περὶ τῶν αὐτῶν διαφερόμενος.

Nunc demum concludit idem librum suum primum et Eratosthenis secundum; floreni totius operis

qui vel solus perennem maximo viro gloriam conciliaret afferendo, quo duplex momentum contra eos, qui aliis quam mathematicis rationibus permoti orbem terrarum ex arbitrio dividerent, exhibetur:

LV. Ἐξῆς δὲ περὶ τῶν ἡπειρῶν εἰπὼν γεγοῦναι πολὺν λόγον, καὶ τοῦς μὲν τοῖς ποταμοῖς διαιρεῖν αὐτάς, τῷ τε Νεῖλῳ καὶ τῷ Τανάϊδι, νήσους ἀποφαίνουσας· τοὺς δὲ τοῖς ἰσθμοῖς, τῷ τε μεταξὺ τῆς Κασπίας καὶ τῆς Ποντικῆς θαλάττης, καὶ τῷ μεταξὺ τῆς ἕρως καὶ τοῦ ἐκρήματος· τοὺς δὲ χερσόνησους αὐτάς λέγειν· οὐχ ὄραν φησι, πῶς ἂν εἰς πράγματα καταστρέφετο ἡ ζήτησις αὐτῆ, ἀλλὰ μόνον ἔρει διακριντικῶν μᾶλλον κατὰ Δημόκριτον εἶναι. μὴ ὄντων γὰρ ἀκριβοῦν ὄρων, καθάπερ Κολυττοῦ καὶ Μελίτης, οἷον σπηλῶν ἡ περιβόλων, τοῦτο μὲν ἔχειν φάναι ἡμᾶς, ὅτι τοῦτο μὲν ἴσται Κολυττός, τοῦτὶ δὲ Μελίτη, τοὺς ὄρους δὲ μὴ ἔχειν εἶπεν. Διὸ καὶ συμβαίνει κρίσεις πολλάκις περὶ χωρίων τινῶν, καθάπερ Ἀργείοις μὲν καὶ Λακεδαιμονίοις περὶ Θυρέας Ἀθηναίοις δὲ καὶ Βοιωτοῖς περὶ Στραποῦ. Ἄλλως τε τοὺς Ἕλληνας τὰς τρεῖς ἡπείρους ὀνομάσαι οὐκ εἰς τὴν οἰκουμένην ἀποβλέψαντας, ἀλλ' εἰς τε τὴν σφετέραν καὶ τὴν ἀπαντικρῶ, τὴν Καρικὴν, ἐφ' ἣ νῦν Ἴωνες καὶ οἱ ἐξῆς· χρόνῳ δὲ ἐπιπλέον προϊόντας αἰεὶ, καὶ πλείονων γνωριζομένων χωρῶν, εἰς τοῦτο καταστρέφαι τὴν διαιρέσιν. Ea sibi haud percepta cum Strabo refellenda sumpsisset, non potuit non audax istud imperitorum iudicium ferre: ταῦτα εἶρηται παχυμερῶς. Et priora quidem non adeo illustratione indigent, ad sequentia autem tenendum est, Eratosthenem, postquam errarum divisionem severa, sed arbitraria lege perfectam temeritatis acutissime redarguerat, aliud momentum dubiunxisse, posse etiam ex origine divisionis de eius pretio abunde censi: homines enim pro cognitione vicinarum regionum paullatim comparata primum duplicis terrae ambitus, deinde Europam, Asiam, Libyam posuisse ac

denominasse; eiusmodi igitur quasi crepundia adolescentis geographicae scientiae repudiari debere. Vere ita eum censuisse sequentia evincunt. Primum enim Graecos Phasin et Nilum alterius terrae contrarios terminos existimasse, indicant Eurip. *Androm.* 651. sq. et Pindarus *P.* IV. 99. *Isthm.* II, 61. sq.; proinde Europam et Asiam constituebant, quod exemplorum cumulo monstrarunt interpretes Fulgentii *Mythol.* II, 16. et Schaeferus *Meletem.* p. 37. sq. ad Bosii *Ellipses* p. 531. Sed Herodotus iam ab eo cognitionum genere instructior tres novit mundi partes. Cuius tamen ac paucorum praeterea opinio, ab ipso Eratosthene verhis τὸς Ἑλληνας τὰς τρεῖς ἡπείρους ὀνομάσαι expressa, adeo non antiquis hominibus probabatur, ut Helybius in nimiae documentum imperitiae Timaei (fr. 31.) triplicem attulerit divisionem: Valesii enim ratio, Timaeum, quod universum orbem terrarum terminis istis incluserit, notatum censentis, nihil omnino prodest, siquidem unus Eratosthenes tertiam quandam partem inventum iri augurabatur, reliquis in Europa et Asia acquiescentibus. Deinde re vera ut pronuntiavit Eratosthenes Jones eam Asiae partem quam incoluerunt antiquitus Asiam appellasse, invicto argumento praeter alios grammaticos confirmat Schok. *Apollonii Rh.* II, 777. Ὅτε δεῦρο δι' Ἀσίας] τῆς Ἀσίδας λέγου. Ἀσία γὰρ τοπρότερον ἐκαλεῖτο ἢ Ἀσδία. Καὶ Ὅμηρος: Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι. Καὶ ἡ κithάρα Ἀσία (ἢ Ἀσιὰς) λέγεται, ἐπεὶ ἐν Ἀσδίᾳ πρῶτον εὐρέθη. Ἀσιὰς enim κithάρα Euripidis adhuc et Aristophanis aetate Ionum cithara audiebat: vide intérpp. *Thesmophor.* 120. Nec dubitandum videtur, quin *Lesbonax* περὶ ἀρχιμάτων illam τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας Ἑλλήμων. construendi rationem post *Κλαζομένιον* et *Κολοφώνιον* ἀρχήμα p. 178. allatam de Caricis Ionibus intellexerit. Ceterum vide ad fr. XVI. notata. Hinc satis diiudicari potest Bronk-

habiti sententia ad Tibulli IV, 1, 176. p. 376, ubi de duabus terris disseruit, a Fabricio quoque Bibl. Gr. IV. p. 122. concessa, ab Eratosthene totam terram in duas partes, Asiam et Europam, divisam fuisse. Utebatur ille Varronis locis duobus, altero de L. L. IV, utraque tantum regiones significanti citra Eratosthenis mentionem; posteriore, qui fr. LIII. appositus fuit. At vero etiamsi ad testes in eam rem provocare liceret, non dubitandum foret, eiusmodi narrationem erratis adiungere. Nemini enim potest ambiguum esse, cum inventi laudem in hac divisione per Europam et Asiam vetustate Eratostheni merito denegari, tum divisionem si ponas nondum praereptam, illum quidem minime omnium talem conatum aggressurum fuisse, quippe qui diserte quantum fieri potuit in puerilium aetatis numero referendum censuerit. Jam etiam quid de Ursini coniectura supra memorata statuendum sit, arbitror liquere. Ultimo loco non abs re fuerit, sensum verborum *μη ὄντων γὰρ — μη ἔχειν εἰρησίων* paucis declarare; non enim illa Colytti et Melites mentio fines certos nec unquam promotos significare potest, perspicuo Eratosthenis sermone contrarii admonente: alioquin tale quid pronuntiaturus non fuisset, quid Melite et Colyttus sit decerni licere; qui sint termini, id vero definiri non licere. Profecto Strabonis similisve temporis animadversionem neququam effugisset. Immo particulae *καθάπερ* et *οἷον* Latinorum si forte, vernaculo etwa respondent: de qua notione abunde dictum ad Mercurii fr. XV, 3. Adde ex Epistola ad Ptolemaeum: *λέγω δὲ οἷον μετρητὴν μεδίμνων.*

LVh STRABO p. 66. *Ἐπὶ τέλει τοῦ ὑπομνήματος οὖν ἐπαίεσας τοὺς διχα διαιροῦντας ἅπαν τὸ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος εἰς τε Ἕλληνας καὶ βαρβάρους, καὶ τοὺς Ἀλεξάνδρῳ παρακοῦντας, τοῖς μὲν Ἕλλησιν ὡς φίλοις χρῆσθαι, τοῖς δὲ βαρβάροις ὡς πολεμίαις, βέλ-*

τιον εἶναι φησὶ ἀρετῆ καὶ κακίᾳ διαφέρει ταῦτα. πολλοὺς γὰρ καὶ τῶν Ἑλλήνων εἶναι κακοὺς, καὶ τῶν βαρβάρων ἀσπίους, καθάπερ Ἰνδοὺς καὶ Ἀρβηνοὺς, ἐπὶ δὲ Ῥωμαίους καὶ Καρχηδονίους, οὕτω θαιμασιῶς πολιτευσομένους. διόπερ τὸν Ἀλέξανδρον ἀρετῶτα τῶν παραιούστων, ὅσους οἶός τ' ἦν ἀποδέχσθαι τῶν εὐδοκίμων ἀνδρῶν καὶ εὐεργετῶν. Quod in praefato loco de Alexandro expositum Strabo praefacte negavit, non debebat Eratosthenis fidem, qui in rebus heroicis Macedonici, omnibus illius argumenti copiis abundantibus, accurate versatus erat, sine idonea auctoritate reprobare, cum praesertim eiusmodi sentiendi ratio ab Alexandri ingenio minime abhorruerit. Graeculi indicia Strabo aliquoties retrahit.

His expositis, non ita obscurum esse potest, terminos duntaxat per ipsam naturam constitutos Eratosthenem agnovisse, diserte etiam Strabone admonente. Libri enim XI. principium ita exorditur: *Ἡ δ' Ἑυρώπη συνεχῆς ἐστὶν ἡ Ἀσία κατὰ τὸν Τανναῖν συναπτούσα αὐτῇ· περὶ ταύτης οὖν ἐφεξῆς ὁγήσειον, διελόντας φυνισκοῖς τισιν ὄροις τοῦ σαφοῦς χωρίου. Ὅπερ οὖν Ἐρατοσθένης ἐφ' ὅλης τῆς οἰκουμένης ἐποίησε, τοῦδ' ἡμῖν ἐπὶ τῆς Ἀσίας ποιητέον.*

FRAGMENTA LIBRI TERTII.

LVII. STRABO libri II. principio: *Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ τῶν γεωγραφικῶν καθιστάμενος τὸν τῆς οἰκουμένης πῖνακα *), γραμμῇ τινι διαίρει διχα, ἀπὸ δύσεως ἐπ' ἀνατολήν παραλλήλῳ τῇ ἰσημερινῇ γραμμῇ. Πρῶτα δ' αὐτῆς τριῶν πρὸς δύσει μὲν τὰς Ἡρακλείους στήλας, ἐπ' ἀνατολῇ δὲ τὰ ἄλλα [καὶ ἑσχατὰ ὄρη] τῶν ἀφορίζοντων ὄρων τὴν πρὸς ἄρκτον τῆς Ἰνδικῆς πλευράν.*

HLIX

*) Pinacem Eratosthenis librum ut erat perspicax Galeus hinc collegit.

γράφει δὲ τὴν γραμμὴν ἀπὸ στήλων διὰ τε τοῦ Σινελα-
κού πορθοῦ καὶ τῶν μεσημβριῶν ἄκρων τῆς τε Πε-
λοπονηήσου καὶ τῆς Ἀστικῆς, καὶ μέχρι τῆς Ῥοδίας
καὶ τοῦ Ἰσσοῦ κόλπου. Μέχρι μὲν δὴ δεῦρο διὰ τῆς
θαλάττης φησὶν εἶναι (l. ἰσσαι, ut fr. LXVI.) τὴν λε-
χθεῖσαν γραμμὴν καὶ τῶν παρακειμένων ἠπείρων· καὶ
γὰρ αὐτὴν ὅλην τὴν καθ' ἡμᾶς θάλατταν οὕτως ἐπὶ
μήκος τετάσθαι μέχρι τῆς Κιλικίας, εἶπα ἐπ' εὐθείας
πῶς ἐββάλλεσθαι παρ' ὅλην τὴν ὄρεικὴν τοῦ Ταύρου
μέχρι τῆς Ἰνδικῆς. Τὸν γὰρ Ταῦρον ἀπ' *) εὐθείας
τῆ ἀπὸ στήλων θαλάττην τεταμένον διχα τὴν Ἀσίαν
διαιρεῖν ὅλην ἐπὶ μήκος, τὸ μὲν αὐτῆς μέρος βόρειον
ποιρῶντα, τὸ δὲ νότιον ὡςδ' ὁμοίως καὶ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ
διὰ Θινῶν ἰδρύσθαι παραλλήλου, καὶ τὴν ἀπὸ στήλων
μέχρι δεῦρο θάλατταν.

Ταῦτα δ' εἰπὼν οἶεται δεῖν διορθῶσαι τὸν ἀρχαῖον
γεωγραφικὸν πίνακα. πολὺ γὰρ ἐπὶ τὰς ἀρκτους παρα-
λάττειν τὰ ἐσθιὰ μέρη τῶν ὄρων κατ' αὐτόν, συνεπι-
σπᾶσθαι δὲ καὶ τὴν Ἰνδικὴν ἀρκτικωτέραν ἤδη γενο-
μένην. Πίστιν δὲ τούτου φέρει μίαν μὲν τοιαύτην,
ὅτι τὰ τῆς Ἰνδικῆς ἄκρα τὰ μεσημβρινώτατα ὁμολο-
γοῦσι πολλοὶ τοῖς κατὰ Μερόην ἀνταίρειν τόποις, ἀπὸ
τε τῶν ἀέρων καὶ τῶν οὐρανίων τεκμαιρόμενοι· ἐντεῦ-
θεν δ' ἐπὶ τὰ βορειώτατα τῆς Ἰνδικῆς τὰ πρὸς τοῖς
Καναίοις ὄρεισι Πατροκλῆς ὁ μάλιστα πιστεύεσθαι δι-
καιος, διὰ τε τὸ ἀξίωμα, καὶ διὰ τὸ μὴ ἰδιώτης εἶναι
τῶν γεωγραφικῶν, φησὶ σταδίους μυριάδας καὶ πεντα-
κισχλίους· ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ἀπὸ Μερόης ἐπὶ τὸν διὰ
Θινῶν παραλλήλον τοσοῦτον πῶς ἔστιν· ὥστε τῆς Ἰν-
δικῆς τὰ προσἀρκτικὰ μέρη συνάπτοντα τοῖς Καναίοις
ἄρεισιν εἰς τοσοῦτον τελευταῖν τὸν κύκλον.

*) Ἐπ' post Casaubonum editor Lipsiensis: v. ad fr. XLIV.
Mercatorii fr. XIV. Videndum, an etiam superiore sententia
ἐπ' εὐθείας immutandum sit; sed p. 86. eo non usus est.

Ἄλλην δὲ πίστιν φέρει τοιαύτην, ὅτι τὸ ἀπὸ τοῦ Ἰσσημοῦ κόλπου διάστημα ἐπὶ τὴν θάλατταν τὴν Περσικὴν τρισχίλιον πῶς ἐστὶ σταδίων πρὸς ἄρκετον ἴσταναι καὶ τοὺς περὶ Ἀμισὸν ἢ Σικώπην τόπους· ὅσον καὶ τὸ πλάτος τῶν ὄρων λέγεται. ἐκ δὲ Ἀμισοῦ πρὸς τὴν ἰσημεριωτὴν ἀνατολὴν φερομένην πρῶτον μὲν ἡ Κόλχικ· ἐπειτα ἢ ἐπὶ τὴν Ἰνδοκίαν θάλατταν ὑπερθεσε, καὶ ἢ ἐφεξῆς ἢ ἐπὶ Βάκτρα καὶ τοὺς ἐπέκεινα Σαγδασ εἰδος δεξιὰ ἔχοντι τὰ ὄρη· αὕτη δ' ἢ γεαμμὴ διὰ Ἀμισοῦ πρὸς δύσιν ἐκβαλλομένη διὰ τῆς Προποντιδος ἐστὶ καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου. ἀπὸ δὲ Μερόης ἐπὶ τὸν Ἑλλησπόντον οὐ πλησίον εἰδὲ τῶν μυρίων καὶ ὀκτακισχίλιον σταδίων, ὅσοι καὶ ἀπὸ τοῦ μεσημβριακοῦ πλευροῦ τῆς Ἰνδοκίης πρὸς τὰ περὶ τοὺς Βακτριούς μέρη, περὶ τεθέντων τρισχίλιον τοῖς μυρίοις καὶ πεντακισχίλιος, ὧν οἱ μὲν τοῦ πλάτους ἦσαν τῶν ὄρων, οἱ δὲ τῆς Ἰνδοκίης. *Erata veterum tabularum permulta vere ab Eratosthene deprehensa fuisse concedit p. 71. τίς δ' ἂν ἠγήσαστο πιστοτέρους τῶν ἡσπερον τοὺς παλαιούς, τοσαῦτα πλημμελήσαντας περὶ τὴν πικαιογραφίαν, ὅσα οὐ διαβέβληκεν Ἐρατοσθένης, ὧν οὐδεὶς ἀντίστηκεν Ἰππάρχος;*

LXVIII. *Erata* II. p. 78. — Ἀναλουθῶν τῇ θέσει τῇ προειρημένῃ τοῦ τε Ταύρου καὶ τῆς ἀπὸ σελῶν θαλάττης, διελὼν τῇ γεαμμῇ τὴν τῶν οἰκουμένην διχῶ, καὶ κατέσας τὰ μὲν βόρειον μέρος, τὰ δὲ νότιον, περιεῖται καὶ τούτων ἐκάστην πάλιν τέμνειν εἰς τὰ δυνατὰ μέρη· καλεῖ δὲ ταῦτα σφραγίδας· καὶ δὴ τοῦ νοτίου μέρους πρώτῃν εἰπὼν σφραγίδα τὴν Ἰνδικήν, δευτέραν δὲ τὴν Ἀριανήν, ἔχουσας τι εὑρεσίγραφον, ἰσχυρὰ ἀμφοτέρων ἀποδοῦναι καὶ μῆκος καὶ πλάτος, τροπικὸν δὲ τινα καὶ σῆμα, ὡς ἂν γεωμετρικός. τὴν μὲν γὰρ Ἰνδικὴν συμβουσιδῆσθαι, διὰ τὸ τῶν πλευρῶν τὰς μὲν θάλατταν κλιθεσθαι τῇ τε κατὰ καὶ τῇ εἰσῶ, μὴ πάνυ κολλώδεις ἤτοιγας ποιήσῃ· τὰς δὲ λοιπὰς τὴν μὲν τῶ ὄρει, τὴν δὲ τῶ ποταμῷ· πάνταυδα καὶ εἰδυ-

γραμμῶν, σχήματος ὑπὸ τι σωζομένου. τὴν δ' Ἀρμενίην
 ὄρων τὰς γε. τρεῖς πλευρὰς ἔχουσαν εὐθείαις πρὸς τὸ
 ἀποτελεῖται παραλληλόγραμμον σχῆμα, τὴν δ' ἐσπερίον
 οὐκ ἔχων σημείους ἀφορίσαι διὰ τὸ ἐναλλάττειν ἄλλη-
 λως τὰ ἔθνη, γραμμῇ τιμὴ ὅπως δηλοῖ τῇ ἀπὸ Κα-
 κιδῶν πολυῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς Καρμανίας τελευτώσῃ*),
 τὰ συνάπτοντα πρὸς τὸν Περσικὸν κόλπον. ἐσπερίον
 μὲν εὐν καλεῖ τούτο τὸ πλευρὸν, ἕξον δὲ τὸ πρὸς
 τὸν Ἰνδόν· παράλληλα δ' αὐ λέγει, οὐδὲ τὰ λοιπὰ, τὸ
 τε τῷ ὄρει γραφόμενον καὶ τὸ τῇ θαλάττῃ, ἀλλὰ μὲ-
 νον τὸ μὲν βόρειον, τὸ δὲ νότιον.

Οὕτω δ' ὁλοσχερῆ τιμὴ τῷ τῆν δευτέρῃ ἀποδο-
 δούς σφραγίδα, ὁλοσχερότερον ἀποδίδωσι τὴν τρίτην
 σφραγίδα κατὰ πλείους αἰτίας. — ὅτι εἰς τὴν νότιον
 πλευρὰν ὁ Περσικὸς ἐμπνέει κόλπος, ὅπερ καὶ αὐτὸς
 φησιν· ὡς ἠνάγκασται τὴν ἐν Βαβυλωνίῳ λαβεῖν γραμ-
 μῆν, ὡς ἂν εὐθείαν τινα διὰ Σούσων καὶ Περσικῆς
 (p. 79.) μέχρι τῶν ὄρων τῆς Καρμανίας καὶ τῆς Παρ-
 σίδος, ἢ δυνατὸς ἦν εὐρεῖν μεμετροημένην ὁδὸν, στα-
 θίων οὐσαν τῆσ' ὅλην μικρῷ πλείονων ἢ ἑννακαισχιλίων·
 ἢ νότιον μὲν καλεῖ πλευρὰν, παράλληλον δ' οὐ λέγει
 τῇ βορείῳ. ἤκων δ' ὅτι οὐδ' ὁ Εὐφράτης, ἢ τὸ ἐσπε-
 ρικὸν ἀφορίζει πλευρὸν, σύνεγγύς ἐστὶν εὐθεία γραμμῇ.—
 ἄλλοι δὲ τὸ μὴ εὐθύπορον τοῦ ποταμοῦ, φράζων τὸ
 σχῆμα τῆς Μεσοποταμίας, ὃ ποταμοὶ συνάπτοντες εἰς
 εὐν ὃ τε Τύγγης καὶ ὁ Εὐφράτης, ὑπερβαίω παραπλή-
 σιον, ὡς φησὶ — φησὶ τὸ πρὸς τῇ Ἀρμενίᾳ μέρος
 καὶ τοῖς ἀρκτικοῖς ὄρει μὴ ἔχειν πόσον ἔσσι, διὰ τὸ

*) Annotanda structurae contractio, quae quo valeat, perspi-
 cum evadet collatis Lobeckio ad Prynich. p. 43 sq. 47. fr.
 LXXI. Philoxeno ap. Plat. Comic. Athen. I. p. 5. B. Procli
 chrestom. p. 378. 479. Gaisf. Schol. Hephaest. p. 96 extr.
 Schol. Arist. Eq. 1051. Pind. Nem. III, 122. Omnibus po-
 tior est Aristophantis auctoritas, quae Lysistr. 2138: λόγος πο-
 τῆσ' αἰετὸν περὶνεται eloquitur. Nunc demum intelligitur, num
 Scholiorum Arist. Nub. 61. ἀναπνοεῖον μίχον του ἕδου in Scho-
 liastarum insolentis dictionis repositum sit.

ἀμέτρητον εἶναι. Διὰ δὴ πάντα ταῦτα τυπωδῶς φησὶ ἀποδίδόναι τὴν τρίτην μερίδα· καὶ γὰρ καὶ τὰ διαστήματα *), ἃ φησὶν ἐκ πολλῶν συνάγειν τῶν τοῦ σταδίου πραγματευσαμένων· τινὰς καὶ ἀνεπιγράφοις καλεῖ.

Ὁ μὲν δὴ οὕτως φησὶ τὴν τρίτην μερίδα τυπωδῶς ἀποδίδουσθαι, μυρίων σταδίων ἀπὸ Κασπίων πυλῶν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην. Κατὰ μέρος δὲ υἰαιρῶν, ὡς ἀναγεγραμμένην εἶρε τὴν μέτρησιν, οὕτω τίθησιν, ἔμπροσθεν τὴν εἰρημὴν ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ καὶ τῆς κατὰ Θάψακον διαβάσεως αὐτοῦ. Μέχρι μὲν δὴ τοῦ Τίχαςτος, ὅπου Ἀλέξανδρος διέβη, σταδίους τετρακισχίλιους καὶ τετρακοσίους γράφει· ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ τοὺς ἕξ τοῖς τόποις διὰ Γαυγαμήλων καὶ τοῦ Λίκου καὶ Ἀρβήλων καὶ Ἐμβατάνων, ἢ Λαρείος ἐκ τῶν Γαυγαμήλων ἔφυγε μέχρι Κασπίων πυλῶν, τοὺς μυρίους ἐκπληροῖ, περιακισίους μόνον πλεονάσας. τὸ μὲν δὴ βόρειον πλευρὸν οὕτω καταμετρεῖ.

(ρ. 8α.) Ἀποδοῦς δὲ τὸ βόρειον οὕτω πλευρὸν, τὸ δὲ νότιον, φησὶ, παρὰ μὲν τὴν θάλατταν οὐκ ἔστι λαβεῖν, διὰ τὸ τὸν Περσικὸν ἐμπύπτειν κόλπον· ἀπὸ Βαβυλῶνος δὲ διὰ Σούσων καὶ Περσπόλεως καὶ τῶν ὄριων τῆς τε Περσίδος καὶ τῆς Καρμανίας σταδίους εἶναι ἑξακισχίλιους καὶ διακοσίους. — Τὴν δὲ διαφανίαν τοῦ μήκουσ φησὶ συμβαίνειν, τοῦ τε βορείου τεθέντος πλευροῦ καὶ τοῦ νοτίου, διὰ τὸ τὸν Εὐφράτην μέχρι τινὸς πρὸς μεσημβρίαν ὀνέντα πρὸς τὴν ἑὸ πολὺ ἐγκλίσειν.

Τῶν δὲ πλαγίων πλευρῶν τὴν ἑσπερίαν λέγει πρῶτον· ἣν ὅποια τίς ἐστίν, εἴτε μία, εἴτε δύο, ἔν μίση παρέσσι σκοπεῖν. Ἀπὸ γὰρ τῆς κατὰ Θάψακον φησὶ διαβάσεως παρὰ τὸν Εὐφράτην εἰς μὲν Βαβυλῶνα σταδίους εἶναι τετρακισχίλιους οὐτακοσίους, ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ

*) Supplendum τυπωδῶς ἀποδίδουσι; ἃ omisso, ut facit Siebenkeesius, omnia in hac sententiarum conformatione sensu carent.

τας ἐκβολὰς τοῦ Εὐφράτου καὶ πόλιν Τερηδόνα τρι-
χίλιους, τὸ δ' ἀπὸ Θαψάκου πρὸς ἄρκτους μέχρι μὲν
τῶν Ἀρμενίων πυλῶν καταμεμετρήσθαι, καὶ εἶναι ὡς
χίλιους καὶ ἑκατὸν *), τοὺς δὲ διὰ Γορτυναίων καὶ Ἀρ-
μενίων μηκέτι· διὸ δὴ παραλείπειν αὐτούς. Τοῦ δὲ
πρὸς ἑω πλευροῦ τὸ μὲν διὰ τῆς Περσικῆς κατὰ μῆκος
ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς ὡς ἐπὶ Μηδίαν καὶ τὰς ἄρκτους οὐκ
ἐλαττον εἶναι δοκεῖ τῶν ὀκτακισχιλίων, ἀπὸ δὲ τινῶν
ἀκρωτηρίων καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑννακισχιλίους, τὸ δὲ λοι-
πὸν διὰ τῆς Παρσικακηνῆς καὶ Μηδίας ἐπὶ Κασπίους
πύλας ὡς τριεχιλίων, τὸν δὲ Τίγριν ποταμὸν καὶ τὸν
Εὐφράτην, ῥέοντας ἐκ τῆς Ἀρμενίας πρὸς μεσημβρίαν,
ἐπιεδᾶν παραμειψόμενοι τὰ τῶν Γορτυναίων ὄρη, κύ-
κλον μέγαν περιβαλλομένους, καὶ ἐμπεριλαβόντας χώ-
ραν πολλήν, τὴν Μεσοποταμίαν, ἐπιστρέφειν πρὸς χει-
μερινὴν ἀντολήν καὶ τὴν μεσημβρίαν, πλεον δὲ τὸν
Εὐφράτην. γενόμενον δὲ τοῦτον ἔγγιον αἰεὶ τοῦ Τι-
γριδος κατὰ τὸ Σαμυράμιδος διατείχισμα καὶ κώμην
καλουμένην Ὀπιν, διασχόντα ταύτης ὅσον διακοσίους
σταδίας, καὶ ῥυέντα διὰ Βαβυλῶνος, ἐκπίπτειν εἰς τὸν
Περσικὸν κόλπον· γίνεταί δὴ, φησί, τὸ σχῆμα τῆς Βα-
βυλωνίας καὶ Μεσοποταμίας ὑψηροῦ παραπλήσιον. Ὁ
μὲν δὲ Ἐρατοσθένης τοκοῦτ' εἶρηκε.

(p. 85.) Τὸ δὲ τῆς τετάρτης [μερίδος μῆκος, ὃ
Ἐρατοσθένης λαμβάνει] ἐπὶ τῆς διὰ Θαψάκου καὶ Ἡρώων
πόλεως [γραμμῆς], μέχρι τῆς παραλίας τῆς μεταξὺ τῶν
σομάτων τοῦ Νεῖλου, ἀνάγκη καταστρέφειν εἰς τοὺς
περὶ Κάτωβρον καὶ Ἀλεξάνδρειαν τόπους· ἐνταῦθα γὰρ
ἔστι τὸ ἔσχατον ἀτόμα τὸ καλούμενον Κανωβιὸν τε
καὶ Ἡρακλεωτικόν. Ἐῖτ' αὖθις ἐπὶ εὐθείας ἀλλήλους τοὺς

*) Numerus depravationis suspectus: vide Strab. XVI. p. 746.
καὶ ἔστι τὸ μὲν ἀπὸ τῆς Θαψάκου μέχρι Βαβυλῶνος, ὡς εἶρηκεν
Ἐρατοσθένης, τετρακισχίλια καὶ ὀκτακόσιοι στάδιοι, τὸ δ' ἀπὸ
τοῦ κατὰ Καμαγητὴν ζεύγματος, ἧπερ ἔστιν ἀρχὴ τῆς Μεσοπο-
ταμίας, οὐκ ἐλαττον τῶν δισεχιλίων σταδίων ἕως ἐπὶ Θαψάκον.

μήκη τίθησιν, εἶθ' ὡς ἂν γωνίαν ποιῶνται κατὰ Θά-
 ψακον, ἀλλ' ὅτι γε παράλληλον οὐδέτερον τῷ τῆς οἰκου-
 μένης μήκει, φανερόν ἐστιν ἐξ αὐτῶν ὧν εἰρηκεν αὐ-
 τός. (p. 86.) Τὸ μὲν γὰρ τῆς οἰκουμένης μήκος διὰ
 τοῦ Ταύρου γράφει, καὶ τῆς ἐπ' εὐθείας μέχρι σπηλῶν
 θαλάττης, κατὰ γράμμην τὴν διὰ τοῦ Κανκάσου καὶ
 Ῥόδου καὶ Ἀθηνῶν· ἀπὸ δὲ Ῥόδου εἰς Ἀλεξάνδρειαν
 κατὰ τὸν δι' αὐτῶν μεσημβρινὸν πολὺ ἐλάττους φησι
 τῶν τετρακισχιλίων εἶναι σταδίων. οὐ πολὺ scripsit Sie-
 benkeesius, male: v. supra fr. XLIX.

Quae contra ejusmodi divisionem et Hipparchus ipso
 comprobante p. 88, et Strabo p. 90. protulerunt momenta,
 eorum hic pondera suis ipsius dictis everti ignoravit; ait
 enim p. 91. Ἐροῦμεν δὲ πρὸς αὐτόν, ὅτι τοῦ Ἐρα-
 τοσθένους ἐν πλάτει λαμβάνοντος εὐθείας, ὅπερ οἰκίον
 ἐστὶ γεωγραφίας, ἐν πλάτει δὲ καὶ τὰς μεσημβρινὰς καὶ
 τὰς ἐπὶ μεσημβρινὴν ἀνατολήν, ἐκεῖνος γεωμετρικῶς αὐ-
 τὸν εὐθύνει, καὶ ὡς ἂν δι' ὀργάνων λάβοι τις τούτων
 ἕκαστον. Ut enim videmus in permultis ab antiquis
 hominibus institutum fuisse, ut quam maxime versa-
 tiles vividasque rerum ab ipsis tractatarum imagines
 effingerent, ita in hoc quoque litterarum genere figu-
 ras geometricis rationibus accommodatas, quippe qui-
 bus arida scientia amoeniorem indueret faciem, secta-
 bantur: veluti terrae chlamydis conformationem attri-
 buerunt; Eratosthenes illos ingenii lusus composuit.
 Ad normam enim mathematicam talia non exigenda
 esse, ipse suo τυπωδῶς identidem ingesto satis digni-
 ficavit.

Praecedentium seriem illa apud Strabonem II.
 p. 91. extēpissē videntur:

LIX. Διόπερ πρῶτον μὲν ἐκείνου τὸ ἀπὸ τοῦ
 δεύματος ἐπὶ Φᾶσιν ἐπὶ πόντος σταδίων οὐκισχιλίων
 καὶ προσθέντος τοῦ εἰς Διοσκουριάδα, ἐντεῦθεν δ'
 ἑξακισθίους, τὴν δ' ἀπὸ Διοσκουριάδος εἰς τὸ Κασπίον

υπερθεῖον ἡμερῶν πέντε, — ὥστε τὴν σύμμετρον κατ' Ἐρατοσθένη κεφαλαιοῦσθαι ἐννακισχιλίων ἑξακοσίαν.

LX. IDEM p. 92. Εἰς ἐκτίθεται (Ἰνπαρχος) τὰ δευτέρτα ὑπὸ τοῦ Ἐρατοσθένους περὶ τῶν μετὰ τὸν Πόντον τόπων, ὅτι φησὶ τρεῖς ἄκρας *) ἀπὸ τῶν ἀρκτων καθήκειν, μίαν μὲν, ἐφ' ἧς ἡ Πελοπόννησος, δευτέραν δὲ τὴν Ἰταλικήν, τρίτην δὲ τὴν Λιγυστικὴν, ὑφ' ἧν κόλπους ἀπολαμβάνουσαι τὸν τε Ἀδριατικὸν καὶ τὸν Τυρρηνικόν. Ταῦτα δὲ ἐκθέμενος καθόλου, πειράται τὰ καθέκαστα περὶ αὐτῶν λεγόμενα ἐλέγχειν γεωμετρικῶς μᾶλλον ἢ γεωγραφικῶς. Ἔστι δὲ τοσοῦτό — πλείστα (v. supra p. 22.), ὥστ' οὐκ ἄξιον ἠγοῦμαί διαγῆαν. — Καὶ τῶν διαστημάτων τὰ πλείστα φανερώως ψευδογραφοῦμενα ἐλέγχει τὴν ἀπειρίαν τῶν τόπων υπερβάλλουσαν. — (p. 93.) οἶον ὅτι ἐξ Ἐπιδάμνου πρὸς τὸν Θερμαῖον κόλπον ἡ ὑπερβάσις ἐστὶ πλειόνων ἢ διςχιλίων σταδίων, ὃ δ' ἐννακισίων φησὶν ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς Καρχηδόνα ὑπερ μυρίουσ καὶ τρισχιλίους, οὐ πλείους ὄντας τῶν ἐννακισχιλίων· αἴπερ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐστὶ μεσημβρινοῦ κατὰ τοῦτον, τῆ μὲν Ἀλεξανδρεία Καρία καὶ Ρόδος, τῆ δὲ Καρχηδόνη δ' ἰορθμός. (Ultima ob nexum tantum sententiarum hic relicta pertinent ad fr. LII.) — Ὁ δὲ καὶ τὴν Ῥώμην τιθεὶς ἐπὶ ταύτου μεσημβρινοῦ, τὴν τοσοῦτον καὶ Καρχηδόνας δυσμικωτέραν. — Quorum omnium ne tantillum quidem Eratostheni quisquam vitio verterit. In universum haec ibidem Strabo observat: Καὶ νῦν δ' εἰρήσθω, ὅτι καὶ Τιμοσθένης καὶ Ἐρατο-

*) IDEM p. 108. Ἐκεῖνος μὲν γὰρ τρεῖς (ἄκρας) ἴση, τὴν ἐπὶ τὰς στήλας καθήκουσαν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰβηρία, καὶ τὴν ἐπὶ τὸν πορθμόν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰταλία, καὶ τρίτην τὴν κατὰ Μαίλας, ἐφ' ἧς τὰ μεταξὺ τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ Ἰόνου πᾶν ἴσθη καὶ τὰ Ταυράδος. Polybius et Strabo illa pingui Minerva attractaverunt; facile enim, si modo promontoria enumeraturus erat, plura colligere potuisset; at potius ea designavit, quibus terrae ad unam quandam formam redactae terminarentur.

αδένης καὶ οἱ ἐν τούτων πρότερον τέλος ἤγνων τὰ τε Ἰβηρικά καὶ τὰ Κελτικά, μᾶλλον δὲ μᾶλλον τὰ Γερμανικά καὶ τὰ Βρετανικά, ὡς δ' αὐτῶς τὰ τῶν Γαλιῶν καὶ Βασταρῶν. Ἐπιπολὸν δ' ἀγνοίας ἐτύγχανον ἀφίγημοι καὶ τῶν κατ' Ἑταλίων καὶ τῶν Ἀδριαίων, καὶ τῶν Ἰόντων, καὶ τῶν ἐφεξῆς μερῶν τῶν προσαρκτικῶν· εἰ καὶ τὰ τοιαῦτα ἴσως φιλατία. Τοῦ γὰρ Ἐρατοσθένους ἐπὶ τῶν πρῶτον διασηκῶτων τὰ παραδεδόμενα φεσκῶτος ἐρεῖθ διαστήματα, μὴ διίσχυριζομένον δέ, καὶ λέγοντος ὡς παρέλαβε, προστιθέντος δ' ἔστιν ὅπου τὰ ἐπ' εὐθείας μᾶλλον καὶ ἤττον, οὐ δεῖ πρόσάγειν τὸν ἀκριβῆ ἐλεγχοῦ τοῖς μὴ ὁμολογουμένοις πρὸς ἀλλήλα διαστήμασιν. Addatur

LXI. IDEM p. 104. v. supra p. 12.

LXII. Πάλιν δὲ τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἀποφαίνεται (Πολύβιος), ὅτι ἀγνοεῖ τὰ Ἰβηρικά ὁ Ἐρατοσθένης, καὶ διότι περὶ αὐτῆς ἔσθ' ὅπου τὰ μαχόμενα ἀποφαίνεται, ὅς γε μέχρι Γαδείρων ὑπὸ Γαλατῶν περιοικεῖσθαι φήσας τὰ ἔξωθεν αὐτῆς, εἰ γε τὰ πρὸς δύσιν τῆς Εὐρώπης μέχρι Γαδείρων ἔχουσιν ἐκεῖνοι· τούτων οὖν ἐλαθόμενος κατὰ τὴν τῆς Ἰβηρίας περίοδον τῶν Γαλατῶν οὐδαμῶς μέμνηται. *Mihi quidem suspicio sedet, Eratosthenem, si quidem illius sunt εἰ γε — ἐκεῖνοι, obiter de Gallis mentione iniecta, ut Strabonis verba significant, dubitationem suam addidisse, ac proinde satis idoneam ipsi causam, cur in Iberia describenda omitteret, affuisse.*

In re dubia sequentia maxime ob Epidamni nomen hic, quam in disquisitione de intervallis collocare malui, cum praesertim quin Eratosthenes de hisdem mensuris passim disseruerit dubium esse nequeat.

LXIII. IDEM p. 106. Ἐξῆς δὲ τὰ τοῦ Ἐρατοσθένους ἐπαυροῦσαι (Πολύβιος), τὰ μὲν εὖ, τὰ δὲ χειρὸν λέγων, ἢ ἑκείνης. Ἐξ Ἰθάκης μὲν γὰρ εἰς Κέρκυραν τριακοσίους εἰπόντος, πλείους φησὶν εἶναι τῶν ἑννακοσίων· εἰς Ἐπίδα-

μρου δὲ εἰς Θεσσαλονικεῖαν ἑννακοσίους ἀποδόντες, πλείους τῶν διςχιλίων φησί· ταῦτα μὲν εὖ. Ἀπὸ δὲ Μασσαλίας ἐπὶ στήλας λέγοντος ἑπτακισχιλίους, ἀπὸ δὲ Πυρήνης ἑξακισχιλίους, αὐτὸς λέγει χεῖρον — ἔγγυ-
τέρω γὰρ τῆς ἀληθείας ἐκείνος εἴρηκεν.

LXIV. IDEM p. 123. Τῆς δὲ μεγάλης Σύρτιώς φησιν Ἐρατοσθένης τὸν κύκλον εἶναι πεντακισχιλίων, τὸ δὲ βάθος χιλίων ὀκτακοσίων, ἀφ' Ἑσπεριδῶν εἰς Αὐτόμαλα καὶ τὸ τῆς Κυθηναίας μεθόριον πρὸς τῆς ἄλλης γῆν, τὴν ταύτη Λιβύην.

In hac vicinia vel paullo ante, ut Strabo facit, haec protulerit:

LXV. PLINIUS III, 10. Eratosthenes autem inter ostium Oceani et Sardiniam quidquid est, Sardiniam (fretum appellat).

LXVI. STRABO p. 134. δῆκει δ' ὁ παράλληλος οὗτος κατ' Ἐρατοσθένη διὰ Κυρίας, Λυκαονίας, Καταονίας, Μηδίας, Καυπίων πυλῶν, Ἰνδῶν τῶν κατὰ Καύκασον.

IBIDEM: μικρὸν ὑπερτιμώτερός ἐστιν, ὃ διὰ Λυσιμαχίας, ὃν φησὶν Ἐρατοσθένης διὰ Μυσίας εἶναι (legē εἶναι, ut fr. LVII.) καὶ Παφλαγονίας καὶ τὴν περὶ Σινώπην καὶ Ἰρκαλίαν καὶ Βάκτρα.

LXVII. IDEM p. 135. de locis circa Borysthenem: φησί δ' Ἐρατοσθένης τούτους τῆς Μερῆς δεῖξεν μικρῶ πλείους ἢ διςμυρίους τρισχιλίους. διὰ γὰρ Ἑλλήσποντου εἶναι μυρίους ὀκτακισχιλίους, εἴτα πεντακισχιλίους εἰς Βορυσθένη.

His omnibus subiungenda videntur a Strabonē tradita II. p. 97. quae multis in locis usui venire poterant:

LXVIII. Εἰ δ', ὡς περ Ἐρατοσθένης φησὶν, ὑποκίππουσα (Ζάνη) τῷ ἰσημερινῷ ἐστὶν εὐκράτος. Mirō errore Gossellinus p. 38. quae Polybii sunt Eratosthenē attribuit.

Sed

Sed tandem aliquando ad notitias regionum per Geographica expositas transgrediendum est, in quibus enumeranda Strabonis, quia Eratosthenicus latet, ordo tutissime in plerisque sequendus videtur.

Iberia.

De qua nonnulla paullo ante reperiuntur; tres praeterea locos Strabo subministrat.

LXIX. LIBRO III. p. 169. *Ερατοσθένης δὲ καὶ ναύσταθμον ἔχειν φησὶν αὐτὴν (Ταρκωνά)· οὐδὲ ἀγκυροβολοῖς ὑπόδρα εὐτυχοῦσαν, ὡς ἀντιλέγων εἰρηκεν Ἀρτεμίδωρος.*

LXX. IBID. p. 170. *Ἐπίοι δὲ στήλας ὑπέλαβον τὴν Κάλπιαν καὶ τὴν Ἀβύλυκα, τὸ ἀντικείμενον ὄρος τῆς Λιβύης, ὃ φησὶν Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Μεταγωνίῳ, νομαδικῷ ἔθνει, ἰδρῖσθαι. — Ἀρτεμίδωρος δὲ — φησὶν εἶναι — οὐδ' Ἀβύλυκα ὄρος, οὐδὲ Μεταγωνίον ἔθνος. (Sed agnoscit Strabo XVII. p. 829.) — Καὶ Δικαίταρχος δὲ καὶ Ἐρατοσθένης καὶ Πολύβιος καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων περὶ τὸν πορθμὸν ἀποφαίνουσι τὰς στήλας.*

LXXI. IBID. p. 148. *καὶ Ἐρατοσθένης δὲ τὴν συνηχῆ τῆ Κάλπη Ταρτησιδα καλεῖσθαι φησὶ, καὶ Ἐρυνδαίαν ἠῆσόν εὐδαίμονα. Πρὸς ὃν Ἀρτεμίδωρος ἀντιλέγων, καὶ ταῦτα φησὶ ψευδῶς λέγεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, καθάπερ καὶ τὸ ἀπὸ Γαδείρων ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἕκρωτηριον διάστημα ἀπέχειν ἡμερῶν πέντε πλοῦν, οὐ πλεονων ὄντων ἢ χιλίων καὶ ἑπτακοσίων σταδίων. Καὶ τὸ τὰς ἀμπώταις μέχρι δεῦρο περατοῦσθαι, ἀντὶ τοῦ κῆκλω περὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην συμβαίνειν, καὶ τὸ τὰ προσαρκτικά μέρη τῆς Ἰβηρίας εὐταραδοξότερα εἶναι πρὸς τὴν Κελτικὴν, ἢ κατὰ τὸν ὠκεανὸν πλάσσει· καὶ ὅσα δὴ ἄλλα εἰρηκε Πυθία πιστεύσας δι' ἀλαζονείαν.*

LXXII. STERN: BYZI. v. Γάδειρα. — *Ἐρατοσθένης δὲ ἡ Γάδειρά φησὶ θηλυκῶς.*

Germania.

De qua unicum satis mirabile fragmentum superest.

F

LXXIII. CAESAR de B. G. VI, 24. Itaque ea quae fertillissima sunt Germaniae loca circum Hercyniam sitam, quam Eratostheni et quibusdam Graecis fama notam esse video, quam illi Orcyniam appellant, Volcae Tectosages occupaverunt. Davisii imperitiam exagitare nihil attinet.

Corsica et Sardinia.

LXXIV. STRABO V. p. 224. Οὐτ' οὖν Ἐρατοσθένης ὁρθῶς ὁ φήσας μὴ καθορᾶσθαι μήτε τὴν Κύρον ἐκ τῆς ἠπείρου, μήτε τὴν Σαρδόναι.

Illyris.

LXXX. Τοιαῦτα δὲ καὶ — συγγραφεῖων, Polybii apud Strabonem verba vide supra p. 12.

LXXVI. SCYRINUS CHIUS de chersoneso Hyllicav. 411.

ἐκβαρβαρωθῆναι δὲ τούτους τῷ χρόνῳ τοῖς ἡθεῖν ἱστοροῦσι τοῖς τῶν πλησίον, ὡς φασὶ Τίμαιός τε καὶ Ἐρατοσθένης.

Appendicis loco sit fragmentum

LXXVII. SCHOL. APOLLONII RH. IV, 1216. Καὶ Ἐρατοσθένης ἐν ᾧ Γεωγραφουμένων φησί· Μετὰ Ἰλλυρίων Νεσταῖοι, καθ' οὓς νῆσος Φάρος, Φαρίων ἀποικος.

Epirus et Macedonia.

LXXVIII. SCHOL. ODYSSEAE MEDIOL. γ. 186. Νεοπτόλεμος κατὰ κέλευσιν Θέτιδος ἐμπρήσας τὰ ἴδια σκάφη περὶ τὰς ἀνείσι· χρησθεῖς δὲ ὑπὸ Ἐλένου, ἐνθα ἂν ἴδοι σκάον ἐκ σιδηρείων θεμελίων, τοίχων δὲ ξυλλίων καὶ ἀρόφου θεοῦ (verba depravata sic contexteris, ἀνεὶ τοῦ κω δὲ ξ. ἐξ ὁ. ἐ.); ἐκεῖ μένειν, ἐλθὼν ἐς τὴν Παρβαδίτιν (Παμβωτίτην) λίμνην τῆς ἠπείρου, καὶ τοὺς ἐγγεγραμμένους αἰσῶν δόρατα πῆξαντας καὶ χλαίνας ἀνωθεν κατακρημνίζοντας, συμβάλλει τὸν χρησμόν. καὶ πορθήσας (lege κρατήσας) τὴν Μολοσσίαν, ἐξ Ἀνδρομάχης λαχεὶ Μολοσσόν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ γένος ἐστὶ τῶν ἐν Μολοσσίᾳ βλασίων, ὡς ἱστορεῖ Ἐρατοσθένης.

LXXIX. SCHOL. (VENET. LIPS. WASSERMA.) IL. ε. 594.

Ἐρατοσθένης δὲ (Πελοποννήσου φησὶ Σίντιας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ὄντας), ἐπεὶ γόνιτες ὄντες εὖρον δηλητήρια φάρμακα.

LXXX. STEPH. BYZ. v. *Λυδία*. Ἐρατοσθένης γ' Γεωγραφουμένων· Ἐχόμενοι οἰκοῦσι Ταυάντιοι. Πέλις δὲ Ἑλληνίς Ἐπίδαμνος ἐπὶ Χερρόνησον τῆς καλομένης Λυδίας. Ποταμοὶ δὲ Ἄριλος καὶ Ἄως, περὶ οὓς οἱ Κάδμου καὶ Ἀρμονίας τάφοι δείκνυνται. Ὅμως δὲ νῦν Λυδίαχοι λέγονται. οὕτω γὰρ καὶ Βαλαγρος ἐν Μακεδονικοῖς φησὶ· καὶ τούτων αἱ πόλεις Λυδίαχοις τε καὶ Ἀπολλωνιάταις ἐπιδήρηται. Balagri nomen suspectum est*). Ceterum quae Athenaeus praebet XI. p. 462. B. Πολλοὶς δὲ καὶ ὁ ἐν Ἰλλυριοῖς τόπος διαβητός ἐστιν, ὃ καλούμενος Κύλικες, παρ' ᾧ ἐστὶ τὸ Κάδμου καὶ Ἀρμονίας μνημεῖον, ὡς ἱστορεῖ Φύλαρχος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν· in iis princeps vocabulum movet suspicionem.

LXXXI. IDEM: Ἀνταριάται, ἔθνος Θεσπρωτικόν. Χάραξ ἑβδόμη χρονικῶν, καὶ Φαβωρίνος ἐν παντοδαπαῖς, καὶ Ἐρατοσθένης.

LXXXII. IDEM: Ἰγναι, πόλις Μακεδονίας. — Ἐρατοσθένης δὲ Ἄχνας αὐτὴν φησὶ.
Graecia.

LXXXIII. EUSTATHIUS AD IL. β. p. 502, 27. = 228, 48.

Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐν τοῖς Πανθανίου φέρεται, ὅτι Ἀρκὰς κυνὴ ἐλέγετό τις, ἥτοι Ἀρκαδικὸς πῖλος, διὰ τὸ εἶχει ὡς εἰκὸς τι διάφορον πρὸς τὰ ὁμοειδῆ, καὶ ὅτι φέλλος τις ἐφέρετο Ἀρκὰς, καὶ ὅτι Ἐρατοσθένης παρὰ Ἀρκασί φησὶ φέλλον, μέσον τι πρίνου καὶ δρυός, ὃ ἐνίους θηλέπρινον καλεῖται, καὶ ὅτι παροιμία ἦν τὸ, Ἀρκαδίας μιμούμενος, ἐπὶ τῶν ἄλλοις ταλαιπωρούντων· μιχιδ-

*) Balagron τὸν Νικέτορος cum Macedonia memoret Diodorus T. II. p. 275, 93, de cuius nominis causa videndus Valckenarius ad Callimachea p. 39, vulgatum vero nihil adeo habet quo explicetur: illud restituendum videtur.

ταυτο γὰρ ὄντες, αὐτοὶ μὲν οὐδέποτε ἐνίκησαν, πολλοῖς δὲ ἄλλοις αἰετοὶ τοῦ κικῆν ἦσαν. Ultima praeter Suidam memorat etiam Hesychius, iisdemque verbis Anecd. Bekk. p. 218; idem praeterea: Ἀρκίος κυνή, Ἀρκαδικὸς πῖλος, Σοφοκλῆς Ἰνάχω. Tandem de φελλῶ disserit Pausanias VIII, 12. init. ubi vid. Kuhnius.

LXXXIV. BEKK. ANECD. GR. p. 1393. Τὸ Λάδων ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ ὑπὸ Ἀντιμάχου διὰ τοῦ ὦ κέλκται ἀναλόγως, ὡς Λάδωνος ὡσαύτως δὲ καὶ ὑπὸ Ἐρατοσθένους ἐκλίθη Λάδωνος. Est haec Georg. Choroebosci observatio et perdocta, et indocta, siquidem vix allam formationem reppereris.

LXXXV. STRABO VIII. p. 348. Κατεκλύσθη δὲ Ἑλικὴ θυσίᾳ ἔτεσι πρὸ τῶν Λευκτροικῶν. Ἐρατοσθένους δὲ καὶ αὐτὸς ἰδεῖν φησι τὸν τόπον, καὶ τοὺς πορθμῆας λέγειν, ὡς ἐν τῷ πόρῳ ὀρθὸς ἐστήκει Ποσειδῶν χάλκεος, ἔχων ἵπποκάμπον ἐν τῇ χειρὶ, κίνδυνον φέροντα ταῖς δικτυεῦσιν. Cf. Pausan. VII, 24. Hunc locum si tenuisset Blomfieldius ad Aesch. S. Th. 124, neque Plutarcho, deorum cuiquam ab piscium venatione cognomen obtigisse perneganti, Aeschylum obmovisset, neque plane alieno vocabulo ἰχθυόκεντρον usus fuisset. Poetae enim ἰχθυόβολος μαχανὰ ipse hippocampus est, quem Neptuno attributum fuisse in florentissima illius cultrice locus Eratosthenis praestat. Qui quod hippocampum tradit κίνδυνον φέροντα τοῖς δικτυεῦσιν, explicationem forte accipiet narratione Pancratis ap. Athen. VII. p. 283. Δ, de sacro pisce.

LXXXVI. IDEM ib. p. 389. Ἐρατοσθένους δὲ φησι, περὶ Φενοῦ μὲν τὸν Ἀσίαν καλούμενον ποταμὸν λιμνάζειν τὰ πρὸ τῆς πόλεως, καταδύεσθαι δ' εἰς τινὰς ἰσθμούς, οὓς καλεῖσθαι ξέροθρα (Vatken. ad Phoen. 45). τούτων δ' ἐμπραχθέντων, ἔσθ' ὅτε ὑπερχεῖσθαι τὸ ὕδωρ εἰς τὰ πεδία πάλιν δ' ἀνατόμουμένων ἀθροῦν

ἐκ τῶν πεδίων ἐκπέσόν εἰς τὸν Αἰθῶνα καὶ εἰς τὸν Ἀλφειὸν ἐμβάλλειν, ὥστε καὶ τῆς Ἑλευσίνιας ποτὲ κλυομένην τὴν περὶ τὸ ἱερὸν γῆν, τὴν δὲ λίμνην οὐσταλῆναι. Τὸν Ἐραστίνον δὲ περὶ Στύμφαλον ῥέοντα, ὑποθόντα εἰς τὸ ὄρος, ἐν τῇ Ἀργείᾳ πάλιν ἀναφανῆναι· διὸ δὴ καὶ Ἰφικράτη πολιορκουῦντα τὸν Στύμφαλον καὶ μὴδὲν περαινόντα ἐπιχειρῆσαι τὴν κατάδυσιν ἀποφράξαι, σπόγγους πορισάμενον πολλοὺς, παύσασθαι δὲ διασημίας γενομένης. Cf. Pausan. VIII, 14. Ea fluminum Arcadicorum natura & novitia ipsorum origine, quam Callimachus exposuit hymno in Iovem, repetenda videtur.

LXXXVII. VITA ARATI AP. PETAV. p. 269 init. ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ (Ἀθηνῶν) οἱ πολῖται Ἀθηναῖοι, ἀπὸ δὲ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ Ἀθηνηταὶ λέγονται, ὡς περ Ἐρατοσθένους φησὶν ἐν τῷ πρώτῳ γεωγραφουμένων. Legendum ἐν τῷ τρίτῳ. De urbe videndus Valckenarius Diatrib. p. 144. Satis inconsulto de Anonymi loco Ancherus extrema sua commentatione opinionem erroribus accumulatis protulit; sibi enim Strabonem p. 15. id significasse videri, suam ipsius vitam Athenis transactam in historia geographiae ac proinde in primo libro Eratosthenem enarrasse; forsan hac occasione quaedam ad historiam Athenarum pertinentia obiter attigisse, et quidem fragmento nunc ipsum tractato. De priore quidem ista sententia cum Philosophicorum Nostrī mentio iniecta erit, paucis disputabitur; alteram vero duplici argumento inutilitatis coargui hūc intelligitur. Penas licet, Geographicorum primo vitam suam Eratosthenem commemorasse; iam quam machina tale quid commenti, res Atticas obiter expositas, illius ingenio intuleris? Polemoniibus, non tanto viro istiusmodi doctrinae abusum exprobraveris. Nihilominus, licet absurdum, hoc quoque concessum sit. At his paucis ab Anonymo excerptis nihil historiis Atticis conveniens inest, nec quisquam illic vocem Ἀθηναῖος Atheniensem de-

signata, id vero pronunciatum fuisse sibi persuaserit, Sed libro tertio illa occurrisset, pater vel fr. CIII.

LXXXVIII. ARMIANUS MARCELLINUS XII, §. 10. Omnis aeterea eius (maris Aegaei) velut insularis circuitus litorea navigatio viginti tribus dimæusa millibus stadiorum, ut Eratosthenes affirmat, et Hecataeus, et Ptolemaeus, aliique huiusmodi cognitionum minutissimæ scrutatores, in speciem Scythici arcus nervo coagmentati geographiae totius assensione formatur.

LXXXIX. Ad Aeginam spectat SERVIVS AD ARNEB, II, 7, ubi exposita Myrmidonum fabulosa origo ita pergit: sed hoc fabula est: nam Eratosthenes dicit, Myrmidonas a rege Myrmidono dictos, Jovis et Eury-medusae filio. Sic Isidorus Etymolog. IX, 2, 75. Eratosthenes autem dicit, dictos Myrmidones a Myrmidone duce, Jovis et Eurimedusae filio. Eandem doctrinam, Mythographorum etymologiis longe praestantioram, servavit Clemens Alex. Protrept. p. 34, cuius auctor latue- rat Heynium obs. ad Apollod. p. 306.

XC. SCHOL. PLATONIS RUHNK. p. 61. *Σιβύλλαι. Τε- τάρτη, Ἰταλική, ἢ ἐν ἰσημια τῆς Ἰταλίας τῆς θαλασσο- βῆν λαχοῦσα, ἧς υἱὸς ἐγένετο Εὐάνδρος, ὁ τὸ ἐν Πά- ρῃ τοῦ Παρὸς ἱερὸν, τὸ καλούμενον Ἀνύπερικον, κτί- σασ· περὶ ἧς ἐγράφησαν Ἐρατοσθένης.* Haec manifesto falsa non ipsi Scholiastæ, sed librario tribuenda sunt, qui ultima alieno loco collocaverit. Confer SVIDAM v, *Σιβύλλαι. ἕκτη, Σαμία, ἢ κυρίως ὀνόματι καλούμενη Φυνώ: περὶ ἧς ἐγράφησαν Ἐρατοσθένης:* et LACTANTIUM I, 6, p. 25. (Paris. 1748.) Sextam (Sibyllam) Samiam, de qua scribit Eratosthenes in antiquis annalibus Samio- rum repperisse se scriptum. Annales isti nihil aliud quam *Σαμιακά* vetusti cuiusdam logographi fuisse vi- dentur: de quo argumenta disseruit Schweighæus, ad Athen. T. II. p. 647. sq. Liberalior hinc Fabricius Bibl. Gr. IV. p. 127. librum *περὶ Σιβύλλης* eruit, dubitan-

ter tamen; fortasse enim chronologia Eratosthenis illud argumentum tractavisse.

XCI. Αβλιαντα hist. anim. VII, 48. Ἰδιον δὴ τῶν ζώων καὶ ἡ μνήμη καὶ συναδᾶν τοῖς πρῶτοις κρημνοῖς, καὶ ἐς τὸ αὐτὸ ὄντων εὐδαμον ἐν τῇ Σάμῳ ἐπὶ τοῦ κρηνώτου Διονύσου κρημνιστὰ ὄν καὶ τὸ φωνὴν εἶδεναι. Καὶ τοῦτο ἀκούεται Ἐρωτοφίλου καὶ Εὐφορίωνος καὶ ἄλλων περιηγημένων αὐτό. Tritleri coniecturas tacere praestat. Non multo feliciter Schneidernus suspicabatur, ὅτι τὰ τοῦ κ. Δ. ἀγάλματα ὄντι καὶ τῶν ἀποβαλίων εἶδεναι: εἰ δὲ μή, καὶ τοῦτο ἀκούεται, quorum εἰ δὲ μή praecedentibus manifeste repugnat. Primum Plinii verba VIII, 16. subiiciam: Simili modo Elpis Samius ratione, in Africam delatus nave, iuxta litus conspecto leone histu minaci, arborenti fuga petiit; Libero patre invocato. Neque profugenti, cum potuisset, fera institerat, et precumbens ad arborem, hiatu quo terruerat misericordiam quaerebat. Quae prorsu avidiore inhaeserat dentibus, cruciabatque inedia, tum poena in ipsis eius tollis, suspectantein ac velut mutis precibus orantem: dum fortuita felens non est contra feram, multo diutius miraculo quam metu cessatum est. Degressus tandem evellit praebenti, et quam maxime opus esset accommodanti. Tradenteque, quamdiu navis ea in litore steterit, retulisse glatiam venatus aggerendo. Qua de causa Libero Patri templum in Samo Elpis sacravit, quod ab eo facto Graeci κρηνώτος Διονύσου appellavere. Jam Liberum hiantem ibi exhibitum fuisse nemo crediderit, sed potius illud cognomen ab effigie leonis tandem fluxisse. Si quid simile ab hoc numine depromptum requiris, memoratur ab Athenaeo II. p. 38. C. ἀρα Ὀρδονῦ Διονύσου; neque longius abludivit Ἀφροδίτης Ἰβέρης γὰρ, prolatus apud eundem XIII. p. 572. F. Ἦος Διονύσου κρηνώτος insigne ad ambiguum sensum facetissimum detorsit

Callimachus epigr. LI., cui coactam Bentleius interpretationem admovit:

— ἐγὼ δ' ἀνὰ τήνδε κρηνώϊς
 κέμαι τοῦ Σαμίου διπλόον, ὁ τραγικός
 παιδαγῶν Διώνυσος ἐπήκοος.

Illud τοῦ Σαμίου poetæ mentem perspicue indicat. Constructio est: ἐγὼ δ' ἐνάκειμαι κρηνώϊς (Διώνυσος ego κρηνώϊς, simulque hians ad puerorum exercitationes), τήνδε τοῦ Σαμίου διπλόον (i. q. διπλοῖδα, duplici veste,*) Samii donario, indutus, quomodo accusativum maxime recentiores, imprimis Lucianus, scriptis suis intulerunt. Sed Aelianum ita tentarim: καὶ συνοφθόν τοῖς πρ. καὶ ἐρ τὸ αὐτὸ ταῖων (vel ὄν, ut Schol. Eurip. Orest. 903.) ἔστιν εὐφραστὴ λίοντος ἐν τῇ Σάμῳ ἑσάνοια, ἱερὸν τοῦ κρηνώϊτος Διονύσου νομιζόμενον, καὶ οὐκ ἀποφθλιον εἶδέναι; ὄν ante εἶδέναι non opus est.

His connectenda de vicinis regionibus ex Erato-
 sthenis libro memorata:

KCII. SCHOL. APOLLONI RH. IV, 310. Ἐρατοσθένης ἐν γ' Γεωγραφικῶν νῆσον εἶναι ἐν τῷ Ἴστρο φησὶ τριγώνον, ἴσην τῇ Ρόδῳ, ἣν Πεύκην λέγει (ἔ. λέγεσθαι) διὰ τὰ πολλὰς ἔχειν πεύκας. Καὶ τὴν μὲν κορυφὴν τοῦ τριγώνου αὐτῆς, πρὸς τὸ ῥεῦμα οὖσαν τοῦ ποταμοῦ, ἀγκυρῶνα ἐκάλεσε· τὴν δὲ βάσιν τὴν πρὸς τὴν θάλασσαν, εὐρύρας. Eadem IV, 284. Ἐρατοσθένης δὲ ἐν τρίτῳ Γεωγραφικῶν [φησὶ τὸν Ἴστρον] ἐξ ἐρημῶν τόπων ῥεῖν, περιβάλλειν δὲ νῆσον Πεύκην.

Pontus Euxinus, Phasis, Caucasus.

KCIII. SCHOL. EURIP. MED. 2. Τὰς δὲ Συμπληγάδας ὁ Σιμωνίδης συνορμάδας φησὶν. Ἐρατοσθένης δὲ ἐν γεωγραφουμέναις φησὶ τὸν πλοῦν στενὸν εἶναι καὶ

*) Διπλοῖδα dignitatis honorisque insigne inde ab antiquissimis temporibus exhibuisse docent iam loca Homerica. Minervam ea indutam observavit Heynius ad Iliad. T. IV. p. 475.

καλιόν, δι' οὗ (log. δ) φαντάζεσθαι τοὺς πλείοντας τὴν ἀπόκλεισιν τῶν πετρῶν. Tamere ut solet sua corrasit Tzetzes ad Lycophr. 1286. Ὁ δὲ Ἐρατοσθένης Συνορμάδας καλεῖ, κερκυμένως δὲ καὶ ληληθότως περὶ τὸν Εὐξείνιον πότον φησὶν, ἧτοι περὶ τὸ Στενόν: quae omnia Eratosthenes ignoravit. Notandum, recentissimos editores, praeceunte Seidelio p. 149, pro sua grammaticae peritia κερκυμένως — ληληθότως emendasse, nescios, ipso eo modo et accuratissimum quemque et Scholiastas non raro locutos fuisse. Exempla nimium me detinerent; interim observetur, frustra Marklandum ad Iphig. T. 956. in Schol. Eurip. Alc. 724. κακῶς ἐλέξαντος, obnitente eodem 1042. εὐκλεῶς ἠγησάμην, frustra et Abreschium et Blomfieldium gloss. S. Th. 867. Scholon Aesch. Choeph. 148. πασιὰ εἶπε κακῶς, attigisse. Eiusmodi locutio potest hoc ipso in libro reperiri: v. de Comoedia antiq. fr. XXI.

XCIV. SCHOL. APOLLONII RH. II, 399. Ὁ δὲ Φᾶσις φέρεται μὲν ἀπὸ τῶν Ἀρμενίας ὄρων, ὡς φησὶν Ἐρατοσθένης· ἐκδίδωσι δὲ εἰς Κόλχους κατὰ θάλασσαν. Rectius Scholia Paris. καὶ εἰς τὴν Κολχίδα ἐκδίδωσι θάλασσαν. Conferantur eadem Schol. IV, 259. Τοῦτο δὲ ὁ Ἐφέσιος Ἀρτεμίδωρος ψεύδης φησὶν εἶναι· τὸν γὰρ Φᾶσιν μὴ συμβάλλειν τῷ ὠκεανῷ, ἀλλ' ἐξ ὄρεων καταφέρεσθαι. Τὸ αὐτὸ καὶ Ἐρατοσθένης ἐν ᾧ Γεωγραφικῶν φησι.

XCV. STRABO II. p. 74. Ὁ δ' Ἐρατοσθένης καὶ τοῦτ' ἐν τῷ γράμματι προφέρεται τὸ ἐν τῷ Ἀσκληπιεῖῳ τῶν Παντικαπαισίων ἐπὶ τῇ ῥαγείῳ χαλκῇ ὕδρϊα διὰ τὸν πᾶγον.

Εἰ τις δὲ ἀνθρώπων μὴ πείθεται, οἷα παρ' ἡμῖν γίγνεται, εἰς τήνδε γνώτῃ ἰδῶν ὕδρϊαν, ἦν οὐχ ὡς ἀνάθημα θεοῦ καλόν, ἀλλ' ἐπιδειγμα χερμῶνος μεγάλου θῆχ' ἰσραὺς Στρατίως.

XCVI. SCHOL. APOLL. RH. IV, 231. Τὸ Τεῦχος (ἦναι, Τεῦχος) ποταμοῦ, ἀφ' οὗ καὶ ἡ χώρα Τετθίς κτίσθηται, μνημονεύει Ἐρατοσθένης ἐν Γεωγραφίᾳ.

XCVII. EADEM II, 1247. Τὰ προσγορευόμενα Κανκάσια Ἐρατοσθένης πλησίον εἶναι φησι τῆς προσγορευομένης Κασπιανῆς θαλάσσης.

XCVIII. STRABO XI, p. 497. Φησι δ' Ἐρατοσθένης ὑπὸ τῶν ἑγχωρίων καλεῖσθαι Κάσπιον τὸν Κανκάρον, ἴσως ἀπὸ τῶν Κασπίων [πυλῶν] παρονομασθέντα.

XCIX. IBERI p. 507. Φησι δ' Ἐρατοσθένης τὸν ἀπὸ τῶν Ἑλλήτων γινώσκον περιήλου τῆς θαλάττης ταύτης [τῆς Κασπίας] τὴν μὲν παρὰ τοὺς Ἀλβανούς καὶ τοὺς Καδουσίους εἶναι πεντακισχίλιον καὶ τετρακοσίον, τὸν δὲ παρὰ τῶν Ἀναριακῶν καὶ Μάρδων καὶ Ἰρκανῶν μέχρι τοῦ στόματος τοῦ Ὄξου ποταμοῦ τετρακισχίλιον καὶ ὀκτακοσίον· ἐνθεν δ' ἐπὶ τοῦ Ἰαξάρτου διςχίλιον τετρακοσίον. Eundem locum vertit PLINIUS VI, 15. Eratosthenes ponit et mensuram: ab exortu et meridie per Cadusiae et Albaniae oram quinque mille CCCC. stad. Inde per Anariacas, Amardos (sic), Hyrcanos ad ostium Oxi fluminis quater mille DCCC. stad. Ab eo ad ostium Iaxartis MM. CCCC. Quae summa efficit quindecies centena septuaginta quinque mill. passuum. V. fr. CXVI.

Opiniones Eratosthenis de orientali Asia permulti secuti sunt, maxime geographi Latini: vide quos recenset Gosselintus Recherches T. III. p. 186.

Asia Persis subiecta.

C. EUSTATHIUS AD DIONYS. 772. p. 137. Ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τοὺς παλαιούς παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει Ἀσσυρες οἱ Ἀσσύριοι λέγονται.

CI. STRABO XVI, p. 743. Γίνεται δ' ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ καὶ ἀσφαλτος πολλή, περὶ ἧς καὶ Ἐρατοσθένης

μὴν οὕτως εἴρηκεν· ὅτι ἡ μὲν ὕδα ἦν καλοῦσι νάφθαλ
γίνεται ἐκ τῆς Ζουφίδε, ἡ δὲ ἐκ τῆς θυμαμένη πηκτεσθε
ἐκ τῆς Βαβυλωνία. ταύτης δ' ἐστὶν ἡ πηγή τοῦ Εὐ-
φράτου πλησίον· πλημμύροστος δὲ τοῦτον κατὰ τὰς
τῶν χιόνων τήσεις, καὶ αὐτὴ πληροῦται, καὶ ὑπέρχουσιν
εἰς τὸν ποταμὸν λαμβάνει· ἐνταῦθα δὲ συνίστανται
βῆλαι μεγάλας πρὸς τὰς οἰκοδομὰς ἐπιπέθειαι, τὰς διὰ
τῆς ὀπῆς κλίνουσαι. Huius loci fuit immemor cum de
voce οἰκοδομῆ αgeret Lobsckius ad Phrygiam, p. 488.

CII. Ioppi p. 746. Τὸ μὲν οὖν μέγιστον ὃ ἐπί-
σταται (ὁ Τίγρις καὶ Εὐφράτης) δαίτημα ἰσ' ἀλλή-
λων, τὸ πρὸς τὴν ὄρεσιν ἐστὶ· τοῦτο δ' ἂν εἴη τὸ αὐτὸ,
ὅπερ εἶρηκεν Ἐρατοσθένης, τὸ ἀπὸ Ουφάκου, καθ' ὃ
ἦν τὸ ζεύγμα τοῦ Εὐφράτου τὸ παλαιὸν ἐπὶ τῆς τοῦ
Τίγριος διαβάσει, καθ' ἣν διέβη Ἀλέξανδρος αὐτόν,
διεσχίλων τετραποσίων· τὸ δ' ἐλάχιστον μικρῶ πλέον τῶν
διποσίων κατὰ Σελυκείαν ποῦ καὶ Βαβυλώνα. — οὕτω
δὲ σφοδρῶς διαβάλλει (ὁ Τίγρις) τὴν λίμνην, ὡς φη-
σιν Ἐρατοσθένης, ὥστε ἀλμυρὰν αὐτὴν εὔσων καὶ
ἀνεχθῆναι, γλυκίστην κατὰ τοῦτ' εἶναι τὸ μέρος καὶ ῥεῶδη
καὶ ἰχθυῶν πλήρη.

CIII. STEPH. Byz. v. Ταρσός. Ἐρατοσθένης δὲ
τερεσόν, διὰ τὸ πρότερον τῶν καρπῶν φθαιρομένον ἐκ
τῶ παρκαμάζειν, τούτους πρώτους συναγαγόντας τερε-
σῶσαι, καὶ εἰς τὸν χειμῶνα ἀποδέσθαι τὴν τροφήν.
Fallitur Salmasius Phis. Exercitt. T. II. p. 369. a. B. lo-
gendum affirmans διὰ τὸ ξηρότερον τῶν καρπῶν χλω-
ρῶν, ὅτι φθαιρομένον — πρώτους χλωρῶν —, soloe-
cismo insuper duplici admisso. Pergit Stephanus: Ἐρα-
τοσθένης δὲ (τὸν πολίτην) καὶ Ταρσηνόν φησιν. Non
adeo abhorret a superioribus Eustathii narratio, ad Dio-
nys. 367. Ἐρατοσθένης δὲ φησι τὴν κλήτην τῆς πόλεως
εἶναι ἀπὸ Διὸς Τερσίου τοῦ ἐκεῖ καλουμένου; post ar-
tica enim fruges colligendi siccandique inventam Διὸς
Τέρσιον colere potuerunt.

CIV. PANNUS V, 33. Ex Asia inersilise gentes tradit Eratosthenes Solymorum, Lelegum, Bebrycium, Celycantiorum, Trepsederum.

De Perside vide suo loco.

India.

In tabula Indiam Ptolemaei exhibenti minuta terrae effigies secundum Eratosthenem extat apud Mannerum T. V. In dimensionibus Indiae schoeno utebatur. Plinius XII, 30. Schoenus patet Eratosthenis ratione stadia XL., h. e. passuum quinque millibus. Cf. Strabonem sive Arrianum fr. CVIII. De schoeno imprimis Eratosthenico extat Danvillii commentatio in Mem. Acad. Inscr. t. 26. p. 92 sqq., quam qui otio et patientia abundat perleget. Sed afferendus est Athenaeus III. p. 122. A. *παρά τοῖς ἀρχαίοις ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσι τοῖς σφόδρα ἐλληνίζουσιν ἔστιν εὐρεῖν καὶ Περσικά ἀκόματα κείμενα, διὰ τὴν τῆς χρήσεως συνήθειαν ὡς καὶ παρασάγγας, καὶ τοὺς ἀστάνας, καὶ τοὺς ἀγάρους, καὶ τὴν σχοῖνον ἢ τὸν σχοῖνον· μέτρον δ' ἐστὶ τοῦτο ὕδου, μέχρι νῦν οὕτω παρὰ πολλοῖς καλούμενον. Et Callimachus fragm. DVI. *μὴ μετρεῖν σχοῖνον Περσίδα τὴν σοφίην.**

De testibus in enarranda India excitatis supra actum est, quibus observatis haec addantur.

CV. STRABO II. p. 70. de Deimacho et Megasthenis fabulas tradentibus: *περὶ ὧν ἕτερος τῶν ἑτερον ἐλέγχει, ὅπερ καὶ Ἐρατοσθένης φησὶν.*

CVI. IDEM XV. p. 687. *Καὶ τὰ περὶ Ἡρακλείους δὲ καὶ Διονύσου Μεγασθένης μὲν μετ' ὀλίγων πιστὰ ἡγεῖται, τῶν δ' ἄλλων οἱ πλείους, ὧν ἐστὶ καὶ Ἐρατοσθένης, ἀπιστοὶ καὶ μυθώδη, καθάπερ καὶ τὰ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. Cf. Chronogr. fr. XV.*

Idem II. p. 69. *Ἐπι φησὶν δ' Ἰππάρχος ἐν τῷ δευτέρῳ ὑπομνήματι αὐτοῦ τὸν Ἐρατοσθένη διαβάλλειν τὴν τοῦ Πατροκλείους πίστιν, ἐν τῆς πρὸς Μεγα-*

οδὲν διαφωνίας πρὸς τοῦ μήκους τῆς Ἰνδικῆς τοῦ
κατὰ τὸ βόρειον πλεύρον, τοῦ μὲν Μεγασθένου λέ-
γοντος σταδίων μυρίων ἑξακισχίλιον, τοῦ δὲ Πατρουλέ-
ουσι χίλιος λείπειν φαιμένον· ἀπὸ γὰρ τινος ἀναγραφῆς
σταδίων ὀρηκθέντα τοῖς μὲν ἀπιστεῖν διὰ τὴν διαφω-
νίαν, ἐκείνη δὲ προσέχειν. Cf. fr. CIX. Hipparchi calu-
mniae Strabo retundit. Illa ἀναγραφὴ vix alia quam
Diogneti et Baetonis fuisse videtur.

In dimensionibus igitur terrae maiorem, quam in
describenda eius virtute, fidem Megastheni habebat;
proinde potuit Arrianus Indic. III. init. pronunciare:
Ἐμοὶ δὲ Ἐρατοσθένους ὁ Κυρηναῖος πιστότερος ἄλλου
ἔστω, ὅτι τῆς περιόδου περὶ ἔμμελον Ἐρατοσθένης (ubi
μιστηρήσεις crepat Schmiederus); potuit idem de Exped.
Alex. V, 5. init. Ἄλλ' ὑπὲρ Ἰνδῶν ἴδια μοι γεγράψε-
ται, ὅσα πιστότατα εἰς ἀφήγησιν οἱ τε ξύν Ἀλεξάνδρῳ
στρατεύσαντες, καὶ ὁ ἐπιπεριπλεύσας τῆς μεγάλῃς θα-
λάσσης τὸ κατ' Ἰνδοῦς Νεάρχος, ἐπὶ δὲ ὅσα Μεγασθέ-
νης τε καὶ Ἐρατοσθένους, δοκίμῳ ἄνδρῳ, ξυνεγραψά-
την; et in sequenti fragmento. Insignem auctoritatem
etiam Strabo XV. p. 688. Eratostheni concedit: Μά-
λιστα ἐκ τῆς διαίτης τῆς τότε πιστότατα εἶναι τὰ ὑπὸ
τοῦ Ἐρατοσθένους ἐκ τῶ τρίτω τῶν γεωγραφικῶν ἐκ-
τεθέντα κεφαλαιωδῶς περὶ τῆς τότε νομιζομένης Ἰνδι-
κῆς, ἤνικα Ἀλέξανδρος ἐπήλθε, καὶ ἦν ὁ Ἰνδοῦς ὄριον
ταύτης τε καὶ τῆς Ἀριανῆς.

CVII. ARRIAN. DE EXPED. ALEX. V, 6, 2. Τῆς δὲ
ὡς ἐπὶ νότον Ἀσίας τετραγῆ αὐτὴ τεμνομένης, μεγί-
στην μὲν μοῖραν τῶν Ἰνδῶν γῆν ποιεῖ Ἐρατοσθένους
τε καὶ Μεγασθένους.

CVIII. STRABO XV. p. 689. Ἔστι δὲ τοιαῦτα,
ἃ λέγει ὁ Ἐρατοσθένης. Τὴν Ἰνδικὴν περιώρικεν ἀπὸ
μὲν τῶν ἄρκτων τοῦ Ταύρου τὰ ἄσχατα, ἀπὸ δὲ τῆς
Ἀριανῆς μέχρι τῆς ἐώας θαλάσσης, ἅπερ οἱ ἐπιχώριοι
κατὰ μέρος Παροπαμισίον τε καὶ Ἡμωδὸν καὶ Ἰμάν

καὶ ἄλλα ὀνομαζοῦνται, Μακεδόνες δὲ Κανύκατον· ἀπὸ
 τῆς ἐσπέρας ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς· τὸ δὲ νότιον καὶ τὸ
 κρησεῖον πλευρὸν, πολὺ μείζω τῶν ἑτέρων ὄντα, προ-
 κέπτουκεν εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος, καὶ γίνεται ἑομο-
 βοειδὲς τὸ τῆς χέρου σχῆμα; τῶν μαιζόνων πλευρῶν
 ἑκατέρου πλεονεκτηῦντος παρα τὸ ἐναντίον πλευρῶν
 καὶ τριεχιλίους σταδίοις, ὅσον ἐστὶ τὸ κοινὸν ἄκρον ἕως
 τε ἐσθινῆς πυραλίας καὶ τῆς μεσημβριωνῆς, ἕξω προ-
 κειμένου ἕξω ἐκέρου παρα τὴν ἄλλην ἡίονα.
 Τῆς μὲν οὖν ἐσπερίου πλευρᾶς ἐπὶ τῶν Κυννασίτων
 ὄρων ἐπὶ τὴν νότιον θάλατταν σταδιοὶ μάλιστα λέγον-
 ται μύριοι τριεχιλίοι παρα τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν μέχρι
 τῶν ἐμβολῶν αὐτοῦ· ὡς ἀπεναντίον ἢ ἐσθινῆς προς-
 λαβοῦσα τὰς τῆς ἄκρου τριεχιλίους ἐστὶ μυρίων καὶ
 ἑξαεχιλίων σταδίων. Τοῦτο μὲν οὖν πλάτος τῆς χέρου
 τὸ ἑλάχιστον καὶ τὸ μέγιστον. Μῆκος δὲ τὸ ἀπὸ
 τῆς ἐσπέρας ἐπὶ τὴν ἕω· τούτου δὲ τὰ μὲν μέχρι Πα-
 λιβοδῶρων ἔχει τις ἂν βεβαιότερος εἰπεῖν· καταρμε-
 τρηκαὶ γὰρ σχοίνοις (leg. σχοίνοις); καὶ ἐστὶν ὁδὸς
 βασιλικῆ σταδίων διεμυρίων· τὰ δ' ἀπείκιστα ὀχλασμῶ
 λαμβάνονται διὰ τῶν ἀνάπλων τῶν ἐκ θαλάττης; διὰ
 τοῦ Πάγγου ποταμοῦ μέχρι Παλιβοδῶρων. εἴη δ' ἀκτι
 σταδίων ἑξαεχιλίων· ἐστὶ δὲ τὸ πᾶν ἢ βραχυτάτον
 μυρίων ἑξαεχιλίων, ὡς ἐκ τῆς ἀναγραφῆς τῶν στα-
 δίων τῆς πεπιστευμένης μάλιστα λαβεῖν Ἐρατοσθένους
 φησί; καὶ ὁ Μεγασθένης οὕτω συναποφαίνεται. Πα-
 τροελλῆς δὲ χιλίους ἑκατὸν φησι. (V. ad fr. CVI.) Τού-
 τω δὲ πάλιν τῷ διαστήματι προετέθεν τὸ τῆς ἄκρου
 διάστημα, τὸ προσπίπτον ἐπὶ πλείον προς τὰς ἀνατολάς;
 οἱ τριεχιλίοι σταδιοὶ ποιήσουσι τὸ μέγιστον μῆκος· ἐστὶ
 δὲ τούτῳ τὸ ἀπὸ τῶν ἐμβολῶν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ
 παρα τὴν ἕξω ἡίονα μέχρι τῆς λεχθαίτης ἄκρου καὶ
 τῶν ἀνατολικῶν αὐτῆς τερμόνων· οἰκουσι δ' ἐνταῦθα
 οἱ Κανύκαοι καλούμενοι. Cf. Arrian. Ind. III. Οὗτός
 ἐστὶ τῶν ὄρων τοῦ Ταύρου; ἐκ τῶν Ἰνδοῦ αἱ πηγαί;

παρ' αὐτὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἰόντι ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν καὶ τοῦ Ἰνδοῦ τὰς ἐκβολάς, μυρίους σταδίους καὶ τρισχιλίους τὴν πλεονήν λέγει ἐπέχειν τῆς γῆς τῶν Ἰνδῶν. Ταύτῃσι δὲ ἀντίθερον πλεονήν ποιεῖ τὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ὄρους παρὰ τὴν ἑὴν θάλασσαν, οὐκέτι ταύτῃ τῇ πλεονῇ ἴσην· ἀλλ' ἄκρην γὰρ ἀπέχων ἐπὶ μέγα ἔσω εἰς τὸ πέλαγος ἔς τρισχιλίους σταδίους μάλιστα ἀνατείνουσαν τὴν ἄκρην· εἴη ἂν ὦν αὐτῷ ἢ πλεονῇ τῆς Ἰνδῶν γῆς πρὸς ἕω μυρίους καὶ ἑκακχιλίους σταδίους ἐπέχουσα. Τοῦτο μὲν αὐτῷ πλάτος τῆς Ἰνδῶν γῆς συμβαίνει. Μῆκος δὲ τὸ ἀπ' ἐσπέρας ἐπὶ ἕω ἔστε μὲν ἐπὶ πόλιν Παλίμβοδρα μεμετροημένον οὐχίνοισι λέγει ἀναγράφειν· καὶ εἶναι γὰρ ὁδὸν βασιλικήν· τοῦτο ἐπέχειν ἔς μυρίους σταδίους· τὰ δὲ ἐπέκεινα οὐκέτι ὡσαύτως ἀτρικία. Illius mensurae Indiae dia imperium obtinuerunt. Ceterum qui nuper complures de numero Strabonis σταδίων διςμυρίων ex Arrianis τούτο ἐπέχειν ἔς μυρίους σταδίους immutando disseruerunt, non mediocri socordia de asini umbra dimicauerunt. Minimam utique longitudinem sedecim millia complexam Strabo perhibuit, simul admonens lateris fere sex millium stadiorum; quo ulteriori opinor lateri decem millia attribui certissime intelligitur. At qui id ipsum tradit Arrianus, τούτο ἐπέχειν ἔς μυρίους σταδίους. Quod si narratur, καταμετροῦνται γὰρ οὐχίνοισι, καὶ ἔστιν ὁδὸς βασιλική σταδίων διςμυρίων, quis est quin rudimentis Hellenismi leviter imbutus e vestigio perspiciat, de universa via, non eius parte, latere illo maiore, pronunciarī?

CIX. IDEM II. p. 76. Πάλιν δ' ἐκείνου τὸν Διήμαχον ἰδιώτην ἐνδείξασθαι βουλομένου καὶ ἄπειρον τῶν τοιούτων· ὄλεσθαι γὰρ τὴν Ἰνδικὴν μεταξὺ κείσθαι τῆς τε φθινόπωρινῆς ἰσημερίας καὶ τῶν τροπῶν τῶν χειμερινῶν, Μεγαρόθενι τε ἀντιλέγειν, φῆσαντι ἐν τοῖς νοτίοις μέρει τῆς Ἰνδικῆς τὰς τε ἄκρτους ἀποκρίσσει.

ἔδει, καὶ τὰς σκιὰς ἀντιπίπτειν· μηδέτερον γὰρ τούτων μηδαμοῦ τῆς Ἰνδικῆς συμβαίνειν· ταῦτα δὲ (πονηθῆ) φάσκοντος ἀμαθῶς λέγεσθαι· τὸ τε γὰρ τὴν φθινοπωρινὴν τῆς ἑαρινῆς διαφέρειν οἶσθαι κατὰ τὴν διάστασιν τὴν πρὸς τὰς τροπὰς, ἀμαθῆς, τοῦ τε κύκλου τοῦ αὐτοῦ ὄντος, καὶ τῆς ἀνατολῆς· τοῦ τε διαστήματος τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς τροπικοῦ ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ, ὧν μεταξὺ εἶδησι τὴν Ἰνδικὴν ἐκείνος, δειχθέντος ἐν τῇ ἀναμετρήσει πολὺ ἐλάττονος τῶν διεμυρίων σταδίων, συμβῆναι ἂν καὶ κατ' αὐτὸν ἐκείνον, ὅπερ αὐτὸς νομίζει, οὐχ ὅπερ ἐκείνος· δυοῖν μὲν γὰρ ἢ καὶ τριῶν μυριάδων οὖσαν τὴν Ἰνδικὴν, οὐδὲ πεσεῖν μεταξὺ τοσοῦτον διαστήματος· ὅσον δ' αὐτὸς εἰρημα, πεσεῖν ἂν. Τῆς δ' αὐτῆς ἀγνοίας εἶναι καὶ τὸ μηδαμοῦ τῆς Ἰνδικῆς ἀποκρύπτεσθαι φάσκειν τὰς ἄρκτους, μηδὲ τὰς σκιὰς ἀντιπίπτειν, ὅτε γε καὶ πεντακισχιλίους προελθόντες ἀπ' Ἀλεξανδρείας εὐθὺς συμβαίνειν ἄρχεται. Ταῦτα δὴ εἰπόντος, εὐδύνει πάλιν οὐκ εὖ ὁ Ἴππαρχος. Cf. p. 77.

CXI. HIPPARCHUS AP. STRAB. II, p. 87. ταύτη δ' εἶναι παράλληλον τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ὡς τε καὶ τούτον ἀπὸ τῶν ὄρων οὐκ ἐπὶ μεσημβριαν ῥεῖν, ὡς φησὶν Ἐρατοσθένης.

CXI. STRABO XI, p. 510. Ἐρατοσθένης δὲ φησὶ καὶ ἐν τῇ Ἰνδικῇ φέεσθαι ἐλάτην, καὶ ἐντεῦθεν ναυπηγήσασθαι τὸν στόλον Ἀλέξανδρον· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα συγκρούειν Ἐρατοσθένης πειράται.

CXII. IDEM XV, p. 690. Ἐκ δὲ τῆς ἀναδυμιάσεως τῶν τοσοῦτων ποταμῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐτησίων, ὡς Ἐρατοσθένης φησὶ, βρέχεται τοῖς θερμοῖς ὄμβροισι ἢ Ἰνδικῇ καὶ λιμνάζει τὰ πεδία.

CXIII. IDEM p. 693. Μεγασθένης δὲ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Ἰνδικῆς ἐπισημαίνεται τῷ δικαίον εἶναι καὶ διφύρον, καθάπερ καὶ Ἐρατοσθένης ἔφη, τὸν μὲν εἰπὼν σπόρον χειμερινόν, τὸν δὲ θερμὸν, καὶ ὄμβρον ὁμο-

ὁμοίως· οὐδὲν γὰρ ἔτος εὐρίσκεισθαι φησι πρὸς ἀμφοτέρους ἀνομβρον· ὥστε εὐετηρίαν ἐκ τούτου συμβαίνειν, ἀφόρου μηδέποτε τῆς γῆς οὐσῆς· τοὺς τε ξυλλήνους καρπούς γενναῖσθαι πολλούς, καὶ τὰς ῥίζας τῶν φυτῶν, καὶ μάλιστα τῶν μεγάλων καλάμων, γλυκείας καὶ φύσει καὶ ἐψῆσει, χλιανομένου τοῦ ὕδατος τοῖς ἡλίοις, τοῦ τ' ἐκπίπτοντος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ποταμίου. — Ἐκ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐνίοις καὶ ἐπανθεῖν ἔριον.

CXIV. IDEM p. 690. Τὴν δὲ Ταπροβάνην πελαγίαν εἶναι φησι νῆσον, ἀπέχουσαν τῶν νοτιωτάτων τῆς Ἰνδικῆς τῶν κατὰ τοὺς Κωνιακούς πρὸς μεσημβρίαν ἡμερῶν ἐπὶ πλοῦν, μῆκος μὲν ὡς ὀκτακισχιλίων σταδίων ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν, ἔχειν δὲ καὶ ἐλέφαντας. Τοιαῦται μὲν αἱ τοῦ Ἐρατοσθένους ἀποφάσεις. Ante v. ἔχειν nonnulla excidisse monstrat tum illud μὲν, ἀναπόδοτον, tum δὲ καί, quae superioribus neutiquam adaptari possunt. Clarius indicat PLINIUS VI, 24. Eratosthenes et mensuram prodidit, longitudinis VII. (sic) M. stad. latitudinis quinque M., nec urbes esse, sed vicosa septingentos.

Indicis sequentia accedant:

CXV. IDEM XV. p. 723. Πολλὴ δ' ἐστὶ καὶ εἰς τὴν μεσόγειαν ἀνέχουσα καὶ ἡ Γεδρωσία, μέχρι τοῦ συναψαί Δράγγαις τε καὶ Ἀραχωτοῖς καὶ Παροπαμισαίαις, περὶ ὧν Ἐρατοσθένης οὕτως εἴρηκεν· οὐ γὰρ ἔχομέν τι λέγειν βέλτιον περὶ αὐτῶν. Ὅριζεσθαι μὲν γὰρ φησι τὴν Ἀριανὴν ἐκ μὲν τῶν πρὸς ἑω τῷ Ἰνδῷ, πρὸς νότον δὲ τῆ μεγάλης θαλάττης, πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Παροπαμισῷ καὶ τοῖς ἐξῆς ὄρεσι μέχρι Κασπίων πυλῶν, τὰ δὲ πρὸς ἐσπέραν τοῖς αὐτοῖς ὄροις, οἷς ἡ μὲν Παρθυηνὴ πρὸς Μηθίαν, ἡ δὲ Καρμανία πρὸς τὴν Παρτακηγὴν καὶ Περσίδα διώριται· πλάτος δὲ τῆς χώρας τὸ τοῦ Ἰνδοῦ μῆκος, τὸ ἀπὸ τοῦ Παροπαμισοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν μύριοι καὶ διερχίλιοι στάδιοι· οἱ δὲ τρισχιλίους φασί. μῆκος δὲ ἀπὸ Κασπίων πυλῶν, ὡς ἐν τοῖς

Ἰσλαμικοῖς σταθμοῖς ἀναγράφεται, διατόν. Μέχρι μὲν Ἀλεξανδρείας τῆς ἐν Ἀρίοις ἀπὸ Κασπίων πυλῶν διὰ τῆς Παρθυαίας μία καὶ ἡ αὐτὴ ὁδὸς· εἶθ' ἡ μὲν ἐπ' εὐθείας διὰ τῆς Βακτριανῆς καὶ τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ὄρους εἰς Ὀρτέσπανα διὰ τὴν ἐκ Βάκτρων τριάδον, ἧτες ἔσονται ἐν τοῖς Παροπαμισάδαις. ἡ δ' ἐκτρέπεται μί- κρον ἀπὸ τῆς Ἀρίας πρὸς νότον εἰς Προφθασίαν τῆς Δραγγιανῆς· εἶτα πάλιν ἡ Δηκτὴ (conjecturae λοιπὴ, αὐτὴ, ἐλκτικὴ verum non attingunt.) μέχρι τῶν ὄρων τῆς Ἰνδικῆς καὶ τοῦ Ἰνδοῦ, ὥστε μακροτέρα ἐστὶν αὕτη ἢ διὰ τῶν Δραγγῶν καὶ Ἀραχωτῶν, σταδίων μυρίων πεν- τακισχιλίων τριακοσίων ἢ πᾶσα. p. 724. Εἰ δὲ τις ἀφέ- λος τοὺς χιλίους τριακοσίους, ἔχει ἂν τὸ λοιπὸν τὸ ἐπ' εὐθείας μῆκος τῆς χώρας μυρίων καὶ τετρακισχιλίων· οὐ πολὺ γὰρ ἔλαττον τῆς παραλίας· καὶν παραύξωσι τι- νες αὐτῶν, πρὸς τοῖς μυρίοις τὴν Καρμανίαν ἑξακισ- χιλίους τιθέντες· ἡ γὰρ ἂν σὺν τοῖς κόλποις φανοῦν- ται τιθέντες, ἡ σὺν τῇ ἐντὸς τοῦ Περσικοῦ κόλπον πα- ραλία, τῇ Καρμανικῇ. Reliqua nihil ad Eratosthenema pertinere videntur. Comparandus est:

CXVI. IDEM XI. p. 513 sq. Φησὶ δ' Ἐρατοσθένης τοὺς Ἀραχωτοὺς καὶ Μασσαγέτας τοῖς Βακτρίοις πα- ρακείσθαι πρὸς Ἰξον· καὶ Σάκας μὲν καὶ Σογδιανούς τοῖς ὅλοις ἐδάφειν ἀντικείσθαι τῇ Ἰνδικῇ, Βακτρίους δ' ἐπ' ὀλίγον· τὸ γὰρ πλεον τῶ Παροπαμισῶ παρα- κείσθαι· διείργειν δὲ Σάκας μὲν καὶ Σογδιανούς τὸν Ἰαξάρτην, Σογδιανούς δὲ καὶ Βακτριανούς τὸν Ἰξον, μεταξὺ δὲ Ἰρκανῶν καὶ Ἀρίων Ταπίρους οἰκεῖν. Κύ- κλω δὲ περὶ τὴν θάλατταν μετὰ τοὺς Ἰρκανούς, Ἀμαρ- δούς τε καὶ Ἀναριάκας, καὶ Καδουσίους, καὶ Ἀλβα- νούς, καὶ Κασπίους, καὶ Οὐτιτίους, τάχα δὲ καὶ ἑτέρους μέχρι Σινθῶν· ἐπὶ θάτερα δὲ μέρη τῶν Ἰρκανῶν Δερ- βικας· τοὺς δὲ Καδουσίους συμμναίνει Μήδων καὶ Μα- τανῶν ὑπὸ τὸν Παραχοάθραν. Τὰ δὲ διωστήματα οὕτω λέγει. Ἀπὸ μὲν τοῦ Κασπίου ἐπὶ τὸν Κύρον ὡς χι-

λίους ὀκτακοσίους ε΄· ἐνθεν δ' ἐπὶ Κασπίας πύλας πεντακισχίλιους ἑξακοσίους· εἶτα εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐν Ἀρίοις ἑξακισχίλιους τετρακοσίους· εἰς εἰς Βάκτραν τὴν πόλιν ἢ καὶ Ζαριάσπα καλεῖται τρισχίλιους ὀκτακοσίους ἑβδομήκοντα. Λέγει δὲ καὶ οὕτω τὰ διαστήματα. Ἀπὸ Κασπίων πύλων εἰς Ἰνδοὺς εἰς μὲν Ἐνατόμπυλον χιλίους ἑννακοσίους ἐξήκοντά φησιν· εἰς δ' Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐν Ἀρίοις τετρακισχίλιους πεντακοσίους τριακοντα· εἶτ' εἰς Προφθασίαν τὴν ἐν Αραγγῇ χιλίους χ'· οἱ δὲ φ'· εἶτ' εἰς Ἀραχουτοὺς τὴν πόλιν τετρακισχίλιους ἑκατόν τίκωσιν· εἶτ' εἰς Ὀρτόσπανα ἐπὶ τὴν ἐκ Βάκτρων τριόδον δισχιλίους· εἶτ' εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰνδικῆς χιλίους ὀμοῦ, μύριοι πεντακισχίλιοι φ'. Ἐὰ εὐθείας δὲ τῶν διαστημάτων τούτων τὸ συνεχὲς δεῖ νοεῖν, τὸ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ μέχρι τῆς ἐώας θαλάττης μῆκος τῆς Ἰνδικῆς. Ταῦτα μὲν τὰ περὶ τοὺς Σάκας. Unde ille numerus, singulis intervallis non congruus, provenerit, obscurum est; id quidem patet, huius stadia et superioris fragmenti exaequatione non indigere accurata.

Persis.

CXVII. IDEM p. 727. Μῆκος μὲν οὖν ἔστι κατ' Ἐρατοσθένη τὸ ἐπὶ τὰς ἄρκτους καὶ τὰς Κασπίους πύλας περὶ ὀκτακισχιλίων, κατὰ τινὰς προσηπτούσας ἄκρας. Λοπιπὴ δ' ἔστιν ἐπὶ Κασπίους πύλας οὐ πλείους ἢ τῶν δισχιλίων. Πλάτος δὲ τὸ ἐν τῇ μεσογαίᾳ τὸ ἀπὸ Σούσων εἰς Περσαέπολιν στάδιοι τετρακισχίλιοι διακόσιοι, κἀντεῦθεν ἐπὶ τοὺς τῆς Καρμανίας ὄρους ἄλλοι χίλιοι ἑξακόσιοι.

Arabia.

De qua duo prolixiora ipsis Nostri nominibus fragmenta extant.

CXVIII. IDEM XVI. p. 741. Ἐρατοσθένης δὲ τῶν λιμνῶν μνησθεὶς τῶν πρὸς τῇ Ἀραβίᾳ, φησὶ τὸ ὕδωρ ἀπορραγόμενον διεξόδων ἀνοῖξαι πόρους ὑπὸ γῆς, καὶ δι' ἐκείνων ὑποφέρεσθαι μέχρι Κοιλοσύρων; ἀναθλίβεσθαι

δὲ εἰς τοὺς περὶ Ῥινοκόλουρα καὶ τὸ Κάσιον ὄρος ποταμούς, καὶ ποιῶν τὰς ἐκεῖ λίμνας καὶ τὰ βάραθρα.

CXIX. IDEM p. 765. Ὁ μὲν οὖν Πέρσιος κόλπος λέγεται καὶ ἡ κατὰ Πέρσας θάλασσα. Φησὶ δὲ περὶ αὐτῆς Ἐρατοσθένης οὕτως, ὅτι τὸ μὲν στόμα φησὶν *) εἶναι στενὸν οὕτως, ὥστ' ἐξ Ἀρμόζοντος, τοῦ τῆς Καρμανίας ἀκρωτηρίου, τῆς Ἀραβίας ἀφορᾶται τὸ ἐν Μάκαις ἀπὸ δὲ τοῦ στόματος ἡ ἐν δεξιᾷ παραλία περιφερῆς οὕσα κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπὸ τῆς Καρμανίας πρὸς ἕω μικρὸν, εἶτα πρὸς ἄρκτον νεύει, καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἑσπέραν μέχρι Τερηδόνος καὶ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Εὐφράτου· περιέχει δὲ τὴν τε Καρμανίον παραλίαν, καὶ τὴν Περσῶν καὶ Σουσιῶν καὶ Βαβυλωνίων ἀπὸ μέρους, ὅσον μυρίων οὐσῶν σταδίων· (p. 766.) περὶ ὧν καὶ ἡμεῖς εἰρηκάμεν· τὸ δ' ἐντεῦθεν ἐξῆς ἐπὶ τὸ στόμα πάλιν ἄλλοι τοσοῦτοι, καθάπερ καὶ Ἀνδροσθένης λέγειν φησὶ τὸν Κάσιον, τὸν καὶ Νεάργω συμπλεύσαντα καθ' αὐτόν· ὥστε δῆλον ἐκ τούτων εἶναι, διότι μικρὸν ἀπολείπεται τῷ μεγέθει τῆς κατὰ τὸν Εὐξείνιον

*) *Ἔστιν neque hic, neque infra, ubi Strabo ut alibi personam suam interponit, reponi debebat. Illud quidem redundat. Quin Athenaeus etiam versibus poetarum φησὶν suum inseruit: v. VIII. p. 340. E. coll. IX. p. 373. C. XII. p. 512. C. Cf. observata ad Platon. Phaed. p. 78. A. Proximè accedit Alexis ap. Athenaeum XIII. p. 610. E. sollicitatus a Luzacio de digamia Socratis p. 127; conferendus eidem Athen. ibid. p. 564. A. Deinde Phrynich. ap. Hephaest. p. 67.*

τὸ γε μὴν ξέβρια δούσης λόγος, ὥσπερ λέγεται, δέσσει.

interpunctionem mutatum ivit Hermannus Elem. D. M. p. 473, locutione minus Graeca illata. Dubium amovebunt Euphr. Bacch. 770. Aesch. Suppl. 296, 97. Adde Eriphum ap. Athen. IV. p. 134. C.

Λόγος γὰρ εἰς ἀρχαῖος, οὐ κακῶς ἔχων· αἶνον λέγουσι τοὺς γέροντας, ὡ πάτερ, κείθεν χορεύειν οὐ θέλοντας.

Idem Hermannus in Aristoph. Nub. 1138.

*πῶς γὰρ τις ἄμνησ', οἷς ὀφείλων τυχάνω,
θεῖς μοι πρυτανεῖ', ἀπολείν με φησὶ κἀβόλειν.*
memor futurus Plati 40 sqq., sese continuisset. Cf. fr. CXXII. init.

θαλάττης αὐτῆ ἢ θάλαττα· λέγειν δὲ φασιν ἐκείνων πε-
 ρισπλευκότα στόλῳ τὸν κόλπον, ὅτι ἀπὸ Τερηδόνος,
 ἐξῆς ἐν δεξιᾷ ἔχοντι τὴν ἠπειρον, ὁ παράπλους ἔχει
 προκειμένην νῆσον Ἰκάριον, καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος
 ἁγίον ἐν αὐτῇ, καὶ μαντεῖον Ταυροπόλου. Παραπλεύ-
 σαντι δὲ τῆς Ἀραβίας εἰς διερχίλους καὶ τετταρακοσίους
 σταδίους ἐν βαθεῖ κόλπῳ κεῖται πόλις Γεῤῥά, Χαλδαίων
 φυγάδων ἐκ Βαβυλωνίως οἰκούντων τὴν ἀλμυρίδα, καὶ
 ἔχοντων ἀλίνας τὰς οἰκίας, ἅς, ἐπειδὴ λεπίδες τῶν ἀλῶν
 ἀφιστάμεναι κατὰ τὴν ἐπίκαισιν τὴν ἐκ τῶν ἡλίων συν-
 εχεῖς ἀποπίπτουσι, καταρραίνοντες ὕδασι πυκνά τοὺς
 τοίχους συνέχουσι· διέχει δὲ τῆς θαλάττης διακοσίους
 σταδίους ἢ πόλις· πεξέμποροι δ' εἰσὶν οἱ Γεῤῥάιοι τὸ
 πλεον τῶν Ἀραβίων φορτίων καὶ ἄρωματικῶν. Ἀρι-
 στόβουλος δὲ τούναντιον φησί, τοὺς Γεῤῥάιους τὰ πολλὰ
 σχεδίαις εἰς τὴν Βαβυλωνίαν ἐμπορεύεσθαι, ἐκείθεν δὲ
 τῷ Εὐφράτῃ τὰ φορτία ἀναπλεῖν εἰς Θάψακον, εἶτα
 περὶ κομίζεσθαι πάλιν. Πλεύσαντι δ' ἐπὶ πλεον ἄλλαι
 νῆσοι, Τύρος καὶ Ἀραδός, εἰσιν, ἱερὰ ἔχουσαι τοῖς Φοι-
 νικικοῖς ὅμοια· καὶ φασὶ γὰρ οἱ ἐν αὐταῖς οἰκοῦντες τὰς
 ὁμωνύμους τῶν Φοινίκων νήσους καὶ πόλεις ἑποικίας
 ἑαυτῶν. Διέχουσι δὲ αἱ νῆσοι αὐταὶ Τερηδόνος μὲν
 δεξήμερον πλοῦν, τῆς δὲ κατὰ τὸ στόμα ἄκρας τῆς ἐν
 Μάκαις ἡμερησίου. Ἀπὸ δὲ τῆς Καρμανίας εἰρηκασί
 καὶ Νέαρχος καὶ Ὀρθαγόρας (locus corruptus*), νῆ-
 σον Τυρρίνην κείσθαι πρὸς νότον πελαγίαν ἐν διερχί-
 λιοις σταδίοις· ἐν ᾗ τάφος Ἐρυθρα δεικνύται, χωμα
 μέγα, ἀγρίοις φαίνεσι καταφύτον· ταῦτον δὲ βασιλεύειναι
 τῶν τόπων, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὴν θάλατταν ἐπώνυμον

*) Ut de reliquis ambigatur, hoc quidem certissimum est, re-
 ponendum esse, Πυθαγόρας. Athen, IV. p. 138 extr. Πυθα-
 γόρας δὲ ὁ γεγραμμένος περὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης τοὺς Τρωγλο-
 δίτας φησὶ κατασκευάζειν τὴν πανδοῦραν ἐν τῆς ἐν τῇ θαλάσῃ
 φουμένης δάφνης. Interpres, Strabonis immemor: quae ad
 mare gignitur. Praeterea cum insequens φησὶ non possit
 utrique convenire, fortasse Straboni illud, uti supra, vindicandum est.

καταλείπειν. δηλώσαι δὲ ταῦτά φησιν αὐτοῖς Μιθρωπά-
στην τὸν Ἀρμένιου τοῦ Φρυγίας σατραπίου, φυγόντα
μὲν Δαρσίον, διατριψάντα δ' ἐν τῇ νήσῳ, συμμίξαντά
δὲ αὐτοῖς καταχθεῖσιν εἰς Περσικὸν κόλπον, καὶ ζή-
τουῦντα κάδοσαν δι' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν. Καθ' ὅλην
δὲ τὴν τῆς ἐρυθρᾶς παραλίαν κατὰ βυθοῦ φύεται δέν-
δρα ὁμοία δάφνη καὶ εἰλαία, ταῖς μὲν ἀμπώτειν ὅλα
ὑπερφανῆ γιγνόμενα, ταῖς δὲ πλημμυροῖσιν ἔσθ' ὅσα
ὅλα καλυπτόμενα· καὶ ταῦτα τῆς ὑπερκειμένης γῆς εὐέν-
δρου οὔσης, ὥστε ἐπιγιγνεσθαι τὸ παράδοξον. (p. 767.)
Περὶ μὲν οὖν τῆς κατὰ Πέρσας θαλάττης, ἣν ἑώαν
πλευρῶν ἔφαμεν εἶναι τῆς εὐδαιμονος Ἀραβίας, τοιαῦτα
εἴρηκεν Ἐρατοσθένης. PLINIVS VI, 28. Is (sinus) qui
ab oriente est Persicus appellatur, XXV. M. passus
circuītu, ut Eratosthenes tradit.

CXX. IDEM p. 767. Ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὰς Ἐρα-
τοσθένους ἀποφάσεις, ἃς ἔηξεν περὶ τῆς Ἀραβίας ἐπι-
θεται. Φησὶ δὲ περὶ τῆς προσαρκτίου καὶ ἐρήμης, ἣτις
ἐστὶ μεταξύ τῆς τε εὐδαιμονος Ἀραβίας, καὶ τῆς Κο-
λοσύρων καὶ Ἰουδαίων μέχρι τοῦ μυχῶ τοῦ Ἀραβίου
κόλπου· διότι ἀπὸ Ἡρώων πόλεως, ἣτις (ἢ τις falsis-
simum est) ἐστὶ πρὸς τῷ Νεῖλῳ μυχὸς τοῦ Ἀραβίου
κόλπου*), *** πρὸς μὲν τὴν Ναβαταίαν πέτραν εἰς
Βαβυλώνα, πεντακισχίλιοι ἑξακόσιοι· πᾶσα μὲν πρὸς
ἀνατολᾶς θερινᾶς, διὰ δὲ τῶν παρακειμένων Ἀραβίων
ἰθῶν, Ναβαταίων τε καὶ Χανλοταίων καὶ Ἀγρᾶτων·
ὑπὲρ δὲ τούτων ἡ Εὐδαιμων ἐστίν, ἐπὶ μύριους καὶ
δισχιλίους ἑκκεμένῃ σταδίους πρὸς νότον, μέχρι τοῦ

*) Constructio est haec, διότι ἀπὸ Ἡρώων πόλεως ἐστὶ, quia se-
cundum Herotum extenditur oppidum: eadem quae ad fr.
LVIII. Strahonis p. 79. annotata fuit breviloquentia; de ista
quoque praepositionis significatione pauca dantur ad fr.
XLIV. LVII. Sequentia verterim: quod oppidum prope Ni-
lum recessus est sinus A., i. e. in recessu sinus prope Ni-
lum exstructum. Deinde lacuna erat iudicanda, structura
verborum deficiente; cuius vel illa πᾶσα μὲν admonere po-
tuerant.

Ἀτλαντικοῦ πελάγους. Ἐχουσι δ' αὐτὴν οἱ μὲν πρῶ-
τοι μετὰ τοὺς Σύρους καὶ τοὺς Ἰουδαίους, ἄνθρωποι
γεωργοί *). Μετὰ δὲ τούτους διάμμός ἐστι γῆ καὶ λυ-
πρά, φοίνικας ἔχουσα ὀλίγους, καὶ ἄκανθαν καὶ μυρί-
κην καὶ ὀρυκτὰ ὕδατα, καθάπερ καὶ ἡ Γεδρωσία. Σκη-
νίται δ' ἔχουσιν αὐτὴν Ἄραβες καμηλοβοσκοί. (p. 768.)
Τὰ δ' ἔσχατα πρὸς νότον καὶ ἀνταίροντα τῇ Αἰθιοπίᾳ
βρέχεται θερινοῖς ὄμβροισι καὶ δις σπορεῖται (?) παρα-
πλησίως τῇ Ἰνδικῇ ποταμούς δ' ἔχει καταναλισκομέ-
νους εἰς πεδία καὶ λίμνας· εὐμαρτία δ' ἐστὶν ἢ τε ἄλλη,
καὶ μελιτουργία δαψιλῆς βοσκημάτων τε ἀφθονία, πλήν
ἵππων καὶ ἡμιόνων καὶ ὄων ὄρνεα τε παντοία πλήν
χηρῶν καὶ ἀλεκτορίδων. Κατοικεῖ δὲ τὰ μέγιστα τέτ-
ταρα ἔθνη τὴν ἐσχάτην λεχθεῖσαν χώραν. Μαιναῖοι
μὲν ἐν τῷ πρὸς τὴν ἐρυθρὰν μέρει· πόλις αὐτῶν ἡ
μεγίστη Κάρνα· ἐχόμενοι δὲ τούτων Σαβαῖοι· μητρό-
πολις δ' αὐτῶν Μαριάβα· τρίτοι δὲ Κατταβαγεῖς, κα-
θήμενοι πρὸς τὰ στενὰ καὶ τὴν διάβασιν τοῦ Ἀρα-
βίου κόλπου· τὸ δὲ βασιλεῖον αὐτῶν Τάμνα καλεῖται·
πρὸς ἑω δὲ μάλιστα Χατρομωτίται· πόλιν δ' ἔχουσι
Καβάτανον. Μοναρχοῦνται δὲ πάσαι καὶ εἰσὶν εὐδαί-
μονες, κατεσκευασμένοι καλῶς ἱεροῖς τε καὶ βασιλείσις·
αἱ τε οἰκίαι ταῖς Αἰγυπτίαις εἰκόσιν κατὰ τὴν τῶν ἑβ-
λων ἔνδεσιν· χώραν δ' ἐπέχουσιν οἱ τέταρτοι νομοὶ
μείζω τοῦ κατ' Αἰγυπτίον Δέλτα· διαδέχεται δὲ τὴν βα-
σιλείαν οὐ παῖς πατρός, ἀλλ' ὅς ἂν πρῶτος γεν-
νηθῇ τινὲ τῶν ἐπιφανῶν παῖς μετὰ τὴν κατ' ἄστυαί
τοῦ βασιλέως· ἅμα γὰρ τῷ κατασταθῆναί τινα εἰς τὴν
ἀρχὴν, ἀναγράφονται τὰς ἐγκύους γυναῖκας τῶν ἐπιφα-
νῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐριστάσι φύλακας, ἧτις **) ἂν πρῶτη

*) Per coniecturam: v. Valckenar. animadv. in Novi F. loca
p. 336. sq. Schaeff. ad Longum p. 408.

**) Haec usque ad τῶν prioribus attribuntur, quo significant:
quaecumque princeps pepererit, sensu adversante; neque asyn-
deton concesseris. Legendum: ἧτις δ' ἂν π. τῶν, νόμ

τήν, νόμος ἔστιν ἀναληφθέντα τρέφεσθαι βασιλικῶς, ὡς διαδεξιόμενον.

Φέροι δὲ λιβανωτὸν μὲν ἡ Κατταβαμία, σμύρναν δὲ ἡ Χατραμῶτις· καὶ ταῦτα δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἀρώματα μεταβάλλονται τοῖς ἐμπορίοις. Ἔρχονται δὲ πρὸς αὐτοὺς ἕξ Ἐλανῶν μὲν εἰς Μειναίαν ἐν ἑβδομήκοντα ἡμέραις. Ἔστι δ' ἡ Ἐλανα πόλις ἐν θατέρῳ μυχῷ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, τῷ κατὰ Γάζαν, τῷ Ἐλανίτῃ καλουμένῳ, καθάπερ εἰρήκαμεν. Γαβαῖοι δ' εἰς τὴν Χατραμῶτιν ἐν τετταράκοντα ἡμέραις ἀφικνοῦνται. Τοῦ δ' Ἀραβίου κόλπου τὸ μὲν παρὰ τὴν Ἀραβίαν πλευρὰν ἀρχομένοις ἀπὸ τοῦ Ἐλανιτοῦ μυχοῦ, καθάπερ οἱ περὶ Ἀλέξανδρον ἀνέγραψαν καὶ Ἀναξικράτη*), μυρίων καὶ τετρακισχιλίων σταδίων ἔστιν· εἰρηται δὲ ἐπὶ πλέον. Τὸ δὲ κατὰ τὴν Τρωγλοδυτικὴν, ὅπερ ἔστιν ἐν δεξιᾷ ἀποπλέουσιν ἀπὸ Ἡρώων πόλεως, μέχρι μὲν Πτολεμαῖδος, καὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας, ἔγνακισχιλιοι πρὸς μεσημβρίαν στάδιοι καὶ μικρὸν ἐπὶ τὴν ἑὼ ἐντεῦθεν δὲ μέχρι τῶν στενῶν ὡς τετρακισχιλιοι καὶ πεντακάσιοι πρὸς τὴν ἑὼ μᾶλλον. (p. 769.) Ποιεῖ δὲ ἀπρὰ τὰ στενά πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν, Δειρή καλουμένην, καὶ πολίχνην ὁμώνυμον αὐτῇ· κατοικοῦσι δὲ Ἰχθυοφάγοι. Καὶ φασὶν ἐνταῦθα στήλην εἶναι Σωσώτριος τοῦ Αἰγυπτίου, μνηύουσαν ἱεροῖς γράμμασι τὴν διάβασιν αὐτοῦ. Φαίνεται γὰρ τὴν Αἰθιοπίδα καὶ τὴν Τρωγλοδυτικὴν πρῶτος καταστρεψάμενος οὗτος· εἴτε διαβάς εἰς τὴν Ἀραβίαν· κἀντεῦθεν τὴν Ἀσίαν ἐπελθὼν τὴν ἀμπασαν· διὸ καὶ πολλαχοῦ Σωσώτριος γάρφακες προσαγορεύονται, καὶ ἀφιδρυματὰ ἔστιν Αἰγυ-

ἔστιν —, quae eleganti structurae conversione idem quod τὸν δὲ πρῶτον τεχθέντα significant.

*) Eratosthenem his Alexandrum et Anaxicratem indicasse non facile mihi persuaserim, cum praesertim iste Alexander plane nullus fuerit. Crediderim antecedentibus Ἀναξικράτη ex nominativo corruptum fuisse: ad Alexandri enim comites et Anaxicratem provocatur.

πτιῶν θεῶν ἱερῶν. Τὰ δὲ κατὰ Λαίρην στενά συναγε-
ται εἰς σταδίους ἐξήκοντα· οὐ μὴν ταῦτά γε καλεῖται
κνήμι στενά· ἀλλὰ προσπλεύσασιν (1. προπλ.) ἀπατέρω,
καθὸ τὸ μὲν διαρμά ἐστι τὰ μεταξὺ τῶν ἡπείρων δια-
κοαίων πρὸς σταδίων· ἔξ δὲ νῆσοι συνεχεῖς ἀλλήλαις τὸ
διαρμα ἐμπληρῶσαι στενοὺς τελείως διάπλους ἀπολεί-
πουσι, δι' ὧν σχεδίαις τὰ φορτία κομίζουσι δεῦρο κᾶ-
κειας, καὶ λέγουσι ταῦτα στενά. Μετὰ δὲ τὰς νήσους
ἂ ἐξῆς πλοῦς ἐστιν ἐγκολπιζουσι παρὰ τὴν σμυρνοφά-
ρον, ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ἅμα καὶ τὴν ἑὼ μέχρι πρὸς
τὴν τὸ κιννάμωμον φέρουσαν, ὅσον πεντακισχίλιαν
σταδίων· πέραν δὲ ταύτης οὐδένα ἀφίχθαι φασὶ μέχρι
κνῦν*). Πάλαις δ' ἐν μὲν τῇ παραλίᾳ μὴ παλλὰς εἶναι,
κατὰ δὲ τὴν μεσόγειαν πολλὰς οἰκουμένας καλῶς. Τὰ
μὲν δὴ τοῦ Ἐρατοσθένους περὶ τῆς Ἀραβίας τοιαῦτα.
PLINIUS VI, 33. Eratosthenes (totum sinum Arabiae
taxavit) ab ostio XIII. mill. (sic) in quamque partem,

CXXI. IDEM p. 778. f. Ταῦτα μὲν περὶ τούτων
(τῶν Σαβαίων) εἴρηκε (Ἀρτεμίδωρος)· τᾶλλα δὲ τὰ μὲν
παραπλησίως τῷ Ἐρατοσθένει λέγει, τὰ δὲ καὶ παρὰ
τῶν ἄλλων ἱστορικῶν παρατίθησι.

*) Hac observatione ita usus est Gossellinus T. II. p. 156 sq.,
ut Salomonis classem non ulterius processisse demonstraret;
etenim circiter ann. 284. ante Chr. n. versionem veteris Te-
stamenti compositam fuisse, proinde absurditatem referre, si
quis Eratostheni ignoratam perhibeat. Equidem neque haec,
neque alteram longe accuratorem Valckenarii (ad Callim.
Eleg. p. 18. Commentatione de Aristobulo extrema. ad Lu-
cae 22, 52. ad Acta App. 3, 2.) demonstrationem admitto,
quæ eandem versionem Callimacho lectitam persuadet. In
tanta Judaeorum Alexandriae frequentia mirum foret, ni ob-
scuram gentis cognitionem eruditi percepissent; libros eorum,
copia vel suppetente, evolvisse vero abhorret. Qui Strabo-
nis de Romanorum commentariis plerisque sententiam norit,
alia non requiret argumentationem. Multo etiam minus
super Matteri (T. II. p. 30. sqq.) Theocritum Salomonis
quem dicunt Cantici imitatore[m] opinati sententia subtilis-
sima laborare convenit.

Aegyptus cum vicinia.

CXXII. STRABO XVII, initio. *Κάνταῦθα δ' Ἐρα-
τοσθένους ἀποφάσεις προεκθετέον. Φησὶ δὴ τοῦ Ἄρα-
βίου κόλπου πρὸς τὴν ἐσπέραν ἑννακισχιλίους (sic)
σταδίουσ διέχειν τὸν Νεῖλον, παραπλήσιον ὄντα κατὰ
τὸ στόμα τῷ γράμματι τῷ ν̄ κειμένῳ ἀνάπαλιν. Ἐ-
εἰς γάρ, φησί, ἀπὸ Μερόης ἐπὶ τὰς ἄρκτους ὡς διςχι-
λίους καὶ ἑπτακοσίους σταδίους, πάλιν ἀναστρέφει πρὸς
μυσημβρίαν καὶ τὴν χειμερινὴν δύσιν ὡς τρισχιλίους
καὶ ἑπτακοσίους σταδίους, καὶ σχεδὸν ἀντάραξ τοῖς κα-
τὰ Μερὸν τόποις καὶ εἰς τὴν Λιβύην πολὺς προσπε-
σὼν καὶ τὴν ἐτέραν ἐπιστροφὴν ποιησάμενος, πρὸς
τὰς ἄρκτους φέρεται, πεντακισχιλίους μὲν καὶ τριακοσί-
ους σταδίους ἐπὶ τὸν μέγαν καταρράκτην, παρπιστρέ-
φον μικρὸν πρὸς τὴν ἑω, χίλιους δὲ καὶ διακοσίους
τούς ἐπὶ τὸν ἐλάττω τὸν κατὰ Συήνην, πεντακισχιλίους
δὲ ἄλλους καὶ τριακοσίους ἐπὶ τὴν θάλατταν. Ἐμβάλ-
λουσι δ' εἰς αὐτὸν δύο ποταμοί, φερόμενοι μὲν ἐκ τι-
νων λιμνῶν ἀπὸ τῆς ἑω, περιλαμβάνοντες δὲ νῆσον
εὐμεγέθη τὴν Μερὸν· ὣν ὁ μὲν Ἀσταβόρας καλεῖται,
κατὰ τὸ πρὸς ἑω πλευρὸν ῥέων, ἄτερος δ' Ἀσταπόυς·
οἱ δ' Ἀστοσάβαν καλοῦσι· τὸν δ' Ἀσταπόυν ἄλλον εἶ-
ναι, ῥέοντα ἐκ τινων λιμνῶν ἀπὸ μυσημβρίας, καὶ
σχεδὸν τὸ κατ' εὐθείαν σῶμα τοῦ Νεῖλου τοῦτον ποι-
εῖν· τὴν δὲ πλήρωσιν αὐτοῦ τοὺς θερινοὺς ὄμβρους
κατασκευάζειν. Ἐπερ δὲ τὰς συμβολὰς τοῦ Ἀσταβόρα
καὶ τοῦ Νεῖλου σταδίοις ἑπτακοσίοις Μερὸν εἶναι πό-
λιν ὁμώνυμον τῇ νήσῳ· ἄλλην δ' εἶναι νῆσον ὑπὲρ
τῆς Μερόης, ἣν ἔχουσιν οἱ Αἰγυπτίων φυγάδες, οἱ
ἀποστάτες ἐπὶ Ψαμμετίχου, καλοῦνται δὲ Σεμβριται,
ὡς ἂν ἐπήλυδες (l. ὡσανεὶ ἐπ.)· βασιλεύονταί δὲ ὑπὸ
γυναικός· ὑπακούουσι δὲ τῷ (?) ἐν Μερὸν. Τὰ δὲ
κατωτέρω ἐκατέρωθεν Μερόης, παρὰ μὲν τὸν Νεῖλον
πρὸς τὴν ἐρυθρὰν, Μεγάβαροι καὶ Βλέμμυες, Αἰδιό-
πων ὑπακούοντες, Αἰγυπτίοις δ' ὄμοροι· περὶ θάλατ-*

ταν δὲ Τρωγλοδύται· διαστᾶσι δὲ εἰς δέκα ἢ δώδεκα ἡμερῶν ὄδον οἱ κατὰ τὴν Μερόην Τρωγλοδύται τοῦ Νεῖλου. Ἐξ ἀριστερῶν δὲ τῆς ῥύσεως τοῦ Νεῖλου Νούβαι κατοικοῦσιν ἐν τῇ Λιβύῃ, μέγα ἔθνος, ἀπὸ τῆς Μερόης ἀρξάμενοι μέχρι τῶν Ἀγγόνων, οὐχ ὑποταττόμενοι τοῖς Αἰθίοσιν, ἀλλ' ἰδία κατὰ πλείους βασιλείας διελημμένοι. Τῆς δ' Αἰγύπτου τὸ παρά τὴν θάλατταν ἔστιν ἀπὸ τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος πρὸς τὸ Κανωπικόν στάδιοι τριεχίλιοι τριακόσιοι. Ἐρατοσθένης μὲν οὖν οὕτως. Illa, ab Fello excerpta, novissimi peregrinatores confirmarunt.

CXXIII. PROCLUS AD PLATONIS TIMAEUM p. 57. Basil. Ἄλλοι δὲ φασιν, ὅτι αὐξεταὶ ὁ Νεῖλος ἀπὸ ὄμβρων τινῶν εἰς αὐτὸν ἐκχομένων, ὡς εἴρηται διαρρήθηκ' ὑπὸ Ἐρατοσθένους. — Ἐρατοσθένης δὲ οὐκέτι φησὶν οὐδὲ ζητεῖν χρῆναι αἰτίαν τῆς αὐξήσεως τοῦ Νεῖλου, σαφῶς καὶ ἀφικομένων τινῶν εἰς τὰς τοῦ Νεῖλου πηγὰς, καὶ τοὺς ὄμβρους τοὺς γινομένους ἐωρακότων, ὥστε κρατύνεσθαι τὴν Ἀριστοτέλους ἀπόδοσιν. Socordia per insigni librum de Nilo Galeus somniavit.

CXXIV. STRABO XIV. p. 684. Οὐδὲ ὁ Ἐρατοσθένης εὖ· αἰτιώμενος γὰρ τοῦτον (Λαμιάστην) οὐκ ἀπ' ἄρκτων φησὶν εἶναι τὴν Ἰερουηπίαν (Cyprî), ἀλλ' ἀπὸ νότου· οὐδὲ γὰρ ἀπὸ νότου, ἀλλ' ἀπὸ δύσεως, εἴπερ ἐν τῇ δυσμικῇ πλευρᾷ κεῖται, ἐν ἧ καὶ ἡ Πάφος καὶ ὁ Ἀκάμας. — Φησὶ δ' Ἐρατοσθένης τοπικαίων ὑλομανούντων τῶν πεδίων, ὥστε κατέχεσθαι ὄμβροις, καὶ μὴ γεωργεῖσθαι, μικρὰ μὲν ἐπωφελεῖν πρὸς τοῦτο τὰ μέταλλα, δευδροτομούτων πρὸς τὴν καυσίαν τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου· προσγενέσθαι δὲ καὶ τὴν ναυπηγίαν τῶν στόλων, ἥδη πλεομένης ἀδεῶς τῆς θαλάττης, καὶ μετὰ δυνάμεων· ὡς δ' οὐκ ἐξενίκων, ἐπιτρέψαι τοῖς βουλομένοις καὶ δυναμένοις ἐκκόπτειν, καὶ ἔχειν ἰδιόκτητον, καὶ ἀτελῆ τὴν διακαθαρθεῖσαν γῆν.

CXXV. PLINIUS II, 76. At in tota Troglodytice umbras bis quadraginta quinque diebus in anno Eratosthenes in contrarium cadere prodidit. Huc respiciens ait VI, 34. cum indubitata ratione umbrarum Eratosthenes mensuram terrae prodere inde coeperit.

Libya.

CXXVI. STRABO XVII. p. 825. de urbe Mauretaniae: ὅπερ Τίγγα καλοῦσιν οἱ βάρβαροι, Λίγγα δὲ Ἀρτεμίδωρος προσηγόρευκε, Ἐρατοσθένης δὲ Λίξον. p. 829. Ἀρτεμίδωρος δ' Ἐρατοσθένει μὲν ἀντιλέγει, διότι Λίξον τινὰ φησι πόλιν περὶ τὰ ἄκρα τῆς Μαυρουσίας τὰ ἐσπερία ἀντὶ Λιγγός, Φοινικιαῖς δὲ πόλεις κατεσκευασμένας καμπόλλας τινάς, ὧν οὐδὲν ἔστιν ἶδεν ἔχουσι, ἐν δὲ τοῖς ἐσπεριοῖς Αἰθιοπία τοὺς αἴρας πλατεῖς, φήσας ταῖς τε ὀρθροναῖς ὥραις καὶ ταῖς δειλιναῖς παχεῖς καὶ ἀχλωδέας εἶναι τοὺς αἴρας· πῶς γὰρ ἐν ἀχλωδέσσι καὶ καυματηροῖς τόποις ταῦτ' εἶναι; Eiusmodi reprehensiones mentione vix erant dignae.

CXXVII. PLINIUS V, 7. Clarissima (insula iuxta Africanam) est Meninx — ab Eratosthene Lotophagitis appellata.

Appendicis loco quattuor Stephani Byz. testimonia memorantur, ab hoc uno ex Galaticorum opere decerpta. V. Σπάρτακος. Πόλις Θράκης. Ἐρατοσθένης ἐν Γαλατικῶν δευτέρῳ. V. Διωνεῖς. Ἔθνος Γαλατικόν. Ἐρατοσθένης ἐν δ' Γαλατικῶν. V. Βοός Κεφαλαί. Τόπος, καθ' ὃν ἐπολέμησε Προυσίας πρὸς Ἄτταλον, εἰς Ἐρατοσθένης ἐβδόμῃ Γαλατικῶν. V. Ἰθρηλα, τῆς Καρίας· Ἐρατοσθένης τριακοστῷ τρίτῳ Γαλατικῶν. Numero haud exiguo nondum acquiescens suo Marte Galaticorum Eratostheni volumina quadraginta Fellus affinxit; minus liberalis tricesimum septimum memoravit G. L. Vossius de histor. Gr. p. 110. Hic quidem prae-ter solitum perspicax opus Callistheni Galeus attribuit;

non enim pervixisse Eratosthenem ad tempora Prusiae, cuius illic mentio fiat. Callisthenem unde arripuerit, dicere neglexit; neque altera ratio firmiter sese habet. Iam si Eratosthenis hunc librum posueris, singularem, non partem Geographicorum constituerit necesse est. Sed *τριανκοστῶ τρίτῳ* depravationem prodit, cum ne minutissimo quidem historiarum scrutatori campus iste tot voluminibus conficiendis facile suffecerit. At quemcunque sumpseris numerum, non potuit Eratosthenes tale quid argumenti litteris consecrare; id enim ab illius ingenio ut quod maxime abhorret, ut libris eat copiosis res frigidissimas, neque curiositati hominis prae ceteris subacti politicique idoneas, pro more inprimis recentiorum grammaticorum, quales recensent v. c. Scholia Apollonii, obscure protraheret. Hoc inter exploratissima concessum velim. Accedit alia non minus luculenta ratio. Geographica Eratosthenes tribus tantum libris complexus est, quorum ultimum, neque eum totum, regionibus per capita describendis addixerat; iam vero si modo singula quaeque pertractaturus erat, quid in causa fuit, quod modicum volumen, non aliquot acervos librorum talibus compleverit? Quod si quae olim nimia fortasse ut videri poterat brevitate expediverat, denuo apta amplitudine percensere vellet, nihil adeo ad Galatarum potius imperium eum adigebat. Ac ne Stephani quidem auctoritas, in eiusmodi quaestione exigua, nimium moretur. Proinde alterius Eratosthenis Galatica fuisse opinor.

II. MERCURIUS, POEMA.

Eratosthenem eundem poetam pauci, sed locupletes testes concelebrant. Strabo XVII. p. 858. *Κυρηναίος δ' ἐστὶ καὶ Καλλιμάχος καὶ Ἐρατοσθένης, ἀμφότεροι τιμημένοι παρὰ τοῖς τῶν Αἰγυπτίων βασιλεῦσιν, ὁ μὲν ποιητὴς ἄμα καὶ περὶ γραμματικὴν ἐσπουδακώς, ὁ δὲ καὶ ταῦτα καὶ περὶ φιλοσοφίαν καὶ τὰ μαθήματα εἴ τις ἄλλος διαφέρων.* Lucianus Macrob. 27. *Γραμματικῶν δὲ Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ Κυρηναῖος, ὃν οὐ μόνον γραμματικόν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἂν τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην.* In parte quadam gloriae etiam Timarchi commentarios ponere licet: Athenaeus XI. p. 501. E. *Τίμαρχος δ' ἐν τετάρτῳ περὶ τοῦ Ἐρατοσθένους Ἐρμού.* Longini quidem anceps latio datio haud scio an ex rhetorica magis necessitate antithesium, quam veritate prolata sit; neque enim in fabula Erigonae satis constanter enarrata, ita ut gratis varietatis vicibus poeticoque praevalens ingenio teneret legentem, licuit Eratostheni plura novare; neque si vellet, ratione potuisset, ut in poemate unice circa causas astrorum exponendas versato.

Mercurio quale fuerit argumentum, neminem potest latere, qui quidem vel Hyginiana fragmenta diligentius inter sese comparaverit. Primum enim traditur Schol. II. *ω.* 24. (fr. III.) de Mercurii natalibus atque artificiiis singularia quaedam Eratosthenes exposuisse, quod nisi in isto carmine fieri non poterat. Sequitur Chalcidii testimonium (fr. XIII.), enarrantis Mercu-

riana coelum ascendisse, ibique sonos astrorum musicos fuisse admiratum: cui similia praestat Achilles Tattina p. 136. (ibid.) Deinde apud Hyginum duobus in locis, et altero quidem non obscure ex ipso Eratosthere, litteris proditum invenimus, Mercurium tum stellas constituisse, tum eundem menses primum instituisse et perdidisse siderum cursus. V. fr. XXXIX. (coll. XLVIII.) L.L. Adde Cataster. c. 43. Theon. ad Arati Phaenom. 236. μεταδαι τὸ γράμμα ἀπὸ Διός, τὸ πρῶτον [στοιχείον] τοῦ ὀνόματος Ἑρμοῦ θέντος (sic leg.): sive Catasterism. c. 20. εὐσημον δὲ τὸ γράμμα ἐπ' αὐτοῦ μεταδαι ἀπὸ Διός, τὸ πρῶτον στοιχείον Ἑρμοῦ θέντος, ὃς τὸν διάκοσμον τῶν ἀστρον ἐποίησατο. Pro vulgatis πρώτων Ἑρμηθενθέντος Koppiers. p. 116. scripsit, τοῦ πρώτου στοιχείου τὸ ὄνομα Ἑρμοῦ θέντος, quae nec Graeca, nec sensum fundunt. Iam cum omnia, quae sive diserte ex illo poemate afferuntur, sive minus distincte Eratostheni tributa illinc derivata sese esse clamant, plena sint eorum quae ad zonas coelique constitutionem pertinent: protinus apparet quam clarissime, ex opinione modo memorata, quae non omnino ab Eratosthene conficta esse videtur, sed potius secundum Aegyptiorum disciplinam numinis Thot inventa Graecanico deo magnam imposuit partem, Mercurium post ingeniose doloseque patrata, indolis multiplicis indicia, cum repraesentatum fuisse, qui omnia quae et ad universam terrae conformationem ac temperaturam, et ad coeli varia signa valerent, rite componeret atque ordinaret, unde materiam non ex longinquo arreptam suppetuisse conficitur, stellarum causas atque imagines, prout ingenium ferret ac fingendi libido, enumerandi. Proinde Noster in eo ab Arato fuit diversus, quod quae illius argumenta a mathematica expositione penderent, ea demonstrabat accuratius; tum historiis stellarum deinceps enarrandis, ut poetam in ieiuno genere dicendi versantem decuit.

Igitur singulare est, iis ipsis quibus modo tui autus testimoniis, imprimis de sphaera et zonis disserentibus, Heynio Opusc. Academ. I. p. 97. coniecturam fuisse subnatam, Mercurium de disciplinarum originibus egisse: quam opinionem permulta refellunt, nullus utique locus adiuvat. Iosephus quidem Scaliger, quantum eius verba indicant, diversum a Mercurio opus continuisse crediderat. Ita enim ad Manilium ille p. 103. Astrorant varias quidam dixere figuras, signaque diffuso passim labentia coelo in proprium cuiusque genus causasque tulere] Eratosthenem tangit, qui τὰ φαινόμενα cum causis et fabulis conscripsit. Citantur inde versus passim a Theone, Hygino, Scholiaste Germanici, aliis. Iterumque p. 104. Nam casus et causas omnes assignavit omnibus astris Eratosthenes in Astronomicis mythologumenis. Ἐρμῆς enim, quod vix satis mirere, nihil aliud quam hymnus εἰς Ἐρμῆν visus est fuisse: vide eum in Varronem p. 55. ed. Dordr. Sed ut omnis dubitatio removeatur, age aliud argumentum proferamus hucusque neglectum, quod rem de qua disceptatur clarissima in luce collocaturum sit. Scholia enim Il. γ. 29. (fr. XIX.) postquam omnem Erigonae historiam proposuerunt, hisce narrationem suam concludunt: Ἰστορεῖ Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς ἐαυτοῦ Καταλόγοις. Non facile reppereris, quod magis ab ipsa re abluere videatur. Iam vero hoc iure meritissimo nobis sumemus, illam Catalogorum Eratosthenis mentionem, verba sistentem, quae ut nihil corruptionis referant, ita longissime supra Scholiastarum inventa assurgant, non posse non quam maxime pro genuinis haberi. Nunc autem audias Valckenarium: „Nomina auctorum et librorum per compendia scribuntur in veteribus membranis. Scripseratne Grammaticus olim: Ἰστορεῖ Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς ἐαυτοῦ Κάταστ. pro Καταστειρισμοῖς, quod degeneraverit in Καταλόγοις? Hoc prima facie videatur alicui veri-

„simile. — Historia Icarii et Erigones denarratur a multis; Hyginus ubi de Arctophylace agit P. A. II, 4. et Schol. Germanici de cane tractans p. 130. inter cetera, illa etiam tradiderunt, pleraque eadem, quae in Scholio ad Homerum Graecis verbis leguntur: e Scholiasta Germanici nonnulla sunt transcripta in fabulam 130. earum, quae Poetici Astronomici Parenti solent attribui. — Hyginiana autem et Scholiastae Germ. verba, quae cum nostris his conspirant, suspicor e binis Eratosthenis operibus derivata, tum ex integriore Catasterismorum opere, tum ex poematio (sive interprete Graeco poematis) Eratosthenis, quo honestavit — pietate ad sidera ductam Erigonen, ut loquitur Manilius II, 31, qui in tanto veterum dissensu stellatam virginem passim Erigones nomine celebravit. Potuit autem vetus Homeri Scholiasta utriusque operis hoc in loco mentionem fecisse; recentior Catasterismos commemorare solos.” Reliqua dantur ad fr. XXVI. Quae ut acute sunt excogitata, ita vellem firmiteribus momentorum ponderibus inniterentur. Non enim aliud quid quam hoc ipsum *ἐν τοῖς ἐ. Κατάλοις* scripsit Scholiorum auctor, quia ex alio Catasterismorum opere, ut quod Eratosthenes nunquam composuerit, nihil ab eodem adduci poterat. Deinde, si quidem Catasterismos ediderat, hos et Erigonen tanquam de eadem re tractantes vix potuit coniunctim Scholiasta afferre, quando Erigone singulare opusculum constituisse, non videtur. Res enim ita sese habet. Universum illud de zonis et astris similibusque carmen inscriptum erat tum *Ἐρμῆς*, tum *Κατάλοι*, tum *Καταμερισμός*, quod vocabulum lexicis ignotum Achilles Tatius p. 146. (fr. LIII.) usurpavit: quae ipsa titulorum varietas si minus illa *Κατάλοι* et *Καταμερισμός*, certe alterutrum pro recentiorum additamento ponendum esse indicat. Nihil enim perspicue, quam ut ab auctore admitti potuerit, argu-

mentum operis significant, id est, enumerationem in-
 primis stellarum, causis earum adiunctis, in univer-
 -sunque rationis, qua mundus temperetur, expositionem.
 Jam Erigonae historia cum Mercurio inseri debuerit,
 non adeo apparet, quatenus seorsum vulgari poterit:
 nam retractatam ab Eratosthene fuisse, negare videtur
 et Longini vox *νομιμασθεον*, neque ipsum suadet argu-
 -mentum, tam contractam circumscriptionemque poetae
 praestans caput, ut evagandi relique proferendas nul-
 -lam omnino locum suppeditaret. At Erigona aliquoties
 Mercurii mentione omissa laudatur. Verum nihil cre-
 -dere verat, eodem hoc modo factum fuisse, quo Olym-
 -pionicae ab opere chronologico, Platanicus a commen-
 -tationibus de mathematicis disciplinis, liber de divitiis
 ac paupertate a scripto de bonis malisque, seorsumque
 quia brevius opusculum tanti videbatur, ut tanquam
 -singularis liber afferri posset. Sed tamen alia difficul-
 -tas restat, metrorum dico diversitatem, cum per Erigo-
 -nae historiam alternantibus pentametris, per Mercurium
 hexametris unice usus Noster reperitur. De fragmen-
 -tis quidem Stephani (XXVII.) et Macrobii (XXVI.) sa-
 -tis liquet; at vero illi Analectorum versus medio in re-
 -rum cursu, quantum quidem ex Hygino carmen per-
 -spicitur, locum invenire non poterunt, sed vel initio
 -vel sine nexu orationis atque accommodato collo-
 -cabantur. Omnino ne hoc quidem mirum acciderit,
 quod metrorum varietatem ipse poeta illis praesenti-
 -bus deditaque opera asperratus non fuerit, praesertim
 in fabula metro elegiaco perquam accommodata.

Sed redeundum ad *Cabasterimos*, quos ab Era-
 -tosthene unquam perscriptos esse negavi. Atqui hodie-
 -que illi supersunt*). Verumtamen quantum opere ab inge-

*) Primum a Fello post Aratum Oxon. 1672. editi, deinde
 Graece et Latine in posteriore Opusculorum Mythologicorum
 Gafel editione, aliquanto emendatioribus; post observationes

nio herois celebratissimi distent, non multis ne hodie quidem in mentem venire videtur, ut cui operi tantum nomen sine mora praeponant. Est etiam veterum hanc in rem auctoritas allata, Suidae nimirum, egregii profecto auctoris: inter Eratosthenica enim recenset *ἀστρονομίαν ἢ καταστηριγμούς*, quorum *ἀστρονομία* ex liberalitate Lexicographi provenisse videtur. Eudocia p. 172. Suidam compilans *καταστηριγμούς* veri proxime legit; namque certatim emendatum est *καταστειριγμούς*; eadem enim vocum *καταστειριγμός* et *καταστηριγμός* confusio apud eundem Suidam v. *Ἰνπαρχος* admissa fuit *). Quid igitur? Num dubitabimus eundem hic quoque errorem Suidae tribuere, quo de Clemente et Proclo et Timaeo aliisque ineptissima profudit peccata? Acutius vidit is, qui prae ceteris spuria rimaretur ac detegeret, Valckenarius, loco supra memorato (Opusc. II. p. 69.): „Libellus sub Eratosthenis „nomine vulgatus mea opinione compendium continet „operis, quod magni nominis Criticus olim emiserat, a „recentiori Grammatico contracti. Hoc ut satis exploratum pono **).” Idem innuit Hemsterhusius ad Lucian. p. 311. et apud Köppers. p. 98. scribens: in Eratosthene quem vocant: idem vero illé plane contrarium ad eundem protulit Lucianum p. 434, Catasterism. c. 40. paene versum ab Hygino opinatus. At compendium hoc opusculum non esse putandum, duobus et invictis opinor argumentis apparebit. Primum enim

ad eos conscripsit, non adeo magnae utilitatis; P. H. Köppersius, *Observatis philologicis*, Lugd. B. 1771. pag. 92 — 130: ad paucos tantum plurimorum qui in mendo cubant locos ille intendit. Multo minora praestitit Schaubachius sua editione, Gotting. 1795, qui nihil nisi quaedam collegit. Praefixa est Heynii epistola, qui nonnulla ut potuit enodare studeret. Emendationes nondum collectas variis ex commentariis criticorum petere licet.

*) Ex Proclo sustulit Valckenarius ad Callim. p. 44.

**) Hanc illam sententiam semper tenuisse, Callinachea demonstrant p. 35.

epitomatoris est, sive multa genuini operis plane omisit, sive auctorem in brevitatem quam artissimam coegit, nihil quod ab illius mente usquequaque sit alienum inferre. Quod si tum omnia, quae apud Eratosthenem de infantia et inventis Mercurii zonisque extabant, iste grammaticus neglexit, tum quae antiquitus in libro antiquo non extitisse elucet, aliunde inferit, qualia praebent Catasterismi capp. 2. 8. 24. 41. 43: non potest aliud inde colligi, quam Mercurium a scriptore Catasterismorum excerptum non fuisse. His aliisque rationibus Heynii epist. ad Schaubach. p. XIII. suspicio concidit, Eratosthenem breviora scholia Arato subiecisse, unde Catasterismorum non exiguam partem originem traxisse; interpretem Arateorum ponit etiam Matter. T. I. p. 88. Istud quidem ne Valckenarium quidem fugisse reor, sed posuisse opus maioris aliquanto molis, pedestri sermone elaboratum. Videas sane aliquoties, viros sua in arte principes, quid aliis iisdemque magnis hominibus tribui debeat, ignorare, vel oblivisci probe perspectum. Illud supra omnem dubitationis aleam constat, poemate suo praeter alia de signis coelestibus commentatum fuisse Eratosthenem: unde ex ingenio et antiquorum et ipsius Eratosthenis aliud de eodem loco idque pedestre opus eum non emisisse necessario concluditur. Meditati enim, quae inferius complecterentur argumentum, olim in versibus illigabant veteres, ut quibus de talibus esset persuasum, quae poesis amoenitate leporibusque gratiam apud legentes inirent, vulgari orationis modulo proposita tanquam nugacia et anilia inventa sordere; quapropter Aratus de astris eorumque originibus, Nicander de re rustica et medicamentis, alii de aliis versus condiderunt. Jam quis est, quin plane indignum ab Eratosthene commissum fuisse facinus pertendat, si insignis ille ab interpretatione poetarum, ab historiae, geographiae, chronologiae peritia,

porro a geometria, idemque suo ipsius usu a poetica non abhorrens, si tantus igitur vir puerilia de stellis commenta pedestri oratione propinare auderet? Quid quod ne poema quidem eadem quam Aratus ingressus fuerat via incedebat, siquidem non ex sua persona, sed per narrationem fabulosa involutam coelestem exposuerat doctrinam.

Sed multo minus est quod de Catasterismis laboremus, quos non solum orationis vitia, sed etiam ratio qua ab Hygino discrepant satis superque redarguit. Quae in utramque partem repperi momenta, deinceps subiungam, omnia quae ab hac quaestione disparata sunt omisurus. Multa enim adhuc per Catasterismos, maxime in numeris, de quibus saepissime Fellus erravit, emendanda restant.

I. SERMONIS VITIA PER CATASTERISMOS.

OBVIA.

Primum violatam modorum consecutionem, si ex Romana grammatica dicere licet, sequentia sistunt loca. Coniunctivus sane apud optimum quemque etiam solitae orationis auctorem post praeterita reperitur, non tamen sine certa quadam ratione, quam Catasterismorum exemplis nusquam observatam videas. Sunt igitur haec: c. 4. ἦν δὲ ὑπὸ Ἥρας δι' αὐτὸ τοῦτο τεταγμένος, ὅπως ἀνταγωνίζηται. 19. ὃ καὶ ἐν Διὸς ἔδωκε τὴν χρυσὴν δορᾶν, ὅπως μνημόσυνον ἔχη. 24. προσέμενε τὰς ἀνατολάς, ἵνα ἴδῃ τὸν Ἥλιον πρῶτον. ib. τὸν Δία ἠξίωσαν καταστερίζειν, ὅπως ἐκείνου τε καὶ αὐτῶν μνημόσυνον τεθῆ. 25. ἐπεὶ αὐτὴ πᾶσαν ἡμεῖς μορφήν, ἵνα τὴν παρθενίαν φυλάξῃ. 30. οὗτός ἐστιν ὁ Γανυμήδην ἀνακομίσας —, ὅπως ἔχη οἰνοχόον. 35. ἐν ἡ τοῖς ἐπιγιννομένοις παράδειγμα σαφέστερον post εἰσῆχθη transponenda sunt. 41. ἔμεινεν, ἕως πεπανθῶσιν.

C. 1. ἐπὶ τόκου ἤδη οὔσαν. Hyginus: prope diem partus. ἐπὶ τόκου enim quod Hemsterhusio ad Thom. M. p. 357. probatur suspecta est locutio; ἐπίτοκον autem adulterinum verbum, apud Aristotelem sane obvium, cuius quidem scripta interpolatrices multorum manus sensisse neminem latet: cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 333.

δόξαι εἰσελθεῖν, dicitur intrasse, ex more recentiorum, ut c. 11. 15. 27. 32. 40. Plura praebet Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 447. 652. a Koppiersio p. 95. laudatus, a quo eiusdem p. 123. afferri non debuerat.

διὰ τὴν συγγένειαν, propter concubitum; sic Theo ad Arati Phaen. 27. Hyginus: memor peccati.

C. 2. ἡγρίωσεν αὐτὴν ὕστερον δὲ σεσωσμένη λέγεται δόξαν αὐτῇ περιθεῖναι. Illud σεσωσμένη non quadrare monstrat contrarium ἡγρίωσεν, quod ipsum inaudita vi fruitur, in feram immutavit. Nimirum novitia adhibuerat significatione verbum σωφρονίζεω: legendum enim σεσωφρονισμένη, cum ad sanam mentem rediisset.

Sequitur ἐν οὐρανοῖς, ab Heynio notatum, ut in Novo Testamento. Sed in extremo cap. quod legitur, περὶ οὗ δοκεῖ ὁ πόλος στρίφασθαι, non imputandum videtur auctori, sed recte correctum est περὶ οὐ. Debetur eadem correctio Schol. Vrat. Pind. Ol. VI, 116.

C. 8. init. περὶ τοῦτου λέγεται, ὅτι Ἄρκας ἐστίν, prava Graecitate, de Latinis videlicet expressa Hygini II, 4. de hoc fertur, ut sit Arcas nomine. Ita c. 22. περὶ τοῦτου ἱστορεῖται, ὅτι ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐπέθη. 33. περὶ τοῦτου ἱστορεῖται, ὅτι ἐστίν —. Restituendum c. 43. Περὶ τῶν πέντε ἀστέρων τῶν καλουμένων πλαγῆτων — λέγονται δὲ θεῶν εἶναι πέντε. Leg. λέγεται, θεῶν ε. π.

C. 9. extr. Novitium vocabulum lexicisque igno-

tum extat: τῆς πέλης (τοῦ χιτῶνος), de fimbria, ut videtur, tunicae. Vide quos laudant interpretes Hesychii.

C. 13. διὰ τὸ εἰς μίσην τὴν ῥάχιν γοργάνος πρόσ-
ωπον ἔχειν, locutione Scholiastis digna. Heynius hanc
stribliginem ex antiqua poeta profectam putavit. Ibidem
διπλασίονος significat superiorum, satis insolenter.

C. 20. vitiose ὑπὲρ μέγα τὴν κεφαλὴν τοῦ κροῦ
κείμενον.

C. 21. soloece ἐπ' αὐτὰ ἔδωκεν. Sic Schol. Sophr
Electrae 729. ὅτι ἐπὶ πῶ πέλει τοῦ δράκοντος παρελεύσεται.

C. 22. τρηγῆες δ' ὁ. Ηεροσὺς ἐν τῇ παραδόσει,
quod τὴν παραδόσειν dicendam fuerat.

C. 23. insolens locutio ἐπισημαίνουσαι κατ' ὄραν.
Obscurius dictum est c. 24. ἐπισημασία δ' ἔχει ἐπὶ
τῇ ἐκείνου οὐμπτώματι, δομένη κατ' ὄραν.

C. 24. mendosa forma Ἀιλανηγίδων, non recte a
Munckero ad Hygin. II, 7. et Valckenario ad Schol.
Eurip. Phoen. 162. emendata; neque ex Theone ad
Arag. 269. ἐπιτάραδος δὲ ἦν αὐτῆ, ἦν Ἐρωῆς κατ' ἀρι-
σμοῦν τῶν πλανητῶν ἐκ γελώνης κατασκευάσας Ἀπόλ-
λωνι δέδωκεν sine tameritatis nota potest tentatio
deponi. Videtur analogia similitum ex deteriore Grae-
citate nominum, qualia enumerat Hemsterhusius ad
Plutum p. 482, defensionem praestare *). Deinde δι-
δακεν, ut Theo, quem ad modum recentiores scripto-
res perfecto abuti solent. Item c. 25. καὶ τότε κί-
κνος γέγραπεν.

C. 26. ἱπτάμενος. c. 30. ἱπτάται et καθιπτάμενος;
quo scriptorum ante Chr. n. nullus reperitur usus: v.
Lobeck. ad Phrynich. p. 325 sq., qui quem laudat
Aristotelem, hac culpa immanis censeri debebat. Se-
quitur eiusdem coloris vox ἀρδοπαίγων, repetita c. 41;

*) His si quid roboris inest, πλανητῶδες apud Photium v. λου-
κῆδες contra Blombeldii ad Callim. lavacr. Pallad. 1. con-
iecturam tenendum erit. Conferendum etiam Alexidis voca-
bulum Ἀντικῶδες apud Athen. IV. p. 137. D.

imperitis ab Ammonio p. 25. tributa, a Moeride p. 282. Atticis abindicata, quorum interpretes non nisi ex Glossariis nomen vitio creatum firmare potuerunt.

C. 26. *τέτευχεν ἀθανασίαν*, non optima illud terminatione prolatum. Machonis quidem usus ap. Athen. XIII. p. 581. E. auctoritatem non conciliabit, neglectus ille a Lobeckio p. 359.

C. 30. *δι' ὅσον* plane falsa est formula, pro eo quod saepius *παρ' ὅσον* dicitur.

ὡς ἂν κἀθαντάμενος, fere ut volans, ex usu prolatorum auctorum non videtur dictum; Scholiastae quidem, praesertim Aristophanis, aliique sermonis minus elegantis, veluti Strabo, saepius usurpant. Geograph. fr. CXXII. iure, opinor, exemptum est.

C. 31. *τοῦ Ποσειδῶνος βουλομένου τὴν Ἀμφιτρίτην λαβεῖν εἰς γυναῖκα*, quae formula deterioris est notae. Videndi v. c. Scholiastae, hoc soloecismo valde delectati, Eurip. Hecub. 125. 815. Paraphr. Orest. 19. Schol. ib. 1648. Argum. II. Phoen. Paraphr. Phoen. 7. Schol. ib. 77. Aeschyl. S. Th. α. 141. Aristoph. Pluti 846. Jen. Soph. Electr. 115. Pind. Nem. II, 9. VI, 7. (coll. 94. explicandum) ne exempla Novi Testamenti commemorem. Fallitur Kannius, Cononis c. 17. *ἄγεται εἰς γυναῖκα* vexatus, sine exemplis eam locutionem esse prolocutus. Cf. Schaeferum ad Arist. Plut. p. 490, qui vulgatam locutionem postponere non debebat. Similiter Schol. Clark. Platonis ap. Dobraeum addendis ad Ran. 1337. p. 125. *καὶ Ἀρχιππος Ἰχθύσι εἰς σκυτὰ αὐτὸν σκώπτει*. Proinde nihil erat caussae, cur apud Athenaeum Hegesandri locutio (X. p. 444. D.) *εἰς κυβευτὴν σκώπτων τὸν Ῥοδοφῶντα* tentaretur; cum praesertim apud eundem XIII. p. 580. E. Machonis extēnt verba, *ἐσκώπτειν εἰς Ἀδωνιν*. Est hicce perversus praepositionis *εἰς* abusus ex similibus fortasse structuris profectus, quas recenset Hemsterhusius ad Plutum p. 361, ubi alia dedit Do-

braeus. Idem etiam apud sublestiores Romanorum scriptores reperias. Hyginus fab. 10. Hanc habuit in coniugem.

C. 32. δοθῆναι δὲ αὐτῷ δωρεάν, ὥστε ἐπὶ τῶν κυμάτων πορεύεσθαι, ubi ὥστε a Graecitate abhorret.

ὁμοίως καὶ τὸ θηρίον, τοῦ εἶναι μνημόσυνον καὶ τῆς πράξεως, quomodo genitivus tantum a recentioribus impense adhibetur*), ut praeter locos per N. T. frequentes haec demonstrant: Pausan. VII, 16. p. 569. τοῦ πρόσω σφᾶς καλῶσιν. Athen. XII. p. 518. C. Chares ibid. p. 538. D. Pollux I, 86. Schol. Eurip. Hecub. 38. 40. 185. f. 835. f. 1134. Arist. Equit. 351. 785. Vesp. 149. Pind. Gott. Pyth. V, 101. Nem. I, 64. VII, 16. unde fluxit interpolatio Nub. 1109.

C. 34. ἐστὶν εὐρεθεῖς duplex vitium exhibet, significat enim id quod εὐρίσκεται, quale mendum etiam Athenaeo IV. p. 166. D. perperam editores affinixerunt; et εὐρεθεῖς recentioris est loquelae, versantis notione, prout apud Schol. Aristoph. Nub. 827. extat, minus intellectum Berglero ad Thesmoph. 779. εὐ τεθεῖς, quod Valckenarius ad Herodot. III, 108. emendavit, nescio quid sibi velit.

C. 35. ἐν τοῖς ἄστροις εἰσῆχθη, vitiose dictum. Deinde πρώτη γὰρ αὐτῆ (leg. παρ' αὐτῆς) ναῦς κατε-

*) Singula ex singulis exempla attulit Heindorf. ad Plat. Gorg. 30, quae iudicium de Catasterismorum loco non labefactabunt. Post alia protulerunt Matthiae Gramm. p. 777. et Schæf. ad Bos. p. 708. Equidem quid sit quod tot exemplis nihil movear, paucis declarabo. Sophoclis igitur Philocteta omitti debuerat; Thucydides qui id locutionis genus frequentat ad eiusmodi quaestionem nihil valet; Plato, quem plurima peculiariter extulisse constat, neque saepe adhibuit, neque testis singularis prorsus rem deciderit; ceteri sunt numerus. Sed Alexidis ap. Athen. X. p. 431. E., optimi sane auctoris, versus istam non omnino efflagitant interpretationem. Ratio utique Graeci sermonis cum in simili sententia τὸ infinitivo praeponi iuberet, nonnisi pruritu rerum novarum usus minus legitimus obtrudi poterat. In Catasterismorum autem loco reliqui auctoris solecismi ambigui nihil relinquant.

περὶ αἴθης, καὶ ἀρχῆθεν ἑτεκτονήθη, quorum ἀρχῆθεν pedestris auctor sermonis qui quidem in numero sit nullus exhibuit: v. Phrynichum p. 93. notamque Lobbeckii; ἑτεκτονήθη autem nisi depravatam fuit ex ἑτεκτάνθη, singularis est forma minusque propria. Tum τὸ πέλαγος διέπλεν, aequora secuit, nova loquendi ratione.

C. 41. μνημόνευμα δώσας pristina lectio ab editoribus male obscurata est; hic enim barbarismus apud deterrimum quemque scriptorem reperitur, demonstrante Phrynichi interprete p. 721. Compendia enim librarii quod ab editore Oxoniensi haud raro intellecta non sint, ut c. 2. τοῦ κέρκου. 3. διεστώς. ib. Ἐσπερας, mutandum in Ἐσπερίδας. 16. τοῦ δίφρου. 24. ἐφ' ἐκάστης πήχεις. 29. Ἀπόλλωνα, ista hanc in rem observatione arbitror neminem abusurum; valet enim ad dictiones manifestae corruptelae suspectas.

Quod praecessit διψᾶν nequit antiquissimi scriptoria testimonio comprobari; Aristotelem enim eo usum fuisse valde incertum est.

C. 42. πρῶτος — ἐκείνου adeo a vulgari structura abhorret, ut etiam Valckenarius ad Schol. Eurip. Phoen. 468. in verbis πρῶτος λέγειν Ἐτεοκλέους offenderit eaque mendosa declararit. In Scholiasta quidem non moverim. Argumentum II. Phoen. ὁ τοίνυν Ἐτεοκλῆς, ἄτε πρῶτος ὦν τοῦ ἀδελφοῦ. Schol. Hecub. 454. πρῶτον τῆς δάφνης. Salustius philosophus c. 8. ἔστι δὲ τις δύναμις, οὐσίας μὲν δευτέρα, ψυχῆς δὲ πρώτη. Alia suppeditat Masgravius ad Soph. Antigonom extremam, alienis tamen admixtis. Sed apud Menandrum Athenaei T. I. p. 277. non debebat ab editore τῆς σκιάς cum insequenti πρῶτον coniungi; eundemque errorem idem repetiit XI. p. 505. C. v. supra p. 55. Idem de voce ὕστατος dictum existimans, ita ut apud vetustum auctorem non liceat v. c. ὕστατος ἀλώσιος coniungere.

II. COLLATIO HYGINI ET CATASTERISMORUM.

C. 1. initio capitū Hyginus hanc sententiā Graecis omissam habet: a qua non mediocriter esse dilectam propter utriusque consimilem naturam. Apud eundem omnia multo pleniora et absolutiora leguntur. Denno in Graecis omissa sunt quae ex Amphide comoediarum scriptore (fortasse Antiphane) apud Hyginum de causis transmutatae Callistus reperiuntur, haud facile ab eo qui ista in Graecis desideraturus fuisset suppleta. Praeterea dimidium caput Hyginianum, non sine quadam eruditionis dote conscriptum, totum Catasterismis deest; contra enumerationem stellarum ut alibi tertio ille libro reservavit. Quae cum apud Theonem addatur, paucis corruptis, qui historiam fere iisdem verbis tradidit, nihil prius subit, quam Catasterismorum auctorem aliquanto familiarius etiam Arati Scholiastem in consilium adhibuisse.

C. 2. longe innotiora Hygino praebet. Insuper auctoris turpe erratum, circa narrationem Arati de Helice recte detexit Koppiers. p. 99 sq., violenta emendatione, sed frustra adiuncta.

C. 3. Hyginus in fine aliquanto auctor est.

C. 4. mutato ordine Hygin. II, 6, qui quae eruditissima profert, ea omnia auctor Catasterismorum omisit.

C. 5. ap. Hygin. II, 5. Qua ratione personatus ille Eratosthenes in opere suo concinnando versatus fuerit, satis manifesto perspicere licet exemplo: quae enim Hyginus habet inter primam et secundam sententiam: sed, ut ait, qui Cretica conscripsit, quo tempore Liber ad Minoa venit, cogitans Ariadnen comprimere, hanc coronam ei muneri dedit; qua delectata non recusavit conditionem stupri: haec igitur omnia omisit. Etiam reliqua fere ab Hygino exposita desiderantur.

C. 6. Hygin. II, 14. longe plura praebet.

C. 7. ab Hygino II, 26. fere in omnibus discrepat.

C. 8. Ne hic quidem magnopere inter utrumque convenit; at vero de Erigone et Icario, quorum fabulam Eratosthenem exposuisse certissimum est, Catasterismi nihil omnino edocent.

C. 9. fere eadem, sed aliquanto fusius Hygin. II, 25, memorans illic omisum: Nonnulli etiam Erigonen Icarii filiam dixerunt, de qua supra diximus. Inter illos fuit etiam Eratosthenes.

C. 10. exordium tantum habet cum Hygino II, 22. commune.

C. 11. paucis immutatis apud Hyginum II, 25. fere legitur, qui alias causas proposuit.

C. 12. maximam partem etiam apud Hyginum II, 24. extat, sed in fine capituli memoratae stellae, *πλόκαμοι* (*πλόκαμος* Valck. ad Callim. Eleg. p. 35.) *Βερενίκης Εὐεργέτιδος*, accurate ab Hygino enarrantur; neque illic allatus Eratosthenes quidquam nos simile Catasterismis docet.

C. 13. Initium eodem quo ab Hygino II, 13. modo expositum est, sed in pluribus hic discedit, ita tamen, ut Catasterismis testes Hygini eorumque historiae, ut in epitome, praetermittantur.

C. 14. Initium tantummodo etiam apud Hygin. II, 21. extat, reliqua eiusdem et docta et indocta compendii ille fecit.

C. 15. et Hygin. II, 9. leviter a se discrepant.

C. 16. historiam expositam Hygin. II, 10. praeteriit, additis, quae illic omittuntur: quae propter impietatem, vertente se mundo, resupinato capite ferri videntur. Ea omissio epitomatores arguit. Ceterum hominis ineruditi est *Σοφοκλῆς ὁ τῆς τραγωδίας ποιητής*. Sic c. 22. *ὡς Αἰσχύλος ἐν Φόρκυσι φησιν ὁ τῶν τραγωδιῶν ποιητής*; Hyginiana: Aeschylus tragoediarum scriptor in Phorcysi, iustam excusationem habent. Tandem c. 36. *Σοφοκλῆς ὁ τῶν τραγωδιῶν ποιητής*.

C. 17. et Hygin. II, 11. satis consentiunt.

C. 18. insignem commisit errorem, equum qui in Helicone Hippocrenen excitavit a Pegaso distinguens: Ἄρατος μὲν οὖν φησι τὸν ἐπὶ τοῦ Ἐλικῶνος εἶναι ποιήσαντα κρήνην τῇ ὀπλῇ, ἀφ' οὗ καλεῖσθαι Ἴππου κρήνην. ἄλλοι δὲ τὸν Πήγασον εἶναι φασί. Unde quae Hyginus praebet: Hunc Aratus et alii complures Pegasum Neptūni et Medusae Gorgonis filium dixerunt, qui in Helicone Boeotiae monte ungula feriens saxum fontem aperuit, qui ex eius nomine Hippocrene est appellatus: ea in suspicionem cadunt interpretamenti immissi, quod genuinam voculam eiecerit *equum*. Reliqua fere eadem sunt, sed Hyginus Bellerophontis historiam prolixè tradidit.

C. 19. et initium Hygini II, 20. easdem fabulas narrant, sed Catasterismis deest et ab Hygino additum: Paeona procreasse complures, nonnulli Hedonum dixerunt; et vulgata de ariete fama, ab eodem Hygino etiam fab. 3. enarrata, ac denno sequentibus fusius exposita. Nec magis cetera capitis Hyginiani Catasterismi tangunt.

C. 20. Hygin. II, 19. quaedam sibi propria habet, alia opusculi auctor, non sane magni momenti, quae quid propositum adiuvent, vix dixeris: καὶ τὸν Νεῖλον τοιαύτην περιοχὴν ποιήσασθαι τῆς χώρας, ἅμα τὴν ἀσφάλειαν αὐτῇ ποριζόμενον, εἰς δὲ τὸν σπέρρον εὐμαρτεσίραν ποιοῦμενον, καὶ εἰς τὴν τῶν καρπῶν ἀνακομιδὴν εὐχέρειαν ὄρων ἐσόμενον (MS. ὄρων ἐσόμενα. 1. παρσχόμενον.).

C. 21. ne vox quidem cum Hygin. II, 30. congruit, neque ab eodem allata Eratosthenis sententiā in Catasterismis reperitur.

C. 22. Eadem Hygin. II, 12. auctior hac sententiā: Itaque Graeci Ἄιδος galeam dixerunt esse, non ut quidam inscientissime interpretantur, eum Orci galea usum: quae res nemini docto potest probari. Eam pro more expilator omisit.

C. 23. Singulare caput de Pleiadibus apud Hyginum non extat, sed quae ad auctorem nostrum comparari possint, suppeditat eiusdem II, 21. Quod in fine memoratur, *θεῖσιν δ' ἔχουσιν εὖ μάλα κείμεναι, κατὰ τὸν Ἰππαρχὸν τριγωνοειδοῦς σχήματος*, videtur ille ex Scholiis in Aratum, quae in ista de Pleiadibus quaestione Hipparchum memorant, desumpsisse.

C. 24. Multa Catasterisinis consentanea cap. 7. initium narrat, reliqua diversae, quae Hyginianis interpolatione non esse adiuncta, ipse his verbis confirmat: sed ut ad propositum revertamur. Epitomatoris autem artificia hic quoque agnoveris, ut qui mediae orationi intertextu omiserit: Sed alii dicunt, quod initia Liberi sit speculatus, id ei accidisse; quod profecto non de trivio arreptum fuit. Iden. c. 6. attigerat: Alii Orpheia a Thraciis mulieribus interfici, quod viderit Liberi patris initia. Cf. fr. XXXI.

C. 25. si quis diligenter cum Hygino II, 8. contulerit, non poterit, opinor, quin Catasterismorum partem maiorem hodie epitomen Hyginiani operis versari confiteatur.

C. 26. prolixè de Ganymede proposita paucis tangit Hygin. II, 29, alias non vulgares subdens explanationes.

C. 27. cum initio Hygini II, 28. satis convenit, exceptis quae sequuntur: — ut ait Eratosthenes, hac etiam de causa eius inferiorem partem piscis esse formationem, quod muricibus, id est, maritimis conchylliis, hostes sit iaculatus pro lapidum iactatione. At ita Catasterismis vulgatur: *διὰ δὲ τὸν κόχλον ἐν τῇ θαλάσῃ παράσημον ἔχει ἰχθύος*: quorum ista ἐν τῇ θαλάσῃ sensu carent. Verum in promptu erat ex Theone ad Arat. 282. (*εὗρε δὲ οὗτος τὸν κόχλον ἐν τῇ θαλάσῃ διὰ παράσημον οὐρανὸν ἰχθύος ἔχει.*) sua epitomatori vindicare: *διὰ δὲ τὸ τὸν κόχλον εὗρεν ἐν τῇ θαλάσῃ*

παράσημον οὐρανὸν ἔχει ἰ.; Hygino enim congruere nequit. Deinde teste utitur *Ἐπιμενίδῃ τῷ τὰ Κρητικὰ ιστοροῦντι*, quem cui debeat, incertum est; neque enim in Hygini f. 177. de hoc cogitari potest. Epimenidem ut videtur historicum affert Schol. Eurip. Phoen. 18. Alteram Hygini historiam omnino praeteriit.

C. 28. et Hygin. II, 27. de eodem fabulam narrant, hic quidem sana ratione, ille ineptissima a nomine proprio sumpta derivatione. Ceterum verba *ἐν δὲ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἐμῶν* et seqq. non levem corruptelam subiciunt.

C. 29. tradit, quae Hygin. II, extremo cap. 26, eaque breviora, omisso etiam teste Catasterismis prolato, Heraclide Pontico de iustitia. Fusc superioribus Promethei fabulam illic non memoratam narrat.

C. 30. quas duas affert explicationes referuntur apud Hyginum II, 26. qui tertiam iis inseruit, illisque novam in fine subtexuit: quo suspicio de auctore Catasterismorum denuo confirmatur.

C. 31. fere eadem initio cap. 17. apud Hyginum ex parte auctiora: nam quae illic ita traduntur, *καὶ ὄψεσσι πρὸς Ηοσείδωνα*, Hyginus accuratius: eique persuasit, ut nuberet Neptuno, et ipse nuptias eorum administravit. Reliqua apud eundem Catasterismis desunt, quibus solis advocatur testis *Ἀρσενίδαιρος ἐν ταῖς Ἐλεγείαις ταῖς περὶ ἔρωτος*.

C. 32. Summam eorum quae hic traduntur praebet Hygin. II, 54, qui non longe ab initio historiam de Orionis origine propinat, dicit ex etymologia vehementer absurda enatam, adeo tamen insignem et vetustatis nota eminentem, ut non debuerit homini de ipsis hisce fabulis agenti praetermitti. Eleraque eadem omnino ratione qua Catasterismi docet Theo ad Arat. 322.

C. 33. fere eadem Hygin. II, 36, sed omissa et Icarii mentione, ut quem antea epitomator neglexisset,

et Istri auctoritate. Puerile, sed vetustissimum istud dictum, οὐκ ἔχων οὐν ὄ, τι ποιῆσαι ὁ Ζεὺς, Eratosthenem allaturum fuisse nemo sibi persuaserit.

C. 34. Fere omnia ab Hygino II, 33. tradita, hic desiderantur.

C. 35. Valde turbatum est Hygini II, 37, sed uterque eadem docet.

C. 36. eadem Hygin. II, 31.

C. 37. breviora Hygin. II, 32.

C. 38. aliquanto plenius idem II, 41.

C. 39. *Νέκταρ* inscriptum, quod ex *Θυτήριον* corruptum. Brevius Hygin. II, 39. sed addens: eam autem Cyclopas fecisse; quae cum pluribus aliis ex ipso Eratosthene ad Arati Phaen. 402. a Theone excitantur, nostris Catasterismis ad epitomen redacta.

C. 40. eadem nonnullaque alia Hygin. II, 38. illa enim: ἐφ' ὃν Ἡρακλῆς δοκεῖ εἰδέναι δι' ἔρωτα, ἃ καὶ συνείναι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, τιμῶν τὸν Πάνα, apertam produnt corruptelam. Unde autem *Ἀντισθένης ὁ Σωκρατικός* ἐν τῷ *Ἡρακλεῖ* provenerit, latet.

C. 41. initium habet Hygin. II, 40, quo demonstratur, post τοῦτον τὸν χρόνον διψᾶν sententiam excidisse reddentem Hyginiana: ut quamdiu fici coquerentur, corvus bibere non possit, ideo quod guttur habeat pertusum illis diebus. Reliquis inter eaque genuina Eratosthenis explicatione Catasterismi carent.

C. 42. brevius Hygin. II, 36.

C. 43. Hygin. II, 42. ita haec exposuit, ut de compilatione Catasterismorum inde instituta nemo possit sanus dubitare, cum praesertim Eratosthenis sententiae Graecis omissae a Polyhistore Romano afferantur.

C. 44. vulgata circuli lactei explicatio traditur, rariore omissa, ab Hygino II, 43. servata, quae ab Eratosthene litteris fuit unice prodita. Koppiers. p. 130. pleniorum olim hunc libellum extitisse inde collegit.

His

His inter se collatis ac perpensis liquere opinor, non Hyginum Catasterismos expulasse, sed illi hos originem debere. Quod ut etiam magis perspicuum fiat, de Hygino quaedam disceptatio, ab isto argumento non aliena.

Hyginum virum eruditissimum ac multiplici doctrina censum Augusti aetate vixisse testimoniis veterum constat. Sub Iulius Igitur nomine extant duo opera, alterum Fabulae, posterius Poeticon Astronomicon inscriptum; quorum Fabulas ut hodie leguntur, minime ex illius manu prodixisse et turbatus historiarum ordo, et prava, aliquoties barbara Latinitas coarguunt. Sic enim sese habent. Inscriptionem si respicias, nihil nisi tragoediarum argumenta expectaveris: eaque fere ubique suppeditat prior operis pars. Notavit iam ante Resnesium Var. Lectt. p. 372. Columna ad Ennium, post eumque non pauci, adversus quam sententiam aliam, minus tamen pensiculate, opinionem Lessingius proposuit Dramaturg. I. p. 313. Omnia enim de ea re dubitationem ipse eximit auctor. Inscripta est f. 4. Ino. Euripidis, f. 8. Eadem (Antiopa) Euripidis, quam scribit Ennius; quam quae praecedit, Pacuviana Antiopae sistit argumentum: v. Valcken. Diatriba. p. 60. coll. 68. Quod in clariore luce ponunt argumenta, cum titulis comparata, quae sine dubio ex dramaticis collecta fuerunt. Veluti f. 46. Erechtheus. 64. Andromeda. 91. Alexander Paris (unde apparet, et fragmentum a Scriverio p. 161. inter incerta relatum ad Ennium Alexandrum pertinere, et in fabula Ennii non de Troiano excidio, quod Columna vult, sed de Indis actum, quibus Paris pro filio Priami agnitus est.) 101. Telephus. 105. Palamedes. 106. Hectoris lytra. 107. Armorum iudicium. 108. Equus Troianus. 109. Iliona. 110. Polyxena. 111. Hecuba. 116. Nauplius. 121. Chryses. 137. Merope, a qua fabula posterior pars avulsa est, quae reperitur in f. 184; quod statuit interpretes, non Lessingium

l. l. p. 316. nec Musgravius ad Euripidis Cresphon-
tem. Inscriptiones vero genuinas esse res ipsa declarat
contra Schefferum ad f. 121. 151. 152. 249. qui opi-
nionem praecipue abreptus passim ineptire non vere-
tur, ut ad f. 159, ubi refutavit Munckerus: neque
enim talia librorum aut grammaticorum ingenio de-
bentur, a quibus si profecta forent, maiorem utique
impletura erant numerum. Sequitur altera fabularum
sectio, quae varia ex variis notatu non indigna collecta
exponit. Huc pertinent fab. 76. 90. 97. 112. — 116.
124. 127. 128. 151. 155 — 163. 173. 182. 183. 221 —
257. 269 — 277. Hic quoque auctores sive laudantur,
sive hic illic aliunde eruuntur. Veluti f. 154. Phaethon
Hesiodi. 186. Melanippen Desmoptis filiam, sive Aeoli,
ut alii poetae dicunt. 181. item alii auctores tradunt.
200. Cum Chione, sive ut alii poetae dicunt — 273.
alii poetae dicunt Theseum tandem f. 127. epitomen
Telegoniae ab Eugamone, cyclico poeta, conscriptae
exhibet. Ista nonnullis suspicionem videntur inieciisse,
quam hodieque sunt qui teneant; a Stavereno Miscell.
Observ. X. p. 108. Munckero vindicatum, cuius in-
notis non reperi, immo ab Nic. Heinsio propositam
et a Munckero in dissertatione de aetate Hygini ad
finem divulgatam: Hygini fabulas maximam partem ex
Graecorum et Latinorum Scholiasticis compilatas fuisse.
At vetustissimorum qui apud Romanos floruerunt Tra-
gicorum quis tandem Scholiasticas memoravit? aut Cy-
clum Graecorum epicum a grammaticis illustratum?
Neque huic sententiae Graecarum vocum explanationes
congruunt, saepe apud Hyginum obviae, infortitque
ab interpretibus in glossarum relatae locum, ut a
Munckero ad f. 126. init.; de quibus si cui quid sta-
tuendum sit minus liquet; verum perspicue f. 7. in-
telliget. Accedunt vocabula quaedam a vulgari sermone
abhorrentia, ita ut ex Scholiasticis tamen non proveni-

nat. Verbi causa Alcmena f. 224. 240. Achivi f. 96.
 101 — 103. 108. 114. alibi Asclepius f. 161. 202. 224.
 251. 274. mantis f. 190. Aepolorum P. A. II, 1. 4.
 Sed quae his longe superior est, ipsius auctoritas Hygini
 eam opinionem refutat. Ita enim ille P. A. II, 12. de quo
 in primo libro Genealogiarum scripsimus; quae in Fabulis non comparent. Iterum II, 54. Sed quae
 post mortem eius (Orionis) Diana fecerit, in
 eius historiis dicemus. Demonstrant haec sine con-
 troversis, ab Hygino amplum et copiosum librum, multa
 opuscula complexum, memoriae traditum, posteaque im-
 mensum quantum turbatum fuisse. Alterum autem
 Poeticon Astronomicum opus multo minus ex Scholia-
 starum rivulis derivabatur, sed praesertim ex Eratosthe-
 nis Mercurio, tum ex aliis poetis historicisve. Maio-
 rem certe illius partem Eratostheni deberi, ipso titulo
 apte mihi colligere videor; cum enim Hyginus ex Ara-
 teis non multa decerpserit, plura ex pedestris orationis
 auctoribus, poetae autem hoc in astronomico genere
 versati, qui quidem nomen sibi compararint, pauci ex-
 titerint, restat, ut Eratostheni quem saepius allegat
 longe plurima operis asseramus: quo etiam magis sen-
 tentia de loco quem Nostri carmen tractaret supra pro-
 posita corroboratur. Quae cum ita sint, quaeritur, quid
 de Fabulis, quales hodie circumferuntur, statuendum
 videatur. In qua re mirari licet editorum Hygini
 industriam. Novissimus enim interpres, Staverenus,
 qui Hyginum acervo indoctarum, inutilium, non raro
 ineptiarum notationum cumulavit, nihil omnino, ut qui
 paratis copiis uti non calleret, protulit; Schefferus au-
 tem et Munckerus qui praeclaram scriptori suo navavit
 operam longis dissertationibus de aetate Hygini nihil
 effecerunt. Tanto enimvero non opus erat molimine.
 Fundamenta Fabularum quae dicuntur Hyginum Augu-
 sti aequalem iecisse manifestum est, paulatim vehe-

mentissime permixtas et interpolatas fuisse vel indiligens earum usus admonet: reperiuntur quippe etiam gravissima peccata et non mediocres discrepantiae, quae ab erudito historiarum conditore admissa esse nemo sibi persuaserit. Ut fab. 125. Aeolus Hippotae filius cum Hellenis nato confunditur; f. 67. Menoeceum Iocastae patrem pro Creontis filio cognomine adhibet; quod Munckerus frustra defendit allata fab. 242, ubi idem vitium occurrit; f. 240. Clytaemnestram Thestis filiam, Ledaë f. 77. et 78. dici reperimus. cf. f. 177. et P. O. A. III, 1. Quae omnia succedente demum tempore perfecta fuisse patet: proinde quaestio de Hyginiani libri aetate supervacanea est. Immo aliud indagandum erat, unde tanta dissipatio et corruptela eum invasisset. Nunc igitur commode evenit, ut notitia Dosithei, qui Genealogiam Hygini Graecam in epitomen contraxit, ad nos pervenerit, primum a Stavereno Miscell. Observ. IX. 3. p. 413. sqq. proposita, mox diligentius explicita a Valckenario iisdem Observ. X. 1. p. 108. sqq. (sive Opusc. I. p. 237. sqq.) Jam Grammaticus de opere suo ita disserit: — *Ἰγνίου Γενεαλογίαν πᾶσιν γνωστέην μετέγραψα, ἐν ἣ εἰσονται πλείονες ιστορίαι διασκηθεύμεναι ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ;* igitur Genealogiae complures sese historias convertisse. Hisce duo lucramur observata, haud sane nihili pendenda. Primum libros Hygini genealogicos, quod deinde perniciem iis intulit, ab omnibus adeo fuisse tritos, ut Graecus iste magistellus donaverit sermone vernaculo, quod non exercitationis causa, sed in ipsum puerorum usum factum apparet. Recte Valckenarius p. 111. (240.) omnia Graece et Latine a magistro conscripta pueris erudiendis inservisse ex variis iudiciis certo constat. Graecene Hyginus scripserit, an vero Grammaticus Hygini verba Latina in Graecam linguam versa descripserit, quae Stavereni dubitatio est p. 414, illi relinquatur.

Jam elucere opinor, quale Hyginianum opus antiquitas extiterit. Quippe dicatum erat studijs puerilibus, quae in legendis poetarum et Graecorum et Latinorum monumentis versarentur, omniaque fabulis illic tractatis ad-
 novenda suppeditabat: quae tum ad Fabulas, tum ad Astronomica spectare putabis. Hanc vel similem sententiam innuisse videtur idem Valckenarius Diatriba p. 138, Hygini fab. 174. olim Attii dramati Latino pro argumento praefixam fuisse suspicatus. Illia supra commemoratis si insignem praeterea locum addidero, nullum opinor dubium residebit. Ait enim Planciades Fulgentius, sequioris aetatis auctor, Mytholog. I, 26. Perseum ferunt Medusae Gorgonis interfectorem. Gorgonas voluere dici tres, quarum prima Stheno, secunda Euryale, tertia Medusa: quarum quia fabulam Lucanus et Livius scripserunt poetae, grammaticorum scholaribus rudimentis admodum celeberrimi [Horat. Epp. II, 1, 69 sq. 2, 4.], hanc fabulam referre superfluum duximus. Alterum hinc eruendum pertinet ad scriptorem Catasterisiorum, qui eadem, qua Dositheus ac sine dubio alii, ratione ex Poeticon Astronomicon libris, quae sibi conducibilia deprehenderet, maxime Eratosthenis sententias captans, nonnullis praeterea subsidiis usus, Graecis transtulit verbis. Audias modo N. Heinsium apud Munckerum extrema dissertatione de Hygini aetate: Inpervetustis Puteanae bibliothecae membranarum cum Aratorum Germanici Scholiasten invenissem Latinum, ab edito satis diversum, iamque describendum hunc mihi proposuissem, deprehendi paullo post esse Graecum Arati Scholiasten Latinitate donatum. Quod si clarius aliquanto atque ad nostram magis faciens disputationem quaeras exemplum, extat adhuc plane gemellum, Graecam dico versionem ab Joh. Lydo de Nigidii Figuli, Hygino fere aequalis, Tonitruali confectam. Certum an Scholiasta qui dicitur Germanici, qui accuratis-

sime eadem enarrat, Catasterismos exscripserit, versane vice hi illinc derivati sint, nec quidquam iuvat decernere, neque expeditum fuerit. Sed haec hactenus.

I. Initio carminis Aratea adumbrans haec, si quidem composuit, Eratosthenes collocasse videtur. EPITOME ATHENAEI I. p. 2. B.

Τρις δ' ἀπομαξαμένοισι θεοὶ δίδoασιν ἄμεινον
ὡς πού φησιν ὁ Κυρηναῖος ποιητής. Contra Bentleium Schweighauserna Callimacho abiudicat, ut quem Athenaeus nusquam Cyrenaei poetae significatione declararit. Ut in re dubia fragmentum omittere nolui. Ceterum memorabilis est locutio *δίδoασιν ἄμεινον*, ut alibi *εὖ δίδωμι*. Quae ipsa observatio ad alteram eandemque lubricam deducit quaestionem, quoniam sensu istud *ἀπομαξαμένοισι* dici potuerit. Athenaeo sane convenienter eius interpres, hic quidem Casaubono perspicacior, effingendi repetendive sensu adhibitum pronunciat: qualis significatio quantopere Eratosthenis et ingenio, et poemati adversetur, vel sine proluxa intelligitur demonstratione. Quod si utrique auctori satisfaciendum est, interpretatio a Callimachi fragm. CXXI. (Valcken. Eleg. p. 276.)

Εἰ δ' ἄγε νῦν ἐλέγοισιν ἐναρτήσασθε λαίωσας
χείρας, ἵν' εὐφημοὶ πούλῳ μὲνωσιν ἔτος
 adsciscenda videtur. Gratias ibi Callimacho invocatas, cuius Elegis manus fragrantas abstergerent, variis collatis auctoribus ostensum dedit Hemsterhusius. Eundem sibi quoque usum Dea praestituras arbitror Eratosthenem allocutum illa cum pluribus incitamentis protulisse, unde haec fere sententia existit: qui enim ter poetarum monumentis manus admoverint, iis potiore cum iure et copia gloriam vates conciliabunt. Θεοῖς ut rescribi queat,

ita existimare utique licet, sequenti versiculo Deorum fuisse mentionem propositam; θεοί quidem etiam simpliciter de Charitibus inferri potuisse, secus ac Lobeckio olim visum fuit, evicerit vel Eumenidum Aeschylī exordium rite explicitum. Proinde Athenaeus cum Eratosthenēis uteretur, ad commendationem, non repetitionem operis sui sermonum spectaverat.

II. SCHOL. MIN. IL. ε. 422. Ἐπεὶ τοὶ καὶ Ἀλαλκομένης Ἀθήνη παρὰ τοῖς εὖ λογιζομένοις ἀπὸ τῆς ἐνεργείας, ἢ ἀπαλάκουσα τῷ ἰδίῳ μένει τοὺς ἐναντίους. Ὁὐ γὰρ περὶ ἡμεῶν τοῖς νεωτέροις, οἱ φασιν ἀπὸ Ἀλαλκομένου τινος εἰρησθαι. Οὐδ' ὡς Ἐρατοσθένης παρήκουσεν Ὀμήρου, εἰπόντος, Ἐρμείας ἀκάκητα ὃ ἀπὸ Ἀκακίτου ὄρους· ἀλλὰ ὃ μηδενὸς κακοῦ μεταδοτικός. Lege ex Etymol. M. p. 547, 2., ubi haec omnia prostant, ἀπὸ Ἀκακίτου ὄρους. Zonaras c. 108. Ἀκακίσιον, ὄνομα ὄρους. Emendandus ilidem Scholiasta Venet. II. π. 181. οὐκ ἀπὸ τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ ἄντρον Ἀκακίσιου προσαγορεύεται κατ' Ὀμήρου ὃ Ἐρμῆς Ἀκακίσιος (i. ἀκάκητα, non cum Blomfield. ad Callim. H. Dianae 145. ἀκάκητης.); ἀλλὰ διὰ τὸ κακοῦ μηδενὸς παραίσιος γενέσθαι. Apertum vero, hoc non de reprehensione, in quam Homerus incurrexit, sed explanatione Eratosthenis in medium afferri: ut enim Ἀλαλκομένης non, quae hostes arcet, sed Alalcomenēta expositum fuerat, ita Homericum ille Ἐρμείας ἀκάκητα non de Mercurio omnium bonorum auctore (id enim analogiae repugnaret, ipsa forma cum superiore originem ab aliquo indicante, quidquid contra molitur Etymol. M. p. 44, 13.), sed iure meritissimo ab Acacesio monte oriundum interpretabatur. Ac Pausanias VIII, 3. huic sententiae recte sese adiunxit: καὶ Ἀνακός τε καὶ Θνακός *) Θνακίαν πόλιν, ὃ δὲ Ἀκακίσιον ἔστιαι. Ἀπὸ τούτου

*) Legerim: — Θνακίσιος μὲν Θ. π., de qua locutione Kicovitis ad Gregor. p. 83.

δὲ τοῦ Ἀνάκον (leg. Ἀνακασίου) καὶ Ὅμηρος λόγῳ τῶν Ἀρκάδων ἐς Ἐρμῆν ἐποίησεν ἐπίκλησιν. Ut Iere Μενδίνης et Μενδήσιος idem valent. Idem ibidem c. 36 extr. magis etiam perspicuam reddit sententiam, Ἐρμουῦ Ἀνακασίου ἄγαλμα usque ad sua perdurasse tempora commemorans. Apollodorus quoque sententiam sine dubio Eratosthenis recepit fragm. p. 421. Nihil hic de HomERICA geographiae inscitia, quae Casauboni fuit sententia ad Strab. VII. p. 299, pronuntiarī poterat, sed in Mercurio poeta illis Deum insigniverat. Mirabilium errorum congeriem reperire licet apud Ancherum Distriba p. 29.

III. SCHOL. IL. ὦ. 24. Ζεὺς ἐρασθεὶς Μαιᾶς τῆς Ἀτλαντίδος, λαθῶν Ἥραν ἐμίγη, ἣ δὲ ἐγκυος γενομένη ἐν Κυλλήνῃ τῆς Ἀρκαδίας Ἐρμῆν ἐγέννησεν, ὅστις ἐπιθυμίαν ἔσχε τοῦ κλέπτειν, ὅτε καὶ Ζεὺς κλέψας τὴν Ἥραν ἐμίγη Μαιᾶ. καὶ δήποτε τῆς μητρὸς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς λογομένης, λαθῶν ὑφείλετο τὰς ἐσθῆτας. γυναιὶ δὲ ἐκείναι ἠπόρουσιν τί πράξωσι (Venet. διαπράξονται). γέλωτα δὲ διὰ τοῦτο Ἐρμῆς κινήσας (V. ποιήσας, quod vulgarius), ἀπέδωκεν αὐταῖς τὰς ἐσθῆτας. ἔχλεψε δὲ καὶ τὰς Ἀπόλλωνος βούς. ἡ ἱστορία παρὰ Ἐρατοσθένει. Argumentum illud, quia etiam Iuppiter Iunonem latens, cum Maia rem habuerit, Mercurium esse furatum, sine dubio Eratosthenis est: similia praebet Callimachus h. Dian. 22 — 24. Ceterum haec supplenda sunt ex Achille Tatio p. 146 (fr. LIII.), qui non solum Herculem, sed etiam Mercurium duce Eratosthenae Iunonis lac. euxiase refert. Sententia enim Achillis sine controversia non haec est, Iunoni raptim Mercurium a se removenti lacteum circulum acceptam tulisse originem, sed potius deum eodem quò Hercules modo uberibus deae admotum fuisse. Unde Hyginus (fr. LII.) erroris redarguitur; neque enim causam orbis lactei utriusque, sive eodem sive diversis locis, auctor

attribuere potuit. Haec tamen alios latuerant, tamen Heynium in Epistola Catasterismi praefixa versus finem.

IV. SCHOL. APOLLONII RH. III, 802. Φωριαμόν, οὖν τὴν κοιλίδα λέγει. Σαρῆς δ' ἐκ τοῦ ἐνδεδεμένη ἐστὶ χούνασιν. Ἐκχυμολογεῖ δὲ τὴν φωριαμόν. Ἐρατοσθένους ἐν τῷ Ἐρμῇ.

Φωριαμόν δ' ὀνόμησαν, ὅτι μιν κούδε φέρειον ἀγρην ἐκ τοῦ φωριαμὸς κικλήσκειται ἀνδρωπόσειον.

Alii grammaticorum derivationem Eratosthenis minime improbandam alteri longe deteriori, ab Herodiano prolatae, postposuerunt; vide Zonaram c. 1864. et qui ibi afferuntur *). Cum autem nisi de Mercurio furato ista dici nequirent, ὀνόμησεν legendum est; μιν ad quem spectet, demonstratore eget. Sed ea mentio praedae clandestinae sequentium fragmentorum apud Athenaeum componendorum admonet, non obscure.

V. ATHENAEUS V, p. 198. D. (καλοῦσαι δ' ἀρσενικῶς τοὺς ἀλώνας, ὡς περὶ Θουκυδίδης ἐκ τῆ δ' καὶ πάντες οἱ καταλογάδην συγγραφεῖς οἱ δὲ ποιηταὶ θηλυκῶς.) Ἐκδεικτικῶν οὖν καὶ τὸ παρὰ Ἐρατοσθένους ἐν τῷ Ἐρμῇ θηλυκῶς εἰρησθαι.

βαθὺς διαφύεται ἀλῶν ἀντὶ τοῦ βαθύτα. καθάπερ λέγεται θῆλυς ἔρση. Potuit in historia de bobus sublectis occurrere.

VI. PLUTARCHUS de sollertia animal. p. 981. D. Τὸ δὲ τοῦ ἀνδίου θαυμασιώτατόν ἐστιν, ὃν Ὀμηρος ἱερὸν ἔχθρον εἶρηκεν. καίτοι μέγαν τιγὲς οἰοῦνται τὸν ἱερὸν, καθάπερ ὅσοῦν ἱερὸν τὰ μέγα, καὶ τὴν ἐπιληψίαν, μεγάλην νόσον οὖσαν, ἱερὰν καλοῦσιν. ἔτσι δὲ κοινῶς τὸν ἀφρον καὶ ἱερωμένον. Ἐρατοσθένους δὲ τοῦ χυσοφρον εἰκεν, Εὐδρομίην χυσοσίον ἐπ' ἀφροσίαν, ἱερὸν

*) Vix crederes haec Scaligeri in Varron. p. 55. Arca, quod arcebantur fures ab ea clausa] Sic Graeci φωριαμόν, παρὰ τὸ φῆς φῶρας ἀγρην; cum tamen Eratosthenes ex commentitia fabula deducat originem, etc.

ἰχθύν, λέγειν. Tetigit Hesychius v. ἰερός ἰχθύς: Sed omnia longe copiosius exponit ATHENAEUS, accuratius etiam hoc fragmentum memorans VII. p. 284. D. καὶ Ἐρατοσθένης δ' ἐν Ἑρμῇ φησιν.

Ἄροψ μαίφαρ ἔλειπον, ἐπεὶ ζῶντας ἰούλους,
ἢ γενεῖται τρίγλην, ἢ περὶκάδα κίχλην,
ἢ θορμήην χρύσειον ἐν ὀφρούσιν ἰερόν ἰχθύν.

Monet Schweighauserus post Dalecampium, ἰούλους hic pisciculos esse, alias ἰουλίδες vocatos, ut apud Athen. VII. p. 304. extr. Uti etiam Synesium vocabulo epist. 4. p. 165. C. ἐν τεύθειν ἰχθυόμενοι ζῶμεν ἡμέραν ἐβδομήτην ἤδη, οἱ μὲν ἐπέλεξε μυρῆνας τε καὶ καράβους ἐθμογέδαις αἰραύντες, τὰ δὲ μειράνια ἐπὶ κωβίσις εὐνυχεῖ (cf. Ecrip. Jon. 1426. Ruhnk. ad Tim. p. 121. extr. sq. contra Petavii suspicionem.) καὶ ἰούλοις. Deinde pro vulgatis ἢ ἢ γε νεήτην praetunte Dalecampii versione (barbatum maullum) ex MSS. idem reposuit ἢ γενεῖται, coll. Sophrone ap. Athen. VIII. p. 524. F. τρίγλην γενεῖται. Sed alia hic observanda restant. Primum ex Plutarcheis ἐπ' pro ἐν reponendum erat. Jam particulae disiunctivae si geminae forent, corruptelam verbo ἔλειπον inhaerentem arguerent; at quemcunque confluxeris sensum, non amplius singularia si distincte ab illo ἰούλους seimgas quadrabunt. Utrobique igitur reponendum videtur: ἢ δὲ γ. τ., καὶ π. κ., καὶ θρ., mendis sive confusione vocabulorum ἢ et καὶ frequentissima, sive interpolatione propter numerum pluralem instituta, enatis. Atqui pluralis significatus saepenumero nominibus alterius terminationis exprimitur, quocirca voces utroque numero appositae sermoni exornando passim inservient. Ipse Eratosthenes pedestri oratione Geograph. fr. CXX. Strabonis p. 767. φοίνικας ἔχουσα ὀλίγους, καὶ ἀκανθὰν καὶ μυρικήν καὶ ὄρνικὰ ἕδαια. Aristoph. Av. 159. sq. τὰ λευκά σησάμα, καὶ μύρτα, καὶ μήκωνα καὶ δισόμεβρια. Callimachi. h. Cer. 28.

ἐν πίτυς, ἐν μεγάλας πετελαί εἶσαρ, ἐν δὲ καὶ ἄχλαι,
ἐν δὲ καλὰ γλυκύμαλα: cui simillimum epigramma
laudatum a Schaefero ad Bos. Ell. p. 559. κότινος,
μῆλα, σείλινα, πίτυς. Quae Antiphanes ita protulerat:
ὡὰ μὲν καὶ πέριμα καὶ τραγήμα, νικητήριον, Athenaeus
XV. p. 567. D. his repetit: ὡὰ γὰρ ἐσσι καὶ περριμάτω
καὶ τραγημάτω. Ex multis unum tantummodo Ari-
stophanis locum subiungam, Eccles. 470. ἰμάτια, χρυσί,
ἀργύριον, ἐκπώματα. Unde emendandus Anaxilas ap.
Athen. IV. p. 183. B.

Ἐγὼ δὲ βαρβίτους τριχόρδους, πηκτιδας,
κιδάρας, λύρας, σκινδαψούς ἐξηστύομην.

Legē, σκινδαψόν. Tandem memorabile est, ab Athe-
naeo eadem pagina paullo ante Mercurii mentionem
duos Callimachi versūs, non multum ab Eratostheni-
cis distantes afferri. Καλλίμαχος, inquit, ἐν Γαλατείᾳ
(fr. XXXVII.) τὸν χρυσόφρον.

Ἡ μᾶλλον χρύσειον ἐν (l. ἐπ') ὄφρυσιν ἰερὸν ἰχθύων,
ἢ πέριμας, ὅσα τ' ἄλλα φέρει βυθὸς ἀσπετὸς ἄλμης.

In his et verba ἢ μᾶλλον suspicionem ināciunt, non
defendenda ex Ione Chio ap. Athen. III. p. 91. E., et
nimia quae priori versui cum postremo Eratosthenis
intercedit similitudo, (non enim poterit huius ipsius
locutionis repetitio tanquam poetis aevi Alexandrini
propria confirmari ex Nicandri Georgicis ap. Ath. III.
p. 92. D. Ἐὲ καὶ ὄστρεα τόσσα, βυθὸς ἀτε βόαιεται
ἄλμης.) Callimachea cum illum in suos usus conver-
tisse omnium minime sit probabile, persuadet, genui-
nam Callimachi sententiā perisse, a librario forsitan
ad sequentiā aberranti obscuratam.

VII. ATHENAEUS IX. p. 376. B. Παραπλησίως δὲ
τῷ Ἀχαιῷ καὶ Ἐρατοσθένει ἐν Ἀντιοχίᾳ τοὺς σὺς
λαρινούς προσηγόρευσε, μεταγαγὼν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν
λαρινῶν βοῶν. Ἀντιοχίῳ carmini Eratosthenis indi-
cem fecerunt, qui colligendis eius scriptorum titulis

operam navarunt, vocem sensu cassam propagare non veriti. Novissimus Athenaei interpres ne verbum quidem. Est medicina fortasse violenta, verisimilis tamen, si reliquos locos quos ex Mercurio Athenaeus desumpsit adhibueris: *Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Ἐρμῇ*. Ceterum errat Fabricius, Anterinnyn etiam ex Schol. Nicandri Theriac. p. 42. post Galeum afferens Bibl. Gr. IV. p. 121.

VIII. TZETZES IN LYCORHR. 23. *Ἴουλος δὲ σημαίνει τέσσαρα, τὸν σκώληκα τοῦτον, τὴν ἐξάνθησιν τῶν γενεῶν, τὴν συστροφὴν τῶν τοιχῶν, καὶ τὸν ὕμνον, ὡς φησὶν Ἐρατοσθένης ἐν Ἐρμῇ*.

Ἡ χερνήτις ἐρίδος ἐφ' ὑψηλοῦ πυλεῶνος

Δανδαίτις στειχουσα καλὰς ἤειδεν Ἴουλους.

Eadem Tzetzes in Chiliad. XIII, 494, ETYMOI. M. v. *Ἴουλος*, exhibens ἡ χερνήτις θεός — ἐλεῶνος — καλὰς δ' —, SCHOL. APOLLONII RH. I, 972. *Ὁ μὲντοι Ἐρατοσθένης ὄνομα ᾠδῆς ἐρίδων ἀπέδωκεν ἐν τῷ Ἐρμῇ, λέγων οὕτω —, δανδαλίδας τευχουσα, καλὰς ἤειδεν Ἴουλους. Οὐκ ἔστι δέ, φησὶ Διδυμος, ἀλλ' ὕμνος εἰς Ἀχμητρα, ὡς ὄρατιγος παρὰ Τροϊζηνίοις εἰς Ἀστυν. Didymi reprehensio nihil valet. Ceterum reponere ex Polluce IV, 53. et Athen. XIV. p. 619. B. ὄρατιγος. Schol. II, 43. καὶ εἶδος ᾠδῆς, ὡς φησὶν Ἐρατοσθένης. Coniecturae criticorum hae sunt. Quam emendatiorem affert lectionem Brunckius Lection. ad Anal. p. 111. et ad Apollonii locum priorem: *ἦν δ' ἄρα χερνήτις τις ἐφ' ὑψηλοῦ πυλεῶνος, δανδαλίδας τευχουσα, καλὰς δ' ἤειδεν Ἴουλους*, nititur Schol. Paris. Rhodii, nisi quod hic πετεῶνος legit. In vulgatis acquievit Valcken. ad Adonias. p. 373. B., non Jacobs. ad Antholog. I, 2. p. 313, emendans *ἦν χερνήτις ἐρίδος*; de carminibus in Ceterem idem ablegat ad Callimachi h. Cereris init. interpretem, Spanhemium. Malthus non nisi fando Mercurium accepisse videtur, qui ad Morelli Lex. Pros-*

ed. p. 476, hæc proposuit: „Priusquam Tzetzam vidissem, putarãm aliud potuisse ad Cererem, et hunc in modum emendare tentaveram:

ἢ θεὸς ἢ χερσῆτις (Ceres χερσῆτις?) ἐπ' ἄφηλ' Ἐλεῶνος
δαδούχος στείχουσα καλὰς ἡεῖδεν ἰούλους.

Etiãm tum latet error in v. *Δανδαλίδας*. Potest esse *Teminae* nom̄en propriũ præve conscriptum. Vñ commemoratione digna est Naekii coniectura schædis criticis extremis: ἢ χ. ἔ. —, *δενδαλίδας τεύχουσ' ἀπαλάς, ἡεῖδεν ἰούλους*. Hæc hactenus. Jam initio prioris versus Brunckii lectionem esse genuinam, perp̄ndenti, narrationem non potuisse plane singularem ab Eratosthene afferri, ideoque superioribus annecti debuisse, affatim liquebit. Sed magis de sensu quaeritur fragmenti; namque istiusmodi carmine de opifice præparando in hōrdeo versanti vel obiter dictum fuisse, omnino fidem excēdit. *Δενδαλίδας* quidem *Hevychius* diserte agnoscit: *δενδαλίδας* οἱ μὲν ἀνθὸς τι ἄλλοι τὰς λευκὰς κάρους σὶ δὲ τὰς ἐπιτιμῆνας κριθὰς πρὸ τοῦ φρυγῆναι· οἱ δὲ τὰς ἐκ κριθῶν μάζας γινόμενας. Memorabilis sane hæc opinionum diversitas, nec nobis, suppetente licet *Nicocharis* versu ap. *Athen.* XIV. p. 645. C., facile dirimenda, in tanta testium penuria; aliquatenus tamen dirimet, qui *στείχουσα* hac sensu carens, cui *Brunckius* non aptissimum *τεύχουσα* substituit, probabiliter, historiarum statu scite informato, emendaverit. Interim non videtur de eo dubitari posse, quin pro *ἡς* ex *Etymol. M.* *θεός* (hæc enim vox quantopere corrumpi solet, neminem fugit) pro monosyllabo habendum restituatur, dictumque de *Maia* existimetur, quae servili munere ipsa fungeretur. Ceterum *καλὰς* non recte *Brunckius* refecit, *Athenæo* XIV. p. 619. B. femininum genus defendente.

EX. SCHOL. DIONYSII THRACIS p. 654. extr. sq. καὶ βαρῆς, ὅπερ κοινῶς μὲν οὐκ ἐννοεῖται, Ἀττικῶς δὲ βαρῆς.

και δημαίει δὲ τὴν κάρινον (Schol. Aristoph. Acharn. 86. βαυνοὺς δ' ἔλεγον τὰς κάρινους), ὡς παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει

μέσον δ' ἐξάνατο βαυνόν,
ἤγουν ὑφήκτε. Leg. ὑφήκτε.

X. EPI TOMĒ ATHENAEI I. p. 24. B. Οἱ δὲ νεώτατοι
καὶ ἐπὶ τοῦ πληρωθῆναι τιθεῖσαι τὸ πάσαισαι. —
Ἐρατοσθένει

οπιταλεα κρέα

ἐν τερφῆς ἐπάσαντο, τὰτ' ἀγρώσσοντες ἔλοντο.

Eurip. Cycl. 245. πληρωσαι νηδὺν τὴν ἐμὴν ἀπ' ἀν-
δρακος θερμῆν. Hinc poterunt nonnulli versus apud
Athenaenem suppleri, de qua medela dubitationem exi-
met Diphilus VI. p. 231. A. οπιτῶν ἐπῆει σωρός ἀπὸ
τοῦ τηγάνου. Philetæri igitur vel Nicostrati versus III.
p. 198. C., quos Porsonus Advers. p. 65. alieno in metro
illigavit, nihil offensus istis σηπῖαν ἀπὸ τηγάνου, ita
videntur redintegrandi esse. Vulgatur: Οὐπὸν αὐθις
σηπῖαν ἀπὸ τηγάνου κολμήσαιμι φαγεῖν μόνος. Re-
voça litteras fugitivas ac dispone:

— Ὀπῆν οὐπῶν αὐθις σηπῖαν

ἀπὸ τηγάνου ἐτόλμησ' ἀν' ἐμφαγεῖν μόνος.

Elmsleii observationem, quae eiusmodi alisioni, ἀν
sequente, possit obmoveri, nihil moror, utpote ab ido-
nea ratione destitutam, quantumvis nonnullis proba-
tam. Eodem modo principium versus Pherocratei VI,
p. 228. E. exciderat. Praeterea in Diphili fragmento IV,
p. 152. D. coniungenda sunt ἀπὸ θερμοῦ ἀποζέαις.

XI. HERSCHIUS: Ἡδονηῆρας. οἱ ἄλλοι, Ἐρατοσθέ-
νης. Pollux VI. 71. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἡδονη-
ρας διὰ τὸ ἡδύνειν.

Qui his octo fragmentis aptam invenerit fabulam,
facile explicabit.

XII. STEPH. BYZ. v. Ἀπία λέγεται δὲ Ἀπῖς θη-
λυκῶν, οὗ ἡ γενικὴ Ἀπιδος, οὕτω τὴν χώραν Ἐρατο-

αδύτης ἐν Ἑρμῇ ἠροαγορεύει. Igitur Eratosthenes veram eamque ab Aeschylō dudum posteaque a Mythographis adoptatam sequebatur sententiam, ipsam Peloponnesum olim Apiam audisse: cf. Blomfield. glossar. ad Agam. 247. Ceterum v. notata ad fr. XV, 16.

XIII. CHALCIDIVS AD TIMAEVM p. 166. Pythagoreum dogma est, ratione harmonica constare mundum, coelestiaque distantia congruis et consonis sibi invicem intervallis imperu nimio et velocitate raptatus edere sonos musicos. Quem secutus Eratosthenes, motu quidem stellarum sonos musicos. edi consentit, sed ordinem collocationis non eundem esse dicit. Statim quippe post lunam secundam altitudinem a terra dat solā; memorans fabulose, Mercurium commenta recens a se lyra, cum coelum ascenderet, primitus transeuntem per ea, quae motu planetarum ad organicum modum personabant, a se inventae similem, miratum, quod imago a se inventi operis in coelo quoque reperiretur stellarum collocatione, quae causa esset continentiae; recensere primum se a terra transmisisse lunae globum, post quem superasse Solis, dehinc Mercurii Stilbontis et ceterorum cum aplanī summa. Extrema corrupta videntur. Fabricium recte haec ad Mercurium rettulisse, docent tum fr. LV., tum Achilles Tatius in Arati Phaenon. p. 136. init. *Περὶ δὲ τῆς ἐναρμονίου κινήσεως αὐτῶν (τῶν πλανητῶν) εἶπεν, ὡς ἔφη, "Ἀρατος ἐν τῷ Κανόνι, καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Ἑρμῇ.*

XIV. Idem Achilles Tatius p. 152. A. αἱ δὲ φυσικοὶ φιλόσοφοι τὸ μεταξὺ διήκον πνεῦμα λέγουσιν ἄξονα. μέμνηται δὲ αὐτοῦ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Ἑρμῇ λέγων· *Ἀπὸ τῆν μὲν μιν ἔταρξε μεσηρτα παντὶ Οὐλύμπου, κέντρον ἄρα σφαιρας· διὰ δ' ἄξονος ἠρήσαστο.*

Habet Fellus p. 46. παντός et ἐπι σφαιρας Brunck. Lectt. ad Anal. p. 111. Hoc quidem non opus erat: v. ad Geograph. fr. LVII. Illis facilius poterat παντῆ re-

post. in Da. Mercurio et aequalioribus; while fragments in
superius. Priores Achilles Tatius illustrat Theop. ad. Arati
Phaenomi 21. Ἰονίον δὲ, ὡς καὶ τοῦ ἠεροῦς γίνηται
ρίσται ἐκ τινῶν ἀναθυμιάσεων κατὰ τοὺς φυσικούς,
αἵτινες ἀποθυμιάσεις ἰσοδύναμι αὐτὸν κινεῖται. Ca-
terum de media zona quam insequentibus describit
egisse videtur.

XV. Ἰονίον 153. ἰσχυρῶς δὲ τῶν ζωνῶν Ἄρα-
τος ἐν τοῖς φαινομένοις οὐκ ἐμνήσθη, ἄλλοι δὲ, ὡς καὶ
Ἐρατοσθένης, ἐμνήσθησαν. ib. D. E. sq. de zona tor-
rida: ταύτην δὲ οἱ μὲν οὐκ ἔγνωσαν, οἱ δὲ οἰκίσθαι λέ-
γασιν. μέμνηται δὲ τῶν ζωνῶν τούτων καὶ Ἐρατοσθέ-
νης ἐν τῷ Ἐρμῇ λέγων.

Πέντε δὲ αἱ ζῶναι περιειλάδες ἐσπίεθονται,
αἱ δὲ μὲν γλαυκὸν κελαινότεραι κύνοντο,
ἢ δὲ μία παρὰ τὴν τε καὶ ἐκ πυρὸς οἶον θερμῆ.

Ἡ μὲν ἐστὶν μεσότης, ἐκείνη δὲ πᾶσα πυρὶ *
τυπτομένη φλογμοῖον; ἐπιφασμοῖον ὑπ' αὐτὴν 5
κεκλιμένον ἀκτίνες ἀειθερέες πυρῶσιν.

Αἱ δὲ δύο ἐκείνη δὲ πόλεις περιπεπηγυῖαι,
αἱ φρικαλαί, εἶθ' ὕδατι νοστέουσιν
οὐ μὴν ὕδωρ, ἀλλ' αὐτὸς ἀπ' οὐρανόθεν κρυστάλλος
κρίται ἀναπέσχε, περιψυκτός δὲ τέτυκται. 10

Ἀλλὰ τὰ μὲν χειροῖα καὶ ἄμβρα ἀνθρώποισι
δοιαὶ δ' ἄλλαι ἐσὶν ἐναντία ἀλλήλοισι,
μεσηγῆς θερμὸς τε καὶ ὑετίου κρυστάλλου,
ἄμφω εὐκρητοὶ τε καὶ ὀμπνίον αὐδησκονσαι
καρπὸν Ἐλευσίνης Δημητέρος· ἐν δὲ μιν ἀνθρώποις 15
Ἀντιπόδες κείνουσι.

Ταῦτα μὲν Ἐρατοσθένης.

Priores octo versus allegavit Heraclides allegor.
Hom. c. 50. (p. 476.) sive Schol. Venet. II. v. 473.
p. 429. a. ὁ γὰρ Ἐρατοσθένης καὶ σφοδρότερον ἐν τῷ
Ἐρμῇ ταύτας διηγεῖσθαι εἰπὼν Πέντε Ἡὸς ipsos
Latine vertit Pader. Iunius Animadvers. III, 5; usus est
fra-

fragmento Fulvius Ursinus collatione Virgilii cum script. Gr. ad Georg. I, 233: uterque post Probum Virgilianae imitationis admonentes. Etenim haec PROBUS AD GEORG. I. 1. Hanc tamen universam disputationem certum est Virgilium transtulisse ab Eratosthene, cuius liber est hexametris versibus scriptus, qui Hermes inscribitur. Virgiliana haec sunt I, 233 — 39.

Quinque tenent coelum zonae, quarum una torusco semper solē rubens, et torrida semper ab igni; quam circum extremae dextra laevaue trahuntur caerulea glacie concretae atque imbribus atris.

Has inter mediamque duae mortalibus aegris munere concessae divom. Via secta per ambas, obliquus qua se signorum verteret ordo.

Ubi Germanicam versuum Eratosthenis dedit Vossius versionem. Ex emendationibus plerumque Jos. Scaligeri ad Manilium p. 320. edidit Fellus p. 46, quem fere sequitur Brunckius Analect. I. p. 477.

1. *δέ οἱ* Heraclides. *περιηγεῖς* idem, non male, cf. Arati Phaenom. 23. Callim. fr. 429. non differt sequens *περὶ ἐπὶ νῆται*; sensus idem erit: circumcirca versantes. *ἰσπερὶ γῆντο* Schol. Venet. quod recte Fellus exhibuit.

2. Hic et versu tertio scribendum *αὶ* et *ἤ*; etenim *οἱ μὲν* — *ἤ δὲ* — hic a formula *ὅς μὲν* — *ὅς δὲ* —, partim — partim; derivanda sunt. *κλεινότερον* Schol. Venet. lectio propter *γλαυκὸν κινάου* recipienda. Genitivum; ut apud Latinos, Graecis quoque proprietatem quandam indicare docet Lobeckius ad Phrynich. p. 1215. et 469. extr. Adde Aristoph. Lysistr. 1132. *οἱ μὲν γὰρ χερσὶ βος*, quibus Brunckius *ἐκ* intrusit. Mirus est Matthiae, qui licet hunc genitivi usum abnegarit, eadem pagina Platonium *εἶναι ἐπὶ τριακοντα* attulerat. Hinc explicari debuerat Aeschyli Agam. 1379. *νίκη παλαιῆς ἤλθε*, coll. 1659. Etiam apud Lucianum

vulgata Prometh. 7, quibus frustra metuebat Heraclides, *καὶ γὰρ κλεπτικῆς ὁ θεός*, restituenda sunt.

3. Venet. *ἐκπυρός* cum Heraclide, cui fortasse *οἶον* molestiam facessiverat. Atqui *ὡς*, *ὡστε*, *οἶον*, *ὡσπερ* passim enunciationis veritati aliquid detrahunt. Particulæ *ὡσπερ* eo sensu illatae nonnulla ex Aristophane suppeditat exempla Elmsleius ad Acharn. 198, quibus eximè Thesmoph. 869, addè quæ etiam ad *ὡς* et *ὡστε* declaranda ex parte valent, Lysistr. 1076. *Αν.* 180. Aeschyl. Agam. 1220. 1274. Eurip. Hipp. 649. Bacch. 643. Heracl. 424. Menand. ap. Athen. F. I. p. 277. extr. Alexin ib. III. p. 118. A. versu 17. (ubi ruente metro eam locutionem male obscuratam reperias.) Sosipat. ib. IX. p. 578. F. Callimachi h. Del. 301. Lysian p. 812. a Brunckio ad Soph. Antig. 260. secus explicitum. Pauca enotavit Heind. ad Phaed. p. 143. Etiam *οἶον* ita Aristophanes usurpavit Vesp. 1369.

*οἶον εἰ μὴ ἐρῆσθεδ' ὑμῶς,
ὡ πονηροί, ταυτητῆ τῆ
θαδὶ φροντικὸς σκευάσω.*

cum eoque Alexis Athenaci VII. p. 50. B. Duplicem praestat demonstrationem extremum Geograph. fr. LV. Ut igitur *κλεινοτέρου*, ita hic *οἶον* imaginem coloris dilutiorem repraesentat.

Ceterum Vossius l. l. p. 121. rubrum et caeruleum colorem, quo Eratosthenes et Virgilius zonas insigniant, ab sphaerae picturis derivatum censet; certe Claudianum 33, 244. versicolore mundum in textura fingere, quæ torridam rubro, reliquas zonas suo quaque colore exornatas exhibeat. Haec quidem ratio non satisfacit, quia sphaera, si modo coloribus distincta erat, per Eratosthenem demum, in quinque zonas divisa (divisionem enim dudum Parmenides instituit) sanotuerat, hunc autem omnes posteriorum saeculorum auctores secuti nihil nisi imitari debebant. Nam ex

ipsa re nigrescentes frigidas, igneam contra zonam desumpsit torridam; satis id innuitur Virgiliano: imbribus atris. Ceterum zonarum descriptionem per omnia propagavit Strabo passim libro secundo, veluti p. 96. 111.

4. omittit Venet. *πρό* in fine addit margo Petavii, *περὶ πρό* recte Fellus.

5. *ἐπεὶ ῥά ἐ μ. ἐπ' α.* Heraclides. *μαύραν* Venet. Hinc legendum videtur: *ἐπεὶ ῥά ἀναυροὶ ἐπ' αὐτήν.* Fellus *ἐπεὶ ῥά ἐ μ. ὑπ' α.* sine sensu.

6. *κεκλιμένην* Heraclides. *κεκλιμένοι* Fellus recte.

7. *δύω* recte Heraclides. *αἱ δὲ ἐκάτερθεν* Venet. *ἢτε πόλοιο περιπετηγυῖαι.*

8. *κρυμαλαί, αἰεὶ δ' ὕδατι μογέουσαι* Heracl. *αἰεὶ βριμαλαί* Venet. *αἰεὶ φρ., αἰεὶ δ' ὕδατι νοσέουσι* Fellus. *αἰεὶ κρυμαλαί, αἰεὶ δ' ὕδατι μογέουσι* Brunckius. Nihil nisi *αἰεὶ δ' ὕδατι μογέουσιν* immutandum erat. Istud *αἰεὶ δ'* falsum esse hodie demonstrationem non requirit, quamvis illius usus nondum causa sit exposita. Fugit novissimos Sôphoclis editores Aiacis 350.

9. *οὐ μὲν* recte Fellus.

10. *κὲ γαῖαν ἀμπέσχε* idem, sed rectius *τέτυκτο*. Non meliora Brunckius profert: *καὶ γαῖαν ἀμπέσχε, περιψυχος δ' ἐτέτυκτο*. Glaciem frigidissimam extitisse non erat frigidiore docendum additamento. Proinde non difficulter *περὶ ψυχτὸς δὲ τέτυκτο* ex more Eratosthenis conieceris (v. fr. LVIII.); sed quale monstrum *ἀναπέσχε* condat, minime liquet. Sed donec felicius ingenium verum reppererit, nihil vetat emendationem proponere: *κείται ἀν' ἀμφὶ πάγησι*, id est, *ἀνάκειται ἀμφὶ πάγησι*, de cuiusmodi praepositionibus postpositis, praesertim obviis apud poetas recentiores, conferendus imprimis Ruhnkenius ad Callim. h. Apoll. 50. Illud quidem vocabulum, quamvis de statua usitatissimum, potuit non sine vi collocationem immotam significare, quemadmodum diversum in sensum Aristophanes no-

vavit Avibus 636. ὅσα δὲ γνώμη δει βουλεύειν, ἐπὶ σοὶ
ταῦτα πάντα ἀνάκειται. Volunt igitur voces: glacies con-
strata iacet, pruinis circumdata: κρύσταλλος et πάχνη
coniunxit Theógnetus Athenaei III. p. 104. C.

11. χέρσατος agnoscit etiam Blomfield. gloss. Aesch.
S. Th. 64, sed illud vocabulum significatu a χέρσος di-
stat, et distare oportet. Legendum χέρσ' ἄλλα.

12. ἀλλήλοισι Fellus. Idem 14. recte σύκρητοι, sed
eius ἀλδίσκουσαι non opus est. Marginis Petavii lectio-
nem ἀλδίσκουσαι, dudum ab Ursino propositam, Brun-
ckius recte admisit, recteque defendit Schaefer. ad Theo-
crit. XVII, 78.

16. Vetustam lectionem Ἐλευσινίης restituit Brun-
ckius; Ἐλευσίνης recentiores, probatum Diario Britan-
norum Classico n. 7. p. 236. Vetustioribus Graecis eam
formam non abiudicarem cum Hermannō Elem. D. M.
p. 44, cum Χάλυβος aliaque eiusdem analogiae nomina,
quae etiam maiorem iniiciant admirationem, praesidium
ferant; sed quia Ἐλευσινίης synizesi adhibita tum de-
mum stare posset, si poetae non alia terminatio suppe-
tisset, potius utpote simplicius Ἐλευσίνος coniiciendum
videtur, quod, ne dicam de vocabulis communis com-
plexionis, qualia Ἴθακος, Κρίσσος et similia, neve ad-
iectivi Θρηξ̄ commemorem exempla, ad quod proxime
accedit Φρυξ̄ Sophoclis ap. Athenaeum p. 183, ipsum
illud Ἄσις fr. XII. confirmat. Τὰν Ἴθαν̄ ἔριν eruditis-
simi poetae, Callimachi, lavacr. Pallad. 18, perperam
Bentleius sustulit, cum eoque recentiores editiones. No-
tus est Ζεὺς Λακεδαιμών, unde Λακεδαιμών aliquoties
pro Λακεδαιμόνιος dicebatur, a Schaefero (qui in Grego-
rio certe p. 127. τὸν Λακεδαιμόνιον edere debebat cum
Fisch. ad Weller. III. a. p. 300.) ind. ad Gregor. Cor.
p. 1000. plane repudiatum, tuendum tum observatis
Munckero ad Fulgentii Mythol. I, 1, tum Homericō et
Callimachēo h. Dianae 197. Κύδωνες, praeter Σ̄δων ab

Etymologico observatum. *Κόρινθος* plurimum nomen illustrat Koenius praefatione ad Gregorium. Omnino formae eiusmodi verborum principio a poetis varie periclitatae sensim sensimque in consuetudinem irrepserunt, necessitate quadam ubi non adeo adiectivum effingere in promptu esset retentae: Veluti Coluthus 256. *Καρνείοιο Τυνίδου* novavit, temere ab Lennepio correptus. Adde simillimum *Διονύσιον ἐς χορόν*, in scolio ap. Athen. XV. p. 695. C. Nonnulla dedit Koenius ad Gregor. p. 108; alia ad Chronogr. fr. XVIII. reperientur: quibus reputatis *Ἐλευσίνης* minus verisimile videbitur, cum praesertim coniectura sit adscitum, ac plane gemellum extet *Ἀνύκορον Ἄρτεμις* apud Schol. Aristoph. Eq. 84.

Hisce igitur versibus Tattius subiungit: *ταῦτα μὲν Ἐρατοσθένης*. Idem de zonis denuo edisserens, p. 157. C. *οἱ δὲ πέντε παρέλαβον, ὥσπερ Ἐρατοσθένης καὶ ἄλλοι πολλοί.*

XVI. Eratosthenis sententiam verisimile est Apollodorum III, 8. extl. servavisse: *εἰσὶ δὲ οἱ λέγοντες, ὡς Ἄρτεμις αὐτὴν κατετόξευσεν, ὅτι τὴν παρθενίαν οὐκ ἐφύλαξεν. ἀπολομένης δὲ Καλλιστοῦς Ζεὺς τὸ βρέφος ἀρπάσας ἐν Ἀρκαδίᾳ δίδωσιν ἀνατρέφειν Μαιᾷ, προσαγορεύσας Ἀρκάδα· τὴν δὲ Καλλιστὴν καταστρεψάσας ἐκάλεσεν Ἄρτεμον.* Supplet narrationem PAUSANIAS VIII, 3. p. 603. *Ἄρτεμις δ' ἐς γάρον τῆς Ἥρας κατετόξευσεν αὐτὴν. καὶ ὁ Ζεὺς Ἐρμῆν πέμπει, σῶσαι τὸν παῖδά οἱ προστάξας, ὃν ἐν τῇ γαστρὶ εἶχεν ἡ Καλλιστὴ.* Nusquam hanc fabulam reperias. Sed de auctore dubium eximit Hyginus fab. 177. Hic ergo septentrio maior, de qua in Creticis versibus (Barthii MS. Cretaeis; perspicue legendum, in Eratosthenicis versibus: cf. supra p. 6. not.):

Tuque, Lycæoniæ mutatae semine (i. semina) nymphae,
quam gelido raptam de vertice Nonacrinæ

Oceano prohibet semper se tingere Tethys;

ausa suae quod sit, quondam succumbere alumnae.

Haec igitur ursa a Graecis *Ἐλισση* appellatur. Haec habet stellas in capite septem non claras, in utraque aure duas, in armo unam, in pectore claram unam, in pede priore unam, in extrema coxa claram unam, in femine posteriori duas, in pede extremo duas, in cauda tres; omnes numero viginti. Haec satis ab P. A. III, 1. discrepant, nec dubitari potest, cum alieno loco haec de stellis expositio inserta fuerit, modo autem Eratosthenis (nihil enim septemtrioni cum Cretico poemate est commune) mentionem intecerit, quin Hyginus haec quoque ex illius carmine excerpserit.

XVII. HYGINUS P. A. III, 1. Sed in prioribus caudae stellis (minoria Arcti) una est infima, quae Polus appellatur, ut Eratosthenes dicit, per quem locum ipse mundus existimatur versari. Reliquae autem duae *χορευταί* dicuntur, quod circum polum versentur.

XVIII. IDEM P. A. II, 3. de Serpente; In quo dicitur hunc ibi custodem posuisse. Hoc etiam signum erit, quod in sideribus supra eum Draconem Herculis simulacrum ostenditur, ut Eratosthenes demonstrat; quare licet intelligere, hunc maxime Draconem dici.

Erigone.

De Erigone haec Longinus 33, 5. *Τὴ δὲ Ἐριγόνην ἐν τῇ Ἡριγόνη δια πάντων γὰρ ἀμώμητον τὸ ποιημάτων. Αρχιλόγου, πολλά καὶ ἀνοικονόμητα παρασύραντος, κακείνα τῇ ἐμβολῇ τοῦ δαιμονίου πνεύματος, ἣν ὑπὸ νόμον τάξαι δύσκολον, ἀρα δὴ μετῴρων ποιητῆς;* Iniqua hac comparatione missa, de qua supra p. 110. dictum, illud certe insigni praedicatione conficitur, egregie exiguum istud argumentum pertractatum fuisse. Celebritatem quoque maximam obtinuisset in demonstrat, quod Hesychius in re admodum vulgari eius carminis vericulum exhibuit excerptum. Sed

nam Aetnae auctor, canens *Athenarum cōmnen, iam no-
bile sidus, Erigone*, ad poema Eratosthenis respexerit,
in qua sententia versabatur Heynius ad Apollodor. p.
331, dubitare licet.

Erigonae locum indicant PLUTARCHI qui dicitur *πα-
ράλληλα πύραρα* p. 307. E. 'Ο περὶ τοῦ Ἰκαρίου μύθος,
ὃ Διώνυος ἐπεξετύθη. Ἐρατοσθένης ἐν τῇ Ἡγιόνη.
Sed prolixius:

XIX. SCHOL. IL. 7. 29. *Ἔσσι δὲ φασί, τὸν κατη-
στραμμένον* (ante Valckenarium edebatur *τόνδε τὸν κ.*)
*Κύνα οὐκ Ἀθίανος, ἀλλὰ Ἡγιόνης ὑπάρχειν, ἔν κα-
ταστραφιδῆται διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Ἰκάριος γενεὴ
μὲν ἦν Ἀθηναῖος, ἔχε δὲ θυγατέρα (μονογενῆ add.
Schol. Venet.) Ἡγιόνην, ἣτις κύνα νήπιον ἐπρεφ-
ξενίδας δὲ ποτε ὁ Ἰκάριος (τὸν inserit Schol. Ven.)
Διώνυσον, ἔλαβεν ἀπ' αὐτοῦ οἶνόν τε καὶ ἀμπέλου
κλήμα. κατὰ δὲ τὰς τῶν θεοῦ ὑποθήκας περὶ τὴν
γῆν, προσφαιλων τὴν τῶν Διονύσου χάριμ, ἔχων ἐν
ἐαυτῷ καὶ (hoc omisit Valck.) τὸν κύνα. γενόμενος δὲ
ἐκτὸς τῆς πόλεως, βουκόλοις οἶνον παρέσχεν. οἱ δὲ
ἀδρόως ἐμφορησάμενοι, οἱ μὲν εἰς βαθὺν ὕπνον ἐπέ-
νήσαν, οἱ δὲ περιλεπόμενοι νομίσαντες θανάσιμον
εἶναι τὸ πόμα πλήστοντες ἐφόνευσαν (ἐφόνευσαν Venet.)
τὸν Ἰκάριον (aperte genuina, etiam Hyginianis: Fusti-
bus eum interfecerant, expressa, neque Lucianus (D.
D. XVIII, 2. τὸν γούν Ἰκάριον, ὃ πρῶτον ἔδωκε τὸ
κλήμα, οἱ ξυμπόται αὐτοὶ διεφθειραν, παίοντες τὰς
δικέλλαις.) ignota, vulgatis τὸν Ἰ. ἀπέκτειναν substituit
Valck.) μισθ' ἡμέραν δὲ νηψάντων αὐτῶν, καταγρόν-
τες αὐτῶν εἰς φάγην ἐτρέπησαν. ὁ δὲ κύων ὑποστρέ-
ψας πρὸς τὴν Ἡγιόνην, δι' ὠρυγμῶν ἐδήνησεν αὐτῇ
τὰ γενόμενα (τὰ γεγονότα Venet.). ἣ δὲ μισθούσα τὸ
ἀληθὲς ἐαυτὴν ἀνήρησε. Νόσου δὲ ἐν Ἀθήναις γινώ-
μένης, κατὰ χρηστέον Ἀθηναῖοι τὸν τε Ἰκάριον καὶ
τὴν Ἡγιόνην ἐναυσιαίαις (addendus hic locus ut quae*

Lobeck. ad Phrynich. p. 362. sq. collegit. *Ἰκαρισία* Ven.) *ἐγέραιρον τιμαῖς* οἱ καὶ καταστραφέντες, *Ἰκάριος μὲν Βοιωτῆς ἐκλήθη, Ἡριγόνη δὲ Χαρδάνος* ὁ δὲ κῶων τὴν ἑαυτοῦ ὀνομασίαν ἔσχεν. *Ἰστορεῖ Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Καταλόγοις.* Brevius enarravit Apollodor. III, 14, 7. Fusius Hyginus P. A. II, 4, ubi aliorum variationes his commemorat, ex quorum sententia fab. 130. historiam exposuerat. De poemate ea quae Scholiasta tradidit derivata fuisse, etiam vox *νήπιος* de cane usurpata, praeterea *ἐγέραιρον* satis indicant. Ceterum fabulam minima ex parte protulit de ingenio suo Eratosthenes, eo minus, quod in sacris solemnibus fatum Erigonae celebrabatur (Pollux IV, 65. *ἦν δὲ καὶ ἀλήτης ὄσμε ταῖς ἑώρας προσεδόμενον, Θεοδώρου ποίημα τοῦ Κολοφωνίου*; et Athen. XIV. p. 618. E. *Ἦν δὲ καὶ ἐπὶ ταῖς ἑώρας τις (ᾠδή) ἐπ' Ἡριγόνη, ἣν καὶ ἀλήτην λέγουσιν ᾠδὴν*). Nomen quidem Icarii nihil nisi ad vinum propagatum alludit; quin Bacchum nonnulli, quos tangit Poeta apud Diodor. III, 65, in Icaro natum perhibere. Quod vero excogitavit Staverenus ad Hygini f. 130, Icaron insulam in qua Pramnium vinum nasceretur ab illo Icario denominatum sibi videri: satis manifesto tum vocabuli forma, tum aliae ietinesmodi etymologiae, quibus antiqui nimium indulgebant, arguunt, potius a regione vini copiosa heroem carminis insignitum fuisse, ab Icaro enim, Attico pago, non facile id factum sibi quisquam persuaserit. Duplicem errorem Stephanus admisit Byzantius: *Ἰκαρία, δῆμος Ἀργιῶδος φυλῆς, ἀπὸ Ἰκαρίου τοῦ πατρὸς Ἡριγόνης.* Rectius Athenaeus loco memorabili II. p. 40. B. *Ἀπὸ μέθης καὶ ἡ τῆς κωμῳδίας καὶ ἡ τῆς τραγωδίας εὐρεσις ἐν Ἰκαρίῳ τῆς Ἀττικῆς εὐρέθη.*

Omnia huius argumenti partes offerunt haec fragmenta:

XX. ANALECTA BRUNCKII I. p. 477.

*Οἶνός τοι πυρὶ ἴσον ἔχει μένος, εὐτ' ἂν ἐς ἄνδρα
ἔλθῃ πυραινέει δ', οἷα Λιβύσαν αἶλα
Βορρᾶς ἢ Νότος, τὰ δὲ καὶ κερνυμμένα φαίνοι
βυσσοῦθεν, ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξαι νόον.*

Repetiit ille inter poetas gnomicos p. 194. Lips.
Servarunt hos praeclaros versus ATHENAEUS II. p. 36.
F. et STOBÆUS Serm. XVIII. p. 165, quorum apud
priorem τῷ hodieque, apud alterum τὲ olim pro τῷ
initio legebatur, quod cum τῷ commutatum iuit, non
dexterrime, Alberti ad Hesychii *ναρθηκοπλήρωτον*, qui
extrema in glossa haec habet: *διότι διερός ἐστι φύσις
ὁ οἶνος, ἢ πυρῶδης· οἶνος τῷ πυρὶ ἴσον ἔχει μένος τ.
Ἐρατοσθένους.* Tres priores versus tacito auctore CLE-
MENA ALEXANDR. Paedag. II. p. 156. f. ita usurpavit:
*ἐντεῦθεν καὶ ἡ ποιητικὴ ἀφελήμενη λέγει· Οἶνός δ'
ὡς πυρὶ ἴσον ἔχει μένος, εὐτ' ἂν ἐς ἄνδρα — Βο-
ρρῆς — tandem κερνυμμένα πάντα φαίνοι.* Indicatus
est a Bentleio ad Callimachi epigr. IV., quod in Frisch-
lini editione Erigonae versus sequebantur, ab illo testi-
bus collatis eieci. Sed quae deinceps apud Clemen-
tem subsequuntur,

*οἶνος ἀμαρτοπέης, οἶνος μεθύουσιν ἄμαθος,
οἶνος ψυχαπάτης,*

non debebat Heynius ad Iliad. III, 216. eidem Erato-
stheni tribuere, quae quidem non iam in Erigonae
suum poterant locum invenire, Orphico quodam vate,
quam illo poeta, si ex sermone censendum est, di-
gniora. Quisnam huic fragmento locus assignari queat,
supra disceptavi p. 114. Conferendus est Panyasis ap.
Athen. p. 37. A. *οἶνος γὰρ πυρὶ ἴσον ἐπιχθονίοισιν
ὄναμιρ*: imprimis ob illud τῷ Cypriorum auctor: ib;
p. 35. C.

*Οἶνόν τοι, Μενέλαε, θεοὶ ποίησαν ἄριστον
ἀνηταῖς ἀνδράσιν ἀποσπᾶσαι μελεδώρας.*

Ceterum τα δὲ vertendum *οὐκ ἔστιν ἀποδ.* Non longe ab istis distantes videntur, quae excitat:

XXI. SCHOL. NICANDRI THERIAC. 472. εὖ τοι ὄσοις φαίνεσθε Μοσυχλαίη φλογὶ ἴσον. Buttmannus (Museum d. Alterthumsw. I. p. 299.) coniecit *ἐν τ' ὄσοις*, suspecta locutione, hac insuper sententia proposita (p. 306.), Eratosthenem, nihil nisi doctum poetam, Antimachum imitando de Mosychlo mentionem iniicisse: oblitus, ut videtur, illum et Graeciam invisisse, et Geographica composuisse. Corrige, sodes:

Εὖτος, ὃς φαίνεσθε Μοσυχλαίη φλογὶ ἴσον [οἶνον].

Iam si animadverteris, hoc cum fr. XXVIII. apud Schol. Nicandri obvium ex Erigona desumptum esse, ad idem poema etiam tertium referre fortasse non dubites (fr. XXIX.).

XXII. GEORG. CHOEROBOSCUS AD THEOBOSIUM ap. Bekk. Anecd. p. 1356. γάνυξ γάνυκος ὁ γανάντωρ παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει. Vocabulum γάνυξ, hodie apud Graecos scriptores nusquam, opinor, obvium, insolentiore ac magis etiam poetico γανάντωρ (sic leg.) non potuit explicari: neque enim grammaticorum adeo moris est, obscura obscurioribus illustrare interpretamentis. Jam Bacchus quin eo cognomine fuerit decoratus, cum vix dubitari possit, his ut in re desperata locum constitueris, ita ut lacunae causa appareat: γάνυξ, γάνυκος ὁ Διωνυσοῦς — Διωνυσοῦσι γάνυκος παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει.

XXIII. ΕΥΚΛΕΟΣ. M. p. 170, 47. Ἀνροσχάς, ἢ ἀμπέλως. μένεται Παρθένιος ἐν Ἡρακλεῖ ἀνροσχάδα βότρυν Ἰκαριώτης. Ἐρατοσθένης δὲ ἐν Ἐπιθαλαμίοις, τοῦ κατὰ βίτον κλήμα. εἰρηται δὲ ἐπαιρωμένη τις εἶσα ὄσχη. ὄσχη γὰρ τὸ κλήμα. Titulus cum per se est suspectus, tum illa fr. XIX. ἀμπέλου κλήμα lactucae hunc locum obsidentis admonent, ita forsitan explendae: Ἐρατοσθένης δὲ ἐν Ἡριόνη. — ἐπιθαλλο-

μένη τ' αἰφροσύνη (vel ἐπι φ., praeterea; SchoLasticā i. l. : οἶνόν τε καὶ ἀμπέλου κλήμα)· τὸ α. β. κλήμα. Ita vitium, quod apud Aeschylum praes ceteris saepe reperitur, ἐργασία verbi cansa pro ἐργασία, hic quoque posueris. Non invenuste αἰφροσύνη (s. αἰφροσύνη) vitis ramulum designabat, quem ab auris leviter concitum foliis iam inhorrescentem liceret inaudire. Non immerito Schneiderus Hesychium in suspicionem vocavit. Is enim priorē loco: Ἀφροσύνη, τὰ περιουσιὰ κλήματα. MS. τὰ πονηὰ κλήματα. Legendum: Αἰφροσύνη, τὰ ἀμπέλου κλήματα. Deinde: Ἀφροσύνη, κλήματα βότρυες. pro αἰφροσύνη. Harpocrat. v. ὄσχοφορα. ἢ ὄσχη κλήμα ἔστι βότρυς ἐξηρησμένης ἔχων· ταύτην δὲ ὄσχοφα εἰσι καλοῦσιν.

XXIV. HESYCHIUS: Ἀργηρόν, δικτυοειδές, ὃ περιτίθενται οἱ βακχεύοντες Διονύσῳ. Ἐρατοσθένους δὲ αὐτὸ καλεῖ γρηῖνον ἢ γρηῖνον. Forte γρηῖνον ἢ γρηῖνον. Haud tamen scio an Hesychii locus imperfectus sit, ac fragmentum potius ad librum histrionicum pertinuerit. Pollux IV, 116. τὰ δὲ ἐπιβλήματα (τὰ τραγικά) — ἀργηρόν. τὸ δ' ἦν πλέγμα ἐξ ἐρίων δικτυώδες παρὶ πᾶν τὸ σῶμα, ὃ Τειρεσία ἐπεβάλλετο, ἢ τιτι ἄλλῃ μαρτυροῦσα.

XXV. MACROBIUS Saturnal. VII, 16 extr. In pulchritudinem defluere potum nec poetas ignobiles ignorant. ait enim Eupolis in fabula quae inscribitur Κόλακος.

Πίταν γὰρ ὁ Πρωταγόρας ἐμίλυσεν, ἵνα
πρὸς τὸν κύνος τὸν πνεῦμον· ἐμίλυσεν φορῆ.

et Eratosthenes testatur idem:

καὶ βαθύν ἀπρότην πνεύμενα τεγγόμενος.

Erigonae versum recte attribuit Brunckius Lectt. p. Anal. p. 111. Eupolis versus alii sanent, adhibito Athenaeo V. p. 218. C. FLUTARCHUS de Stoicorum repugnantiis p. 1047. D. (καίτοι Πλάτων μὲν ἔχει τῶν λατρῶν τοὺς ἐνδοξοτάτους μαρτυροῦντας,) καὶ τῶν ποιητῶν,

*Εὐροπίδην, Ἀλκίαν, Εὐπόλιον, Ἐρατοσθένην, λέγον-
τας, ἅκα πῶ ποτὸν διὰ τοῦ πνεύμονος διέβηαι. Alkai-
versus servavit Athenaeus. I. p. 22. E. X. p. 450. B.*

*Ὀὐκ πνεύματα τέγγον· πὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται·
ἂ δ' ἄρα χαλεπὰ· πάντα δὲ δίψαις ὑπὸ καύματος.
τέγγον potius pro vulgato τέγγε erat recipiendum, quam
τέγγε πνεύμονος ᾧδῳ ex libro decimo. Δίψαις autem
infinitivus a sequentibus pependit. Compares Horat. Carm.
IV, 12, 13. Adduxere sitim tempora, Virgili. Idem Athe-
naeus Eupolidis versum posteriorem ita adiecit: ἕνα προ-
ταῦ κινῆς τὸν πνεύμονα ἔκλυτον φορῆ. Ceterum Al-
kai fragmentum Sylburgius dudum Theognidia vs. 1040.
admovit.*

XXVI. Hyginus P. A. II, 4. p. 427. — dicitur hir-
cus in vineam se coniecisse, et quae ibi tenerissima folia
videret, decerpisse; quo facto, Icarium irato animo tu-
lisse, eumque interfecisse, ac vento plenum praeligasse,
et in medium proiecisse, suosque sodales circum eum
saltare coegisse. Itaque Eratosthenes ait:

Ἰκαρίου ποτὶ πρῶτα περὶ τράγον ἀρχήσαντο.

Valckenarius iis ipsis quae p. 113. proposita leguntur
haec subiungit: „Ut sic credam, tum ratio suadet poe-
matis, olim noti sub nomine *Ἡριόνης*, tum versiculus,
quem apud Hyginum obvium ex isto poemate, non e
Catasterismis, ut credidisse videtur Scaliger, censeo re-
petitum. — Ex illis quae praecesserant pendet nomen
Ἰκαρίου, et si ponas, in fine versus antecedentis lectum
Ἐρατοσθέως vel simile quidpiam, sensus loci facilis eva-
det.” Simplicioremonstrant interpretationem Euripi-
dis loca, Iphig. T. 1143. sqq.

*χωρὶς δὲ στήνην, ὅθι καὶ
παρθένος εὐθοκίμων γάμων,
παρὰ πόδ' εἰλίσσουσα φίλας
ματρὸς ἡλικῶν θίασους —*

Troad. 151.

ποδος ἀρχεγόρου πλαγαίς Φρυγίαις
εὐκόμποις ἐξήρχον θεούς.

XXVII. STEPH. BYZ. v. *Λόνυ*. λέγεται ἄστυ καὶ ὁ δῆμος, ὡς Ἐρατοσθένης ἐν Ἡριγόνη (sic cod. Voss. pro Ἡριγόνη.)· εἰς τε δὴ Θορκιῶν καλὸν ἵκανεν ἔδος· ὅτι δὲ δῆμος Θορκίος, δῆλον ἐστὶ. In versu manifeste depravato codd. Palat. Perus. Voss. εἰ ὅτε δὴ. Salmasius: εἰς τὸ δὲ (τόδος) τοῦ Θορκιῶν καλὸν ἵκανεν ἄστυ, qui pentametrum videtur fingere voluisse. Bruntkius l. h. εἰς ὅς τε δὴ Θ. κ. l. ἄστυ. Legendum:

ἄστυ δὲ δὴ Θορκιῶν, κάλο' ἵκανεν ἔδος.

De Icário an Erigone dictum fuerit non patet. *Λόνυ* hic Eratosthenes usurpavit, uti complures poetae πόλις de insulis etiam praelongis et terris, de quo usu praeter classicum Strabonis locum p. 356. videndus Abrésch. ad Aeschyl. I. p. 169. sq., ut alios praeteream.

XXVIII. SCHOL. NICANDRI THERIAC. 400. *Ἰύγη δὲ φωνή τις ἐστὶν ἢ βοή ἀδιάφθρατος, ἀπὸ τοῦ συμβαινόντος πεπτοημένη. καὶ Ἐρατοσθένης ἐν Ἐριννί περὶ κυνὸς λέγων, εἶπεν·*

Ἰύγῃς ὡς παῦρον ἀπέκλυεν.

Credo *ἐπέκλυεν*, de Erigona dictum. Neque vero canis ululatus apte carmini de Erinnye inseri, neque ab Eratosthene illud *Ἐριννός* inscribi potuit, utpote quod numero singulari, ita ut cunctae Erinnyes significentur, a poetis tantum philosophantibus efferatur. Hoc de singularis sensu colectivo pronunciatum existimes. Eiciendum indice librorum *Ἐριννός*, et emendandum ἐν Ἡριγόνη.

XXIX. IDEM SCHOL. 465. *αἶψα δὲ σαρκί] ταχέως δὲ παρα τὴν σάρκα σηπαδόνας ἐποίησε δυσκίτους· αὐται γὰρ εἰσιν αἱ πυθιδόνες. Ὀμηρος· σὺ δ' ὄσα κύνει ἄρουρα· καὶ Ἐρατοσθένης·*

— οὐδὲ πελιθναί

πυθεδόνες μάλιστα ὑπέστραψον οὐλοῦν ἔλιος.

Legerim:

οὐδὲ δέμας πελιθναί

πυθεδόνες παρεφηναν, ἐπεὶ τρέφον ο. ἔ.,

de corpore ut suspicor Icarii vix ab Erigone agnito, ut quod audum dissolutum atque putridum esset.

XXX. ΗΡΚΥΛ. II, 6. Engonasin. Hunc Eratosthenes Herculem dicit, supra draconem collocatum, de quo ante diximus, eumque paratum, ut ad decertandum, sinistra manu pellem leonis, dextra clavam tenentem.

XXXI. ΙΔΗΜ II, 7. Lyra. Inter astra constituta est, hac ut Eratosthenes ait de causa: quod initio a Mercurio facta de testudine, Orpheo est tradita, qui Calliopes et Oeagii filius eius rei maxime studiosus. Itaque existimatur suo artificio feras etiam ad se audiendum allucuisse: qui querens uxoris Eurydices mortem ad inferos descendisse existimatur, et ibi deorum progeniem suo carmine laudasse, praeter Liberum patrem: hunc enim oblivione ductus praetermisit, ut Oeneus in sacrificio Dianam. Postea igitur Orpheus ut complures dixerunt, in Olympo monte, qui Macedoniam dividit a Thracia, sed ut Eratosthenes ait in Pangaeo sedens, cum cantu delectaretur, dicitur Liber ei obiecisse Bacchas, quae corpus eius discernerent interfecti. Sed alii dicunt, quod initia Liberi sit speculatus, id ei accidisse; Musas autem collecta membra sepulturae mandasse; et lyram, quo maxime potuerant beneficio, illius memoriae causa figuratam stellis inter sidera constituisse Apollinis et Jovis voluntate: quod Orpheus Apollinem maxime laudaret, Juppiter autem filio beneficium concessit. Clarissime hinc intelligitur, quae Catasterismis de causa

Orphei occisi tradantur, ab Eratosthenis fabula longe abhoruisse.

XXXII. IDEM III, 6. Habet autem (Lyra) in ipsis testudinis lateribus singulas stellas; in summis cacuminibus eorum, quae in testudine ut brachia sunt collecta, singulas; in mediis hisdem, quos humeros Eratosthenes fingit, singulas.

XXXIII. IDEM II, 13. Heniochus. Hunc nos Aorigam Latine dicimus, nomine Erichthonium, ut Eratosthenes monstrat: quæm Iuppiter cum vidisset primam inter homines equos quadrigis iunxisse, admiratus est ingenium hominis ad Solis inventa accessitas, quod is princeps quadrigis inter deos est unus; sed Erichthonius et quadrigas, ut ante diximus, et sacrificia Minervæ, et templum in arce Atheniensium primus instituit.

XXXIV. IDEM II, 14. Ophiuchus. Complures etiam astrologi hunc Aesculapium finxerunt, quem Iuppiter, Apollinis causa inter astra collocavit. Aesculapius enim epum esset inter homines, et tantum medicina ceteris præstaret, ut non satis ei videretur, hominum dolores levare, nisi etiam mortuos revocaret ad vitam. novissima fertur Hippolytum, qui iniquitate novæ et inscientia parentis erat interfectus, sanasse, ita tibi Eratosthenes dicit. Cf. Valcken. ad Hippel. p. 328. b. et Hayn. ad Apollod. p. 279.

XXXV. IDEM II, 15. Ut Eratosthenes autem de Sagitta demonstrat, hac Apollo Cyclopa interfecit, qui Falmen Iovi fecerunt, quæ Aesculapium interfectum complures dixerunt. Hanc autem sagittam in Hyperboreo monte Apollinem defodisse. Cum autem Iuppiter ignovisset filio, ipsam sagittam vento ad Apollinam perlatam cum frugibus, quæ eo tempore nascebantur. Hanc igitur ob causam inter sidera demonstrat (← at).

XXXV. IDEM II, 16. Nonnulli etiam dixerunt Mercurium, alii autem Anaplada pulchritudine Veneris im-

ductum in amorem incidisse, et cum ei copia non fieret, animum ut contumelia accepta defecisse; Iovem autem miseritiam eius, cum Venus in Acheloo Humine corpus abhaeret, misisse aquilam, quae soccum eius in Amythaoniam Aegyptiorum delatum Mercurio traderet: quem persequens Venus ad cupientem sui pervenit, qui copia facta pro beneficio Aquilam in mundo collocavit. Quae postrema ex Mercurio narrationem fluxisse significat: cf. p. 111. Huc igitur referendum:

XXXVII. POLLUC. VII, 90. *Μέρμηται δὲ καὶ Φαικάδιον (ὑπόδηματος) ἐν τῷ Ἐρωτῇ Ἐρατοσθένους· Πίλημα ποτὶ φαίκασιον ἐλαφροῦ Φαικάσιου.* Falkenburg. ποδὶ προύκει. Salmasius ad Tertull. de pallio p. 384. *ποτιφάκασσιον*; quod non congruit, cum genitivus *φαικάσιου* a voce *πίλημα* pendeat. Litterula immutata genitivam, opinor, lectionem restituet;

Πίλημα ποτὶ φαίκασιον ἐλαφροῦ Φαικάσιου. trepidam levis Phaeacisii advolavit (aquila). Praeter alios qui ad Hesychium indicantur confer Aprianum de B. C. *ὑπόδημα ἦν αὐτῶν λευκὸν Ἀττικόν, ὃ καὶ Ἀθηναίων ἔχουσιν ἰσπερὶ καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ καλοῦσι Φαικάσιον*: quae Alexandrinorum mentio facit, ut intelligamus, cur hoc ipsum calceamenti genus Eratosthenes elegerit.

XXXVIII. HYGIN. II, 17. Delphinus. Hic quae de causa sit inter astra collocatus, Eratosthenes ita cum ceteris dicit: Neptunum quo tempore voluerit Amphitriten ducere uxorem; et illa cupiens conservare virginitatem fugerit ad Atlanta, complures eam quaesitum dimisisse; in his et Delphina quendam nomine, qui per vagatus insulas aliquando ad virginem pervenit; eique persuasit, ut nuberet Neptuno; et ipse nuptias eorum administravit: pro quo facto inter sidera Delphini effigiem collocavit. Et hoc amplius, qui Neptuno simulacra facit, Delphinum aut in manu, aut sub pede eius

eius constituere videmus, quod Neptuno gratissimum esse arbitrantur.

XXXIX. IDEM II, 19. Deltoton. Hoc sidus velut littera est Graeca in triangulo posita, itaque appellatur; quod Mercurius supra caput Arietis statuisse existimatur ideo, ut obscuritas Arietis huius splendore, quo loco esset, significaretur, et Iovis nomine Graece Διός primam litteram deformaret. Cf. p. 111. et fr. XLVIII.

XL. IDEM II, 20. Aries. Eratosthenes ait arietem ipsum sibi pellem auream detraxisse, et Phrixo memoriae causa dedisse, ipsum ad sidera pervenisse: quare ut supra diximus obscurius videatur. Supplet Hyginum:

XLII. SCHOL. ARATI PHAENOM. 225. *Τούτον τὸν Κριὸν Ἐρατοσθένης εἶναι φησὶν Ἑλλῆς καὶ Φρύξου, ὃν θύσας τῷ Φυξίῳ Διὶ Φρύξος, τὴν δορὰν δέδωκε τῷ Αἰήτῃ· διὸ καὶ τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ ἀμανροῦσθαι φησὶν ὡς ἐκδαρέντος.* Non exstant ista in Catasterismis, apud Hyginum disiectis obvia membris.

XLII. SCHOL. GERMANICI ARAT. PHAEN. 173. Eratosthenes dicit, hunc (Taurum) esse, qui coit cum Pasiphae: cuius priores partes apparent, reliquum corpus non apparet propter femineum sexum. Horum ne verbum quidem Catasterismis servatur.

XLIII. HYGIN. II, 23. Dicitur etiam alia historia de Asellis, ut ait Eratosthenes. Quo tempore Iuppiter, bello gigantibus indicto, ad eos oppugnandos omnes deos convocavit, venisse Liberum patrem, Vulcanum, Satyros, Silenos, asellis vectos: qui cum non longe ab hostibus abessent, dicuntur aselli pertimuisse, et ita pro se quisque magnum clamorem et inauditum gigantibus fecisse, ut omnes hostes eorum clamore in fugam se coniecerint, et ita sint superati.

XLIV. IDEM II, 24. De Berenice regina, cuius comam ad caudam Leonis repositam esse Alexandrini poetae fabulabatur: Eratosthenes autem dicit et virginibus

Lesbiis dotem, quam cuique relictam a parente nemo solveret, iussisse reddi, et inter eas constituisse petitionem. Verba corruptissima ne Valckenarii quidem ingenium (ad Callim. Eleg. p. 37.) potuit redintegrare.

XLV. IDEM II, 25. Nonnulli etiam Erigonen Icarii filiam dixerunt (Virginem), de qua supra diximus.

XLVI. IDEM II, 28. Capricornus. Huius effigies similis est Aegipani —. Hic etiam dicitur, cum Iuppiter Titanas oppugnaret, primus obiecissee hostibus timorem, qui πανικός appellatur, ut ait Eratosthenes: hac etiam de causa eius inferiorem partem piscis esse formationem, quod muricibus [id est, maritimis conchyliis] hostes sit iaculatus pro lapidum iactatione.

XLVII. IDEM II, 30. Eratosthenes autem ex eo pisce natos homines dicit: de quo post dicemus. Salmasius coniecit: natos hos. Verum cum illa: ex eo pisce, ut quae ad praecedentia nihil queant referri, sensum non efficiant, ita fortasse ad litteras accuratius emendaveris: — ex eo pisce natos, quem Notium homines dicunt.

XLVIII. IDEM II, 33. Lepus. — quem nonnulli a Mercurio constitutum dixerunt, eique datum esse praeter cetera genera quadrupedum, ut alios pareret, alios haberet in ventre. Theo ad Arati Phaenom. 338. *κατηστερισθαι δὲ αὐτὸν λέγουσιν ὑφ' Ἐρμοῦ διὰ τὴν πολυγονίαν· μόνῳ γὰρ τούτῳ ἐδόθη κίσει πλείονα, ὣν τὰ μὲν τίκτει, τὰ δὲ ἔχει ἐν τῇ κοιλίᾳ.* Similia Catasterism. c. 34. Quae ab Eratosthene in Mercurio prolata fuisse, mentio Mercurii persuadet; a quo etiam Deltoton constitutum memorabatur.

XLIX. THEO AD ARATI PHAEN. 402. *Ἐρατοσθένης δὲ φησι, τοῦτο τὸ Θυτήριον εἶναι, ἐφ' ᾧ τὸ πρῶτον οἱ θεοὶ συναμοσίαν ἐποίησαντο, ὅτε ἐπὶ τοὺς Τιτᾶνας ἐστράφησαν ὁ Ζεὺς, Κνωλώπων κατασκευασάντων, ἔχοντι τοῦ πυρός κάλυμμα, ὅπως μὴ ἴδωσι τὴν τοῦ κεραυ-*

νοῦ δύναμιν. ἐπιτυχόντες δὲ τῇ πράξει, ἔθηκαν καὶ εἰς οὐρανὸς (Mosq. οὐρανὸν) τὸ αὐτὸ κατασκευάσασμα· ὃ καὶ εἰς τὰ συμπόσια φέρουσι οἱ κοινῶν βουλομένοι, ἢ αὐτοὺς (Mosq. αὐτῶν. I. αὐτοὺς I. q. ἀλλήλους.) αἰρούμενοι (Mosq. add. ὡς ἐπίθυσιν) ἐν τοῖς ἀγῶσι, καὶ τοῖς ὀμνύειν δίδοται βουλομένοις, ὡς δικαιοτάτην πίστιν ἤρῳσι, καὶ τῇ χειρὶ ἐφάπτονται, δεικνύντες εὐγνωμοσύνης μαρτύριον τὸ πῦρ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ μάντιες τοῦτο ποιοῦσι. Extant haec fere in cap. 39. Catasterismorum, multo tamen breviora, et alia praefixa inscriptione Νέκταρ: vid. p. 128.

L. HYGIN. II, 40. Nonnulli cum Eratosthene dicunt, eum Cratera esse, quo Icarus sit usus, cum hominibus ostenderet vinum.

LI. IDEM II, 42. Reliquum est nobis de quinque stellis, quas complures ut erraticas ita *πλανήτας* Graeci dixerunt. Quarum una est Jovis nomine Phaëthon —. Secunda stella dicitur Solis, quam alii Saturni dixerunt. Hanc Eratosthenes a Solis filio Phaëthonta appellatam dicit —. Tertia est stella Martis, quam alii Herculis dixerunt, Veneris sequens stellam, hac ut Eratosthenes ait de causa: quod Vulcanus cum uxorem Venerem duxisset, et propter eius observantiam Marti eius copia non fieret, ut nihil aliud assequi videretur (?), nisi sua stella Veneris sidus persequi a Venere impetravit. Itaque cum vehementer eum amor incenderet, rem significans, e facto stellam Pyroenta appellavit. Quarta stella est Veneris, Lucifer nomine —. Nonnulli autem hunc Aurorae et Cephalii filium esse dixerunt, pulchritudine multos praestantem: ex qua re etiam cum Venere dicitur certasse, ut etiam Eratosthenes dicit (I. dicat), eum hac de causa Veneris appellari; ex oriente sole et occidente videri: quare, ut ante diximus, iure hunc et Luciferum: et Hesperum nominatum. Quinta stella est Mercurii, nomine Stilbon; sed haec est brevis et

clara. haec autem Mercurio data, existimatur, quod primus menses instituerit, et perviderit siderum cursus.

LII. IDEM II, 43. Praeterea ostenditur circulus quidam in sideribus, candido colore, quem Lactem esse nonnulli dixerant. Eratosthenes enim dicit, Mercurio infanti puero insciam Junonem dedisse lac, sed postquam eum rescierit Maiiae filium esse, reiecit eum a se, et ita lactis profusi splendorem inter sidera apparere. Alii dixerunt, dormienti Junoni Herculem suppositum, et expectatam id quod supra diximus fecisse. Accuratius et verius (v. ad fr. III.):

LIII. ACHILLES TATIUS p. 146. Ὁ δὲ γαλαξίας εἶρηται μὲν, ὡς ἔστιν ὄρατος καὶ μόνος ἐπὶ τῆς σφαιρας αἰσθητός, τῶν ἄλλων ὄντων νοητῶν. περὶ δὲ τοῦτου κρησὶν Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Καταμερισμῷ μυθικώτερον, τὸν γαλαξίαν κύκλον γεγονέναι ἐκ τοῦ τῆς Ἥρας γάλακτος. τοῦ γὰρ Ἡρακλείους ἐτι βρέφους ὄντος, καὶ τὸν μαστὸν τῆς Ἥρας ἐπισπασαμένου σφοδρότερον, ἐκείνην ἀντισπάσαι, καὶ οὕτως περιχυθέντος τοῦ γάλακτος, κύκλον γενέσθαι παγέντος. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ Ἐρμού λέγει γεννηθῆναι Ἐρατοσθένης, ὡς ἄρα ὁ Ἐρμῆς τοῦ μαστοῦ τῆς Ἥρας ἐσπάσατο. Ultima tangit p. 168. Eratosthene non nominato. Καταμερισμῷ corruptum putavit Fabricius, post quem Καταστερισμῷ legendum censuit Koppiers. p. 130; sed sic quoque diversa in Catasterismis nostris reperiuntur, quibus ne ea quidem conveniunt, quae eodem Eratosthene auctore memoriae prodidit THEO AD ARATI PHAEN. 469. Ἐρατοσθένης δὲ φησι, μυθικῶς αὐτὸν (τὸν γαλαξίαν) διηγούμενος, ὑπὸ τοῦ τῆς Ἥρας γάλακτος γεννηθῆναι ἐκχυθέντος ἤμουσε γὰρ παρὰ τοῦ Ἐρμού, ὅτι οὐκ ἰδίος ἐστι.

Astris enarratis, non ab re proferre mihi videor, quae Ioh. Lydus tradiderit de mensibus p. 96. Ἐρατοσθένης γε μὴν τὸν Δία ἐν τῇ Κρήτῃ τεχθῆναι λέ-

γει, κάκειθεν δια τὸν Κρόνου φόβον μετενεχθῆναι εἰς Νάξον, Catasterismis c. 30. et ab Hygino P. A. II, 16. recte Aglaostheni, illic restituendo, vindicata fuisse.

LIV. Hoc ipsa Eratosthenes poemate, non alio scripto, quod Fellus posuit, (Lexicon enim ab eo allatum astronomicum Græce Dasypodius conscripsit.) de ventis nonnulla exposuisse videtur, teste ACHILLE TΑΤΙΟ p. 158. B. ἐπραγματεύσατο δὲ περὶ ἀνέμων καὶ Ἐρατοσθένης. Conferantur Arati Diosemea. Ne Callimacho quidem Bentleins idoneo adductus argumento librum περὶ ἀνέμων assignavit, cum præsertim ab physicis ille abhorruerit.

LV. THEO SMYRNAEUS p. 165. Τιμόθεός φησι καὶ παροιμίαν εἶναι τὴν, πάντα ἢ, διὰ τὸ τοῦ κόσμου τὰς πάσας ὀκτώ σφαιρας περὶ γῆν κυκλεῖσθαι, κατὰ φησι καὶ Ἐρατοσθένης.

Ὀκτώ δὴ τὰς πάντα σὺν ἁρμονίῃσιν ἀρῆρει,
ὀκτώ δ' ἐν σφαίρεσσιν (1. σφαιραῖσι) κυλίνδετο κύκλω
ἴοντα.

Prius ὀκτώ cum ἁρμονίῃσιν construendum est; explicationem pete ex fr. XIII. Ignoravit haec falsarius Aristobulus, Callimacho fr. CXLV: supponens:

Ἐπτὰ δὲ πάντα τέτυκτο ἐν οὐρανῷ ἀστεράεντι,
ἐν κύκλοισι φανέντ' ἐπιτελλομένοις ἐνιαυτοῖς.

Proverbium illud πάντ' ὀκτώ tetigit Pollux IX, 100.

Depravata subsequantur duo fragmenta:

LVI. ΕΤΥΜΟΛΟΓ. M. p. 285, 33. Δράξων, ἡ λεγομένη Σικελική. σημαίνει δὲ τοὺς κατ' ἀγορὰν τῶν ἀλφίτων ἢ τοὺς ἄλλων τινῶν δραττομένους καὶ ἀρπάξοντας. οὕτω (οὓς vel τούτους infeliciter Sylburgius) Ἐρατοσθένης καπηδάλους καλεῖ. παρὰ οὖν τὸ δράττεσθαι. His si quemcunque sensum inesse velimus, scribendum certe fuerit, οὕτως Ἐ. τοὺς καπήλους καλεῖ: verumtamen cum explicatio vocis δράξων non accurate numeri congruat institorum, verius ita litterarum ductus

sequendo castigaverim: οὕτως Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς καταλόγοις καλεῖ. Sed ἡ λεγομένη Σικελική mendum aperte praefert, ibique nonnulla excidisse videntur; remedium tamen latet. Nec prodest Hesychius, ne ipse quidem corruptela liber: Δράξων ἐν Σικελία ἱερόν, εἰς ὃ οἱ γεωργοὶ εὐχὰς ἐπεμπον· ὄθεν καὶ Δράξοντες ἐκλήθησαν. Sacrum istud Siculum si Δράξων vocabatur, qui id colerent non potuerunt Δραξόντων nomen recipere. Maius quoque dubium excitat varia lectio a Schowio enotata. Is pro lectione Musuri in fine g'ossematis Δ. ε. δράξοντες ε. venditat, ex MS. Δράξων, ε. — δράσοντες ε. profert; sed nihil aliud significasse videtur, quam MS. δράσοντες pro δράξοντες legere. Ita igitur existimandum: δράξων Hesychii glossam esse; post ἱερόν nomen sacri et si quae alia cum ea quaestione essent coniuncta excidisse; pro εὐχὰς ἐπεμπον, forma apud Lexicographum satis insolenti, ἀπαρχὰς ἐπεμπον adsciscendum esse; δράξοντες idem quod δράσοντες, id est ἀπαρχόμενοι, exprimere. Eodem referas eiusdem Hesychii δρακιά. φύλλα. Σικελοί. Litterarum ordo δρασιὰ legendum iubet pro δρακιά, voce nihili. Quae si veri exhibent speciem, initio glossae apud Etymol. M. lacuna est statuenda, post σημαίνει δὲ autem καὶ interponendum. Sed ad utram vocis significationem versus Eratosthenis pertinuerit, satius fuerit in medio relinquere.

LVII. GEORG. CHOEROBOSCUS AD THEODOSIUM ap. Bekk. Anecd. p. 1185. εὐρέθη δὲ καὶ τὸ Ἀρύας Ἀρύαντος περιτισουλλάβως κλιθέν :

ἡ δὲ ὑπὲρ Ἀρύαντος ἐπὶ προχοαῖς ποταμιῶν, παρ' Ἐρατοσθένει· ἔστι δὲ ὄνομα ποταμοῦ. Fluvium Ἀροάνιον Arcadiae memorat Pausan. VIII, 14. unde Casaubonus intulit in Athen. VIII. p. 331. E.; sed Aryas iste inquisitionem elusit intentissimam, quapropter emendationem versus differo.

Ultimum obtineat locum

LVIII. SCHOL. VENET. IL. τ'. 234. ὀτρυντός] —
 ἔστι δὲ ἡ λέξις Ἀττικὴ (?): χαίρει δὲ καὶ Ἐρατοσθένους
 ταῖς τοιαύταις ἐκφοραῖς, ὡς τό,

— πολλὴ ἀντιμαχιστός.

Qui plane inauditum de vocibus υς terminatis pro-
 posuit decretum, non Ionum, sed Cyrenaeorum propriam
 fuisse formam, demonstrantibus nimirum et Callimacho
 et Eratosthene, Blomfield. ad Callim. h. Apoll. 94, prae-
 terea coniecit πόλις ἀντιμαχιστός scribendum: id vocabuli-
 cuinam sit analogiae admovendum, prae festinatione ex-
 ponere oblitus. Si vulgata recte se habet, restitue: πολλή
 δ' et ἀντιμαχιστός, quasi a substantivo in ησσης de-
 sinenti profectum; de quo genere idem glossar. S. Th.
 641. disseruit. Ceterum formatio Ionica in Atticorum
 quoque sacro vetustissimo resedit, quod βαλλητός voca-
 batur. Alia si requiras, dabit Abresch. ad Cattier. p. 31.

III. LIBRI DE MATHEMATICIS DISCIPLINIS.

Platonicum, inscriptionem, si spectes et Eratosthenis ingenium et alterius fragmenti indolem, satis mirabilem, bis excitavit THEO SMYRNAEUS.

I. p. 2. extr. sq. Ἐρατοσθένης μὲν γὰρ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πλατωνικῷ φησιν, ὅτι Ἀηλίους τοῦ θεοῦ χρήσαντος ἐπὶ ἀλλαγῇ λοιμοῦ βωμὸν τοῦ ὄντος διπλασίονα κατασκευάσαι, πολλὴν ἀρχιτέκτοσιν ἐμπιεσῖν ἀπορίαν, ζητοῦσιν ὅπως χρή στερεὸν στερεοῦ γενέσθαι διπλασίον. ἀφικέσθαι τε πενυσομένους περὶ τούτου Πλάτωνος· τὸν δὲ φάναι αὐτοῖς, ὡς ἄρα οὐ διπλασίον βωμοῦ ὁ θεὸς θεόμενος τούτο Ἀηλίους ἐμαντεύσασα, προφέρων δὲ, καὶ ὀνειδίζων τοῖς Ἕλλησιν ἀμελοῦσι μαθημάτων, καὶ γεωμετρίας ἀλιγορηκόσιν. His fere omnibus minima ex parte cum initio Epistolae ad Ptolemaenum convenit.

II. p. 127. extr. sq. Ἐρατοσθένης δὲ ἐν τῷ Πλατωνικῷ φησι, μὴ ταῦτὸν εἶναι διάστημα καὶ λόγον, ἐπεὶ λόγος μὲν ἐστὶ δύο μεγεθῶν ἢ πρὸς ἄλληλα ποιοῦσιν σχέσις· γίνεται δὲ αὐτὴ καὶ ἐν διαφόροις, οἷον ἐν ᾧ λόγῳ ἐστὶ τὸ αἰσθητὸν πρὸς τὸ νοητὸν (haec ex codice recipi debuerant), ἐν τούτῳ δόξα πρὸς ἐπισημῆν διαφέρει καὶ τὸ νοητὸν τοῦ ἐπιστητοῦ, ᾧ ἢ δόξα τοῦ αἰσθητοῦ. διάστημα δὲ ἐνδιαφέρουσι μόνον ἢ κατὰ τὸ μέγεθος, ἢ κατὰ ποιότητα, ἢ κατὰ θεσιν, ἢ ἄλλως ὅπως οὖν.

Iam quemvis libri eiusmodi argumentum facile opinor circumspicere, Platonici insigne prae se ferentis: quatenus enim commune inter utrasque sententias intercedat vinculum, cum praesertim de quonam intervallo quave ratione Eratosthenes dissernerit, non ambigue cognoscatur, non nimium illud dilucide queat exponi. Accedit, ut ille, licet nonnulla Platoniorum sibi dogmatum vindicaverit, quam maxime ab persecuendis Philosophi placitis procul abfuisse putandus sit. Praepropere igitur Fabricius Bibl. Gr. IV. p. 126, non reprehendendo, sed potius Platoni commendando illic Eratosthenem censuit vacasse, proinde Menagii (v. Philosoph. fr. XV.) coniecturam *πρὸς Πλάτωνα* repudiandam; nec felicior propositum libri divinavit Bullialdus ad Theon. p. 193, Epistolam Ptolemaeo inscriptam Platonici fortasse partem constituisse: id enim ipsius Epistolae natura, certissimis ab initio usque ad finem limitibus circumscriptae, omnino renuit. Immo prius testimonium minime obscure ad suspicionem perducit, Platicum, nisi forte a recentioribus erat titulus adscriptus, librorum de mathematicis disciplinis (neque enim quidquam sic indicare prohibuerit), inprimis de musica et arithmetica, prooemium exhibuisse, commendatione illius doctrinae a Platone petita, cuius fundamenta minor eiusdem opusculi pars persequeretur. Quismodi opinionem quae alibi a Theone proferuntur, minus a secundo fragmento abludentia, etiam flagitare videntur. Non mediocriter Pappi mentione haec confirmantur librorum de medietate, unde Platicum id ipsum argumenti tractasse suspiceris. Ita enim ille mathematicae collectionis a Fed. Commandino conversae p. 241. Dictorum autem librorum qui ad resolutum locum pertinent ordo talis est. — — Eratosthenis de medietatibus duo. Et p. 247. Loci autem ab Eratosthene inscripti ad medietates ex praedictis genere sunt a pro-

prietate hypothesison in illis. Unde λόγου et ἀναλογίας frequentior explicatio perspicitur. Ceterum nihil cum suspicionem removeat, iniecta semel Platonis sententiae de problemate Deliaci notitia, eiusdem etiam demonstrationem, obiter licet, indicatam fuisse, ab errore non satis sibi cavit Reimerus de duplicat. cubi p. 44, Eratostheni illam ignoratam contendens. Praeterea Harmonica, Felli commentum, possis aliquatenus concedere; verum Arithmeticam propter Κόσμων proponere, quod ab eodem factum videas, ea non mediocris est stultitia. Cuius iudicii si documentum quaeris, unum dabo Eratosthenis nomen.

Sed locus qui de intervallo et ratione certiores facit afferendus est:

III. PORPHYRIUS AD PTOLEMAEI HARMONICA in Wallisii opp. t. III. p. 267. Βεβαιοὶ δὲ καὶ τὸ προκαίμενον καὶ Παναίτιος, ἀποδείξας ὅτι καὶ αὐτὸς Ἐρατοσθένης κατεχρήσατό που τῷ διαστήματι ἀντὶ τοῦ λόγου. Ubi de musica disputatur. Theonis loca subaequantur:

IV. THEO p. 129. Ἐρατοσθένης φησιν, ὅτι ἀναλογίας φύσις καὶ ἀρχὴ λόγος ἐστὶ καὶ πρώτη ἀρχὴ καὶ τῆς γενέσεως αἰτία, καὶ πᾶσι τοῖς μὴ ἀτάκτοις γενομένοις. ἀναλογία μὲν γὰρ πᾶσα ἐκ λόγων, λόγου δ' ἀρχὴ τὸ ἴσον.

V. IDEM p. 173. Ἐρατοσθένης δὲ ἀποδεικνυσιν, ὅτι καὶ τὰ σχήματα πάντα ἐκ τινων ἀναλογιῶν συνέστηκεν ἀρχομένων τῆς συστάσεως ἀπὸ ἰσότητος, καὶ ἀναλυομένων εἰς ἰσότητα.

VI. IDEM p. 168. ὁ δὲ Ἐρατοσθένης φησιν, ὅτι πᾶς μὲν λόγος ἢ κατὰ διάστημα, ἢ κατὰ τοὺς ὄρους αὐξῆσαι, τῇ δὲ ἰσότητι συμβέβηκε διαστήματος μὴ μέτεχειν. εὐδὴλον δὲ ὅτι κατὰ τοὺς ὄρους μόνους αὐξήθησεται. λαβόντες δὲ τρία μεγέθη, καὶ τὴν ἐν τούτοις ἀναλογίαν, κινήσομεν τοὺς ὄρους, καὶ δεῖξομεν, ὅτι

πάντα τὰ ἐν τοῖς μαθήμασιν ἐξ ἀναλογίας ποσῶν τι-
νων σύγκειται, καὶ ἔστιν αὐτῶν ἀρχὴ καὶ στοιχεῖον ἢ
τῆς ἀναλογίας φύσις. τὰς δὲ ἀποδείξεις ὁ μὲν Ἐρατο-
σθένης φησὶ παραλείψειν. Hinc efficitur, superiora
ita refingendā esse: πᾶς μὲν λόγος ἢ καὶ διάστημα κατὰ
τοὺς ὅρους αὖξεται. Illud Eratosthenis placitum sua
quadam via refutatū iuit PROCLUS IN EUCLID. ELEM.
p. 13, his prae-fixis: καὶ μὴν καὶ τὸν σύνδεσμον τῶν
μαθημάτων οὐ τὴν ἀναλογίαν, ὡς περ Ἐρατοσθένης
οἴεται, θετέον.

Praeterea Fabricius IV. p. 121. laudat Philoponum
et Asclepium ad Nicomachi Arithmetica: utrumque
vellem accuratius designasset.

Suam et aliorum de musica doctrinam illum ex-
posuisse, duo edocent fragmenta;

VII. NICOMACHI enchiridii harmon. I. p. 79. ed.
Meursii: καὶ προσεκδησόμεθα τὴν τοῦ Πυθαγορικοῦ
λεγομένου κανόνος καταγομὴν ἀκριβῶς κατὰ τὸ βού-
λημα τοῦδε τοῦ διδασκάλου συντετελεσμένην, οὐχ ὡς
Ἐρατοσθένης παρήκουσεν. Eratosthenis sententiam iste
omisit.

VIII. PTOLEMAEI HARMON. II, 14. p. 167. Παρε-
γράψαμεν δὲ κανόνια τρία, στίχων μὲν ἕκαστον ὀκτώ,
σελιδίων δὲ τὸ μὲν πρῶτον πέντε, τὸ δὲ δευτέρον ὀκτώ,
τὸ δὲ τρίτον δέκα· τοῖς προτεταγμένοις πάντων σελι-
δίοις παρατιθεμένης τῆς τάξεως τῶν φθόγγων. Τὸ
μὲν οὖν πρῶτον κανόνιον περιέχει τὰ ἑναρμόνια γένη·
ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου σελιδίου, τὸ κατὰ Ἀρχύταν —
ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου, τὸ κατὰ Ἀριστόξενον — ἐπὶ δὲ
τοῦ τρίτου, τὸ κατὰ Ἐρατοσθένην, ἐν λόγοις τῶ τῶν
ἰε πρὸς ἰθ', καὶ ἐπιτριακοστογδόω, καὶ ἐπιτριακοστεν-
νάτω. Lacuna deinde multa abstulit.

p. 170. Κανόνιον α'. Ἐρατοσθένους ἀρμονικά.

α	ξ
β	ο σ
γ	ο η.
δ	π
ε	Ϛ
ς	ρ ι δ
ζ	ρ ι ζ
η	ρ κ

$$\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} \times \frac{4}{3} = \frac{1}{2}$$

p. 171. Κανόνιον β'. Ἑξατοσθένους χρωματικά.

α	ξ
β	ο β
γ	ο σ
δ	π
ε	Ϛ
ς	ρ η
ζ	ρ ι δ
η	ρ κ

$$\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} \times \frac{4}{3} = \frac{1}{2}$$

p. 172. Κανόνιον γ'. Ἑξατοσθένους διατονικά.

α	ξ	
β	ξ ζ	
γ	ο ε	ν σ
δ	π	
ε	Ϛ	
ς	ρ β α	ι ε
ζ	ρ ι γ	ν δ
η	ρ κ	

$$\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} \times \frac{4}{3} = \frac{1}{2}$$

Haec Fellus repetiit p. 47. Librum de canone Pythagorae ex Nicomacho et Ptolemaeo Galeus exsculpsit. Proclus a Fabricio post Fellum simpliciter designatus nihil praebuit. Ceterum librum *περὶ μουσικῆς* cum

commentariis de antiqua Comoedia unicum opus complexum fuisse statuit Harlesius ad Fabricii B. Gr. IV. p. 124. Neque vero *περὶ μουσικῆς* scripsit Eratosthenes, praecedentia enim cum doctrina de ratione et intervallo congruunt, neque analogia ab aliorum auctorum exemplis desumpta eiusmodi opinionem confirmat. Dicaearchum quidem legimus et Didascalias et Musicam pertractasse, eiusdem operis ambitu eum studia sua confecisse non comperimus.

Superioribus proxime accedit explicatio de genere geometrico excerpta:

IX. SEXTUS EMPIRICUS adv. Mathem. III, 28. *ἀλλ' εὐάθασι πρὸς τὰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις ὑπαντῶντες οἱ περὶ τὸν Ἐρατοσθένη λέγειν, ὅτι τὸ σημεῖον οὔτε ἐπιλαμβάνει τινὰ τόπον, οὔτε καταμετρεῖ τὸ διάστημα τῆς γραμμῆς, ὅταν δὲ ποιῇ τὴν γραμμὴν. ὅπερ ἔστιν ἀδιανόητον. Immo verissimum etiam novissima philosophia admisit. Simillimam rationem Pythagoricis quibusdam non nominatis idem tribuit Sextus adv. Math. X, 281 sqq.*

Tandem arithmeticum inventum, *Κόσκινον*, fragmentorum, quae fundamenta omnis mathematici campi exposuerunt, seriem claudat.

X. NICOMACHUS ARITHMET. p. 17. Wechel. — *οἶον ὁ δ' πρὸς τὸν κῆ· ἐκάτερος γὰρ καθ' ἑαυτὸν δευτέρος ἐστὶ καὶ σύνθετος· πρὸς δὲ ἀλλήλους μόνῃ μονάδι κοινῶ μέτρῳ χρῶνται· καὶ οὐδὲν μόνιον ὁμωνυμεί ἐν ἀμφοτέροις, ἀλλὰ τὸ ἐν τούτῳ τρίτον οὐκ ἔστιν ἐν ἐκείνῳ· οὐδὲ τὸ ἐν ἐκείνῳ πέμπτον ἐν τούτῳ εὐρίσκεται. ἡ δὲ τούτων γένεσις ὑπὸ Ἐρατοσθένους καλεῖται Κόσκινον, ἐπειδὴ ἀνασπαρφημένους τοὺς περισσοὺς λαβόντες καὶ ἀδιακρίτους, ἐξ αὐτῶν τῆ τῆς γενέσεως μεθόδῳ ταύτῃ διαχωρίζομεν, ὡς δι' ὄργάνου ἢ κοσκίνου τινός· καὶ ἰδίᾳ μὲν τοὺς πρώτους καὶ ἀσυνθέτους, ἰδίᾳ δὲ τοὺς δευτέρους καὶ συνθέτους, χωρὶς δὲ τοὺς μικτοὺς εὐρίσκο-*

μεν. Iste Nicomachi locus a Fello repetitus p. 41. cum prolixior sit, neque ipsam Eratosthenis methodum tradat, aptius videtur BOETHIUS eius vices mutare Arithmet. I, 17. Generatio autem ipsorum atque ortus huiusmodi investigatione colligitur, quam scilicet Eratosthenes cribrum nominabat, quod cunctis imparibus in medio collocatis per eam quam tradituri sumus artem, qui primi, quive secundi, quive tertii generis videantur esse, distinguitur. Disponantur enim a ternario numero cuncti in ordinem impares, in quamlibet longissimam porrectionem, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49. His igitur ita dispositis considerandum, primus numerus quem eorum qui sunt in ordine positi primum metiri possit, sed duobus praeteritis illum qui post eos est positus mox metitur. Et si post eundem ipsum quem mensus est alii duo transmissi sunt, illum qui post duos est rursus metitur. Et eodem modo si duos quis reliquerit, post eos qui est, a primo numero metiendus est. Eodemque modo relictis semper duobus, a primo in infinitum pergentes metientur. Neque haec ultima ratio, neque Nicomachi explicatio vocis *Κόσμιον* verum attingit: perspicuum contra est, cum primigenii numeri ita eruerentur, ut eorum quadrata progressionem facerent, recensione seriei quasi cribri vices praestante, debuisse verbi causa tertium, quintum, septimum, nonum quemque numerum, posito quadrato, secerni. Cf. Kluegel. mathemat. lexic. T. II. p. 130.

Lacera venustissimi corporis membra quodammodo mentem et severam et perspicacem, qua vir ille admirabilis universas mathesis disciplinas contineret, hodieque significant; incorruptum sollertiae et ingenii monumentum, explicatio celebratissimi Deliorum problematis, clarius testatur et consignat.

IV. DE CUBI DUPLICATIONE.

Sententiam Eratosthenis integram de eo argumento, superiori de proportionibus disputationi aptissimo, Eutocio AD ARCHIMEDIS SPHAERAM ET CYLINDRUM p. 21. 22. ed. Basil. 1544. acceptam referimus, unde Fellus repetit p. 33 — 35. Principio propositi illius admonendum videtur, non geometriae, sed mechanicæ demonstratione, ipso coarguente, administrati: unde vana Nicomedis reprehensio apud eundem Eutocium p. 22. conciditur: *πολλὰ δὲ τοῖς Ἐρατοσθένους (φαίνεται) ἐπεγγεῶν εὐρήμασιν, ὡς ἀμηχάνοις τε ἅμα καὶ γεωμετρικῆς ἐξέσεως* (Reimer. p. 140. *ἐξέσεως* affert; nisi subest quid vitii, legendum *ἐξετάσεως*.) *ἐστρημένοις.* Eandem inquit viam Sturmius in Germanica Archimedis versione, ubi inde a p. 102. variorum problematis enodationes proposuit. Deinde etiam causam huius Epistolae, neque subtiliter, neque ulla ex parte probabiliter excogitatum, Reimerus qui de cubi duplicatione librum conscripsit p. 132 sq. sibi invenit, quem petat, cui videatur. Idem cum Eratosthenis methodum satis exposuerit, nihil de ea re amplius disseram. Neque vero silentio illius error premendus est p. 18 seqq., qui quae ex Euripidis dramate de iusso Minois proferrantur, re vera fabulosam problematis originem adumbrare crediderit, quam opinionem etiam Heynius obs. ad Apollodor. p. 222. repetit. At observare vix opus

est, ex Tragici fictione nihil de eius veritate posse iudicari; quod si Euripides a mathematicis abhorrens tale memoravit argumentum, Delii famosum istud oraculum paullo ante accepisse, deinceps ad Platonem sese convertisse putandi sunt.

Βασιλεῖ Πτολεμαίῳ Ἐρατουθένης χαιρεῖν. Τῶν ἀρχαίων τινὰ τῶν τραγωδοποιῶν φασιν *) εἰσαγαγεῖν τὸν Μίνω τῷ Γλαύκῳ κατασκευάζοντα τάφον· πυθόμενον δὲ, ὅτι πανταχοῦ ἑκατόμπεδος εἴη, εἰπεῖν **).

Μικρόν γ' ἔλεξας βασιλικῷ σηκὸν τάφου·
διπλάσιος ἔστω, τοῦ κύβου δὲ μὴ σφαλῆς.

*** διπλασιαίων ἑκαστον κῶλον ἐν πάχει τάφου, ἐδόκει διημερτηκέναι· τῶν γὰρ πλευρῶν διπλασιασθειῶν, τὸ μὲν ἐπιπέδον γίνεται τετραπλάσιον, τὸ δὲ στερεὸν ὀκταπλάσιον. ἐζητεῖτο δὲ καὶ παρὰ τοῖς γεωμέτραις, τίνα ἂν τις τρόπον τὸ δοθὲν στερεὸν διαμέμον ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι διπλασιάσειεν· καὶ ἑκαλεῖτο τὸ τοιοῦτον πρόβλημα, κύβου διπλασιασμός. ὑποθέμενοι γὰρ κύβου, ἐζήτουν τοῦτον διπλασιάσαι. Πάντων δὲ διαπορούτων ἐπὶ πολὺν χρόνον, πρῶτον Ἰηπουράτης ὁ Χίος ἐπερόησεν, ὅτι ἐὰν εὐρεθῇ δύο εὐθειῶν γραμμῶν, ἃν

ἢ

*) Admirare Eratosthenis elegantiam, qui regem, quantumvis eruditum, affatus de Euripidis fabula sibi cognitissima, quasi obscura eius fama increbuisse, sermonem explicuerit: Polyido enim utebatur, exordium minus impeditum nactus, ut quo celebritatem quaestionis, scriptorem dum initiis mathematicis exclusum statim afferebat, nobilitaret: non enim alioquin Hippocratem postposuisset. Ceterum τῶν ἀρχαίων τινὰ τῶν τραγωδοποιῶν ad observata p. 55. non exigendum, sed ab homine Alexandrino de Graecis olim liberis dictum, ut Latinorum Grammatici Ciceronis saeculum designant appellatione antiquorum. Valckenarius posteriorem omisit articulum.

**) Restituit Valckenarius Diatriba p. 203. edebatur βασιλικῷ διπλάσιον· τοῦ δὲ τοῦ κύβου. Non immerito Loënsis in sequentibus offendit; est autem lacuna significanda, demonstrante et asyndeto, et vero tragoediae indole, quae pessima foret, istiusmodi si mathematicorum studia inutili proluxaque enarrata essent memoria. Accedit, ut διπλασιαίων Minoi, sensu adversante, tribui nequiverit.

ἡ μείζων τῆς ἐλάσσονός ἐστι διπλασία, δύο μέσας ἀνάλογον λαβεῖν ἐν συνεχεί ἀναλογίᾳ, διπλασιασθήσεται ὁ κύβος, ὥστε τὸ ἀπόρημα αὐτοῦ (ἰ. αὐτῶ) εἰς ἕτερον οὐκ ἔλασσον ἀπόρημα κατέστρεφεν. μετὰ χρόνον δὲ τινά φασιν Δηλίους, ἐπιβαλομένης νόσου, κατὰ χρησμόν διπλασιάσαι τινὰ τῶν βωμῶν ἐπιταχθέντας, ἐμπροσθεῖν εἰς τὸ αὐτὸ ἀπόρημα. διαπεμφαμένους *) δέ, τοὺς παρὰ τῷ Πλάτῳ ἐν Ἀκαδημίᾳ γεωμέτρως, ἀξιούν αὐτοῖς εὐρεῖν τὸ ζητούμενον. τῶν δὲ φιλοπόνως ἐπιτιδόντων ἑαυτοῖς (ἰ. αὐτοῖς), καὶ ζητούντων, δύο δοθεισῶν δύο μέσας λαβεῖν, Ἀρχύτας μὲν ὁ Ταραντίνος λέγεται διὰ τῶν ἡμικυλίνδρων εὐρημέναι, Εὐδοξος δὲ διὰ τῶν καλουμένων καμπύλων γραμμῶν. συμβέβηκε δὲ πᾶσιν αὐτοῖς ἀποδεικτικῶς γεγραφεῖναι· χειρουργήσαι δὲ καὶ εἰς χρεῖαν πεσεῖν μὴ δύνασθαι, πλὴν ἐπὶ βραχὺ τι τοῦ Μεναίχμου, καὶ ταῦτα δυσχερῶς. ἐπιανεόηται δὲ τις ὑφ' ἡμῶν ὄργανικὴ ἑαδία, δι' ἧς εὐρήσομεν, δύο τῶν δοθεισῶν, οὐ μόνον δύο μέσας, ἀλλ' ὅσας ἂν τις ἐπιτάξῃ. τούτου δὲ εὐρισκομένου δυνησόμεθα καθόλου τὸ δοθεὶν στερεὸν παραλληλογράμμοις περιεχόμενον εἰς κύβον καθιστάναι, ἢ ἐξ ἑτέρου εἰς ἕτερον σχηματίζειν, καὶ ὁμοιον ποιεῖν, καὶ ἐπαύξειν διατηροῦντας τὴν ὁμοιότητα, ὥστε καὶ βωμοὺς καὶ ναοὺς, δυνησόμεθα δὲ καὶ τὰ τῶν ὑγρῶν μέτρα καὶ ξηρῶν, λέγω δὲ οἶον μετροτητὴν μεδίμνων, εἰς κύβον καθιστάναι, καὶ διὰ τῆς τούτου πλευρᾶς ἀναμετρεῖν τὰ τούτων δεκτικὰ ἀγγεῖα, πόσον χωρεῖ. χρήσιμον δὲ ἔσται τὸ ἐπινόημα καὶ τοῖς βουλομένοις ἐπαύξειν καταπελτικὰ καὶ λιθοβόλα ὄργανα. δεῖ γὰρ ἀνάλογον ἅπαντα ἀνέξθῃναι, καὶ τὰ πάχη, καὶ τὰ μεγέθη, καὶ τὰς κατατρήσεις, καὶ τὰς χωνικίδας, καὶ τὰ ἐμβαλ-

*) Vulgato quaecumque ei vocabulo insitam vim indideris, tollerari non poterit; πρὸς αὐτὴν articulo praefigere conabatur, magis etiam soloece, Fellsus. Non dubius repono: διοπομησομένους ἰ. ἀποδοκ., pestemvel piaculum ayerruncaturae.

λόμενα νεῦρα, εἰ μίξει καὶ ἡ βουλή ἀνάλογον (p. 34. F.) ἐπαύξηθῆναι. ταῦτα δὲ οὐ δυνατὰ γενέσθαι ἀνευ τῆς τῶν μέσων εὐρέσεως. τὴν δὲ ἀπόδειξιν καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ λεχθέντος ὀργάνου ὑπογέγραφα σοι.

Δεδοσθωσαν δύο ἄνισοι εὐθείαι, ὧν δεῖ δύο μέσας ἀνάλογον εἶρεῖν ἐν συνεχεί ἀναλογία, αἱ αέ. δθ'. καὶ κείσθω ἐπίτινος εὐθείας τῆς εθ' πρὸς ὀρθάς ἢ αέ. καὶ ἐπὶ τῆς εθ'. τρία συνεστάτω παραλληλόγραμμα ἐφεξῆς, τὰ αζ'. ζι. ιθ'. καὶ ἡγθωσαν διάμετροι ἐν αὐτοῖς αἱ αζ'. λή. ιθ'. ἔσονται δὲ αὐταὶ παράλληλοι, μένοντος δὲ τοῦ μέσου παραλληλογράμμου τοῦ ζι., συνωθῆτω (-σθῆτω) τὸ μὲν αζ'. ἐπάνω τοῦ μέσου, τὸ δὲ ιθ'. ὑποκάτω, καθάπερ ἐπὶ τοῦ δευτέρου σχήματος, ἕως οὗ γένηται τὰ αβγδ'. κατ' εὐθείαν. καὶ διήχθω διὰ τῶν α. β'. γ'. δ'. σημείων εὐθεία. καὶ συμπίπτετω τῇ εθ'. ἐκβληθείη κατὰ τὸ κ'. ἔσται δὲ ὡς ἢ ακ'. πρὸς κβ'. ἐν μὲν ταῖς αέ. ζβ'. παραλλήλοις ἢ εκ'. πρὸς κζ'. ἐν δὲ ταῖς αζ'. βή. παραλλήλοις ἢ ζκ'. πρὸς κή. ὡς ἄρα ἢ ακ'. πρὸς κβ'. ἢ εκ'. πρὸς κζ'. καὶ ἢ κζ'. πρὸς κή. πάλιν ἐπεὶ ἔστιν, ὡς ἢ βκ'. πρὸς κγ'. ἐν μὲν ταῖς βζ'. γή. παραλλήλοις ἢ ζκ'. πρὸς κή. ἐν δὲ ταῖς βή. γθ'. παραλλήλοις ἢ ηκ'. πρὸς κθ'. ὡς ἄρα ἢ βκ'. πρὸς κγ'. ἢ ζκ'. πρὸς κή. καὶ ἢ ηκ'. πρὸς κθ'. ἀλλ' ὡς ἢ ζκ'. πρὸς κη. ἢ εκ'. πρὸς κζ'. καὶ ὡς ἄρα ἢ εκ'. πρὸς κζ'. ἢ ζκ'. πρὸς κή. καὶ ἢ ηκ'. πρὸς κθ'. ἀλλ' ὡς ἢ εκ'. πρὸς κζ'. ἢ αέ. πρὸς βζ'. ὡς δὲ ἢ ζκ'. πρὸς κή. ἢ βζ'. πρὸς γή. ὡς δὲ ἢ ηκ'. πρὸς κθ'. ἢ γή. πρὸς δθ'. καὶ ὡς ἄρα ἢ αέ. πρὸς βζ'. ἢ βζ'. πρὸς γή. καὶ ἢ γή. πρὸς δθ'. ἠρρηγνται ἄρα τῶν αέ. δθ'. δύο μέσας, ἢ τε βζ'. καὶ ἢ γή.

Ταῦτα ὧν ἐπὶ τῶν γεωμετρούμενων ἐπιφανειῶν ἀποδέδεικται. ἵνα δὲ καὶ ὀργανικῶς δυνάμεθα τὰς δύο μέσας λαμβάνειν, διαπήγνεται πλινθίων ξύλινον ἢ ἐλεφάντινον ἢ χαλκῶν, ἔχον τρεῖς πινακίσκους ἴσους ὡς λεπτοτάτους· ὧν τὸ μὲν μέσος ἐνήρμοσται, οἱ δὲ δύο

ἐπιπλοκαὶ εἰσιν ἐν χολιδραῖς, τοῖς δὲ μεγέθεσι καὶ ταῖς
 συμμετρίαις ὡς ἕκαστοι ἑαυτοὺς πείθουσι (?). τὰ μὲν
 γὰρ τῆς ἀποδείξεως ὡσαύτως συντελεῖται. πρὸς δὲ τὸ
 ἀκριβέστερον λαμβάνεσθαι τὰς γραμμάς, φιλοτεχνητέον,
 ἵνα ἐν τῷ συνάγεσθαι τοὺς πινακίσκους παρ᾿ ἄλληλα δια-
 μένη πάντα καὶ ἄσχαστα, καὶ ὁμαλῶς συναπτόμενα
 ἀλλήλοις. ἐν δὲ τῷ ἀναθήματι τὸ μὲν ὀργανικὸν χαλ-
 κοῦν ἐστὶ, καὶ καθήρμοσται ὑπὲρ αὐτὴν τὴν στεφάνην
 τῆς στήλης πρὸς μεμολυβδοχημένων (-χοχημένων?),
 [p. 35. F.] ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ ἡ ἀπόδειξις συντομώτερον φρα-
 ζομένη καὶ τὸ σχῆμα, μετ' αὐτὸ (l. μετὰ τοῦτο) δὲ ἐπι-
 γραμμα. Ἰπογεγράφω οὖν σοι καὶ ταῦτα, ἵνα ἔχῃς
 (ἔχῃς) καὶ ὡς ἐν τῷ ἀναθήματι *). τῶν δὲ δύο σχη-
 ματῶν τὸ δεύτερον γέγραπται ἐν τῇ στήλῃ.

Δύο τῶν δοθειῶν εὐθειῶν, δύο μέσας ἀνάλογον εὐ-
 ρεῖν ἐν συνεχείᾳ ἀναλογία. δεδοσθῶσαν αἱ αέ. δδ'. συνάγω
 δὲ τοὺς ἐν τῷ ὀργάνῳ πίνακας, ἕως ἂν κατ' εὐθείαν γέ-
 γραπταὶ τὰ α. β'. γ'. δ'. σημεῖα. νοησῶ δὴ ὡς ἔχει (vulgo
 ἔχη) ἐπὶ τοῦ δευτέρου σχήματος. ἔστιν ἄρα, ὡς ἡ αβ'.
 πρὸς κβ'. ἐν μὲν ταῖς αέ. βζ'. παραλλήλοις ἡ εκ'. πρὸς
 κζ'. ἐν δὲ ταῖς αζ'. βή. ἡ ζκ'. πρὸς κή. ὡς ἄρα ἡ εκ'.
 πρὸς κζ'. ἡ κζ'. πρὸς κή. ὡς δὲ αὐταὶ πρὸς ἀλλήλας,
 ἡ τε αέ. πρὸς βζ'. καὶ ἡ βζ'. πρὸς γή. ὡσαύτως δὲ
 δεῖξομεν, ὅτι καὶ ὡς ἡ ζβ'. πρὸς γή. ἡ γή. πρὸς δδ'.
 ἀνάλογον ἄρα αἱ αέ. βζ'. γή. δδ'. ἠρῶνται ἄρα, δύο
 τῶν δοθειῶν, δύο μέσαι. εἰν δὲ αἱ δοθεῖσαι μὴ ἴσαι
 εἶσι ταῖς αέ. δδ'. ποιήσαντες αὐταῖς ἀνάλογον τὰς αέ.
 δδ'. τούτων ληφόμεθα τὰς μέσας, καὶ ἐπινοήσομεν ἐπι-
 πλοκάς, καὶ εὐόμεθα πεποιημένους τὸ ἐπιταχθέν. εἰν
 δὲ πλείους μέσας ἐπιταχθῆ εὐρεῖν, ἔτι πλείους πινα-

*) Advertas velim ellipsis elegantiam, optimi cuiusque auctoris
 non comprehensam; cuius universus quantum innotuit ambi-
 tus alibi proponitur explicitus. Interim compara Aeschylum
 Prometh. 875. ὅπως δὲ γένηται, ταῦτα εἰς μακροῦ χρόνου ἀκρίβη.
 915. ἔγωγε εὐόμεθα εὐόμεθα.

κίσκους καταστησόμεθα ἐν τῇ ὀργάνῳ τῶν ληφθησομέ-
νων μέσων. ἢ δὲ ἀπόδειξις ἢ αὐτῇ.

Ἐπιγράμμα.

Εἰ κύβον ἐξ ὀλίγου διπλήσιον, ὦγαθὲ, τεύχειν
φράζεαι, τὴν στερεὴν πᾶσαν ἐς ἄλλο φύσιν
εὖ μεταμορφῶσαι, τόδε τοι πάρα, κἂν σύγα μάνδρην,
ἢ σιρᾶν, ἢ κοίλου φρεϊάτος εὐρὺ κύτος,
τῆδ' ἀναμετρήσαιο, μέσας ὅτε τέρμασιν ἄκροις 5
συνδρομάδας δισῶν ἐντὸς ἕλης κανόνων.
Μηδὲ σὺγ' Ἀρχύτεω δυσμήχανα ἔργα κυλίνδρων,
μηδὲ Μεναιχμείους κωνοτομῆν τριάδας
δίζηαι, μηδ' εἰ τι θεουδέος Εὐδόξοιο
καμπύλον ἐν γραμμαῖς εἶδος ἀναγράφεται. 10
Τοῖσδε δὲ γ' ἐν πινάκεσσι μεσόγραφα μυρία τεύχεσι,
ρεῖά κεν ἐκ παύρου πνυθμένος ἀρχόμενος.
Εὐταῖόν, Πτολεμαῖε, πατήρ, ὅτι παιδί σὺν ἡβῶν
πάνθ' ὅσα καὶ Μούσαις καὶ βασιλευσὶ φίλα
αὐτὸς ἐδωρήσω· τὸ δ' ἐς ὕστερον, οὐράνιε Ζεῦ, 15
καὶ σκήπτρων ἐκ σῆς ἀντιάσεις χερσός.
Καὶ τὰ μὲν ὡς τελέοιτο, λέγοι δὲ τις ἀνθεμα λεύσσω
τοῦ Κυρηναίου τοῦτ' Ἐρατοσθένεος.

Epigramma Brunckius Analectis T. I. p. 478. inse-
ruit, repetiit Reimerus cum versione Latina et com-
mentario, quem omisisse satius erat. Complura etiam
Jacobs. ad Antholog. Vol. I. P. 2. p. 315 sqq. proposuit.

1. ἐξ ὀλίγου, brevi tempore, Reimerus: quod δι'
ὀλίγον dicendum fuerat, Atqui versu 12. ἐκ παύρου
πνυθμένος ἀρχόμενος, extat. Διπλήσιον recte ex cod.
Florentino Schaeferus ad Gregor. Cor. p. 527. restituit.

2. Mirum illud φράζεαι, cum poetae φράζῃ esset
in promptu, At ne τὴν quidem plane otiosum tolerari
potest. Jacobsio p. 316. ἢ rescribendum videbatur, ve-
reor ne falsa sententia. Quod enim Reimerus ait, verba
τὴν στερεὴν πᾶσαν ἐς ἄλλο φύσιν εὖ μεταμορφῶσαι

immutationem designare in solidam figuram alius formae, eiusdem magnitudinis, prout Archimedes expediverat, nixus ipsis Eratostheneis, *τούτου δὲ εὐρισκομένου δυνησόμεθα καθόλου τὸ δοθὲν στερεὸν παραλληλογράμοις περιεχόμενον εἰς κύβον καθιστάναι, ἢ ἐξ ἑτέρου εἰς ἕτερον σχηματίζειν, καὶ ὁμοιον ποιεῖν, καὶ ἐπαύξειν διατηροῦντας τὴν ὁμοιότητα*: quis non videt, diligentius inspecta, ipsa verborum copia innuente, unico ad Nostri demonstrationem et explicandam et ad finem perducendam valere? Cubi quidem duplicatione alium in alium paremque cubum transformari, quod illa edocere dicuntur, nusquam reperimus narratum. Certe ἢ ἐξ ἑτέρου genuinis καὶ ἐξ ἑτέρου cedere debebant. Non igitur aliud quam cubos ex proportione multiplicatos assequi voluerat Eratosthenes; neque exempla illa ex vita communi arrepta diversae commonefaciunt opinionis. Etiam in Valckenarii, qui Diatriba p. 218. ob vocem *στερεόν* quattuor exordii versus exscripserat, suspicionem pentameter incidisse videtur, ut cuius notatio depravationem commonstrans praeter consuetudinem inveniatur nulla. Quamvis indubia non succurrat medela, adiecto tamen *πᾶσαν* conditionem superioris quaestionis perspicue liquet indicari, ne quis ridiculam Deliorum viam ineat, cubum cubo imponentium.

3. Vulgatum τὸ δὲ recentiores correxerunt.

4. *στερεόν* pro *σειρεόν* Fellus.

5. τῆδ', hac ratione, *ἀπόδειξιν* adscriptam significare apparet. Sensus huius et sequentis versus Reimerum satis exercuit, qui, mathematica professor, non exputo quomodo talem effundere sustinuerit explicationem: si sumpseris intra duas regulas medias concurrentes in extremis terminis, i. e. punctis, quae quidem puncta ipso exponente, tantummodo coniungantur media continue proportionali. Verum enimvero quantum erat perspexisse, *συνδρομίδας* metri quadam necessitate pro

παράλληλους' adscitum fuisse, facillimum præstans sensum: cum intra duas regulas ($\alpha\mu'. \epsilon\delta'. R.$) inveneris medias proportionales ($\beta\zeta'. \eta\gamma'.$), parallelas extremis parallelogrammi finibus ($\alpha\delta'. \mu\theta'.$).

8. *Μεναιχιμίου* ex Proclo, ut initio epistolæ *Μεναιχιμου*, pro *Μενέχιμου* — *μειους* necessario rescribendum erat. PROCLI LOCUS hic est in EUCLIDIS ELEMENT. II. p. 31. Basil. ἐπινοεῖσθαι δὲ ταύτας τὰς τομὰς τὰς μὲν ὑπὸ Μεναιχιμου τὰς κωνικὰς, ὃ καὶ Ἐρατοσθένης ἱστορῶν λέγει· μηδὲ Μεναιχιμίου κωνοτομεῖν τριάδας, τὰς δὲ ὑπὸ Περσίου. Denovo excitat AD PLAT. TITLAEUM p. 149. πῶς μὲν οὖν δύο δοθεισῶν εὐθειῶν δυνατὸν δύο μέσας ἀνάλογον λαβεῖν, ἡμεῖς ἐπὶ τέλει τῆς πραγματείας, εἰρόντες τὴν Ἀρχύτειον δεῖξιν, ἀναγκαίως, ταύτην ἐκλεξάμενοι μᾶλλον, ἢ τὴν Μεναιχιμου, διότι ταῖς κωνικαῖς ἐκείνος χρεῖται γραμμαῖς· καὶ τὴν Ἐρατοσθένους εἰσαύτως, διότι κανόνος χρεῖται παραθέσει. Socordiam plane incredibilem, qua Fellus, geometra, priorem locum ad opus de conicis sectionibus rettulerat, recte notavit Fabricius Bibl. Gr. IV. p. 124. Aliud hic restat persequendum, qua tandem norma eiusmodi structura administretur: μηδὲ — ἔργα κωνίδρων, μηδὲ Μ. κωνοτομεῖν τριάδας δεῖξαι, μηδ' εἴ τι — κωνοτόμῳ εἶδος ἀναγκαίως. Scio grammaticos adamatum summi zeugma cantaturos esse, neque vero ullam vel audacissimam in dicendo licentiam sine ratione inferri videntur mihi allegaturi. Iam cum verbo κωνοτομεῖν, quod reliquis conveniat sententiis, non quest erui, difficultatem immutato κωνοτομῶν auferre expeditissimum fueris: præinde δεῖξαι ad universa pertinebit.

9. Iam ne hæc δεῖξαι conformatio soloecismum reddere videatur, post *μηδ'* adhibita, ipsum fuisse Ioniam indicativum, teste Etymol. M. p. 621, 37, comparatis *δεῖξαι* (noti *δεῖξαι*), observandam est. Οὐκ ἔστι

igitur hoc sibi volunt: si in eo eris, ut cubum dupli-
ces, haecce explicatio prostabit; unde neque Archytas,
opinor, neque ceterorum conatus requirantur.

10. Notanda locutio *καμπύλον ἐν γραμμαῖς* (sic
Brunckius pro *ἔγγραμμαις*) *εἶδος*, raro, sed tamen ge-
nuino ἐν praepositionis usu. Eurip. Med. 206. *τὸν ἐν
λέξει προδότην*. Athenaeus VI. p. 226. C. *πρὸς τοὺς
ἐν τῷ βίῳ κακίστους τὴν σύγκρισιν αὐτῶν ποιούμενος*.
Numenius ibid. VII. p. 282. A. et alibi:

*φυκίδας, ἀλφιστήν τε, καὶ ἐν χορείῃσιν ἐρυθρὸν
σκορπίον.*

Distat lectio vulgata Mercur. fragm. VI. *χρῆσειον ἐν
ὀφρῦσιν*. Hinc Lucianus D. D. VII, 1. *τοῦ Ἰανπετοῦ
προσβύτερόν ἐστιν, ὅσον ἐν τῇ πανουργίᾳ* contra in-
felicem Hemsterhusii suspicionem defendendus.

11. Olim legebatur *τοῖςδε δὲ ἐν*. Fellus *τοῖςδε σὺ
ἐν*. Reimer. *τοῖςδε δὲ τ' ἐν*. Unum γ' exciderat.

12. Reimerus commate post *κῖν* distinxit, quo
particula male collocaretur. *ἂν* cum participio saepius
coniungitur, obstrepentibus plerumque criticis. Veluti
Aeschylī Agamemn. 1046. *ἐντὸς δ' ἂν οὖσα μορσίμων
ἀγρευμάτων*, Hermannus turbavit, immemor Suppl.
274. eiusdem poetae: *ἔχουσ' ἂν ἤδη τὰπ' ἐμοῦ τευμη-
ρια*. In Sophoclis Oed. Col. 965. *τάχ' ἂν τι μνηϊοῦσιν
εἰς γένος πάλαι*, non fuit recte explicatum. Sensus est:
si simplici via ab exilibus inijtis ordiari.

13. Vulgatum *ἐν αἰῶν* sustulit Valckenarius p. 285.
idemque pristinum *συνη ὦν* reiecit, *συνηβῶν* emen-
dans, accedentibus manuscriptis, utrobique editoribus
secutis. Fellus pulcherrimum *συνηδῶν* effinxerat. At
Ptolemæus non aptissime cum filio viribus, impari col-
latione, vigere perhiberetur, multoque minus conversio
ad Iovem filio regis nobilitando, de quo levis esset men-
tio iniecta, statui posset. Quod si *συνηβῶν* seiungitur,
et Ptolemæus et filius egregia patrare dicuntur, unde

nihil prohibebit, sententiam insequentem posteriori statim consecrare. Hoc enim dicit Eratosthenes: Felix tibi, Ptolemaee, contigit aevum, ut qui valetudine adhuc integra, quaecumque et Musis et regibus exoptata sint, una cum filio praestes, cui olim tu, Iuppiter, regnum concedas.

17. Quotquot hoc argumentum attigerunt, hocce *ἀνδρῆμα*, instrumentum praecipue, in templo dedicatum, praeunte G. I. Vossio de natura artium p. 63. b., interpretabantur. Sine dubio unicum eius notitiae fontem illa Eratosthenis exhibent: ἐν δὲ τῷ ἀναθήματι τὸ μὲν ὄργανικόν et quae sequuntur. At quaerere licet, quatenus, cum antea de donario nondum esset dictum, τὸ ἀνάθημα confestim significarit, et, in quo caput rei versatur, illa Ptolemaei commemoratio praeter omnium expectationem fuerit inserta. Quae nonnisi carmine ad ipsum transmissio Ptolemaeum, ita ut regiae genti et inventa, et descriptio, Eratosthenis memoriam servatura essent perennem, veram suam vim ac significatum potuit manifestare. Neque ei explicationi *σνήλη* adversatur, ut corrupto in loco posita, ne per se quidem grave praebens argumentum, neque magis descriptio tum demonstrationis, tum epigrammatis, quidquam impedit, ut quae historiam quasi problematis solvendi redintegraret atque ad umbilicum eveheret.

Iam huius Ptolemaeorum ἀναθήματος flos erat mesolabum, descriptum a Vitruvio IX, 3. et Pappo mathematicae collectionis ex versione F. Commandini l. III. p. 7. Ita Vitruvius: Transferatur mens ad Archytæ Tarentini et Eratosthenis Cyrenaei cogitata; hi enim multa et grata a mathematicis rebus hominibus inveniunt. Itaque cum in ceteris inventionibus fuerint grati, in eius rei concertationibus maxime sunt suspecti. Alius enim alia ratione explicare curavit, quod Delo imperaverat responsis Apollo, uti arae eius quantum ha-

beret pedum quadratorum, id duplicaretur, et ita fore, ut hi qui essent in ea insula tunc religione liberarentur. Itaque Archytas hemicylindrorum descriptionibus, Eratosthenes organica mesolabi ratione idem explicaverunt. Pappus autem, qui p. 8. demonstrationem Eratosthenis exhibuit: Cum igitur tales sint problematum differentiae, antiqui geometrae problema ante dictum (lineare) in duabus rectis lineis, quod natura solidum est, geometrica ratione innixi construere non potuerunt, quoniam neque conii sectiones facile est in plano designare. Instrumentis autem ipsum in operationem manualementis, et commodam aptamque constructionem mirabiliter traduxerunt, quod videre licet in eorum voluminibus, quae circumferuntur, ut in Eratosthenis mesolabo.

Praeterea afferebatur Eratosthenis commentarius in Arati Phaenomena, etiam Hipparcho tributus, qui in Petavii Uranologio indè a p. 256 extat. Vidit iam Petavius neutri convenire, confirmavitque hisce Fabricius Bibl. Gr. IV. p. 120. „Petaviani iudicii ratio reddi facile potest. Nam Hipparchus ipse nomine tenus in eo citatur, et praeterea mentio fit Iulii mensis, quod nomen diu demum post mortuum Eratosthenem Romae est auditum. Occurrit et vox barbara *ἀλεκτροπόδιον*, quo Orionem appellarunt recentiores Graeci.”

APPENDIX.

V. OPERA PHILOSOPHICA.

Si quis illud considerarit, eorum philosophorum, quorum opera ad posteritatem integra non pervenerint, laceras plerumque, et si fuerit occasio vehementer absurdas extare motibus, minime omnium Eratosthenis sortem mirabitur, ut cuine placitorum, viri scilicet neque unice philosophati, neque sectae conditoris, fragmenta admodum tenuia ad nos redundent. Unde nemo facile systema omnibus suis partibus absolutum hic exhibitum iri expectabit; sed potius satis superque quaestioni propositae satisfactum fuerit, dummodo non obscure mens illius philosophicae perspiciatur. Mentem enim philosophia imbutam Eratostheni suppetuisse, docet tum universa Geographicorum adornatio, tum singulares eaeque luculentissimae operis reliquiae, veluti fr. LV. LVI. Indidem etiam consuetudinis cum philosophorum libris institutae nonnulla possunt indicia repeti, fr. XXXI. ubi Stratonis, fr. LV. ubi Democriti prostat mentio. Sed primo loco huc transferenda sunt STRABONIS verba I. p. 15, non minoris momenti, quam quae proxime praecesserunt, initio geographicae disputationis de Polemone excussa; indicata fuerunt ad fr. LXXXVII.

I. — καίπερ πλείστοις ἐντυχῶν ὡς εἶρηκεν αὐτὸς ἀγαθοῖα ἀνδράσιν. Ἐγένοντο γάρ, φησὶν ὁ Ἐρατοσθένης, ὡς οὐδέποτε, κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑφ' ἓνα περὶ βολὸν καὶ μίαν πόλιν οἱ καὶ Ἀρίστωνα καὶ Ἀρκουσίλαον ἀνδῆσαντες φιλόσοφοι. Οὐχ ἱκανὸν δ' οἶμαι ταῦτο, ἀλλὰ τὸ κρίνειν καλῶς, οἷς μᾶλλον προσκρίσκον. ὁ δὲ Ἀρκουσίλαον καὶ Ἀρίστωνα τῶν καθ' ἑαυτὰν ἀνθησάντων κορυφαίους τίθεισιν Ἀπελλῆς τε αὐτῶ πολλὰς ἐστὶ καὶ Βίων, ὃν φησὶ πρῶτον ἀνδρῶν περιβαλεῖν φιλοσοφίαν. ἀλλ' ὁμοίως πολλάκις εἰπεῖν ἂν τινα (certatimque verbi hic excidisse videtur) ἐπ' αὐτὸ τοῦτο: Οἴην ἐν ἑσπέριον ὁ Βίων. Ἐν αἷταις γὰρ ταῖς ἀποφάσεσι ταύταις ἱκανῆν ἀσθένειαν ἐμφαίνει τῆς ἑαυτοῦ γνώμης, ὡς τοῦ Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως γνώριμος γεγόμενός Ἀθήνησι, τῶν μὲν ἐκείνων διαδεξαμένων οὐδενὸς μέμνηται, τοὺς δ' ἐκείνω διενεχθέντας, καὶ εἰν διαδοχῇ οὐδεμίαν σώζεται, ταύτους ἀνδῆσαι φησὶ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον. Ancheri opinionem haec ad librum Geographicorum primum transferentis supra commemoravi. Eam non modo non Strabonis omnis sententia constabit, verum etiam falsam coarguunt illa τοῦ Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως — τῶν μὲν ἐκείνων διαδεξαμένων οὐδενὸς μέμνηται, τοὺς δ' — ταύτους ἀνδῆσαι φησὶ. Ponas licet de vita sua Geographicis, quamquam nisi quis firmissimis corroborarit argumentis, plane ab ingenio antiquitatis abhorere videbitur, verumtamen Geographicis Nostrum commentatum fuisse: sed vitam nisi ob studia geographica oggerere non potuit; quales autem philosophi sua aetate flourerint, id vero exposuisse mortaliū foret longe stultissimi. Praeterea statim sequentibus Strabo de philosophandi ratione, ab Eratosthene adhibita sermonem composuit. Deinde primam rem ipsam aggrediar, nonnulla ad singula Strabonis animadvertenda sunt. Quod enim editur οἱ καὶ Ἀρίστωνα καὶ Ἀρκουσίλαον ἀνδῆσαντες φιλόσοφοι, id nihil aliud hic

quidem significare potest, quam philosophos qui tempore Aristonis et Arcesilai floruerint; periphrasin certe, quales sunt apud Diodorum Siculum, *τῆς κατὰ τὸν Ἀρκίον ἤτης, ἢ κατὰ τὸν Εὐμένη νῆι,* apud Strabonem, *ἢ κατὰ Πέρσας — κατὰ Εὐξείνιον θάλαττα,* huc advocare minime ex re esset factum, cum et Diodorus memorabilem hunc praepositionis usum prae ceteris scriptoribus sibi proprium teneat, et vel eiusmodi exempla nimium ab locutione *ὁ κατὰ Ἀρίστονα φιλόσοφος* recederent. Multo minus versio Latina verum exprimit: Aristo, Arcesilaus, et qui cum his alii floruerunt philosophi; quod etiam repugnat menti Eratosthenis. Iam vero quaenam medicina adhiberi debeat, insequentia *Ἀρκεσίλαον καὶ Ἀρίστονα τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀνθησάντων κορυφαίους,* et *τούτους ἀνθῆσαι φησι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον,* perspicue subministrant. Revocandae igitur quae voces ob similitudinem litterarum exciderunt: *οἱ καθ' ἑαυτὸν περὶ Ἀρίστονα καὶ Α.,* sed periphrasis illa Strabonis est inventum. Deinceps nisi quis ingenium Strabonis philosophia minime subactum haberet compertum, posset qualiscunque verbis *οὐχ ἑανὸν ὄλοιμαι — προσπίτον* dubitatio inhaerere; sed quamvis satis inepta pro genuinis et incorruptis putanda sunt. Ac, ne iniuria Eratosthenes afficiatur, *Ἀπελλῆς τε αὐτῶ πολὺς ἐστὶ καὶ Βίων* non vertenda: multus est in praedicando, sed potius multus est in nominando, crebra apud ipsum mentio incidit. Apposite Aeschylus S. Th. 6. *Ἐπεοκλήεις ἂν εἰς πολὺς κατὰ πτόλιν ὑμνοῖθ'.* Callim. fr. CXV. Apelles fere ignotus est, sine dubio Arcesilai idem familiaris, teste Plutarcho de adulat. et amici discr. p. 67. D. et Athenaeo X. p. 420. D. Bionem autem, hominem facetum atque ingeniosum, sed levissimae philosophiae auctorem, non est cur laudatione satis ambigua ab Eratosthene insignitum fuisse credas. Floribus enim dudum Plato philosophiam eter-

nauerat, inque amoenissimam redegerat formam; non igitur primus Borysthenita floribus, sed flosculis orationisque ampullis, quales dicteria apud Diogenem seruantur, genus illud litterarum decorasse dictus ab Nostro est censendus. Idque planissime confirmat, quo Strabo erroris redarguitur, **DIOGENES LAERT. IV, 52.** *διὰ δὲ οὖν τὸ παντὶ εἶδει λόγου κεκράσθαι φασὶ λέγειν ἐπ' αὐτοῦ τὸν Ἐρατοσθένην, ὡς πρῶτος Βίων τὴν φιλοσοφίαν ἀνθρῶ ἐπέδουσεν.* Insuper istius discipulum Eratosthenem non fuisse indicat idem Diogenes IV, 53. *παρ' ὃ καὶ οὐδεὶς μαθητὴς αὐτοῦ ἐπιγράφεται, τοσοῦτων αὐτῷ σχολασάντων.* Quod his submittitur Strabonis iudicium, *ἐν αὐταῖς ταῖς ἀποφάσεσι ταύταις ἰκανὴν ἀσθένειαν ἐμφαίνει τῆς ἑαυτοῦ γνώμης,* stolidam sectae tralaticiae tenacitatem manifestat, quae in eiusdem magistri verba omnes omnino iurare iubet. Minus etiam ratiocinatio valet a Zenonis consuetudine deprompta; si enim re vera cum Stoicorum principe, quod ob nimiam aevi discrepantiam iure licet addubitare, commercium ille inierat, diem tamen Zeno, Eratosthene admodum iuvene, obiit, quapropter parum ad eius ingenium valuerat. Nihil igitur caussae aderat, cur Cleanthem Chrysippumve afferret, ab Aristone et Arcesilao prae ceteris sibi probatis eruditus. Strabonis argumento iam Casaubonus adversabatur. Quibus tandem semotis, quaeritur, quae illa fuerint Aristonis placita, quae Nostri apprime ferrent assensum: unde necessario repetenda est

Digressio de Aristone Chio.

De quo nonnulli singularibus dissertationibus dudum intermortuis disseruerunt; novissime Tennemannus *histor. philos. T. IV. p. 207 sqq.* Diurna Zenonis valetudine permotus a Stoicis ille ad Academicos transiisse, deinde in Cynosarge novae sectae mox evanidae extitisse princeps a **Diogene Laert. VII, 161. 162.**

perhibetur. Ille fortasse casus defectioni opportunitatem attulerit; ipsam certe causam in diversitate ingeniorum versatam existimaverim. Idem enim VII, 18. *Ἀριστο-
νος δὲ τοῦ μαθητοῦ πολλά διαλεγόμενου οὐκ εὐφυῶς,
ἐνια δὲ καὶ προπετῶς καὶ θρασείως· ἀδύνατον, εἶπεν
(ὁ Ζήνων), εἰ μὴ σε ὁ πατὴρ μεθύων ἐγέννησεν, ὄθεν
αὐτὸν καὶ λάλον ἀπεκάλει, βραχυλόγος ὢν **). Argu-
tam sane mentem paucis eius demonstrationibus qua-
rum memoria extat perspicui licet. Neque enim vir fuit
ab morum integritate, neque a philosophiae gravitate
atque amplitudine primarius; sed iis animi dotibus in-
structus, quibus ista indigebant tempora; magna enim
persuadendi vi pollebat, unde Sirenis cognomen sibi
peperit, atque auditores ad eum confluebant, indicante
Diogene VII, 182; ac potentium re ita ferente adula-
tor, qualem sese Persaeo, Antigoni regis familiari, ex-
hibuisse tradit Athenaeus; philosophiaeque suae funda-
menta eiusmodi finibus circumscripsit, ut nec vitae,
nec meditationi molestiae imponerentur nimiae. Nam-
que repudiatis Zenonis et Megaricorum sententiis virtu-
tem unice appetendam, vitium refugiendum esse do-
cuit, his interiecta pro indifferentibus habenda. Ne
hic quidem sui dissimilis fuit Diogenes, qui dicto for-
tasse Aristonis abusus, sapientem periti histrionis si-
milem declarantis: personam enim sive Thersitae sive
Agamemnonis susceptam decenter repraesentare; illo
igitur abusus, haec nobis propinat IV, 160. (coll. VI.
extr.) *τέλος ἐφῆσεν εἶναι τὸ ἀδιαφόρως ἔχοντα ζῆν
πρὸς τι μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας, μηδὲ ἠγχινοῦν ἐν
αὐτοῖς παραλλαγὴν ἀπολείποντα, ἀλλ' ἐπίσης ἐπὶ πάν-
των ἔχοντα. Πρὸς τι utique genuinum esse idem istis
opinionem suam satis illustrantibus statim confirmat:*

*) Haud scio an Zenonis ingenium, neque asperitatem, neque
ineignem omnino iracundiam repudiantis, teste Athenaeo II.
p. 55. F., dissidium etiam promoverit.

ἀρετῆς τε οὔτε πολλὰς εἰσήγεν, ὡς ὁ Ζήνων, οὔτε
 μίαν πολλοῖς ὀνόμασι καλουμένην, ὡς οἱ Μεγαρικοί,
 ἀλλὰ καὶ τὸ πρὸς τί πως ἔχειν. Praeter Ciceronem ca-
 dem fere Clemens Alex. Strom. II. p. 179. Sed per-
 spicue verum tradit Sextus Empir. adv. Mathem. VII,
 12. καὶ Ἀρίστων δὲ ὁ Χίος οὐ μόνον ὡς φασὶ παρα-
 τεῖτο τὴν τε φυσικὴν καὶ λογικὴν θεωρίαν, διὰ τὸ
 ἀνωφελὲς καὶ πρὸς κακοῦ τοῖς φιλοσοφῶσιν ὑπάρχειν,
 ἀλλὰ καὶ τοῦ ἠθικοῦ τόπουσιν τινὰς συμπεριέγραψε, κα-
 θάπερ τὸν τε παρανητικὸν καὶ τὸν ὑποδυστικὸν τόπον·
 τούτους γὰρ εἰς τίτθας ἂν καὶ παιδαγωγοὺς πίπτειν.
 ἀρνεῖσθαι δὲ πρὸς τὸ μακαρίως βιῶναι τὸν οἰκειοῦντα
 μὲν πρὸς ἀρετὴν λόγον, ἀπαλλοτριούντα δὲ κακίας.
 πατατρίχοντα δὲ τῶν μεταξὺ τούτων, παρὶ ἃ οἱ πολλοὶ
 πτοηθέντες κακοδαιμονοῦσιν. Adiaφoρα enim secus
 ac Zeno senserat bonis seiunxit, quod pluribus expli-
 cat idem Sextus XI, 64. cuius disputationis initium
 excitare libet: μὴ εἶναι δὲ προηγμένον ἀδιαφoρον τὴν
 ὑγίαν, καὶ πᾶν τὸ κατ' αὐτὴν παραπλήσιον, ἔφησεν
 Ἀρίστων ὁ Χίος. ἴσον γὰρ ἔστι τὸ προηγμένον αὐτὴν
 λέγειν ἀδιαφoρον τῷ ἀγαθὸν ἀξιοῦν, καὶ σχεδὸν ὀνό-
 ματι μόνον διαφoρον. καθόλου γὰρ τὰ μεταξὺ ἀρετῆς
 καὶ κακίας ἀδιαφoρα μὴ ἔχειν μηδεμίαν παρᾶλλαγήν·
 μήδὲ τινὰ μὲν εἶναι φύσει προηγμένα, τινὰ δὲ ἀπο-
 προηγμένα, ἀλλὰ παρὰ τὰς διαφoροὺς τῶν καιρῶν πε-
 ριστάσεις. Ista moralis philosophiae capita perexigua
 Aristo proposuit, dimota et metaphysica et dialectica:
 quibus rationibus fuerit adductus, audi. Diogenes: τὸν
 τε φυσικὸν τόπον καὶ τὸν λογικὸν ἀνήρει, λέγων τὸν
 μὲν εἶναι ὑπὲρ ἡμῶς, τὸν δ' οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς, ἴσον
 δὲ τὸν ἠθικὸν εἶναι πρὸς ἡμᾶς. εἰκέναι δὲ τοὺς δια-
 δικτικoὺς λόγους τοῖς ἀρχαίοις, ἃ καίτοι δοκοῦντα τε-
 χνικὸν τε εἰμφαίνειν (εἰνυφαίνειν perperam Bloomfield.
 ad Callim. h. Apoll. 56.), ἀχρησῶ ἔστιν. Cf. VI, 103.
 Supplet ea Stobaeus Serm. LXXX. Ἀρίστων εἰλεγεν

εοικέναι τὴν διαλεκτικὴν τῷ ἐν ταῖς ὁδοῖς πηλῶ· πρὸς
 οὐδὲν γὰρ οὐδ' ἐκείνον χρήσιμον ὄντα καταβάλλειν τοὺς
 βαδίζοντας. Tandem de uno quaeritur, quaenam isti-
 usmodi homini virtus sapientiae caput constituerit. Do-
 cet Clemens Alex. Strom. II. p. 175. ὁθεν, ὡς ἔλεγεν
 Ἀριστων, πρὸς ὅλον τὸ τετράχορδον, ἡδονὴν, λύπην,
 φόβον, ἐπιθυμίαν, πολλῆς δεῖ τῆς ἀσκήσεως καὶ μά-
 χης. Quin Dei naturam prorsus addubitavit, teste Ci-
 cerone N. D. I, 14. Iam diiudicari potest, quatenus illa
 philosophandi ratio et luculenta et philosophica cum
 quibusdam censenda sit. Ab huius philosophiae amb-
 bitu Eratosthenem quam longissime abhorruisse extra
 temeritatem pronunciaverim; altero licet concessio, viam
 ab Aristone tritam nec sine acumine aedificatam ali-
 quatenus eum inire potuisse. Sane quam clare perspi-
 citur, paene omnes Cyrenis oriundos, philosophiae si
 operam darent, ex patriae moribus luxuriantes quodam-
 modo partes ob eamque causam dogmaticis omni in-
 genii vi adversatas constanter fovisse: cuius documen-
 tum praestant Aristippus eiusque secta, Theodorus, La-
 cydes, Carneades. Sed argumento quodam praeter al-
 terum Athenaeo innixum, quantum auctoritatis Aristonē
 Noster tribuerit, intelligi licet. Quippe Aristo cum Ar-
 cesilao, Scepticorum istius aevi principe, certavit. Illius
 dicterium servavit Diogenes VII, 162, quod Tenne-
 mannus ab iuvene philosopho profectum existimaverit.
 Atqui iuvenis facetias nisi celebratissimi nemo prodit;
 vitam vero Aristonis obscurissimam fuisse inde apparet,
 quod ne Laertius quidem quidquam de ea memoravit.
 Sed istam refellunt opinionem haec eiusdem Laertii IV,
 40. ὁθεν οἱ περὶ Ἀριστων τὸν Χιον Στωϊκοὶ ἐπεκάλ-
 λουν αὐτὸν φθορέα τῶν νέων, καὶ κιναιδολόγον, καὶ
 θρασὺν ἀποκαλοῦντες. 41. διὰ ταῦτα οὖν ἐδακνόν τε
 αὐτὸν οἱ προσηρημένοι, καὶ ἐπέσκωπτον ὡς φιλόχλον
 καὶ φιλόδοξον. Alio enim eiusdem loco IV, 35. sive
 Sexti

Sexti Empir. Pyrrh. hypotyp. I, 254. ὁ δὲ καὶ ἔλεγετο δι' αὐτοῦ ὑπὸ Ἀριστωνος Ἡρόδοτος Ἰδαίων, ὅπως Ἡρόδοτος; μέσσοις Διόδωρος· hanc in demonstrationem non utar. Quod si genuinus fuit Aristonis Eratosthenes discipulus, non debebat, quod quidem Strabo eum fecisse ait, utrumque laudis summo in loco reponere. At vero cum nihil nisi principes iuvenilis suae aetatis philosophos, qui Scepticismi studia ipsius menti insculptae videntur, designare voluit, iure ita censuit, Zenone mortuo, Cleanthe aegumina laudē non florentissimo Chrysippo nondam propterea disputante.

Sed quaecunque ex decretis modo significatis facta habebat Eratosthenes, totum tamen, ut erat partium studio et obsequela vacuus, Aristoni sese non emancipavit. Potest illud ingenium quantum satis est ATHENAEI loco VII. p. 281. C. perspicui, alterum Aristonis, libri Eratosthenici, fragmentum excitantis:

II. Καὶ τῶν Στωϊκῶν δὲ τινες συνεφημῆσαντο ταύτης τῆς ἡδονῆς. Ἐρατοσθένης γοῦν ὁ Κυρηναῖος, μαθητῆς γενόμενος Ἀριστωνος τοῦ Χίου, ὃς ἦν εἰς τῶν ἀπὸ τῆς Στωῆς, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀριστωνί περιγράφει τὸν διδάσκαλον ὡς ὑστερον σφρησάντα ἐπὶ τρυφῆν, λέγων ὡς· Ἦδη δέ ποτε καὶ τοῦτον παρώτρυνε τὸν τῆς ἡδονῆς καὶ ἀρετῆς μεσότοιχον διορῦνόντα καὶ ἀκατακινούμενον παρὰ τῆς ἡδονῆς. Tangit idem XIII. p. 586. A. Τοσαῦτ' εἰπὼν μετὰ τινος τροχίλιας ὁ Μωϋσῆκος, μὴ τι τοιοῦτον ὑμεῖς οἱ φιλόσοφοι, ἔφη, οἱ καὶ πρὸ τῶν Ἡδονικῶν καλουμένων αὐτοὶ τὸν τῆς ἡδονῆς ποσὸν ὑποσκυπτόντας, ὡς ποῦ ὁ Ἐρατοσθένης (olim Eratosthenes) φησί. Cf. Geograph. fr. XII. Quid quod Platonicis eum adnumerat LAMBICHUS, Arcesilai ut videtur sectatoribus, singularem animi conditionem statuētib; qualem ex parte etiam recentiores adsciverunt philosophi. Locus est:

N

III. STOBÆUM ECLOG. PHYS. I, 32. p. 304. Heer. p. 113, 40. Cant. Ἄλλη αἰθερὶς τῶν Πλατωνικῶν — καὶ διεκρίθη τὴν ψυχὴν αἰεὶ εἶναι ἐν σώματι, ὡς περὶ τὴν Ἐρατοσθένους καὶ Πτολεμαίου τοῦ Πλατωνικοῦ καὶ ἄλλων, ἀπὸ σωμάτων αὐτὴν ἀπιοτέρων εἰς τὰ οὐρανοῦ παλάων εἰσπνίξει· σώματι δὲ διατρίβειν· μὴ γὰρ αὐτὴν εἰς ποιεῖν τινα τοῦ ἀεδομένου, καθήκειν γὰρ μὴ εἰς τὰ οὐρανοῦ σῶμα ἄλλοτε ἀπ' ἄλλων τοῦ παντός· τίποτος. Verba, præsertim novissima, corruptelæ suspitionem admittunt. Eandem similitudine sententiam indicat:

IV. PROCLUS AD PLAT. TIMÆUM p. 186. οὐκ ἐπὶ ἀγεόμεθα λέγειν ἡμῖς οὐτὰ μίσην αὐτὴν (τὴν ψυχὴν), ὡς ἔχουσαν τι καὶ ἀσώματον καὶ σωματικόν, ὡς Ἐρατοσθένους ὑπέλαβεν.

In illa disputatione, cum similitudinem quæ inter corpus et animum intercedit exponeret, hocce fragmentum Eratosthenes videri potest adhibuisse:

V. STOBÆI SERM. CXV. p. 592, 32. Gesn. a. 1559. et 10. MAXIMUS Opp. t. II. p. 636. Ἐρατοσθένους (ὁ Κερηραῖος addit Maxi) τῆς ἡλικίας ἔφη τὸ μὲν ἀκμαῖον ἔσθ' εἶναι, τὸ δὲ μετὰ τὴν ἀκμὴν θέρους καὶ μετὰ πῦρον (Max. θέρους δὲ καὶ μὴ τὸ μετὰ τὴν ἀκμ., χειμῶνα δὲ τὸ γῆρας. Ex quibus comparationem cum vera ætate sibi periclitabantur, quos vide apud Valckenar. ad Herod. VII, 102.

Et quia nihil impedit, quominus insequens sententia ibidem fuerit memòrata, hæc quoque subungi placet:

VI. ΠΛΑΤΩΝ ΠΗΛΟΠΟΝΗΣΕΩΣ quæ dicuntur Plutarcho p. 884. B. περὶ χρόνων Ἐρατοσθένους (τῶν χρόνων φησὶ) τὴν τοῦ ἡλίου πορείαν. STOBÆUS ECLOG. PHYS. I, 40. Heer. p. 19, 40. Cant. tempus definiisse Eratosthenem τὴν τοῦ ἡλίου πορείαν. Idem Galenus X, 5.

Illæ num Aristoteli materiam contribuendo præstitierint necne, eiusmodi fragmentis non iam discerni potest; Aristoteli quidem alter commentationis titulus, ad-

libros statim circumscribendos de bonis et malis relatas, fuisse videtur.

Moralem imprimis philosophiae partem maiore ut credere licet opere conclusit, quo multis exemplis ex historia depromptis argumenta sua stabiliret, *περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν* inscripto; eius pars *περὶ πλούτου καὶ πενίας* aliquoties laudatur. Ista quoque a titulorum collatoribus discreta fuisse nemo mirabitur. Iam de hoc similibusque libris Strabonis iudicium supra p. 18. exscriptum est, cuius notae censoriae fides penes ipsum esto. Plenam libri inscriptionem praebent:

VII. ΗΑΡΟΚΡΑΤΙΟ p. 28. *Ἀρμούσαι, οἱ ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς ὑψηλοὺς πόλεις ἀρχόντες ἐκτεμπόμενοι, ὡς Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν φησι.*

VIII. Et CLEMENS ALEX. STROM. IV. p. 496. C. *Ἐπὶ αὐτὸν μόνον Λισσῆσιοι καὶ Μακεδόνες καὶ Λακωνες στραβλόμενοι ἐκωστέρουσι, ὡς φησὶν Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, ἀλλὰ καὶ Ζήνων ὁ Ἐλεάτης, ἀναγκαζόμενος καταπεινὸν τι τῶν ἀπορόγητων, ἀντίσχευεν πρὸς τὰς βασιλικοὺς, οὐδὲν ἐξομολογούμενος ὅς γε καὶ τελευταίων τὴν γλώττιαν ἐκτροχῶν, προσέπτυσεν τῷ τυράννῳ, ὃν οἱ μὲν Νέαρχον, οἱ δὲ Δημύλλον προσεγορεύουσι.* Fere eadem THEODORET. GRAEC. AFFECT. serm.

VIII. p. 604. B. *Ζήνων ὁ Ἐλεάτης, ὅς ἀναγκαζόμενος καταπεινὸν τι τῶν ἀπορόγητων, ἀντίσχευεν πρὸς τὰς βασιλικοὺς, οὐδὲν ἐξομολογούμενος ὡς δὲ φησὶν Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Α. τοῖς περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, δείσας οὐτος, μὴ τῇ τῶν κακῶν ὑπερβολῇ βιασθεὶς ἐξείπητι τῶν σαρκαιμένων, καὶ τοὺς στασιώτας μὴνύσῃ, τὴν γλώττιαν τοῖς ἀδούσι ταμῶν, προσέπτυσεν τῷ τυράννῳ.*

IX. DIOGENES LAERT. VI, 88. *Ἐρατοσθένης δὲ φησὶν, ἐξ Ἰταποχίας, περὶ ἧς λέγομεν, γενομένου παιδὸς κατὰ (Crateti Cynico), ὄνομα Πασσιλέους, ὃν ἐξ ἐπιπέτου ἀνέτεκεν, ἀγαγὼν αὐτὸν ἐπὶ οἴκημα παιδείας,*

καὶ φάναι τοῦτον αὐτῷ πατρῶον εἶναι τὸν γάμον. Reliqua vehementer corrupta dubium est an Eratostheni tribuenda sint.

X. IDEM IX, 66. de Pyrrhōne: εὐσεβῶς δὲ καὶ τῇ ἀδελφῇ συνεβίω μαιὰ οὔσῃ, καθὰ φησὶν Ἐρατοσθένης ἐν τῷ περὶ πλοῦτου καὶ πενίας, ὅτι καὶ οὗτος φέρων εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπίπρασεν ὀρνίθια, εἰ τύχοι, καὶ χοιρίδια· καὶ τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας καθάροι (L. -ραι) ἀδιαφόρως. Recte Menagius hinc in Plutarchi fragmento subiungendo pro ἐν τοῖς πλοῦτου emendavit ἐν τῷ περὶ πλοῦτου, secus atque G. I. Vossius de histor. Gr. I, 17. probante Fello fecerat, ἐν τῷ Περίπλω coniectans.

XI. PLUTARCH. THEMISTOCLE p. 125. E. ὁ δὲ Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς περὶ πλοῦτου (sic ed. Paris. fol.) προσετύχησε, διὰ γυνακὸς Ἐρετριακῆς ἣν ὁ χιλιαρχὸς εἶχε τῷ Θεμιστοκλεῖ τὴν πρὸς αὐτὸν (Regem) ἐντεύξιν γενέσθαι καὶ σύστασιν. Heerenius de fontibus et auctorit. Vitt. Plut. p. 37. alibi hunc librum quantum ipse quidem investigasset laudari negabat.

Quem Suidas affert librum περὶ ἀλυσίας, nisi eum lectio vel fides fefellit, is partem maioris illius operis constituit. Sed aliam ab eodem memoratam commentationem, περὶ τῶν κατὰ φιλοσοφίαν αἰρέσεων, sine habitatione inter Lexicographi mendacia referendam censeo, eā praecipue ratione adductus, quod gravissimum opus ab eruditissimo eodemque perspicacissimo viro perscriptum neque alii vetustorum hominum, neque is qui aliquoties ad Eratosthenem provocat auctorem, Diosgenes Laertius, silentio plane praeterire debuerunt. Nimis sane credulus fr. Chronogr. VII. hinc derivavit Menagius. Eoque magis hic maxime Suidae vacillat fides, quod primo loco φιλόσοφα Eratostheni asseruit, deinde quasi diversa haec enumeravit: περὶ τῶν κατὰ φ. αἰρέσεων, περὶ ἀλυσίας, διαλόγους πολλούς. Isti dialogi vix potuerunt diversi esse a μελέταις apud Strabonem;

Μελέται enim ab Eratosthène cuiquam operi inscriptum fuisse, vel tiro negaverit: declamationes Fellus excogitavit. Dialogorum non nisi singulare vestigium in fragmento superest, quod ex Arsinoe libro desumptum refertur:

XII. ATHENAEUS VII. p. 276. A. Ὁ Πλούταρχος, κατὰ τὸ ὁμοίον, ἔφη, καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ ἐμῇ Λαγυνοφορία ἐορτὴ τις ἤγαστο, περὶ ἧς ἱστορεῖ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ συγγράμματι Ἀρσινόῃ· λέγει δὲ οὕτως· Τῶν Ἡτολεμαίου κτίζοντας ἐορτὴν καὶ θυσιῶν παντοδαπῶν γένη, καὶ μάλιστα περὶ τῶν Διόνυσου, ἠρώτησεν Ἀρσινόῃ τὸν φέροντα τοὺς θαλλοὺς, τίνα τῶν ἡμέραν ἄγει, καὶ τίς ἐστὶν ἐορτὴ· τοῦ δ' εἰπόντος, καλεῖται μὲν Λαγυνοφορία, καὶ τὰ κομισθέντα αὐτοῖς δειπνοῦσιν κατακλιθέντες ἐπὶ στιβάδων, καὶ ἐξ ἰδίας ἑκαστος λαγῶνου παρ' αὐτῶν (αὐτῶν) φέροντες πίνουσιν· ὡς δ' οὗτος ἀπεχώρησεν, ἐμβλέψασα πρὸς ἡμᾶς, συνοικία γ', ἔφη, ταῦτα ὄντα ἀνάγκη γὰρ τὴν συνόδον γενέσθαι παμμικτοῦς ὄχλου, θοίνην ἑῶλον καὶ οὐδαμῶς εὐπρεπῆ παρατιθεμένων. Εἰ δὲ τὸ γένος τῆς ἐορτῆς ἤρσάνεν, οὐκ ἂν ἐκοπίασε δῆπον τὰ αὐτὰ ταῦτα παρασκευάζουσα ἢ βασιλεία, καθάπερ ἐν τοῖς Χουσίῃ· εὐωχοῦνται μὲν γὰρ κατ' ἰδίαν, παρέχει δὲ ταῦτα ὁ κάλλιστος ἐπὶ τὴν ἐστίασιν. Hinc potest tersissima eademque summa simplicitate insignis scribendi ratio quam Eratosthenes iniit satis censerit. Ex illis ea quae nulla difficultate laborant arripiens Toupius in Schol. Theocriti p. 217. suo iure tanquam praetor de plano edicit (quod enim avertit λαγῶνου et Λαγυνοφορία bis hoc accentu ipsi redonetur.), primum legendum, τὰ περὶ τὸν Διόνυσον, deinde τὰ κομισθέντα αὐτοῖς αὐτοὶ δειπνοῦσαι, quae ipsi apportassent (sic), ipsi vescuntur, cui correctioni qua erat arrogantia suam annectit clausulam: nihil verius. Ego vero nihil ineptius vidi. Si enim priori coniecturae te addicis, γένη tantum θυσιῶν, non

ταῖσι *) indicantur, licet hæc *Λαγύνοφάρμα* Baccho
 fuisse consecrata instar Chorum, vel idem ille mos de-
 monstrat, ut cibi et vini a Ptolemaeo emitterentur,
 Unde statim altera scilicet emendatio concidit, quæ
 persuasioni innititur, hemines sua quemque ad illa dona
 attulisse, cui omnino repugnant ipsa verba καὶ ἐὰ κο-
 μισθέντα αὐτοῖς δεσπύδῃσι, præter insequens, *δοίηναι*
εὖλον — *παρουθεμένων*. Neque enim τὰ κομισθέντα
 αὐτοῖς sibi velunt, prohibente sermonis genio, quæ
 ipsi apportarint, et intrusum αὐτοῖς usque ad didich-
 tum languet. Nihil de suo Alexandrini deprompserant,
 nisi *λαγύνοισ, παρ' αὐτῶν, inquit, φέροντες*. Sed, ut
 criticus iste vitio creatus prætermittatur, advertenda est
 elegans dictio, *εὐωχοῦνται μὲν γὰρ κατ' ἴδιον, παρέχει*
δὲ ταῦτα. Aristoph. Pluto 593.

*Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων ὄντας αὐτοῖσι πονηροῖ,
 αἰδίνως αὐτὰ ἐκλεξάμενοι.*

Sophocl. Electr. 1173.

θνητὸς δ' Ὀρέστας ὥστε μὴ λίαν στίνας,

πᾶσιν γὰρ ἡμῖν τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν.

Cf. Valcken, ad Herodot. I, 36. Clariorem hoc dicendi
 genus lucem recipiet collatis Comici locis. Veluti Nu-
 bibus 547. οἳτοι est dictum, referendum ad reliquos
 Aristophani æquales, quos antea pravis ipsorum artificia
 designaverat. Ibid. 1079.

μοχλὸς γὰρ ἦν τύχης ἀλέως, τὰ δ' ἀντεροῖς πρὸς αὐτὸν.
 Raris extremis ;

Κλειφῶν δὲ μαχίοντα,

καλλὸς δ' βουλόμενος τούτων πατεροῖς ἐν ἀρούραις.

*) Notandum, quo impriam ista sententia refutatur, *εὐχοῦντος*
 ἑστῆν numerum incertum (videas, si tantum est, ad fragm. XVI,
 de antiq. comoed.) significare, admonentibus tum verbis *εὐ-
 χῶν παρτοδοῦναι, καὶ μάχοντα, τίνα τὴν ἡμετέραν ἀγῆν, καὶ τίς*
ἔσται ἑστῆν, tum Theocrito XVII, 112—114, et Nicias, præf.
 lib. VII, cuius interpretatio fugit Matterum (Ecole d'Alexandrie
 T. I. p. 82 sq.) ; quorundam prior estiam Lencoristi in hæc so-
 lennis subiungit præcognitione. Sed *εὐχοῦντος* ἢ *εὐχοῦντος* ἢ
 usurpetur, non adeo præstiterim,

Equibus 1557.

ὁ μὲν ποιῆσθαι τὰς μακρὰς, ὁ δὲ ἕτερος αὐτὰς
παραμισθοφορῆσαι τοῦθ' —

recte Brunckio perceptum, Quibus tandem aliquando
ut perspicuum, Sophoclis Antig. 663 sqq. pessimo con-
silio ab editore novissimo pessumdatos fuisse. Sopho-
cliane interpretem eo imperitiae processisse, ut princi-
pem Euripidis locum, Oenomai fragm. III., ignoraret?
Neque in Platonis Gorg. p. 457. B. 468. E. quidquam
tentari oportebat; mireris, ne Hemsterhusio quidem Lu-
cianeorum Somn. 2. — καὶ ἐρωτογλυφία· δύναται γὰρ
καὶ ταῦτο, φύσεώς γε, ὡς οἶσθαι, ἔχων δεξιᾶς· rationem
constituisse. Huius autem generis plura apud recentio-
res auctores, etiam Scholiastas, reperiuntur; distant, licet
similia, collecta Hermanno ad Viger. η. 44. Ceterum πἀ-
ρατιθεμένων vertendum esse, cum homines appo-
nant, perspicuum est; monendum erat ob Casaubonum.

Tandem philosophicis scriptis etiam *Ἐπιστολαὶ*
sunt attribuendae, quae eandem cum opere de bonis et
malis viam, quippe usu historiae et antiquitatum multi-
plici adhibito, incessisse videntur: quae enim hodie sus-
persunt laciniae, hoc ipsum litterarum genus attingant.

XIII. ATHENAEUS X. p. 418. A. ubi de Boeotiorum
πελοποννησια disserit: *Ἐκ τούτων εἰκὸς ἔστι καὶ Ἐρωτο-
γέννη ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς, Ἡέμιελον, φῆσαι, ἐρωτη-
θέντα, τί αὐτῷ δοκοῦσιν εἶναι Βοιωτοί, εἰπεῖν· τί γὰρ
ἄλλο ἢ τοιαῦτα ἐλάλουν, οἷα ἂν καὶ τὰ ἀγγελα φωνὴν
λαβόντα, πόσον ἑαυτοῦ χωρεῖ. Facillime dictum re-
petit EUSTATHIUS ad II. v. p. 954, 34. = 953, 41. Ἐρω-
τογέννης δὲ λέγει, Πέμπτελον ἄνδρα οὕτω καλοῦντον
ἐρωτηθέντα, τί αὐτῷ δοκοῦσιν εἶναι Βοιωτοί, εἰπεῖν·
τί γὰρ ἄλλο ἢ τοιαῦτα ἐλάλουν, — χωρεῖ. Verbis τί
γὰρ ἄλλο ἢ τοιαῦτα ἐλάλουν non adeo aptissime re-
spondet videtur ad quaestionem, τί αὐτῷ δοκοῦσιν εἶ-
ναι, quod Casauboni acumen non praeteriit, transiit*

Schweighauserus. Iacobsii autem emendatio animadv. in Athen. additam. p. 225. prolata, *εἰρηκέναι οἱ Βασι- τοί*, neque idoneam significationem praestat (quid enim hoc est, *δοκοῦσιν εἰρηκέναι*?), neque sententiae conve- nit quomodocunque. Ea utriusque formula, ex interiori sermonis peritia deprompta, passim usurpatur, cum rei cuiusdam natura aut minus est perspicua, aut in illa tantum agendi via ponenda videtur, quod non sine leni irrisione factum hic reperias. Ad eundem modum Aristoph. Nub. 1289.

τούτα δ' ἔσθ' ὁ τάκος τί θύριον;

Ἰμ. Τί δ' ἄλλα γ' ἢ κατὰ μήνα καὶ κατὰ ἡμέραν
πλέον πλέον τὰ γυμνάσιον αἰεὶ γίγνεται;

Praeterea conferri possunt eiusdem Pax 103. Leisner. ad Bosii Ellipses p. 500. Blomfield. glossar. ad Persa. 214. et addendia. Deinde elegantia imperfecti *ἐλάουα* annotanda, quod nobis quidem id quod praesens signi- ficat, a Graecis vero ad tempus praeteritum ex sensu sententiarum eruendum referebatur; possis igitur sup- plere, ὅτε αὐτοῖς *συκῆν*. Perinde occurrit in locutione *ἦσθ' ἄρα*, de qua multi multa, in *ἐμμελλον*, et locis centenis, apud Tragicos, Aristophanem, optimum quema- que auctorem obviis: quae quidem excutere cum per se longum est, tum ab hoc argumento plane abhorret. Hoc tamen cum Eratosthenicis aliquatenus coniunctum indicare liceat, Cataster. c. 12. *τινὲς δὲ φασιν, ὅτι Ἡρακλῆους πρῶτος ἀθλος ἦν εἰς τὸ μνημονευθῆναι*, id est, secundum quosdam certamen Herculis in me- moriam sive imago genuini certaminis constituebatur, ut c. 29. *τὴν γῆς Αἰγύπτου θέσειν*, perperam ab He- cynio sollicitari. Ad sententiam compara Clement. Ale- xandr. Paedag. II, 1. *καὶ μοι δοκεῖ ὁ τοιοῦτος ἀνθρώ- πος εὐδαίμων ἄλλ' ἢ γνάθος εἶναι* cuius similem expres- sit imaginem Eubulus ab Athenaeo paullo ante addu- ctus, Thebanos ὅλους τραγῆλους insigniens.

XIV. ΑΓΓΕΛΙΑΣ XI, p. 48a. A. Βρατοσθένης δ' ἐν τῇ πρὸς Ἀγέτορα τὸν Λακεωνα ἐπιστολῇ ὡς κρυφῶδες ἀγγελίον τὸ κυμβίον παραδίδωαι, γράφων οὕτως· Θαυμάζουσι δὲ οἱ αὐτοί, καλίστως κλέειον μὴ πεπημμένος, ἀλλὰ κυμβίον μόνον, φιλίην προσκείμετα. Δοκεῖ δὴ μοι τὸ μὲν τῆς τῶν ἀνθρώπων χρείας [ἐνεκα]*), τὸ δὲ τῆς τῶν θεῶν τιμῆς εἰς τὴν κτήσιν παρειληφέναι, τυτῶν μὲν οὐκ οὐδὲν ἐχρῶντο τέτε, οὐδὲ κοτύλη κρατῆρα γὰρ ἴσησαν τοῖς θεοῖς, οὐκ ἀργυροῦν, οὐδὲ λιθοκόλλητον, ἀλλὰ τῆς Κωλιάδος γῆς. τούτων δ' ὁσάντις ἐπιστηλώσαντιν, ἀποσπείσαντες τοῖς θεοῖς ἐκ τῆς φιλίης ἀναχόουιν ἐφεξῆς, τὸν νεοκράτα βάπτοντες ἐπὶ κύμβια, καθὰ καὶ νῦν παρ' ἡμῶν***) ποιούσιν ἐν ταῖς περὶ δεισίαις· εἰ δὲ ποτε πλείον πειν βουληθαιεν, πρὸς παρατίθεσαν τοὺς καλουμένους κοτύλους, κάλλιστα καὶ εὐποτότατα ἐπιπομάτων. ἦσαν δὲ καὶ οὕτοι τῆς αὐτῆς κεραμείας. MACROBIUS Saturnal. V, 21. de cymbia: Meminit huius poculi Eratosthenes, vir longe doctissimus, in epistola ad Hagetorem Lacedaemonium his verbis: Κρατῆρα γὰρ ἴσησαν τοῖς θεοῖς, οὐκ ἀργύρου, οὐδὲ λιθοκόλλητον, ἀλλὰ τῆς Κωλιάδος. τούτων δ' et quae sequuntur ad τῷ κυμβίῳ his subiungit, τὸν νεοκράτα omisso, Iure tamen potiore γῆς neglexerat, prouti extremo fragmento τῆς κεραμείας extat, a Schneidero secus ad κεραμεία relatum. Qualis sit ὁ νεοκράς, docet Hesychius: Νεοκράτοι· τινὲς κρατῆρες ἐλέγαντο, ὧν ἡ χρῆσις διττῇ καθειστήκει· ἐν τε γὰρ τοῖς περὶ δεισίαις καὶ ἐν ταῖς ἐστιάσεσιν, ἤγουν σπονδαῖς. Cf.

*) Quod sensum hic intercipit, ἐνεκα, sententiae ut videtur declarandae adiectum, periphrasin satis vulgarem, τὸ τῆς τῶν ἀνθρώπων χρείας, τὸ τῆς τῶν θεῶν τιμῆς, obscuravit.

**) Lectio ἡμῶν praeferranda est: quod enim ait Casaubonus, φιλίαι ex Lacedaemoniorum instituto Cyrenis celebrata fuisse, nec potest quoquam confirmari testimonio, et a vero prorsus discedit, quia Spartanorum fortitudo, non frugalitas ibi viguit.

Plato Comicus ap. Athen. XV. p. 663. G.

προσέδρα τις ποσειδω;

... κη δὲ κισσους.

Κομῆς attingit Hemsterh. ad Lucian. p. 459. Admonet hic locus eruditionis Eratosthenicæ, vel minutissimæ complexæ.

XV. Dioc. LAMET. VIII, 89. de Eudoxo: *οἱ δὲ πρὸς Ἐρατοσθένη ἐν τοῖς πρὸς Βάτωρα, καὶ κωδὸν δὲ λόγους συνθεῖναι*. Veterem interpretem, qui in libris ad Hecatonem dedit, πρὸς Ἐκάρωτα legisse observavit Menagius, eamque lectionem comprobavit Fabricius B. Gr. IV. p. 121, argumento tamen non admodum. Palatinus codex πρὸς Κάρωτα exhibet. Βάτωρ quidem et Κάρωρ confusa sunt apud Athen. III. p. 103. B. XV. p. 678. extr. Idem Menagius πρὸς Πλάτωνα: ad Platonem enim ab Eratosthene librum compositum fuisse, bis a Theone Smyrnaeo (supra p. 168.) laudatum, ac τῶ Πλατωνικῷ scilicet inscriptam; unde forsitan factum fuisse, ut Plato alter Suida teste vocitatus fuerit. Vana ille priora vanioribus videtur sperare voluisse. Sed quaestione de nominis forma genuina in medio relicta, locum sententiæ concessum accurato spectatori probatum tri existimo.

OPERA LITTERATA.

VI. DE ANTIQUA COMOEDIA.

Non minimam gloriae partem Eratosthenes suis commentariis de antiqua*) comoedia, τοῖς περὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας, τοῖς περὶ κωμῳδίας (fr. III. XXIX. XXXVI.) τοῖς περὶ κωμῳδιῶν (fr. XXX.), vel simpliciter per libros altatis (fr. XXVI, XLII, XLIV.), rettulit acceptam, quibus quaecunque ad comicos antiquos sive intelligendos sive diiudicandos valuerunt, a multiplici eruditione et ingenio acerrimo paratissimus complexus est accuratissime. Etenim eius dicta omnia, etiam paucissimis prolata nominibus, tanta eminent iudicandi vi perspicacique acumine, accedente varia eaque sana ratione moderata doctrina, ne minutissimis quidem grammaticae capitibus praetermissis**) (videnda inprimis fragm. XXXI, XXXIX.), ut nobis, qui miserrimam Scholiorum Aristophanicorum teneamus compagem, quam maxime idonea suppetat conquerendi causa, quod in tot tantisque difficultatibus non iam uti con-

*) Hemsterhusii ad Polluc. X, 60. opinionem, de utraque comoedia, vetere et nova, egisse, vel commemorasse sufficit.

**) GALENUS prooem. ad glossas Hippocr. p. 404. "Ὅτι γὰρ ἐκείνων αἱ παλαιαὶ πολλὰ τῶν ἐπισημίων αὐτοῖς, δίδονται μὴ ἰκανῶς καὶ πρὸς Ἐρατοσθένους ἐν τοῖς περὶ ἀρχαίας κωμῳδίας."

cessum fuit tam praeclaris administrandis. Qualis autem praestantiae fuerit praes multis idque doctissimis Alexandrinis, etiam hac in litterarum parte comparatio instituta facile manifestabit, sive ad Callimachum exegeria, nihil nisi didascalias persecutum, a quo incogitantem effatum proditum est a Schol. Nub. 549 (fr. XIII.); sive ad Lycophronem *), hominem indigesta eruditionis mole laborantem, adeo ut vel absurdissima effuderit, ideoque cum de vetere comoedia agitur non nisi refutandus (exempli causa v. fr. XV. XVIII. XXIV. XXVIII. XXXIII. XXXVI. XLVII.) excitetur. Aliud igitur Hemsterhusius egisse videtur ad Plat. p. 470, ERATOSTHENIUM huc in genere Lycophroni paullo inferiorem pronuncians. Profecto fidem in his litteris habeas, qui turpem barbarismum *ἄνεργος* admiserit.

Commentarii fere duodecim libellos constituerunt, neque enim pluribus ultra ab Eratosthene comicos illustratos fuisse, fidem facit, quod illis opusculis quaecunque rem tangere viderentur exposita reperimus. Librorum vero numerus raro laudatur, ita ut oeconomia operis non nimis perspicua sit. Excitantur enim tertius (fr. XXX.) de Ranarum loco, septimus (fr. XXXIX.) de Pherecrate, octavus (fr. XLI.), nonus (fr. XXVI, XLII.) de Avium versu et Aristophanis ut videtur fragmento, undecimus (fr. XXXVI.) de Cratini vocabulo, duodecimus (fr. XLIV.). Id quidem hinc intelligitur, tum singulos libros diversis temporibus prodiisse, quod etiam de aliis scriptoribus antiquitatis patet, tum interiore argumenti vinculo connexos non fuisse. Iam commentariis qui in poetarum interpretatione versabantur alij adijuncti erant, subsidia rei scenicae disceptantes: quarum si priorem theatro histrionumque vestitui et similibus, alterum arti et rebus histrionum gestis attribue-

*) Lycophronis commentarios addubitare potuit Matter. T. I. p. 90.

rim, ita ut probemini totius operis utriusque repræsentarent, nihil quod ab argumenti indole abhorreat (cum præsertim Pollux X; 60. fr. II. ut qui maxime eius sententiae admonet.) sumpsisse nobis videmur. Prior igitur liber non alius est quam *Λογιστικόν*, pro singulari opusculo factatus: nam de ædificiis extruendis illum omnino non disseruisse, secus ac Salmasius epistola observationibus ad ius Atticum præfixa, G. I. Vossius de natura artium Opp. T. III. p. 157. a., Fabricius opusculabatur, demonstrant et quæ afferuntur eius fragmenta, et præter ingenium Eratosthenis probe spectatum etiam gravissimum Vitruvii testimonium, libri primi cap. 1. extr. hæc monentis: Quibus vero natura tantum tribuit sollertiae, acuminis, memoriae, ut possint geometriam, astrologiam, musicam ceterasque disciplinas penitus habere notas, prætereunt officia architectorum, et efficiuntur mathematici. — Hi autem inveniuntur raro, ut aliquando fuerunt — Eratosthenes Cyrenæus —. Neque inscriptio ista in fraudem debet impellere, cum Lexica etiam vulgaria, quæ Nostri fugit opus, id nomen cum artis cuiuslibet, tum maxime scenicæ generalem adumbrationem et notitiam expressisse doceant. Accedit alius apud Pollucem X; 1. titulus, *Σκευογραφικόν*, qui cum nihil eorum quæ spectatet ibi sese invenisse narrat, nihil Eratosthenis existimationi, utpote anxie minutissimeque syllabas ritatus, detrahet. Sed ne librum histrionium mireris, considera Athen. XIV. p. 636. F. *Ἰερώνυμος δ' ἐν τῷ περὶ Κισσαριδάδων, ὅτι οὗ ἐστὶ πέμπτον περὶ Ποιητῶν*. Iam fragmenta ad Architectonicum referenda hæc sunt:

I. POLLUX I, 145. *Τὸ δὲ καλὸν ἐπιπτεῖν τῶν τῶν δὲ ἐμπηγνύμενον τῷ ἄξονι, παραξόνιον, — ἢ ὡς Ἐρατοσθένους ἐμβολὸς.*

II. IDEM X, 1. *Ἐπέτυχόν ποτε βιβλίον τῶ τῶν ἄνοφῶντος Ἰππικῶν ἐψηθεῖται λέγοντι εὐρῶν δὲ ὄντι*

μυθὸς ἤσται, τοῦτο Ἐρατοσθένη ἐν τῷ Σικυογραφικῷ λέγειν, ἐπιπέθε μοι ζῆσειν πρὸ τοῦ Ἐρατοσθένους βιβλίον διὰ τὸ παραγωγὸν τῆς χεῖρας ὡς δὲ εὐρον κίβλησιν, οὐδὲν εἶχεν ἀν' ἡλικίᾳ. Σικυογραφικὸν legerit Galeus praefat. ad scriptores mythologicos, quem vocis significatio, propter ambitum nimis circumscriptum hic aliena, minime habuit sollicitudo in eo tamen verus, quod librum cum Architectonica eundem ponit. Miram contra hanc rationem attulit Fabricius B. Gr. IV. p. 127, quod totus Pollucis liber X. de vasis agat, inde efficit veram scripturam esse vulgatam.

III. INEM X, 60. de ἀναλογίᾳ: πρὸς μίνοι Ἐρατοσθένη ἐν τοῖς περὶ κωμῶδίας, ὡς ἔχομεν τινα τῶν ὀνόματος τοῦδε ἀποτροφῆν, εὐραῖς ἀν' αὐτόνομα ἐπὶ τοῦ σκεύους τοῦ τοῖς βιβλίοις χρηστέμου.

IV. ΕΡΟΤΙΑΝΙ GLOSS. HIPPOCR. p. 394. Χεῖται. Ἐπιπέθε μοι ζῆσειν πρὸ τοῦ Ἐρατοσθένους βιβλίον διὰ τὸ παραγωγὸν τῆς χεῖρας ὡς δὲ εὐρον κίβλησιν, οὐδὲν εἶχεν ἀν' ἡλικίᾳ. Σικυογραφικὸν legerit Galeus praefat. ad scriptores mythologicos, quem vocis significatio, propter ambitum nimis circumscriptum hic aliena, minime habuit sollicitudo in eo tamen verus, quod librum cum Architectonica eundem ponit. Miram contra hanc rationem attulit Fabricius B. Gr. IV. p. 127, quod totus Pollucis liber X. de vasis agat, inde efficit veram scripturam esse vulgatam.

V. HESYCIUS: Βασιλίδες. ὑποδήματα γυναικείων καὶ ἀληθινόν, ὡς Ἐρατοσθένης, ἀπὸ τοῦ βασιλέως κληθέντος. Pollux VII, 85. ὑποδημάτων δὲ εἶδη βασιλίδας ἐφόρει δὲ αὐτὰς ὁ βασιλεὺς Ἀθήνησι. Illic κληθέντας sollicitari non debebat. Βασιλίδας enim sic de Archonte victum adeo insigne erat, ut Anaxitricista Bekk. p. 85. operae pretium duxerit ex Aristagora, ignobili comice, illud enotare. Nomen calceamenti inde ad aconiticum rem transisse videtur, quod Archon Rex, quippe Lemaeorum praeses, sine tuxa habebat.

VI. SCHOL. APOLLONI RH. I, 565. Ἠλακάτη δὲ λέγεται τὸ λεπτότατον καὶ ἀγρότατον μέρος τοῦ ἰσοῦ, κατὰ Ἐρατοσθένην, ὅτι ἴσος ἐν περχήσιον.

VII. IDEM PIND. 567. Ἴστέον, οὗ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Ἀρχιτεκτονικῷ μέρει ταῦτά φησιν ἰσοῦ, Πτερόνη, Θωράκιον, Ἠλακάτη, Κυρῆσιον, Κεραία, Ίκειον. Latine est hanc in rem singularis apud Athenasiam XL p. 474 extr. sq. Ἀσκληπιάδης δ' ὁ Μυρλαίνος κεκλήσθαι φησιν αὐτὰ ἀπὸ κινος τῶν ἐν τῇ νηὶ κατασκευασμάτων (καρχήσιον dicit). τοῦ γὰρ ἰσοῦ τὸ μὲν καταρτάτω πτερόνα καλεῖται, ἣ ἐπιπίπτει εἰς τὴν ληνόν· τὸ δ' ὄλον εἰς μέσον, τραγγῆλος· τὸ δὲ πρὸς τῷ τέλει καρχήσιον. ἔχει δὲ τοῦτα κεραίας ἀνω συννευούσας ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη, καὶ ἐπίκειται τὸ λεγόμενον αὐτῷ θωράκιον, τετραγωνον πάντη, πλην τῆς βάσεως καὶ τῆς κορυφῆς· αὐταὶ δὲ προὔχουσι μικρὸν ἐπ' εὐθείας ἕωτερα· ἐπὶ δὲ τοῦ θωρακίου εἰς ὑψὸς ἀνήκουσα καὶ ὀξεῖα γυγκομένη ἐστὶν ἡ λεγομένη Ἠλακάτη. Adde Polluc. I, 91.

VIII. IDEM III, 232. Τὴν δὲ κατασκευὴν τῶν ἀρότρων Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Ἀρχιτεκτονικῷ καταγράφει. SCHOL. PARIS. : ταυτὸν μὲν τὸ πηκτόν. Τοῦτου δὲ τὴν κατασκευὴν E. — παραδίωσι.

In alio de histrionibus libro hic locus existisse videtur.

IX. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΜΟΛΛ. p. 786. B. Πάλον δὲ τὸν τραγῳδῶν Ἐρατοσθένης καὶ Φλόχορος ἱστοροῦσιν ἐβδόμησκα ἐτη γεγενῆμενον, ὅτι τραγῳδίας ἐν τέταρτῃ ἡμέρᾳ διακρίσασθαι μικρὸν ἐμπροσθεν τῆς τελευτῆς.

Eratotheniensis aliud dictum vindicandum videtur apud Schol. Aristoph. Vesp. 577. "Ὅτι τραγικός ὑποκριτής ὁ Οὐαγρός, εἰρηται πρότερον: quod nusquam commentariorum ad Aristophanem factum reperitur.

Videndum de hoc quoque Scholiastae ad Acharn. 438. monito: Πρὸς τοὺς νῦν ὑποκριτάς, ὅτι χωρὶς

πῖλβῳ εἰσάγουσι τὸν Τηλέφῳ. Ut enim ab aetate et ingenio recentioris Scholiorum collatoris tale quid ablu- dit; ita Eratostheni omnino convenerit prae ceteris poetae interpretibus. Non sane ignoro, etiam Scho- liis ad Aeschylum (Agamemn. 22.) et Sophoclem (Aij. 325. Oed. R. 855. 963. Col. 1647. Electr. 817.) eiusmodi observata super arte histronis inveniri; ad Aristophanem vero non saepius occurrunt.

Tandem in prooemio intertum primi an tertii libri locum habuit:

X. SCHOL. IN DIONYS. THRACEM p. 725. ὁ δὲν οὐκ ἀπὸ σκοποῦ καὶ Ἐρατοσθένους ἔφη. (Villoison. Distrib. p. 172. n. 4. φησὶν ὁ σοφὸς Ἐ. Valckenarius animadverti ad Aminon. p. 57. sq. ubi Scholiastae locum protulit: φησὶ πού τῶν αὐτοῦ λόγων ὁ σοφὸς Ἐ.) ὅτι γραμμα- τικὴ ἴστιν εἰς παντέλης ἐν γραμματι, γραμματα κα- λῶν τὰ συγγράμματα.

Non mirum profecto est, tantas principis litterati copias non paucos, quibus curta supellex domi suppe- teret, allexisse; sed unus tantummodo tam impudenter in eo facinore grassatus esse traditur, ut Eratosthenes dicto faceto βιβλαιογισθὸν hominem appellavit. ETRNO- LOG. M. p. 198, 20. Βιβλαιογισθος, Ἄνδρας ὁ ἱατρὸς ἐπεκλήθη ὑπὸ Ἐρατοσθένους, ὅτι λάθρα αὐτοῦ τὰ βιβλία μετέγραψε. Indicè elicatur Eratosthenes medi- cus; Fabricio Bibl. Gr. XIII. p. 153. ex eo quod illius libros Andreas exscripserat medicus, ipsum Eratosthe- nem medicum fuisse constitit. Fere eadem Aweck. Bekk. p. 226. His enim commentariis eum abusum patet Scholiis Aristoph. Av. 267. Χαράδρον μιμούμε- νος] — Ἄνδρας δὲ φησι, τῶν ἰατρικῶν οὐ τοὺς ἰδόν- τας, ἀλλὰ τοὺς φασίοντας ἀπαλλάττεσθαι τοῦ πᾶσαι.

AD ARISTOPHANEM.

Equitibus.

XI. Schol. Eq. 959. μολγόν] Ἐρατοσθένης μολγόν καὶ ἀμολγόν τὸν αὐτὸν (i. τὸ αὐτὸ). ἀμολγούς δὲ παρὰ τούτοις (i. παρ' Ἀττικοῖς; ut apud Plinychi p. 216.) φησὶ λέγεσθαι τοὺς ἀμέλγοντας τὰ ποιμα. (Cf. Hesychi. vv. μολγός. ἀμολγοί.) Ἡσιόδος δὲ (supplendum ποιμασικόν)· μάζα τ' ἀμολγαίη. ETYMOLOG. M. p. 573, 23. Μάζα. — Ἡσιόδος, μάζα τ' ἀμολγαίη. — ἀμολγαίην δὲ, τούτῃστι κρατίστην, ἀκμαίαν. τὸ γὰρ ἀμολγόν ἐπὶ τοῦ ἀκμαίου τίθεται. Ἐρατοσθένης δὲ ποιμασικὴν. PROCLUS AD HESIODI t. 590. ἀμολγαίη, ἀντὶ τοῦ κρατίστη, ἀκμαία. τὸ γὰρ ἀμολγόν ἐπὶ τοῦ ἀκμαίου τίθεται. Ἐρατοσθένης ἐν ποιμασικοῖς. (Ex edit. Heinsii p. 133. b.) Hinc Eratosthenis Pastoralia sunt a Fello conficta. Verum vidit Valtkenarius ad Schol. II. χ'. 29. (Opusc. II. p. 68.) „Homines litteratissimi titulos librorum quos plurimos conscripserat Eratosthenes diligenter collegerunt. Eorum unum qui corrupto loco nitebatur Eratostheni in Miscell. Nov. T. II. p. 119. abiudicavi.” Ubi locis allatis addit etiam Athenaeum III. p. 115. A. καὶ Ἡσιόδος δὲ μάζαν τινα ἀμολγαίαν καλεῖ· Μάζα τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννομενάων· τὴν ποιμασικὴν λέγων ἢ (vulgo καὶ) ἀκμαίαν· ἀμολγός γὰρ τὸ ἀκμαιώτατον. Eandem suam emendationem, μὲν ποιμασικὴν, memorat ad Schol. Eurip. Phoen. 45; nescio an δὲ voluerit, quod recepit Gaisfordius. Ceterum Eratosthenis explicatio in Aristophanis loco versans unice vera est. Obstat sane Kusterus, cum eoque Brunckius, non tamen recte. Nam quod ille monet, populum ipsum non posse vocari μολγόν, neque meminerat, vere id fieri, si populus, quae cum maxime gravioribus ac necessariis impendi deberent officiis, suis voluptatibus tribueret; ne-

que hic, Aristophane mores prae ceteris demagogorum notante, severe adeo indagari posse, an etiam Demo ista convenient. Brunckius autem tum in eo errat, quod Kusteri explicationem sequentibus requiri censet, tum in exponenda voce *μυρρίνον*: neque enim *ψαλός* metaphorica significatione caret, docente Acharnensiana loco 599, et *μυρρίνος* adiectivum obsceno intelligi sensu analogia prohibet; praeterea nequitiarum amplificatio, ex eodem ut par est genere desumpta, quo iuciorum opifex adversarium studet delicere, evanesceret. Sed, in quo summa versatur, Cleoni impudicitia male exprobraretur, cuius et per Equites et per ceteras Aristophanis fabulas nulla omnino mentio reperitur. Errat igitur Brunckius cum alibi, tum ad Eq. 78. Mirum in hanc rem versu 77. interpretatum non esse *διαβιβηκός*, in quo explicando Kusterus manifesto laebatur: quali explicationi color poterat conciliari Vesp. 708, ubi *διαβάς* inter alia invenis impudici refertur indicia; sed Equitibus *σαυλοπροκτιών* notatur. Proinde hoc sibi vult Agoracritus: Sin huic te tradis, ad extremam redigaris inopiam necesse erit. Ita iam Photius interpretabatur; cf. etiam Hesychii interpretes v. *μυρρίνων*. Omnium optime Suidas ex Eratosthenis ratione v. *ψαλός*. *Ψαλόν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου, ἀντὶ τοῦ μέχρι τῆς κεφαλῆς; ἐπειδὴ οἱ ἄρχοντες μυρρίνη ἐστεφανοῦντο. Μολγόν γενέσθαι δεῖ σε, τουτέστι κλέπτειν τῶν δημοσίων, ἐξαμέλγοντα τὰ κοινά.* Cf. idem v. *μολγός*. Quod tandem Hemsterhusius Pollicem X, 187. Symmachi nixae auctoritate huc retulit, nemo non intelligit *ἀπληστίας* notam ab hoc loco abhorre. Ita igitur Pollux: *μολγόν, ὅς ἐστι κατὰ τὴν τῶν Ταραντίνων γλῶτταν βόειος ἄσκος. — καὶ Ἀριστοφάνης δὲ χρησμένον τινα παίζει· μὴ μοι Ἀθηναίους εἰπεῖν· μολγοὶ [γάρ] ἔσονται.* Hemsterhus. *αἰνεῖ ἄν* ex prava coniectura recepit, quam etiam superasse

videtur Brunckius incert. LXXIX. αἰνοῦτ' ἄν tacite edendo *).

Nubibus.

XII, SCHOL. NUB. 447. Κύρβις οὖν ἢ περιέχουσα τὰς ἱερὰς γραφὰς στήλη ἢ ὡς Ἐρατοσθένης φησὶν ἄξων Ἀθήνησιν οὕτω καλούμενος, ἐν ᾧ οἱ νόμοι περιέχονται. Apparet haec ita pronunciari, ut ἄξων accuratius definiat, quid per illam στήλην cogitetur, id est, radium existimari, cui leges affixae fuerint. Cf. Hesychius: Κύρβις, στήλη τριγώνου, ἢ ξύλινοσ ἄξων, ἐν ᾧ τὸ παλαιὸν οἱ νόμοι ἐγράφοντο. Nihilominus male intellexit SCHOL. APOLLONII RH. IV, 280. Κύρβις λέγουσιν, ὡς Ἐρατοσθένης φησὶ, καὶ τοὺς ἄξονας καλουμένους Ἀθήνησιν, ἐν οἷσ οἱ νόμοι περιέχονται**). Neque adeo cautior Salmasius de modo usurarum p. 767. proloquebatur, neminem unquam ἄξονα interpretatum esse στήλην, cum στήλη potius columna sit vel pila lapidea. Deinde angulos ex Eratosthenis sententia memorat ETYMOLOG. M. p. 547, 51. Ἐρατοσθένης δὲ τριγώνους αὐτὰς φησὶν εἶναι, οὐ τετραγώνους. φησὶν (A. φησὶ δ') Ἀριστοφάνης ὁμοίως εἶναι τοῖς Ἄξοσι· πλὴν ὅτι οἱ μὲν Ἄξονες νόμους, οἱ δὲ Κύρβις θυσίας ἔχουσιν. Eundem reliqui sequuntur. Timaeus Lex. p. 170. Κύρβις, στήλη τριγώνου πυραμοειδῆς, νόμους ἔχουσα περὶ θεῶν. Hesychius modo memorabatur. Anecd. Bekk. p. 274, 24. Κύρβις, κατασκευάσματα ξύλινα,

*) Quin addendis p: 169. miratur, sic in Polluce scriptum oportuisse, interpretem illud effugisse.

***) Pro hac voce miro errore Schol. Parisiensis praebent γεγράφται; neque enim cum Schaefero statui potest, ipsum Eratosthenem hac forma usum fuisse: exstat sane ἐπιτάχαι etiam apud pedestres eosque locupletes scriptores, qui quidem simili perfecti terminatione carent. Nam quae interpretes Gregorii Cor. p. 484. sqq. collegerunt, recentiorum sunt; Thucydides autem qui ἐπιτάχαι praebet sibi fere testis est. Ut tamen Scholiastae illud tribuamus, facit Schol. Pind. Pyth. IV, 407. vulgatam ἐπιτάχαι.

ἐν οἷς ἐγγεγραμμένοι τὸ παλαιὸν ἦσαν οἱ νόμοι. εἰσὶ δὲ τρίγωνοι τὸ σχῆμα. διαφέρουσι δὲ τῶν ἄξωνων, ὅτι ἐκεῖνοι μὲν τετράγωνοι εἰσιν, οὗτοι δὲ τρίγωνοι, πυραμίδι ὅμοιοι. Similiter Ammonius p. 18, Zonaras T. II. c. 1268. alii. Exposuit de figura etiam Polemo ap. Harpocrat. p. 19. v. Ἄξωνες. — ἦσαν δὲ, ὡς φησι Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθένην, τετράγωνοι τὸ σχῆμα, διασώζονται δὲ ἐν τῷ Πρωτανεῖῳ, γεγραμμένοι καθ' ἅπαντα τὰ μέρη. ποιοῦσι δὲ ἐνίοτε φαντασίαν τρίγωνον, ὅταν ἐπὶ τὸ στενὸν κλιθῶσι τῆς γωνίας. Proinde erroris Nostrum non redarguit. Aliud enim agebat Henr. Valesius ad Harpocr. p. 230. Eratosthenem a Polemone reprehensum narrans, quod κύρβεις τριγώνους, ἄξωνας τετραγώνους esse exponeret. Sed multo maiorem a Salmasio commissum videas errorem p. 100, qui vulgarem de formis utrarumque legum sententiam eversurus, ipso Harpocratonis loco, formam quidem non eam quae discrimen constituerit normam fuisse, tradiderit, ut quo teste et ἄξωνες et κύρβεις quadranguli sint effecti.

XIII. SCHOL. NOV. 549. Ἀἴλον δὲ, ὅτι πρότερος ὁ Μαρκῆς ἐδιδάχθη τῶν δευτέρων Νεφέλων. Ἐρατοσθένης δὲ φησι, Καλλιμάχον ἐγκαλεῖν ταῖς διδασκαλίαις, ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ εἴκει τὸν Μαρκῆν τῶν Νεφέλων, σαφῶς ἐνταῦθα εἰρημένον, ὅτι πρότερον καθίσταται. λαμβάνει δ' αὐτόν, φησὶν, ὅτι ἐν μὲν ταῖς διδαχθεῖσαις οὐδὲν τοιοῦτον εἶρηκεν· ἐν δὲ ταῖς ὕστερον διασκευασθεῖσαις εἰ λέγεται οὐδὲν ἄτοπον· αἱ διδασκαλῖαι δὲ δῆλον ὅτι τὰς διδαχθεῖσας φέρουσι. πῶς δ' οὐ συνείδεν, ὅτι καὶ ἐν τῷ Μαρκῆϊ προτετελεύτησε Κλέων, ἐν δὲ ταῖς Νεφέλαις λέγεται· εἶτα τὸν δεῖοσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην —; Verissime dicta. Ceterum non debent nonvisissima ob particulam μὲν neglectam corrumpi, qualis omissio apud Scholiastam fortasse suspecta foret, ab Eratosthene autem admissa in offensio-

nem non debet incidere. Mireris etiam Valckenarium, et re, et sua ipsius confessione minutissimorum ligamentorum ac fibrarum in hoc linguae formosissimo corpore attentum spectatorem, in Eurip. Hippol. 697. languidum istud *μέν* requisivisse. Exemplis nihil indigemus, cum praesertim *καί* sequentibus *ἐν τῷ Μαριῶ* praefixum vulgatissimae vocis, fortiore tamen vi, locum obtinuerit.

XIV. SCHOL. NUB. 966. *Οὕτως Ἐρατοσθένης. Φρύγιχος αὐτοῦ τούτου τοῦ ἄσματος μέμνηται, ὡς Λαμπροκλέους ὅτιος, τοῦ Μιδωνος υἱοῦ ἢ μαθητοῦ. ἔχει δὲ οὕτως·*

*Παλλάδα περσιόπολιν, δεινὰν θεῶν, ἐργεκυδοίμον,
* ποτικλήζω, παλεμαδόκον, * * ἄγναν,
παιδα Διὸς μεγάλου δαμάσιππον.*

Καὶ κατὰ Λαμπροκλέην (l. τὰ κ. λ.) ὑποτίθησι κατὰ λέξιν· τὸ δὲ τηλέπορον βόαμα Κυθίδου τοῦ Ἐρμιονέως κισσαρῆου. Nihil opia attulit Aristidis Scholiasta, Lamprocli an Stesichoro carmen attribui debuerit, incertus, unde quae huius editores (v. Suchfort. p. XLI.) excerpserunt, Παιδα Διὸς μεγάλου δαμόσιππον, εἶστον, Ἀθήνην, a neutro potuerunt pronunciari. Sed si quid coniecturae tribuendum, Stesichoro poema asseruerim, cui apud Athen. IV. p. 155. F. fragmentum, αὐτὸν σε πυλαμάχε πρῶτον, adscribitur, illuc opinor referendum, αὐτὰν immutato. Marti quidem, cuius esse illa volebat Lobeck. ad Phrynich. p. 648, non adeo πρῶτον conveniet, mente huius sententiae utut informata. Ex ista igitur sententia lacuna Eratosthenicis inhaerens statuetur.

Vespia.

XV. SCHOL. VESP. 259. *Τοῦ κορκόρου] Πρὸς τὸν Δυκόφρονα, κόρκορα λέγοντα ἐχθυρίαν τι ἠπάτηται δὲ, ὡς φησὶν Ἐρατοσθένης. ἔστι γὰρ λάχανον τι ἄγριον καὶ εὐτελὲς ἐν Πελοποννήσῳ· ὡς καὶ ἡ παροιμία· καὶ*

κόρορος ἐν λαχάνοισι. V. Hephaest. p. 46. Hesychius: κόρορος, εἶδος ἰχθύος, ἢ λάχανον ἄγριον.

XVI. SCHOL. VESF. 388. [Ω Λύκε δέσποτα] Παρὰ τοῖς δικαστηρίοις τὸ τοῦ Λύκου ἱερὸν ἦν καὶ ἡρώον. ἔθεν φασὶν εἰρησθαι, Λύκου δεκάς. Ἄλλως, Λύκου ἡρώον πρὸς τῷ δικαστηρίῳ ἦν. ὧ ἐμέριζον, ὅτε δικαστήρια ἦν, τὸν παρὰ τοῖς λαχοῦσι τῶν Ἀθηναίων δικάζειν δικαστικὸν μισθὸν τριώβολον. Haec posteriora recentioris Grammatici Scholion redolent. Falsum est, triobolum, Photio licet consentiente, Lyco tributum fuisse: cui enim hono id facerent, cum status, non sacrum heroi statutum esset? Accedit locutio etiam apud Scholiastas insolens, τὸν παρὰ τοῖς λαχοῦσι μισθόν, genitivum circumscribens. De hoc quidem mihi cum Meiero de bonis damnatorum p. 114. convenit, non de emendatione Scholio admovenda, πρὸς τοῖς δικαστηρίοις ἦν, ἐν ᾧ (apud quod nunquam hoc significabit) ἐμέριζον; itidem Zenobio V, 2. sive Suidae, ἀφώριστο αὐτοῖς pro αὐτῷ. Non enim adeo liquet, quem in usum merces iudiciaria memorari potuerit; singularis autem numerus ne apud meliores quidem testes in dubitationem incurret. Vid. verbi causa Geograph. CXI. et CXX. Strabonis p. 767. Philos. F. XII. Potius ex prava interpretatione similive errore istud commentum provenerit. At priora tamen Eratosthenis ad hunc locum commentariis deberi hisce elucet. HARPOCRATIO p. 44. Δοκάζων. — Ἐρατοσθένης δὲ ἐν τοῖς περὶ τῆς ἀρχαίας κωμωδίας, πόθεν τὸ πρᾶγμα εἰρηται, δηλοῖ οὕτω λέγων. Λύκος ἐστὶν ἡρώς πρὸς τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, τοῦ θηρίου μορφήν ἔχων*), πρὸς ὃν οἱ δαροδοκοῦντες κατὰ δέκα γιγνόμενοι συνεστρέφοντο. Eadem praebent Hesychius, Photius, Etymol. M. p. 254, 29,

*) Quae hinc inserit MS. epit. ap. Iungerm. ad Polluc. VIII, 121. πρὸς δὲ τοῖς ἐν Ἀθήναις ἐπιτήλωτο δικαστηρίοις, ὃ Suidae ἀπαρᾶσθαι.

Suidas, unde apud Photium reponendum τοῦ θηρίου μορφὴν ἔχων, apud Etym. M. et Suidam ἀναστροφέω pro ἀναστρέ., quod praebet etiam Vratiel. MS. Harpocrationis. Praeterea Etym. M. πρῶτον δὲ φησι (Eratosthenes, ut videtur) δεκάσαι Μέλητα. Bekk. Anecd. p. 236. Lexicon Rhetoricum, causam quoque addens, τὰς εὐδυνας διδοὺς τῆς ἐν Πύλλῳ στρατηγίας, ἢ κακῶς ἰστορηγήσεν, errare videtur. Iam in Etym. M. Μέλινον emendat post Meursium Salvinus ad Petitii Leges Att. p. 427, comprobante Dukero, qui allatis Plutarcho Coriol. 13. et Diodor. XIII. p. 365. Melitum cum Anyto confusum opinatur; cui calculum adiecit Ruhnken. ad Tim. p. 75. His renititur Meier. p. 113, argumentis tamen ad obscuri hominis mentionem petendam minime idoneis abusus. In Etym. M. et Lex. Rhet. scribendum erat Μέλιντον et Μέλιντος, vetustissima forma vocabuli, de qua vid. Dobraeus addendis ad Ranas 1337. Meletum ab Anyto ad accusationem Socratis persequendam subornatam fuisse indicat Schol. Clark. Platonis apud Dobraeum p. 125. ἐπεισε δὲ μισθῶν [Μέλιντον] ἀσεβείας γραφήν δοῦναι κατὰ Σωκράτους. Sed ut ad vocis δεκάσαι explicationes redeam, nihil proficit Schol. Aristoph. Pluti 627, qui claram lucem Hemsterhusio afferre videbatur. Neque Eratosthenes veterum morem etymologiis luxuriantium secutus verum tetigit: si qui enim corrumpentur, denarius certe numerus nihil quo intelligatur habet. Omnium infelicissime Pollux rem gessit VIII, 121, conficto etiam tribunali ad Lycum: τὸ ἐπὶ Λύκου· ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἡ Λύκου δεκάς· καὶ ἤσως δὲ ἴθρυνται αὐτόθεν ἔχων τοῦ θηρίου μορφὴν· πάλαι δὲ (corrupte) εὐνήσαν οἱ συνδεκάζοντες τὰ δικαστήρια. Cuius errorem multi deprehenderunt. Tandem ab Langbaenio indice ad Longinum v. δεκάσθεις productus Anonymus MS. et propter inferiorem aetatem, arguente eius plebeo dicendi genere, et ob novitatem sententiae

nihilum incertae pondere caret. Οἱ ἄρχοντες (ait) τῶν Ἀθηνῶν ἐτύπωσαν ῥήτορας δέκα, ὡς ἐὰν οἱ ἐν τῇ πόλει ὄντες ἐμπέσωσιν εἰς ὑποθέσεις, ἵνα προσλαλοῦνται ἐκ τῶν ῥητόρων τινάς, καὶ ὑπερηγοροῦσι τὰς αὐτῶν ὑποθέσεις, καὶ ἰσάζουσι καὶ λύουσι ἐν τῷ δικαστηρίῳ· τινὲς δὲ τῶν πλουσίων παρέχοντες δῶρα ἐλάμβανον αὐτοὺς ἐν ταῖς οικείαις ὑποθέσει, καὶ κατέβαλον τοὺς ἀντιδικούς. ὅσοι δὲ μὴ ἔχοντες τοὺς δέκα τὰς ἑαυτῶν ἔλθον ὑποθέσεις, ἐλέγοντο ἐκείνοι ἀδέκαστοι. Ultima ratio est auctore dignissima. Mihi Λύκου δεκάς proprie Lyci cohortem significasse videtur, sive propter decem iudicia, sive ea verbi vi, qua apud Eurip. Suppl. 219, et fragm. ap. Hephaest. p. 92. occurrit; temporis vero progressu cum iudices Atheniensium caussarum rabie abrepti muneribus ac promissis sensim animos subicerent, in convicium vertisse. Cf. similia Aristophanis dicitia Equit. 256.

ὃ χέροντες ἤλιασταί, φράτορες τριβόλου.
951.

οἷος οὐδαίς πω χρόνον

ἀνῆρ γεγένηται τοῖσι πολλοῖς τούβολου.

Deinde maiore abusu δεκάζων ad corrumpeudos iudices transferebatur.

XVI. SCHOL. VESP. 500. Δουκεὶ δὲ ἡ τυραννίς (τῶν Πεισιστράτιδῶν) καταστήναι, ὡς φησὶν Ἐρατοσθένης, ἐπὶ ἔτη ν', τοῦ ἀκριβοῦς διαμαρτάνων· Ἀριστοφάνους μὲν τεσσαράκοντα καὶ ἐν φήσαντος, Ἡροδότου δὲ, εἴ καὶ τριάκοντα. Calculus Eratosthenis rectissime se habet, a prima Pisistrati dominatione exorsi, id est, ab Olymp. LV, 1. Omnia confudit Menraius Pisistrato p. 142, ex temeritatis progressus, ut Aristophanem poetam significari opinaretur, profaretque emendationem, si Diis placet, Ἀριστοφάνους μὲν νὰ φήσαντος, erroris etiam Scholia insimulans de Herodotea chronologia. Recte Wesselingius ad Herodat. V, 66. „Annos Pisistrata

tidarum tyrannidis Aristoteles Polit. V, 12. (al. V, 9, 23.) 35. numerat, noster 36, levi discrepantia, fortasse ex ap-
 nis inchoatis aut diversa Pisiſtrāti computatione exilio-
 rum nata. Io. autem Meursii, annos istos Hipparcho
 et Hippiae, patris ratione non ducta, tribuentis in Pi-
 istr. c. 5, manifesta aberratio est, reprehensa a Bouhe-
 rio et Corsino post H. Valesium." Ratio autem neque
 Aristophanis comici esse potest, ut qui nusquam ea de
 re exponat, nec Byzantio attribuerim: igitur nomen
 istud proprium pro corrupto habendum videtur. Po-
 test tamen sic quoque Schol. Lysistr. 619. emendari:
κατίσχε δὲ ἡ τυραννίς ἐπὶ ἐτη γ' (γ'): οἱ δὲ δ' (δ'),
 non μά)· *Ἡρόδοτος δὲ ε' (λγ')*. Ceterum hoc fra-
 gmentum ex commentariis depromptum esse liquebit
 expendenti, scholiis istis Aristophanicis, minus quam
 pro opinione eruditum, non aliud eius opus afferri.

XVIII. SCHOL. IB. 702. *Ἐπισίζη] Ἀνκόφρων καὶ οἱ
 περὶ Ἐρατοσθένη τὸ ἐπαφίναί τοὺς κίνας, ἐπισίζειν.*
 Non est hic locus a suspitione liber; quisquis enim
 Scholia consarcinarat, Lycophronis commentarios nisi
 per Eratosthenem non acceperat; hunc vero de explica-
 tione ista vulgari, qualem fuisse intelligitur ex Polluce
 V, 10. *καὶ ἐπαφίναί, μετιέναι, αἰρεῖν, ἐπισίζει, οὕτω
 γὰρ ἐπάλουν τὸ μετὰ τινος ἀσήμου βοῆς ἀφίναί*: illum
 advocasse testem, minimam probabilitatis prae se fert
 speciem. In promptu *ὡς* pro *καὶ* reponere, lacuna post
ἐπισίζειν indicata. Ceterum v. Pierson. ad Moer. p. 157.

XIX. SCHOL. IB. 791. *Ἡ δ' ὅς λέγων] Ἀντὶ τοῦ
 ἔργου, καὶ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἡμί. κέχρηται συννεχῶς αὐτῷ ὁ
 Πλάτων ἐπὶ μέλλοντος μόνου. οἱ δὲ Κωμικοὶ καὶ ἐπὶ
 τῶν ἄλλων χρόνων.* Insignis haec alucinatio foret; sed
 lacuna post *Πλάτων* locum obscuravit, facile ex Am-
 maeio p. 67. supplenda; ad formam enim *ἧς* illa *ἐπὶ
 μέλλοντος μόνου* cum sequentibus referenda sunt. Huc
 colligenda quae tradunt SUIDAS, PHOTIUS ET ETYMOLOG.

M. γ. Ἡ δ' ὄς. Sic Suidas; οἱ μὲν παρὰ Ἐρατοσθένην, ἀπὸ τοῦ ἔφη δὲ ὄς (αὐτός τετερ. E. M.), διὸ (καὶ add. Phot. E. M.) δαδύνοσαι τὴν ἐπαφὴν· ἀνταχθαί γὰρ ἀφ' ἑαυτῶν τὸ ὄς. (Siquaeptia quae Phot. et E. M. praebent, omittit Suidas; καὶ ἡ ἀντι τοῦ ἔφη (ἡ δὲ α. ε. ε. δὲ E. M.). ἀλλὰ παρεμνοῦμεν, ἡ δ' ὄς ὁ Πλανίων (haec om. E. M.), καὶ ἦν δὲ ἐγὼ, ἀντι τοῦ ἔφη δὲ ἐγὼ (δ' utrobique E. M., priore loco Suidas.); sed haec recentioris sunt auctoris.) Παρὸ δὲ καὶ Ἑρμῆτος (exinde ap. E. M. lacuna extat) ἐν Ἀθηνῶν Γοναῖς ἦσαν, ἀντι τοῦ φησὶν· ὁ Ζεὺς δίδουσι πάλυ (Phot. δίδουνοπολλός, D. δίδουνοπολλοί.). φηαί, τοῦνομα. Haec manifesto sunt corrupta. Coniicias:

ὁ Ζεὺς ὁ Δωδωνοπόλος ἡσὶ τοῦνομα·

Iovem Dodonicolam nomen esse perhibet. Prioribus intelligitur, etiam ab Eratosthene formulam coniunctivam fuisse expressam, significationi tamen insigniendae vocis ὄς asperum pro more vetustissimorum grammaticorum eum intulisse. Iam quomodo Suidas sit corrigendus, alibi tradens, ἦν δ' ἐγὼ· ἔφη δὲ ἐγὼ. παρὰ Πλουτάρχῳ καὶ Ἀριστοφάνει, cuius MS. Cantabr. ap. Dobraeum addendis ad Pluti 1. habet ἀριστ. Πλούτω, non amplius potest obscurum esse. Legendum: Ἀριστοφάνης καὶ Πλάτων. Cf. intpp. Gregor. Cor. p. 144 sq.

XX. SCHOL. IB. 1027. Κύννης] Πόρνης. Κατὰ Κύνναν καὶ Σαλαβάνην (Eq. 782). Ἐρατοσθένην δὲ ἀγνοήσαντα τὴν Κύνναν, ὅτι πόρνη, οἱ μὲν τινες προφίρεσθαι φασὶ κύνος (Ald. κοινός), ὡς Ἐπιμενίδης*· οἱ δὲ πηφός· οὐκ εὔ. Sed male illos Schollasatas Eratosthenis mentem cepisse, voces κύνος et πηφός aperte

*) Ista tum loco quem obtinent alienum, tum obscuritate iuris critici in suspicionem cadunt corruptae lectionis ὡς ἐπὶ ἀναίδου. Feceram illam emendationem, cum postmodò eandem dudum instituisse Valckenarium deprehendi.

demonstrant, ut quae metro adversentur: atqui nec metrica huiusmodi imperitia, nec tanta ei negligentia imputari debet, qua Cynna qualis fuerit, docente ipso poeta ignorarit. In parabasi autem Pacis haecce verba paene immutata offeruntur. Metri quidem vitium sustulit Valckenarius ad Adoniazusas p. 361 f., *κυνός ὡς* reponens, in altero Scholiorum loco statim afferendo *ἐλάμπον*: quo lis non dirimitur. Mirum, Eratosthenem cum vulgo Graecorum Homericum *κυνός ὄμματ' ἔχων* tenentem istud *ὡς* adiecisse; magis etiam mirum, duplicem eundem correctionem, cum prior acquiescere debuisset, allaturum fuisse; Scholiastas autem, utram apposuerit, addubitasse. Sed explicationum utramlibet negligere licebat. Et quae Schol. Pacis 754. annotavit, monstrant fere originem erroris: *Ἐρατοσθένης ἀγνοήσας τὰ κατὰ τὴν Κύνναν, κυνός γράφει. Κυνός ὡς ἀκτίνες ἐλάμποντο*. Interpolationis hic commissae a recentioribus grammaticis coniecturam movet tum quod *κυνός* sine *ὡς* excitatur, tum *κυνός ὡς ἀ. ἐλάμποντο* (sic) alieno loco collocata. Hic quoque impertunam emendationem obtrusisse Eratosthenem fidem omnino excedit. At enim qui istud, *Ἐρατοσθένης γράφει κυνός*, in commentariis antiquis reppererat, ignorasse videtur, posse ea etiam ad explicationem referri. Schol. Ran. 38. *Κενταυρικῶς δὲ — γράφεται ἀντὶ τοῦ μαλακῶς*. ibid. 1060. *τινὲς δὲ γράφουσι Δαρτίου τοῦ Ξέρξου*, ubi quae adduntur, *οἱ δὲ ὅτι τοῖς κυρίοις ἀντὶ πατρωνυμικῶν κέχρηται*, eundem denuo exhibent errorem. Schol. Acharn. 1181. *γράφεται δὲ οὕτως· πτίλου δὲ τοῦ μεγάλου πεσόντος πρὸς ταῖς πέτρας, δεινὸν μέλος ἐξήδα ὁ Λάμαχος. ἢ πεσῶν πρὸς ταῖς πέτρας, ἐθρήνει τὸ μέγα πτίλον*. Schol. Plati 545. *τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων* (scil. addunt), *ἀντὶ σταμνοῦ κερραμίου γράφεται*: quem locum, ut iam apparet, integerrimum, etiam Hemsterhusius tentavit. Addas Schol. Pind. Ol.

I, 15. VI, 44. Nem. VII, 95. ubi leg. πόρον. γραφεται πόρον. Hinc ἡ γραφή, explicatio, ibid. ad Pyth. IV, 195. οὐκ ἐκκόπτεται (sic l.) ἡ γραφή. Preinde explicationes duas attulerat, quo spectet Κύννης ἀκτίνες significantes, ad Scholiastarum asperriam dictionem minime exigendas. Iam vero κυνός ἀκτίνες rem luculente illustrabat, si quis modo Homerum edidicerat; πυρός autem ex interiore est doctrina desumptum ad summam impudentiam denotandam. Eurip. Hecuba 603.

αἰώλωνος ὄχλος ναυτική τ' ἀναρχία
κρείσσων πυρός.

Cratinus iunior ap. Ath. VI. p. 241. C.

— ἔχει γὰρ χεῖρα κραταίαν,
γαλπήν, ἀκάματον, πολὺ κρείττω τοῦ πυρός αὐτοῦ.
Soph. Philoct. 927.

ᾧ πῦρ οὐ καὶ πᾶν δαίμα καὶ πανουργίας
δεινῆς τέχνημ' ἔχθιστον.

ubi plura Musgravius: quibus si addideris Blomfield's gloss. S. Th. 599. et Abresch. ad Aeschyl. II. p. 84. alia vix requires. Quid quod ipse Aristophanes Lysistr. 1016. de mulieribus sermocinatus sine molestia eiusmodi explicationi potuit materiam suggerere:

οὐδὲν ἐστὶ θηρίον γυναικὸς ἀμαχώτερον,
οὐδὲ πῦρ, οὐδ' αἰδῆ ἀναίδης οὐδεμία πόρδαλις.

XXI. SCHOL. IBI. 1186. Ἀσκάνδα καλῶς] Τὸ γ',
ὅτι περὶ τοῦ Ἐφουδίωνος ὡς ἀληθῶς *) ἱστορεῖ, κατεψυγμένοι (l. κατεψευσμένοι) δὲ φαίνονται οὗτοι [οἱ]
παγκρατιασταὶ ἐπὶ παιδείᾳ· ὁ δὲ Ἀσκάνδας καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος. εἰ μὴ ἄρα ὁ Ἐφουδίων (l. — οὐτίων) ἐστίν, ὁ ἐν τοῖς Ὀλυμπιαῖς (Kuster. ad Hesych. Ὀλυμπιονίκαις; nihil nisi ταις emendandum erat: v. Chronogr. fr. XX.) φερόμενος Ἐφουδίων (— τίων)

*) Cave imitantes; v. ad Geograph. fr. XCIII. Ceterum Scholiasta Aristophanis mentem pingui Minerva percipit.

Μαινάλιος. His admoendus HESYCHIUS: *Ἐρωδιον: Ἐρατοσθένης διὰ τοῦ εἴ Ἐρωδιον ἀναγράφει, μέλανον (Μαινάλιον) - περιδικόν (περιοδοτικὴν Sorpingina) παρακριασμένη: ἡ δὲ Παλέμων διὰ τοῦ δ.* Vide ad Geograph. p. 4.

XXII. SCHOL. VESP. 1402. a Suida compilata prolixè de Simonide exponunt, scriptis quoque poetae enumeratis. Mira et insolita ea eruditio veri speciem coniecturae praebebit, illic Eratosthanem etiam ea tradidisse, quorum auctorem advocat ipsum *QUINTILIANUS*: XI, 2, 14. ubi Simonidis carmen, laudes tum pugilis coronati, tum Dioscurorum celebrans, quod in convivio ei vitam servarit, commemorat: Est autem magna inter auctores dissensio, Glaucōne Carystio, an Leocrati, an Agatharcho, an Scopae scriptum sit id carmen; et Pharsali fuerit haec domus, ut ipse quodam loco significare Simonides videtur, atque Apollodorus [*Chronicis*; neglexit Heynius.] et Eratosthenes et Euphorion et Larissaeus Eurypylus tradiderunt, an Cranone, ut Apollas (videtur Apellas bis Photio laudatus dici, cuius excerpta derivata fuerant ex opere ab Athen. IX. p. 36g. A. allato, *περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων*; cf. Schol. Pind. Vrat. introd. Ol. VII.) [et] Callimachus. Ad huius fr. LXXI. locum attulit Bentleius.

P a c e.

XXIII. ARGUMENTUM PACIS: *Φέρεται ἐν ταῖς διδασκαλίαις, ὅτι καὶ ἑτέραν δεδίδαχεν ὁμοίως Ἀριστοφάνους Εἰρήνην. ἄθλον οὖν φησιν Ἐρατοσθένης, πότερον τὴν αὐτὴν ἀνεδίδαξεν, ἢ ἑτέραν καδήμην, ἧτις οὐ σώζεται. Κράτης μέντοι δύο εἶπε δράματα, γράφων οὕτως — καὶ σποράδην δὲ τινὰ ποιήματα (versus: v. Schaeff. ad Dionys. de comp. verb. p. 30.) παρατίθεται, ἅπερ ἐν τῇ νῦν φερομένη οὐκ ἔστιν. Quam Cratetis sententiam Eratosthenes si comperisset, sine dubio eadem quae Callimacho ad Nub. 54g. regesturus erat.*

XXIV. SCHOL. PACIS 701. [Ἐρακιάσας] Οἶον, ὠχριάσας, ἢ λεπτοφυγήσας, ἢ ἀδυμήσας. ὡς φιλοπόνητον δὲ πάλιν διαβέλλει τὸν Κρατινον, μετὰ ἐκλύσεως ἐκκοτωμένον ἢ ἴσως ἀπολουθεῖ καὶ τὸ ἠρακιάσας· τοιοῦτοι δὲ οἱ λεπτοφυχοῦντες· τρέπεται γὰρ αὐτῶν ἡ χροιά. Ἀνεόφρων δὲ τὸ ἠρακιάσας ἀνὰ τοῦ ὠχριάσας. Ἐρατοσθένης δὲ, τὸ ὑπὸ ἐκλύσεως ἐκκοτωσάσαι· ὅτι δὲ φιλόνοτος ὁ Κρατινος, καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Ἰντινῇ λέγει σαφῶς. Priora usque ad χροιά recentius Scholium, utpote et Lycophronis, et Eratosthenis explicationes diffusius enarrans, constituit. Hesychius: ἠρακιάσας, λεπτοφυγήσας. Cf. Pierson. ad Moer. p. 416. et Tittmanh. ad Zonar. T. H. c. 1892 sq., qui Schol. Aristophanis non intellexit. Schol. Pacis 754. v. ad fr. XX.

Avibus.

XXV. SCHOL. AVIUM 122. Σισύραν] — Ἐρατοσθένης δὲ φησιν, ὅτι καθάπερ τὸ δένδρον τὸ αὐτὸ καὶ ἀνδροχόνον καὶ ἀνδράχνην καλοῦμεν, οὕτως ᾤοντο σισύραν καὶ σίσαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μετέχεσθαι (ἰ. ὄνομα τὸς λέγεσθαι). καὶ τρίτην προσλαμβάνουσι σισύραν οἱ κατὰ Λιβύην (Cyrenaei), τὸ ἐκ τῶν κωδίων (quod apud Ammonium p. 128. reponendum cum Bastio loco infra laudando p. 541. pro κροκύδων) τὸ (ἰ. ex praecedentibus ῥαπτόμενον) ἀρπεχόνιον καλούμενον (ἰ. — μένην). SCHOL. PLATONIS p. 250. Ruhnk. Ἐρατοσθένης σισύραν φησὶ στέγατρον ἐξ αἰγείων δερμάτων τετριχωμένων, σισύραν δὲ τὸ ἐκ τῶν κωδίων ῥαπτόμενον ἀρπεχόνιον, ὃ γούρναν (vocē utitur etiam Zonaras: dixit de ea Bastius ad Gregor. Cor. p. 640.) φασίν. Patet hinc etiam superiora verba hic praetermissa scholii Aristophanis sententiam Eratosthenis referre: σισύρα μὲν ἐστὶ, τὸ ἐξ αἰγείων δερμάτων ἔχον ἐτι τὰς τρίχας σκέπτορον. Unde denuo perspicitur, quam misera haec Aristophanica Scholia sint constituta. De re vid. Alberti ad Hesychii σισύρον, et Ruhnk. ad Ti-

inærum. Iam si perpendas, ἀνδραγωγὸν et ἀνδραγωγῆν inter se componi, statim conficias, eecedente præsertim Schol. Vesp. 737. τὴν αὐτὴν δὲ καὶ οἰούραν καλοῦσι καὶ οἰούραν, pro οἰών apud Schol. Av. καὶ οἰούραν, vice versa οἰών deinde hic et apud Schol. Platonis et Hesychium l. k. esse restituendum; siquidem Eratosthenes, cuius iudicium etiam Hesychius sequitur, rectè οἰούραν inter et οἰούραν non distinxerat. Rem male gessit Tittmannus ad Zonar. II. c. 1645 s.

XXVI. SCHOL. Av. 567. de bello sacro Aristophanis ætate gesto: ἰστορεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ Θουκυδίδης, καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἐννάτῳ, καὶ Θεόπομπος ἐν τῷ κ'. V. Hesych. v. ἱερὸν πόλεμον T. II. c. 28. ibique interpres.

XXVII. SCHOL. Av. 1513. Πηνί' ἀπ' ἀπάλτε] Ὅτι οὐκ Ἀστυνὸν τὰ πηνί' ἀπ' ἀπάλτε, οὐδὲ ἀρχαῖκόν, οὐδὲ ἀκριβές. ἔστι δὲ ἀπὸ τοῦ πότε δήτα. παρέλκει γάρ [1. δὲ το] ἅτα γὺν· ἀλόγως γὰρ κείται· οὔτε γὰρ τὸ τὰ σημαίνει, οὔτε τὸ ἅτα· οὐδὲν γὰρ τούτων ἀρμόζει τῷ πηνίκα. Accuratiora Eratosthenis debuerat Grammaticus advertere apud SCHOL. PLATONIS p. 35. Ruhnck. Ἄνα. — Ἐρατοσθένης δὲ χρονικῶς αὐτὸ φησὶ παραλαμβάνεσθαι· Πύθου χελιδῶν, κίποδ' ἅτα φαίνεσθαι. καὶ ἰταλιν' Ὀσηνίκα ἀπ' ὑμῖς ὀρχοῦμενοι κοπιᾶτε. Etymolog. M. p. 167, 46. ὁ Κομικός δὲ χρονικὸν αὐτὸ παραλαμβάνει· Πηθου χελιδῶν, τηνί' ἅτα γίνεται. λέγει, ὅποτε χελιδῶν γίνεται. Posterius igitur fragmentum ita constituendum videtur, ut tetrametri anapaestici certe indicia eluceant: * * ὀσηνί' [ᾠρ] ἀπ' * * ὑμῖς ὀρχοῦμενοι * κοπιᾶτε: cf. Aristoph. Thesmoph. 861. παίζουσαι καὶ κοπιᾶσαι. De priorē quod inter Aristophanis incerta quintum est vellem aliquid explicationis Brunckius exogitasset: de qua et illi est interpres Hesychii (Πέθου χελιδῶν, παραμυθῶν,

δοσι δ' αὐτῶν τὰ ὄντα. φησὶ γὰρ ἡ χελιδὼν καὶ ἀηδὼν.) securi fuerunt, vitio accentus praetermissio.

Lysistrata.

XXVIII. HESYCHIUS: Κατειλυτομένην. ὁ μὲν Λυσιπύρων, παρωταμένην. Ἐρατοσθένης δέ, συγκρίσθαι τὴν λέξιν ἐκ τοῦ εἰλεῖν καὶ σπᾶσθαι. Inde Scholliorum lectio εἰλεσθῆναι emendetur. Est hic error non Eratothensis, sed communis antiquorum grammaticorum; persepexit certe verbi significationem.

Ranis.

XXIX. SCHOL. RAN. 810. multa de vocibus μείων et μαιαγωγός tradunt; quorum si minus dicta, certe sententiae derivatae sunt ex Eratothensis commentariis ad hunc locum ab HARPOCRAT. p. 117. laudatis: Μείων καὶ Μαιαγωγός. — Ἐρατοσθένης δ' ἐν τοῖς περὶ κωμῶδίας φησὶν οὕτως· Νόμιμον ὄντος μὴ μείων εἰσαγαγεῖν ἀρισμένον τινός, ἐπισκώπτοντες μετὰ παιδιᾶς πάντα τὸν εἰσαγόντα Μείων ἔφρασαν εἰσαγεῖν, ὅθεν τὰ μὲν ἱερὰ Μείων πρόεργασθη· Μαιαγωγός δὲ ὁ εἰσαγών.

XXX. SCHOL. RAN. 1060. δοκοῦσι δὲ οὕτω οἱ Πέρσαι ὑπὸ τοῦ Αἰσχύλου δεδιδάχθαι ἐν Συρακούσαις, σκευδᾶσαντος Ἰέρωτος, ὡς φησὶν Ἐρατοσθένης ἐν γ' περὶ κωμῶδίων. Debebat Eratothensis auctoritas Blomfieldium a temerario conatu detertere, quo corruptum Aeschyli Perss. 676. locum ex depravato Aristophanis versu, Ranarum dico 1060, coniectura sua ipsius ductus magis corrumpit, quamvis disertè etiam Scholiasta monuerit, λαυοί, ὁ ἐστὶν ἐπιφώνημα πρὸς τὸν Διόνυσον λεγόμενον χαρῆς ἐπαλθούσης.

XXXI. SCHOL. IBID. 1294. τῶν ψήφων λαβίων] — Ἐρατοσθένης δέ, τῶν ψευδαττικῶν τινὰς γράψαι, τῶν ψήφων λαβίων, ἵνα καὶ τὰ πεπλασμένα δράματα, ἐν οἷς τεπαράπαν τοῦτο ἡγνόηται, δοκῆ μὴ σεσολοκίσθαι. Ψευδαττικῶν si genuinum est, referendum videtur ad criticos Atticismi non peritissimos, qui spuria dra-

dramata, ipsis pro genuinis habita, ista elegantia aliquoties donarent.

Pluto.

XXXII. SCHOL. ΠΛΥΤΙ 797. Οὐ γὰρ προπαῶδες] Ἐμφάσις τοῦ Ἀριστοφάνειου προσώπου· ὁ δὲ λόγος πρὸς τοὺς ἀντιτέχνους πρὸς διασπορὰν, οἱ δὲ διὰ τὸν αὐτῶν ὀβολόν (Hemsterhusio coniectura non processit; mihi non dubium est, quin legendum sit διὰ τὸ αὐτῶν κόβαλον.) ἐπειρῶντο τὸν δῆμον πρὸς ἑαυτοὺς ἐπάγειν. Καὶ ἐν τοῖς Σφηξί*) δὲ ἐσαμνύνεται, ὅτι οὐκ εἰσι παρ' αὐτῶν κάρυα ἐκ φορμίδος. φαίνεται μέντοι τὸ τοιοῦτον οὐ διὰ τῶν χορηγῶν γενέσθαι, ἀλλὰ δι' αὐτῶν τῶν διδασκάλων, ὡς καὶ Ἐρατοσθένης ἐπισημαίνεται. Οὐ post ἀλλὰ a Dobraeo in collatione Pluti p. 13. transpositum, nec verbo φαίνεται, multo minus addito αὐτῶν congruit, et erroris altero Vesparum loco convincitur. Illud μέντοι quod offensioni fuit saepius a grammaticis eadem qua δὲ significatione usurpatur, ut a Dracone p. 27, 25. 160, 23. 162 extr. Schol. metr. Eurip. Phoen. 784. Aesch. Prometh. α. 27. Sept. Th. 103. 1082. Aristoph. Vesp. 897. Pind. Nem. IV, 81. VII, 106. unde Pollucis X, 34. lectio ab Lobeckio ad Phrynichum p. 132. sollicitata sustentatur, cum praesertim idem eodem modo VI, 76. μελιτοῦντα μέντοι Τροφωνίῳ proloquatur. Plura poterant etiam ex optimo quoque auctore proferri, hic tamen praetermittenda.

XXXIII. SCHOL. ΠΒΘ. 1195. Ἄλλ' ἐκδοῦτω τις δεῦρο] Ὅτι ὁ Λυκόφρων, ὡς ὁ Ἐρατοσθένης φησὶν, φήθη πρῶτον τοῦτον δάδας ἤτηκέναι. πεποίηκε δὲ καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις αὐτό. ἀλλὰ γὰρ Στράτις πρὸ ἀμφοτέρων τούτων τοὺς Ποταμίους διδάσκων εἰς Φιλύλλιον ἀναφέρει τὸ πρᾶγμα.

*) Hinc Vesp. 58. post φορμίδος commate interpungendum, ut δούλω παραβρίπτουσι nominativi sint absoluti.

Τρεῖς τε πάντες ἔειπ' ἐπὶ τὸ Πύθιον,
 ὅσοι πέρ ἔστε, μὴ λαβόντες λαμπάδας,
 μηδ' ἄλλο μηδὲν ἔχόμενον Φιλολλίου.

AD INCERTAS ARISTOPHANIS FABULAS.

XXXIV. SCHOL. PINDARI OL. IX, 1. Ἐρατοσθένης δὲ φησι μὴ ἐπινίκιον εἶναι τὸ Ἀρχιλόχου μέλος, ἀλλ' ὕμνον εἰς Ἡρακλέα, τριπλόον δέ, οὐ διὰ τὸ ἐκ τριῶν στροφῶν συγκεῖσθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ τρεῖς ἔφηννιάζεσθαι τὸ Καλλίνικε. Περὶ δὲ τοῦ Τήνελλα Ἐρατοσθένης φησὶν, ὅτι ὅτε ὁ κισσαριστῆς μὴ παρήν, ὁ ἔξαρχος αὐτὸ μεταλαβὼν ἔλεγεν ἔξω τοῦ μέλους· ὁ δὲ τῶν κωμαστῶν χορὸς ἐπέβαλε τὸ Καλλίνικε. καὶ οὕτω συνειρόμενον γέρονε τὸ Τήνελλα Καλλίνικε. ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ μέλους ἐστίν· Ω Καλλίνικε, χαῖρ', ἀναξ' Ἡράκλειε. Ambiguam sane interpretationem verba admittunt negantis, τριπλόον, οὐ διὰ τὸ ἐκ τριῶν στροφῶν συγκεῖσθαι, numme triplicem stropham Archilochéo carmini abiudicaverit; an potius istam improbarit explicationem. Veruntamen et parodi tum Agamemnonis maxime tum Eumenidum Aeschylī, Scholiastis utrobique ἐφηννιον observantibus, et ipse exclamationis usus necessitate efflagitante adscitus, posteriori sententiae pondus addiciunt, cum praesertim Pindarica ὁ τριπλόος κεχλιδώς strophas et epodum subindicent, quod Aristarchum non latuerat. Omnino Lyrici illi ex re nata nunc in systematis, nunc in versibus extremis clausula eiusmodi passim usi videntur, commonente Sapphus exemplo apud Hephaest. p. 129, quod Bentleius coniectura ab Hermanno Elem. D. M. p. 28. non repudiata sine causa tentavit. Potuit autem haec Eratosthenis sententia ad extremam Aristophanis Acharnenses vel Aves spectare, quantum Scholiis ibi colligere licet. Hesychius: Καλλίνικος. — καὶ εἶδος ὀρχήσεως ἐπὶ τῇ τοῦ Κερβερο ἀναγωγῇ. ubi consulendus Alberti.

XXXV. Photius: Ποι, ἦχος. Ποι, ἔγγυς, εἰς τίνα τόπον. Ἐρατοσθένης δὲ τὸ ἔγγυς. Alberti emendavit ποι κῆχος, ποι γῆς. Hanc glossam ad Aristophanem pertinere monstrat ETYMOLOG. M. p. 682, 69. Ποι κῆχος] ζῆται καὶ τοῦτο, ποι κῆχος; εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ Ἀριστοφάνης. Ποι κῆχος; εὐθύς Σικελίας. [Brunckius fr. CXI. secure repetiit; l. cum Valcken. animadv. ad Ammon. p. 91. εὐθύ.] καὶ παρὰ Φερικράται. Ποι κῆχος; καὶ εἰ μὲν παρεξυγμένον εὐρήσεις τὸ ποι τῷ κῆχει. Ἐρατοσθένης δὲ λαμβάνει ἐν ταύτης τῆς συντάξεως, ποῦ ἔγγυς, καὶ εἰς τίνα τόπον; ποῦ ἄγχος· ποῦ κῆχος· τὸ πῆ, κῆ· πῆ ἔγγυς, πῆ ἄγχος· ὅπερ ἐστὶν ἐν τῷ ἔναγχος· κῆχος· ἄλλοις αἶρα τοῦ γ, κῆχος, ἄγχος· ἔχει αὐτὸ ἐν τῷ ἔναγχος. Ἡρωδιανὸς περὶ παιδῶν. Extrema inde a κῆχος, ἄγχος, usque ad ἔναγχος, male ex praecedentibus repetita, delenda sunt. Post voces τῷ κῆχει sententia quaedam grammatici, admonente dativo κῆχει, extidit, quae eadem quae Photius et Hesychius tradiderunt complexa fuisse videtur. Hesychius duplicem vocis explicationem hisce affert: Ποι κῆχος, οἶον ποῦ γῆς, εἰς τίνα τόπον. Ποῦ κῆχος, πῆ γῆς, εἰς τίνα τόπον. καὶ τοῦ ἄγγι. Alberti ex Etymologico καὶ ποῦ ἄγχος coniciens prodit, mentem Lexicographi mirus se peterepexisse. Hoc enim volebat: quod vulgari Graecorum sermone πῆ ἄγχος significaret (legendum eadem πῆ ἄγχος, κῆγχος), id ratiore dialecto κῆχος pronunciarī; etenim π et κ commutatis, κῆ et ἄγχος, idem quod πῆ ἔγγυς exprimentia, extrito γ et crasi adhibita, tandem κῆχος effecisse. Proinde quod Etym. M. per ἔγγυς explicat, Hesychio est ἄγγι, unde apud ipsum scribendum: καὶ ἀπὲι τοῦ ἄγγι. Ad priorem sententiam pertinet eiusdem Hesychii: Κῆχος· τόπος. καὶ ποι κῆχος, ποι γῆς. ἄλλοι κῆγχος. ultimum Eratosthenicae demonstrationi debetur. Porro Moeris p. 227. κῆχος, ἀπὲι τοῦ δῆ; Ἀτικῶς· ubi vera est Hudsoni emenda-

tio, γῆ pro δῆ reponentis, Crasin explicat Apollónius de Adverbio p. 596. f. Οὕτως ἔχει καὶ τὸ συνεχέστερον λεγόμενον παρ' Ἴωσι κῆγος (recte in excerptis p. 434. A. κῆγος.), ὃ ἐν δυοὶ μέρεσι λόγου, Ἰωνικοῦ τε τοῦ κῆ ἀντὶ τοῦ πῆ, καὶ τοῦ μεταπεπλασμένου, λέγω. τοῦ ἄγχος, ἴσως συναλημιμένου τοῦ ἄ εἰς τὸ ἦ. Dormitavit, nisi gravem coriuptelam sublit, Etymol. M. p. 512, 25. Κῆγος, ἐπιπέφημα. ἀντὶ τοῦ ποῦ. τὸ κῆ, ἢ Δαρικῶς· καὶ τροπή τοῦ π εἰς κ· πῆγος γὰρ ἦν. ἀπὸ τοῦ πῆ, ὃ σημαίνει τὸ πρῶ, ὡς τὸ, πῆ-ἔβη Ἀνδρομάχη; ἐκ τοῦ πῆ καὶ τοῦ ἄγχι (ἢ ἄγχος) γίνεται πῆγος καὶ κῆγος. His igitur confectis, id quidem constat, eam explicationem, qua κῆγος idem ac τόπος sive γῆ foret, ideo falsam esse, quia ποῖ nisi cum genitivo construī non poterat. Restat iam Eratosthenis ratio, exponentis: qua in vicinia (apud Photium enim reponendum, Ἐρατοσθένους δὲ τὸ ποῦ ἔγγος.); quas an verum tetigerit, nunc deficientibus locis decidi nequit: mira quidem ista etymologia neminem ab ea deterrebit. Nec veriores opinor coniectura quidquam ei detrahatur; suspicor enim κῆγος per synchopen ex κῆναχος a κῆνος derivatum, idem quod κείθι significans, provenisse; analogia adductus vetustissimorum adverbiorum κίμβαχος, ὄψιγά (ὄ., ὄψι. Βυζάντιοι. Hesych.), τῆμος, πῶς (i. e. πός). Notissima sunt ἀλλαχῆ, ἀλλαχοῦ· πολλαχῆ, πολλαχοῦ· a nominativis in αχος desinentibus sine dubio derivata.

AD GRATINUM.

XXXVI. ΑΘΗΝΑΕΥΣ XI. p. 501. D. Κρατίνου δ' εἰπόντος ἐν Δραπέτισιν· Λέγεσθε φιάλας τὰςδε βαλανιομαφάλους· Ἐρατοσθένους ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ περὶ κωμωδίας τὴν λέξιν ἀγνοεῖν φησι Λυκόφρονα· τῶν γὰρ φιαλῶν οἱ ὀμφαλοὶ καὶ τῶν βαλανείων οἱ θόλοι παρόμοιοι· εἰς δὲ τὸ εἶδος οὐκ ἀβήθως παίζονται. Repetierunt Asclepiades et Didymus, qui etiam Lycophro-

nis sententiam, mirum quantum absurdam, conservavit. Cf. Hesychii βαλανιομφάλους, Ruhnkeniique auctarium.

XXXVII. HESYCHIUS: Παρ' αἰγείρου θεά. Ἐρατοσθένης φησὶ, ὅτι πλησίον αἰγείρου τινὸς θεά· αἰγείρος δὲ ἐστὶ φυτόν εἶδος· ἐγγὺς τῶν ἱκρίων. ἕως οὖν τούτου τοῦ φήτου ἐξετείνετο καὶ κατεσκευάζετο τὰ ἱκρία, ἃ ἐστὶν ὀρθὰ ξύλα, ἔχοντα σανίδας προσδεμένους οἷον βάρθρους, ἐφ' οἷς ἐκαθίζοντο, πρὸ τοῦ κατασκευασθῆναι τὸ θέατρον. MS. παρ' αἰγείρου θεά. Idem Αἰγείρου θεά. αἰγείρος ἦν Ἀθήνησι πλησίον τοῦ ἱεροῦ, ἔνθα πρὶν γενέσθαι θέατρον τὰ ἱκρία ἐπήγνυον. et v. θεά παρ' αἰγείρω. ubi vid. Alberti. Cum apud Aristophanem παρὰ cum genitivo apud nusquam significet, utrobique, adiuvante MS., legendum παρ' αἰγείρον, ex Photio et Anecd. Bekk. p. 354, 25. Αἰγείρου θεά· καὶ ἡ παρ' αἰγείρου θεά. Ἀθήνησιν αἰγείρος ἦν, ἧς πλησίον τὰ ἱκρία ἐπήγνυντο εἰς τὴν θεάν (non accurate dictum), πρὸ τοῦ θέατρον γενέσθαι. οὕτω Κρατίνος.

AD EUPOLIN.

XXXVIII. CICERO AD ATTICUM VI, 1. Quis enim non dixit, Εὐπολίω τὸν τῆς ἀρχαίας ab Alcibiade navigante in Siciliam deiectum esse in mare? Redarguit Eratosthenes: affert enim, quas ille post id tempus fabulas docuerit; nam idcirco Duris Samius, homo in historia diligens, quod cum multis erravit, irridetur? Locus de Eupolidis morte præter Petavium ad Theopistum recenset Boëssius Miscell. p. 346.

AD PHERECRATEM.

XXXIX. ΗΡΑΚΛΕΙΤΗΣ. p. 119. Μεταλλίς, Λυσιίας ἐν τῷ πρὸς Διοχάρη, εἰ γνήσιος. οἱ μέταλλα ἐργαζόμενοι μεταλλίς ὀνομάζονται. ἔστι δὲ καὶ θράμα Φερέκρατους Μεταλλίς, ὅπερ Νικόμαχόν φησὶ πεποιθῆναι Ἐρατοσθένης ἐν ἑβδόμῳ περὶ τῆς ἀρχαίας κωμῶδίας. His coniungendam:

XL: PHOTIUS: *Εὐθύ Λύκειον, τὸ εἰς Λύκειον, ὅθεν Ἐρατοσθένης καὶ διὰ τοῦτο ὑποκτείνει τοὺς Μεταλλεύς.* Qui Photium Platonis locum quendam respexisse putat, mutila tamen glossa, Ruhnkenius ad Timaeum p. 127, non satis caute ita sensit. *Εὐθύ Λύκειον* recte ille explicabat *εἰς Λύκειον*, explicationisque indicem praemisit articulum: vid. Pierson. praef. ad Moerin p. 31. Plane eundem errorem idem Ruhnkenius admisit ad Tim. p. 59, apud Photium, *εἰς ὀλβίαν, ὡς εἰς μακαρίαν, τὸ εἰς ᾧδον*, exhibentem, ἢ *εἰς ᾧδον* reponens. Ammonius, de hac ipsa voce *εὐθύ* disputans, ubi ait p. 62. *τὸ εὐθύ ἐτίθησαν, τὸ ἐφ' ὁδοῦ τῆς τενοῦσης ἐπὶ τινος τόπου*, in offensionem Valckenarii incurrit. Mirum profecto, usum hunc grammaticorum frequentissimum (quo duce v. c. in Ammonio p. 103. *ὀλίγην τὴν μικρὰν* restituas. et p. 127. *εἰ οὖν ἐστὶ σταφυλὸς ἀρσενικῶν, διαφέρει δὲ τῷ σημαυνομένῳ σταφυλῇ ἢ ὀπώρα, ὅντως δέξυται*, pro vulgatis, *εἰ — σημαυνομένῳ, ἢ σταφυλῇ, ὀπώρα δέ, ὅ. ὅ.*) hunc igitur usum viros eruditos male habuisse. At quis tandem, ut his utar, pervagatissima Grammaticorum loca de eodem genere deprompta, veluti ἡ *Κρητικὴ ἢ καὶ πυρόλιχα*, quibus complendis homines docti non satis perspecte *λεγόμενος*, et similia ingerunt (vide quos indicat Schaeff. ad Gregor. Cor. p. 469.), ista tot loca tantos viros fugisse arbitretur? Sed Valckenarius (v. ad Schol. Eurip. Phoen. 342.) postmodo veriora secutus est. Etiam Lobeckius, dum ad Phrynich. p. 144. Photii verbis abutitur, aliud agebat. Iam Eratosthenis crisin vere et ingeniose excogitatam esse, id indicio est, quod nondum exemplum vocis *εὐθύ* cum accusativo constructae prolatum fuit. Inter fragmenta autem ex spuria fabula prolata equidem nonnisi duo repperi, quae adulterinam arguant: primum apud Erotianum p. 56. *ἀρρωτῆσονχῆ, μικρῶς, ὡς καὶ Φερικράτης ἐν Μεταλλεύς*

(editur *Μεταλλοῖσι*); alterum in proluxa eaque non inficeta lacinia Athenaei VI. p. 269. B. τὰ δὲ μῆλ' ἐκρίματο τὰ καλὰ τῶν καλῶν ἰδεῖν: qualis locutio tragicum decet, a comicorum autem sermone, cum parodia non quaeritur, abhorret. At vero id fragmentum magnam partem ex Teleclidis versibus paullo ante memoratis concinnatum fuit; arguit expilatore[m] etiam versus 28. ad Aristophanea effectus:

ἀρτίως

ἠβυλλιώσαι καὶ τὰ ῥόδα πεκαρμέναι.

Ceterum eiusdem Eratosthenis de alia Phœcreatea iudicium esse videtur, quod attigit Athenaeus VIII. p. 364. A. Τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ τὸν Χείρωνα πεποιηκότες, εἴτε Φερεκράτης ἐστίν, εἴτε Νικόμαχος ὁ ῥυθμικός, ἢ ὅστις δῆποτε.

AD INCERTOS COMICOS.

XL I. DIOGENES LAERT. VII, 5. Καὶ πρότερόν γε Στωϊκοὶ ἐκαλοῦντο οἱ διατρίβοντες ἐν αὐτῇ (sc. τῇ παικίῃ στοᾶ) ποιηταί, καθά φησι καὶ Ἐρατοσθένης ἐν ὀγδόῃ περὶ τῆς ἀρχαίας κωμωδίας. Hesychius: Στωϊκοί. οὐ μόνον οἱ ἀπὸ Ζήνωνος φιλόσοφοι, ἀλλὰ καὶ τινες Γραμματικοί.

XLII. HESYCHIUS: Ῥόικου κριθοπομπία. Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν Ἀμαθουσίαν, βασιλεία τοῦτον ἀιχμάλωτον γενόμενον, εἴτα ὑποστρέψαντα πρὸς αὐτόν, τῇ πόλει Ἀθηναίων κριθὰς ἐμπέμψαι φησίν. Ad Hesychii Ἀφροδῖτος. — ὁ δὲ τὰ περὶ Ἀμαθούντα γεγραφὼς Παιάνισον ἄνδρα τὸν θεὸν ἐσχηματίζαι ἐν Κύπρῳ λέγει. Soringius cum Meursio de Cypro p. 27. Eratoethenem indicari putat, oblitus, istam appellationem scriptori ignoto vel incerto, non Eratoetheni convenire. Hesychii locum repetiit Suidas, ita tamen, ut vestigia veri verborum intellectus reliquerit: Ῥόικου κριθοπομπία. Ἐρατοσθένης ἐν πῶ. θ. φησι, βασιλεία τοῦτον ἀιχμάλωτον μετόμνον, εἴτα ὑποστρέψαντα εἰς αὐ-

τόν, τῇ πόλει Ἀθηναίων κριθῆν ἐκπέμψαι. Nimis creduli et Hesychii interpretes, et Fellus ceterique Amathusiorum opus Nostro adiudicarunt, ipsa vocabuli forma operi indicando minus legitima errorem coarguente. Afferuntur enim nonnisi *Ναξιακά, Μιλησιακά, Λυδιακά, Βιθυνιακά, Δηλιακά, Θηβαϊκά, Αἰγυπτιακά*, et quae huius sunt generis; ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας nihil huic rationi repugnat. Accedit, ut plane fidem excedat, de Amathunte, non ignobili illa urbe, neque vero ita insigni, ut libris quis describeret, Eratosthenem, virum brevilloquentem (conferantur, quae ad finem Geographi-
corum prolata sunt), ipsis novem opusculis disseruisse, tacente Strabone, qui paucis oppidum memoravit; ac prorsus improbable est, locutum de Rhoeci donario eum *κρηδοπομπία* voce facinus designasse, adeo insueta, ut Lexicographos nostros fugerit, quae quidem aperte speciem dicerii a comico compositi praeferat. Verum Hesychii explicatores talium non adeo curiosi, utrum quid recte an secus expositum sit, negligere solent. Ita igitur Hesychius interpungendus: *Ἐρατοσθένης ἐν τῷ θ', τῶν Ἀμαθουσιῶν βασιλῆα τοῦτον* —, glossa comico attributa, istam Rhoeci ignorabilem liberalitatem (frumenti ab hoc praeter alios Atheniensibus donati meminit Hemsterhus. apud Dobraeum ad Pluti 178.) passim a civibus pro more iactatam cavillanti. Ac si expendas, ex libro nono locum ad Aristophanem spectantem afferri, hoc quoque fragmentum eidem festivissimo poetae non immerito vindicaveris. De re considerandus Hipponax ap. Strab. VIII. p. 340 f. *Ἀμαθουσιῶν τυρόν* memotans. Ceterum libri cuius partem nonnulla hoc opusculum constitueret indicium Hesychius non magis quam Suidas omisisse putandus est, tum ob insignem operis illius famam, tum quia tantus librorum numerus nisi ad commentarios de antiqua comoedia pertinere non poterat. V. infra ad fr. XLIV.

XLIII. IDEM: Ἄλκιον. ὄπλον ἢ ἀλεξιφάρμακον φυτόν. Ἐρατοσθένης δέ, ὄνομα εἶναι τινος ἀνθρώπου κωμωδομένου. Ἄλκιον ex ordine litterarum legunt et de Alcæo comico intelligunt.

XLIV. PHOTIUS: Εὐκλεία, καὶ τὰ ὅμοια, μακρὰ ἢ τελευταία. καὶ παροξύνεται, ὡςπερ καὶ Ἐρατοσθένης ἐν β' περὶ . . . Alberti indice auctorum apud Photium et ad Hesych. v. supplendum videtur ex Athen. XI. p. 501. D. κωμωδίας. Potius corruptelam voci περὶ ad sequentia fortasse quae exciderunt trahendae coniecurem subesse: κωμωδίας enim excidisse non ita verisimile est. De ista in excitandis titulis breviloquentia, qua etiam Callimachi Αἴτια passim per libros unice designantur, modo fuit dictum *).

XLV. IDEM: Σάμακα, Ἐρατοσθένης ἀπέδωκε, τὸν φορμόν. Hesychius: Σάμαξ. — οἱ δὲ φορμόν.

XLVI. ETYMOLOG. M. p. 529, 39. καὶ κατὰ κόρησ, λέγεται τὸ τὴν σιαγόνα πλήξει. ὁ δὲ Ἐρατοσθένης ἄπυσαν τὴν τῆς κεφαλῆς πληγὴν. κόρησιν γὰρ τὴν κεφαλὴν λέγεσθαι φησι, μεταβεβλήσθαι δὲ τὸ ὄ̄ εἰς τὸ ὄ̄ Ἀττικῶς, ὡς ἐπὶ τῆς μυρρίνης καὶ τοῦ ταρῆου· ἔστι γὰρ μυρρίνη καὶ ταρσός. Atticismum de recentiore Attica dialecto intellige, qualem etiam Moeris passim significat. Pro ἄπυσαν Etymol. Gudianum p. 303, 31. et Anecd. Bekk. p. 255. praebent ἄπασαν quod coniecerat Sylburgius. Ad vocem κόρησ de capite usurpatam quaedam dedit Blomfield. ad Callimachi h. Dianae 78. Ceterum Eratosthenis sententiam praecipere videtur Polux II, 40.

XLVII. ATHENAEI IV. p. 140. A. Didymus: Τῆς δὲ κοπίδος μνημονεύει καὶ Ἀριστοφάνης ἢ Φιλύλλιος ἐν ταῖς Πόλεσι, Ἐπίλυκος τε ἐν Κωραλίσῳ, λέγων

*) De hoc Eratosthenis praecepto alibi data opera plura proponam.

εὕτως· πότε ἂν κοπίδ' οἴσωμαι (Schweighauseri quoque capitale est commentum οἴσωμαι) ἐν Ἀμυκλαίῳ, παραγγέλλουσι βάραικες πολλοὶ κᾶρτοι καὶ ζωμὸς μάλα ἀδύς. διαρρήθην λέγων, μάζας ἐν ταῖς κοπίσι παρατίθεσθαι· τοῦτο γὰρ οἱ βάραικες δηλοῦσιν· οὐχὶ τολύπας, ὡς φησι Λυκόφρων, ἢ τὰ προφυράματα τῶν μαζῶν, ὡς Ἐρατοσθένης. Casaubonus ita coniecit: ὅποτεν κοπίδα οἴσωμαι (sic) ἐν Ἀμυκλαίῳ ἱερόν, ὅπερ ἀγγέλλουσι βάραικες πολλοὶ καὶ ἄρτοι καὶ ζωμὸς μάλα ἀδύς. Monet idem Casaubonus, verbis Hesychii (βάραικες τὰ προφυράματα τῆς μάζης, — δηλοῖ δὲ καὶ τὴν τολύπην. Βάρβαξ (digamma illata). — καὶ φύραμα στρογγύλον, ἀφ' οὗ αἱ μάζαι γίνονται. καὶ ἐρίων τολύπαι.), quid appellarit Eratosthenes προφυράματα τῶν μαζῶν intelligi, universam nimirum massam, quae in mactra subacta est, priusquam in plures mazas dividatur. Eratosthenis explicatio, utpote accuratius rem circumscribens, prae illa Didymi vera videtur. Sed haec in clariore ponere luce alicorum sit, maximeque docere, quis fuerit Epilycus, homo ignorabilis, et quomodo istud fragmentum componatur.

XLVIII. PLINIUS XXII, 43. Scolymon quoque in cibos recipit Oriens, et alio nomine limoniam appellat. Frutex est, nunquam cubitali altior, cristisque foliorum ac radice nigra, sed dulci: Eratostheni quoque laudata in pauperis coena. Memorat Epicharmus ap. Athen. II, p. 71. A., omninoque verisimile est, ab Eratosthene eam vocem fuisse explicitam, cum ipso fragmento apud Hesychium vile cibi genus, quo quis sese iactarit, designetur. Ita ille: Κομψεία. ποικίλη λαλιά, καὶ πανουργία. ἢ οἱ σκόλυμοι. ἐνιοὶ τὰ τῶν κοσσύφων κρέη (sic). οἱ δὲ γένος λαγάνων, ὅπερ τινὲς ἱπποσέλιον ἢ σμυρνίον. Perspicue expositionem haec glossae comicae, et propriam vocabuli vim, et eum significatum, qui poetae dicto conveniat, exhibentem, quae glossa de homine non sa-

tis insigni adhibita fuit, continent: potuit tamen Hemsterhusius Hesychium non levis insimulare erroris. Ut enim nihil sive virtutum sive vitiorum extabat, quod Athenis non reperiretur, ita ne talis quidem iactantia insolens fuisse videri debet. Videndus omnium instar Aristophanes Eccles. 431 sqq.

*Μετὰ τοῦτον Εὐαίων ὁ δεξιώτατος
παρῆλθε γυμνός, ὡς εἶδονε τοῖς πλείοσιν,
αὐτός γε μεντοῦφασκεν ἱμάτων ἔχειν.*

Deinde conferendus idem Vesp. 1307.

*οὗτος, ὃν γ' ἐγὼ ποτ' εἶδον ἀντὶ μήλου καὶ ῥοῦς
δειπνοῦντα μετὰ Λεωγόρου.*

XLIV. EUSTATHIUS AD OD. β. p. 1445, 41. = 96, 3.

*ἦτα κυρίως κατὰ Ἐρατοσθένην ὀσπρίων καλάμαι. καὶ
δισυλλάβως ἐν συναϊρέσει ἦα, ὡς καὶ Φερεκράτης τὴν
γαστέρ' ἦων κἀγύρων σεσαγμένους. ΡΗΟΤΙΟΥ: Ἡία, τὴν
τῶν ὀσπρίων καλάμην. οὕτως Ἐρατοσθένης.*

L. ANECDOTA BEKK. p. 215. *Ἀποκλήρυκτος ὁ ἐπὶ
ἀμαρτήμασιν ἐκπεσὼν τῆς πατρῴας οἰκίας· ἐκποίητος
δὲ ὁ ἕτερον δαθάεις εἰσποιησασθαι. οὕτως Ἐρατοσθένης.*
Similia Ammonius p. 19. ad quem vid. Valekenarius
Animadv. I, 6. Intpp. Moeridis p. 83 sq. Ex Erato-
sthenis igitur commentariis discrimen quod grammatici
inter utraque voces constituunt provenit.

LI. ATHENAEUS XI. p. 499. E. postquam de triplici
vocis *λάγυρος* genere exposuit, argumenta sua hisce con-
cludit: *Ἐρατοσθένης δὲ φησι, λέγεσθαι τὴν πέτασον
καὶ τὴν στάμμον ὑπὸ τινων.* Nondum de hoc loco
propositum est, quod operae pretium faciat denuo rela-
tum. Si enim quod in promptu lacunam ponis, non
adeo perspicitur, quamam adductus causa, τοῦ *λάγυρος*
genus femininum confirmaturus, nomen τὴν *πέτασον*
potuerit Eratosthenes adiungere: quod neque a signifi-
cationis societate commendaretur, neque, si modo varia
vocabula generis feminini, secundae declinationi adscri-

pta, comparanda erant, iste usus longe rarissimus voc. *πέτασος* commemorari deberet. Proinde verbis *τῆν πέτασον* mendum non facile eluendum inhaerere iudicaverim.

LII. ATHENAEUS II. p. 41. D. *Ἀθηναῖοι δὲ μετάκερας καλοῦσι τὸ χλιαρὸν ὡς Ἐρατοσθένης φησὶν, ὕδαρές φησι, καὶ μετάκερας.* Duplex hic datur explicationis via, prior, ut ex Eratosthenis dicto Atheniensium usus comprobetur; altera, ut explicatum id vocabuli ab insigni Critico censeatur. Istam Petitus elegit, emendatione allata, *ὕδωρ ῥέει καὶ μετάκερας*, omnino nisi καὶ obstitisset Schweighauseri nactura assensum, usquequaque illa pravissima. Nihilo melius idem Athenaei editor, *ὕδωρ ῥεῖ φύσει μετάκερας*, coniecit, adiuvari sese opinatus codicis A. interpunctione, *Ἐρατοσθένης; φησὶν ὕδαρῆ* (sic), memorata Animadv. T. I. p. 504. Eratosthenes, genuini licet Atticismi potitus, cuiusnam tandem normam praestare visus est Attici sermonis? Qui si vocem ita interpretatus fuit, *ὕδαρές καὶ μετάκερας*, quae ex more Grammaticorum significarent, *ὕδαρές*, quod idem est ac *μετάκερας* non potuit certe illud *ὕδαρές*, tepidum nunquam designans, ad alterum aequiparari. Sed Epitemator aut turbavit, aut lacunam fecit damnnum. Quae enim Athenaeus proposuerat, ipse satis perspicue, ut omnis removeatur dubitatio, tradit libro III. p. 125. E. *Τὸ δὲ χλιαρὸν ὕδωρ Ἀθηναῖοι μετάκερας καλοῦσιν, ὡς Σώφιλος ἐν Ἀνδροκλεί. Ἄλεξις δ' ἐν Λοκροῖς*

αἱ δὲ παῖδες παρέχουσιν.

ἢ μὲν τὸ θερμόν, ἢ δ' ἐτίρα τὸ μετάκερας.

Καὶ Φιλῆμων ἐν Κορινθίᾳ. Ἄμφις δ' ἐν Βαλανείῳ

ἀνεβόησ' ὕδωρ ἐνεγκεῖν θερμόν, ἄλλος μετάκερας.

Iam demonstrat ista *Ἄλεξις δ'*, testante locorum indole, aliam vocis vim, nimirum frigidam aquam calidae admixtam, significari. Atqui humorem frigidam

idem indicabat ὑδαρές· vide quae enumeravit Blomfield. glossario Agam. 771. Quod si confertur Hesychius, μετακίρας declarans, τὸ εὐκρατον ὕδωρ, ἢ χλιαρόν, cum Photianis: μετακίρας, τὸ εὐκρατον ἢ τὸ ψυχρόν· Φιλύλλιος· non potest amplius dubitari, quin ad eum ipsum Philyllii locum commentariis suis Eratosthenes alterum adsceverit vocabulum. Epitomae locum corrigat a codicibus instructor; interim, si Philyllii sententia voci ὑδαρές obiter explanandae admovebatur, hunc fere in modum constitueris, indicii lacunae praefixis: *** καὶ Ἐρατοσθένης φησὶν ὑδαρές καὶ τὸ μετακίρας· posterius quidem φησὶ νόη poterit observatis ad Geogr. p. 100. defendi.

VII. DE CHRONOGRAPHIIS.

Opus fide Chronographis cum appendice sua de Olympionicis singulari volumine et tempora quam accuratissime disposita, et facta inprimis memorabilia, prae ceteris fata eruditorum hominum, persequabatur: nondum enim antiqui, nedum Eratosthenis ingenium, ad annos ab rebus gestis seiungendos delapsi erant. Priorem partem duo tantummodo auctores*) nominatim designant, Dionysius Halicarnassensis, *χρονογραφίας*, Harpocratio, *περὶ χρονογραφιών* commemorans (Syn-cellus enim nullum affert momentum), quorum index posterior, collata Hesychii significatione in Polemonis causa prolata p. 4, genuinus videbitur. Librum quidem laudavit Dionysius, in consilium saepenumero adhibuit Apollodorus, eodem quo in Geographicis compilandis instituto alienam intermiscens doctrinam. Eratosthenes tamen minus quam pro molestia et difficultatibus illius argumenti gloriae videtur reportasse; verum ne hic quidem diligentiam aut acumen viri desideres consuetum: quin et Graecorum et Aegyptiorum historias illic complexus est.

Iam Graeciam haecce fragmenta attingunt:

*) Fellus Eratosthenem de Chronographis, quem librum a Chronologia seiunxit, a Clemente Stromatum libro primo, nescio unde, afferri dicit.

I. CENSORINUS c. 21. Secundum tempus a cataclysmo priore ad Olympiadem primam. — Secundum non plane quidem scitur, sed tamen ad mille circiter et 100. annos esse creditur, a priore scilicet cataclysmo — anni circiter CCCC., hinc ad Olympiadem primam paullo plus CCCC. Quos solos, quamvis mythici temporis postremos, tamen quia a memoria scriptorum proximos, quidam certius definire voluerunt. Et quidem Sosibius scripsit, esse CCCXCV., Eratosthenes autem, septem et CCCC.

II. CLEMENS ALEXANDR. STROM. I. p. 336. Βί' Ερατοσθένους δὲ τοὺς χρόνους ὡς ἀναγράφει· Ἀπὸ μὲν Τρωϊκῆς ἀλώσεως ἐπὶ Ἡρακλεῖδων καθόδου, ἔτη ἀρχαῖα πάντα· ἐπιτεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν Ἰωνίαν κτίσιν, ἔτη ἐξήκοντα· τὰ δὲ ποῦτοις ἐξῆς, ἐπὶ μὲν τὴν ἐπιτροπικὴν τὴν Λυκούργου, ἔτη ἑκατὸν πενήκοντα ἑννέα· ἐπὶ δὲ προηγουμένον ἔτος τῶν πρώτων Ὀλυμπιάδων (Ὀλυμπιάδων, credo), ἔτη ἑκατὸν ὀκτώ· ἀπ' ἧς Ὀλυμπιάδος ἐπὶ τὴν Ξέρξου διάβασιν, ἔτη διακόσια ἑννεήκοντα ἑπτὰ· ὧρ' ἧς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἔτη τεσσαράκοντα ὀκτώ· καὶ ἐπὶ τὴν κατάλυσιν καὶ Ἀθηναίων ἦταν, ἔτη εἰκοσι ἑπτὰ· καὶ ἐπὶ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην, ἔτη τριάκοντα τέσσαρα· μεθ' ἧς ἐπὶ τὴν Φιλίππου τελευτήν, ἔτη τριάκοντα πέντε· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου μεταλλαγὴν, ἔτη δώδεκα κα. Anonymus Vita Homeri ap. Galeum opusc. myth. p. 284. κατὰ τὴν Ἰώνων ἀποικίαν, ἧτις ὑστερεῖ τῆς τῶν Ἡρακλεῖδων καθόδου ἔτεσιν ἐξήκοντα, τὰ δὲ περὶ τοὺς Ἡρακλείδας λαίπεται τῶν Τρωϊκῶν ἔτεσιν ἀρχαῖα πάντα. Deinde PLUTARCHUS Lycurgi initio: οἱ δὲ καις διαδοχαῖς τῶν ἐν Σπάρτῃ βεβασιλευκότων ἀναλεγόμενοι τὸν χρόνον, ὥσπερ Ἐρατοσθένους καὶ Ἀπολλόδορος, οὐκ ὀλίγοις ἔτεσι πρᾶσβύταρον ἀποφαινοῦσι τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος. Nodum gladio expediit Timaeus

ab eodem memoratus, duos Lycurgos existisse opinatus; Aristoteles autem infirmo nitetur argumento.

Nonnullas huius calculi rationes comprobavit Apollidorus, ceteris deteriores substituit, ap. Diodorum prosem. 5. ἀπὸ δὲ τῶν Τρωϊκῶν, ἀκολουθῶν Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ τιθεμεν ὀγδομήμοντα ἔτη πρὸς τὴν καθόδον τῶν Ἡρακλειδῶν, ἀπὸ δὲ ταύτης ἐπὶ τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα δυοὶ λείποντα τῶν τριακοσίων καὶ τριάκοντα, συλλογίζόμενοι τοὺς χρόνους ἀπὸ τῶν ἐν Λακεδαιμονίᾳ βασιλευσάντων.

Alio pertinet locus:

III. CLEM. IBID. p. 337. A. ἀπὸ τούτου (Heraclidarum reditu) ἐπὶ Εὐαίνετον ἄρχοντα, ἐφ' οὗ φασὶν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆναι —, εἰς δὲ Ἐρατοσθένους, ἑπτακῶσια ἑβδομήμοντα τέσσαρα (ἔτη). Non accuratissime haec computatio prioribus convenit.

IV. Homeri aetatem ex Eratosthenis sententia plures commemorant: CLEMENS l. l. p. 327. B. Ἐρατοσθένους δὲ μετὰ τὸ ἑκατοστόν ἔτος τῆς Ἰλίου ἀλώσεως τὴν Ὀμήρου ἡλικίαν φέρει. Vocem ἡλικίαν hic quoque, ut videtur, de aetate florenti dictam illustrat Bentley Phalarideis p. 181. ΤΑΤΙΑΝΙ oratio ad Graecos p. 106. (παρὲ γὰρ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὀμήρου, γένους τε αὐτοῦ, καὶ χρόνου καθ' ὃν ἤμασεν προηγεύνησαν οἱ πρεσβύτατοι.) — ἔπειτα γραμματικοί, Ζηρόδοτος, Ἀριστοφάνης, Καλλίμαχος, Κράτης, Ἐρατοσθένους. p. 108. οἱ δὲ παρὶ Ἐρατοσθένη (φασὶν αὐτὸν ἠμακίνας) μετὰ ἑκατοστόν ἔτος τῆς Ἰλίου ἀλώσεως. SYNCELLUS p. 180. D. Ὀμηρον τὸν παρ' Ἑλλήσι μέγαν ποιητὴν οἱ μὲν πρὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου φασὶ γεγονέναι περιγρατῆσαντα, οἱ δὲ περὶ Ἐρατοσθένη μετὰ ἔτη ρ' τῶν Τρωϊκῶν.

V. DIONYSII HALIC. A. R. I, 46. de anno Urbis conditae: Κάτων δὲ Πέρσιος Ἑλληνικὸν μὲν οὐχ ὀρίξει χρόνον· ἐπιμελής δὲ γεγόμενος, εἰ καὶ τις ἄλλος,
εἰς

εις την συναγωγήν τῆς ἀρχαιολογουμένης ιστορίας, ἔτσι-
σιν ἀποφαίνει δυοὶ καὶ τριάκοντα καὶ τετρακοσίοις ὑστε-
ροῦσαν τῶν Ἰλιακῶν. ὁ δὲ χρόνος οὗτος ἀναμετρηθεὶς
ταῖς Ἐρατοσθένους χρονογραφίαις κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος
πίπτει τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος. ὅτι δὲ εἰσιν οἱ κα-
νόνες ὑγιεῖς οἷς Ἐρατοσθένης κέχρηται, καὶ πῶς ἂν τις
ἀπευθύνοι τοὺς Ῥωμαίων χρόνους πρὸς τοὺς Ἑλληνι-
κοὺς, ἐν ἐτέρῳ δεδήλωται μοι λόγῳ. Dionysium com-
pilavit SYNCHELLUS inde supplendus p. 194. init. Καὶ Πόρ-
κιος δὲ Κάτων, ἀνὴρ φιλόπονος περὶ συναγωγήν τῶν
ἀρχαιολογουμένων ιστοριῶν, μετὰ τὰ Τρωϊκὰ χρόνοις
ὑστερον υλβ. οὗτος δὲ ὁ χρόνος κατὰ τὴν τοῦ Ἐρατο-
σθένους χρονολογίαν τῷ πρώτῳ ἔτει συμπίπτει [τῆς
ἑβδόμης] Ὀλυμπιάδος. Praeterea SOLINUS, sed minus
accurate, c. I, 27. Eratosthenem excitavit: Cincio Ro-
mam duodecima Olympiade placet conditam, Pictori
octava, Nepoti et Lutatio opinionem Eratosthenis et
Apollodori comprobantibus Olympiadis septimae anno
secundo. Apollodori mentio Heynium fugit.

VI. Ἡσιόδου καὶ Ὀμήρου ἀγών p. 327. ed.
Heinsii = 242. Robins. postquam Alcidas auctore ab
Amphiphane et Ganycitore Phegei filiis eorum hospitem
Hesiodum utpote stupri ipsorum sorori illati apud
eos suspectum, interfectum esse tradiderat, pergit:
Ἐρατοσθένης δὲ φησιν, ἐν Ἀνδραπόδῳ (vulgo Ἐνη-
πόδῳ) Κτιμενον καὶ Ἀντιφον τοὺς Γανύκτορος ἐπὶ
τῇ προειρημένῃ αἰτία ἀνελεθόντας σφαγιασθῆναι δε-
σμαῖς (adde τοῖς) ξενίοις ὑπὸ Εὐρυκλέους τοῦ μάντιος·
τὴν μέντοι παρθένον, τὴν ἀδελφὴν τῶν προειρημένων,
μετὰ τὴν φωρὰν ἑαυτὴν ἀναρτῆσαι· φθαρθῆναι δὲ ὑπὸ
τινος ξένου, συνόδου τοῦ Ἡσιόδου, Δημάδους ὄνομα,
ὃν καὶ αὐτὸν ἀναιρεθῆναι ὑπὸ τῶν αὐτῶν φησιν. Le-
gendum, ὑπὸ τῶν αὐτῶν: mendum non adeo frequens
ex Dionysio Halic. P. Leopardus Em. I, 16, ex Euri-
pide Valckenarius, ex Aristophanis Thesmoph. 541.

Brunckius sustulerunt; cuius poetae alius quoque locus eadem medela (ἀσπάλ) redintegrandus erat, Eccles. 761, ubi novissimus interpres insigniter coecutiit. Haud scio, an eadem labes Athenaeo sit detergenda X. p. 425. E. Καὶ τὴν Ἡβην δὲ τινες ἀνέπλασαν οἰνοχοῦσαν αὐτοῖς, ἴσως διὰ τὸ ἡβητήρια καλεῖσθαι τὰ συμπόσια: Deos certe non potuit sic simpliciter αὐτοῖς significare; quocirca legendum videtur, αὐτοῖς τοῖς θεοῖς, διὰ τὸ ἡ. κ. τ. σ. Certissime tamen ita est restituendus Lucianus Reviv. 34. p. 603, 53. Sed Ἐνηπόδω illud, cui de suo, ut videtur, Ἀνδραπόδω Robinsonus substituit, tentationem experiebatur Lucae Holstenii, ad Steph. Byz. v. Ἄστω vulgatam lectionem Ἡριγόνω, in Miscell. Observ. N. II. p. 118 sq. idem nostro reddendum testi commententis. At etiamsi Ἡριγόνω non esset falsum vocabulum, tamen illo in poematio istiusmodi de Hesiodo narratio locum suum nusquam poterat obtinere. Ego, cum Hesiodum, et secundum Eratosthenem, et plerosque vetustos grammaticos, Homero multo recentiore fuisse constet, neque historicae si qua ea est veritati repugnare, neque ab receptis litteris nimium mihi recedere videor, reponendo: ἐν ἐννάτῃ Ὀλυμπιάδι (ἐν ἡ. σπδω). Hanc ubi historiam tangit Pausanias IX, 31. p. 772, aperte fallitur, tradens: ὅτι μὲν γὰρ οἱ παῖδες τοῦ Γανυκτορος, Κτίμενος καὶ Ἀντιφος, ἐφυγον εἰς Μολυκρίαν ἐν Ναυπάκτου διὰ τοῦ Ἡσιόδου τὸν νόμον, καὶ αὐτόθι ἀσεβήσασιν ἐς Πρασιδάνα ἐγένετο τῇ Μολυκρίδι. (AI immuta in AI) σφίσις ἢ δίκη, τάδε μὲν καὶ οἱ πάντες κατὰ ταῦτά εἰρηκάσι.

VII. DIOGENES LAERT. I, 119. Ἀνδρῶν δ' ὁ Ἐφέσιοσ δὺο φησὶ γεγονέναι Φερεκύδας, Συρίους, τὸν μὲν ἀστρολόγον, τὸν δὲ θεολόγον — Ἐρατοσθένη δ' ἓνα μόνον, καὶ ἕτερον Ἀθηναῖον γενεαλόγον. Verissimam Eratosthenis sententiam Salmasius, cuius diffusa

extat de Pherecyde disputatio, Plin. Exercitt. I. p. 694. init. reiecit.

VIII. HARPOCRATIO p. 77. *Εὐήνος, Ἰππερίδης ἐν τῷ κατ' Ἀυτοκλήους. δύο ἀναγράφουσιν Εὐήνους ἐλεγείων ποιητὰς, ὁμωνύμους ἀλλήλοις, καθάπερ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ περὶ Χρονογραφιῶν, ἀμφοτέρους λέγων Παρίους εἶναι· γνωρίζεσθαι δὲ φησιν τὸν νεώτερον μόνον. Μέννηται δὲ θατέρου αὐτῶν καὶ Πλάτων.* Locis nempe, quos praestabit notā ad Phaed. 10. Eadem fere Suidas. Horum senioremem Socratis aequalem, in-niorem ipsius Eratosthenicae aetatis opinatur Goeller. ad Philistum p. 118. Manifestam ineptiam, abunde illis, γνωρίζεσθαι δὲ φησιν τὸν νεώτερον μόνον, coargutam, vel indicasse sufficit.

IX. VITA EURIPIDIS POST BACCHAS ELMOLEH: *ἐτε-λεῦθησθε δὲ, ὡς φησι Φιλόχοφος, ὑπὲρ τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη γεγονώς· ὡς δὲ Ἐρατοσθένης, οὐ.* Hoc verum.

X. SORANI VITA HIPPOCRATIS ap. Fabric. Bibl. Gr. XII. p. 675. ed. pr. *μνημονεύει δὲ τῆς γενεαλογίας αὐ-τοῦ Ἐρατοσθένης, καὶ Φερσκέδης, καὶ Ἀπολλόδωρος, καὶ Ἄρειος ὁ Ταρσεύς.* Hic quoque locus Apollodori apud Heynium desideratur.

XI. PLUTARCH. DEMOSTH. p. 850. B. *ἐπεὶ τόλμαν γε καὶ θάρσος οἱ λεχθέντος ὑπὲρ αὐτοῦ (a Demosthene) λόγοι τῶν γραφέντων μᾶλλον εἶχον, εἴ τι δεῖ πιστεύειν Ἐρατοσθένει καὶ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ καὶ τοῖς Κω-μικοῖς, ὧν Ἐρατοσθένης μὲν φησιν αὐτὸν ἐν τοῖς λό-γοις πολλαχοῦ γεγονέναι παράβαλλον.*

XII. IDEM p. 860. B. de eodem Demosthene: *Ἐρατοσθένης δὲ καὶ αὐτὸς ἐν κρίκῳ φησὶ κοίλῳ τὸ φάρμακον φυλάσσειν, τὸν δὲ κρίκον εἶναι τοῦτον αὐ-τῷ φόρημα περιβραχιόνιον.* DECEM ORATORUM VITAE p. 847. B. *Ἐρατοσθένης δὲ, ἐκ πολλοῦ δεδομῶτα Μα-κεδόνος περὶ τῷ βραχίονι κρίκον περιεῖσθαι πεφαρμα-γμένον.*

De utroque loco ita censet Heerenius de fontibus et auctoritate Vitt. Plutarchi p. 90, Eratosthenes num peculiarem de Demosthenē librum ediderit incertum esse; inter sexcentos tamen quos ediderit commentarios unum etiam Demostheni eum consecrasse, probabile saltem videri. At vero sexcentos Eratosthenem libros protulisse, plus quam rhetorica amplificatio est, siquidem opera quae quidem re vera prodierint ne denarium quidem numerum excesserunt. Deinde etiamsi per multa ille reliquerit, non ideo novum ei statim ingenii fetum attribuerim. Longe enim alia mente, quam recentioris aevi homines complures, cum ii scripserunt, qui ab antiquae Graeciae temporibus non nimis distabant, tam Eratosthenes: qui si quam rem semel attigissent, nondum super isto argumento libros extuderunt, sed perspecto demum, ad multa litterarum genera vim inde non vulgarem exerceri, mentis condiderunt monumenta; inter recentiores autem tot de quocunque campo volumina conficiuntur, ut litteras immensum quantum utique promotas fuisse non possis admirari. Verumtamen his missis, quid tandem Plutarcheis fragmentis inest, quo novum opus iure colligatur? Posterius profecto, utpote de morte Demosthenis exponens, aperte Chronographiis congruit: at ne alterum quidem accuratius rem exploranti ab illo argumento quomocunque abhorreere videatur. Pleraque enim paucarum quae de chronologico Eratosthenis libro reliquiae huc pervenerunt historiam litterarum spectant, mentione vel minus celebrium auctorum, veluti Euenorum, iniecta. Iam vero, si non Eratosthenis nomen, at certe Apollodori exemplum, geographica historiis ex genere litterato coniuncta proponentis, satis commonefacit, Chronographias et rerumpublicarum fata, et doctrinarum artiumque origines ac progressus, per illustrissimos scriptores designantes, memoriae consecra-

visse. Huc accedit, quod causa utcumque probabilis de eo, cur Eratosthenes super ipso oratorum principe singularem libellum composuerit, non potest ulla praetexti. Quibus sic diremtis, altera quaestio eadem via deciditur, eam dico, quam sequentia de Alexandro Macedone fragmenta pepererunt. Illinc enim historiam Eratostheni elaboratam, quae in rebus gestis celeberrimi regis versaretur, statuerunt Ste — Croix (Examen critique des historiens d'Alex. p. 52.), Schmiederus praefat. ad Arriani Exped. Alex. p. 33, hic quidem absurdo, usus argumento, ad Arrianea *καθ'απερ Έρατοσθένης ιστορήκειν* pertinenti, aliique. Mirere his omnibus Harlesium ad Fabricii Bibl. Gr. IV. p. 127. acutius vidisse. Si quis enim distincte commentarium istum de Alexandro commemoraret, esset sane quod ambigeretur, cum praesertim ob geographicas suas disquisitiones praecipuam viro insigni curam insumpsisse, Nostrum minime vero distaret. At cum Chronographiae ut indicatum est tales fuerint, ut etiam proxime subiungenda recipere potuerint, nihil opinor eidem operi assignare prohibuerit. Sunt igitur haec:

XIII. PLUTARCH. ALEXANDRO p. 665. E. *ή δε Όλυμπιάς, ως Έρατοσθένης φησι, προπέμπουσα τόν Αλέξανδρον επί τήν στρατείαν, και φράσσασα μόνω τόν περί τήν τέκνωσιν απόρρητον, έκέλευεν άξια φρονεΐν της γενέσεως.* Schmiederus praef. l. l. p. 32. hanc suam ut erat acutus sententiam patefecit, Plutarcho sese colato aliis in rebus praeter geographicas merito fuisse Eratostheni fidem abnegatam divinare. Duplicem scilicet rationem hic relictam ignoravit, alteram ab eiusmodi mulierum narrationibus non rarissimis adsciscendam, quam sagaciter explicuit Lessingius Laocoonte p. 28, 29; posteriorem, quae copiis innititur, uni omnium Eratostheni, et exquisitissimis, et prae ceteris genuinis, redundantibus, ut illam Olympiadis sententiam inde

proficisci potuisse nemo facile remuerit. Cf. Hemsterh. ad Lucian. p. 390.

XIV. *ΙΔΕΙΝ* *IB.* p. 682 extr. sq. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου πᾶσαν ὑφ' ἐαυτῷ ποιησάμενος ἤλαυνεν ἐπὶ Δαρσίον, ἑκατὸν μυριάσι στρατοῦ καταβαίοντα. καὶ τις αὐτῷ φράζει τῶν ἐταίρων, ὡς δὴ γέλως ἄξιον πρᾶγμα, τοὺς ἀκολούθους παίζοντας, εἰς δύο μέρη διηρημένους σφᾶς αὐτούς, ὡν ἑκατέρου στρατηγὸν εἶναι καὶ ἡγεμόνα, τὸν μὲν Ἀλέξανδρον, τὸν δὲ Δαρσίον ὑπ' αὐτῶν προσαγορευόμενον, ἀρξαμένους δὲ βάλους ἀκροβολίζεσθαι πρὸς ἀλλήλους, εἶτα πυγμαῖς, τέλος ἐκκεκαῦσθαι τῇ φιλονεικίᾳ, καὶ μέχρι λίθων καὶ ξύλων πολλοὺς (ἢ πολεμίους) δυσκαταπαύστους γεγυότας. ταῦτα ἀκούσας ἐκέλευσεν αὐτοὺς μονομαχῆσαι τοὺς ἡγεμόνας, καὶ τὸν μὲν Ἀλέξανδρον αὐτὸς ὤπλισεν, τὸν δὲ Δαρσίον Φιλώτας. ἐθεᾶτο δὲ ὁ στρατὸς ἐν οἰωνῷ τινι τοῦ μέλλοντος τιθέμενος τὸ γιννόμενον. Ἰσχυρᾶς δὲ τῆς μάχης γεγομένης, ἐνίκησεν ὁ καλούμενος Ἀλέξανδρος, καὶ θωρακᾶν ἔλαβεν δώδεκα κόμας, καὶ στολῇ Περσικῇ χρῆσθαι. Ταῦτα μὲν οὖν Ἐρατοσθένης ἱστορήκεν. Haec quoque Schmiedero fabulosa videbantur, mihi vixi indicia, Alexandri ingenium etiam minutis significationibus accuratè patefacientis.

XV. *ARRIAN. EXPED. ALEX. V.* 3. init. Καὶ ταῦτα ὅπως τις ἐθέλοι ὑπολαβὼν ἀπιστεῖτω ἢ πιστευέτω. Οὐ γὰρ ἔγωγε Ἐρατοσθένει τῷ Κυρηναίῳ πάντη ξυμφέρομαι, ὃς λέγει, πάντα ὅσα εἰς τὸ θεῖον ἀναφέρονται ἐν Μακεδόνων, πρὸς χάριν τὴν Ἀλέξανδρον εἰς τὸ ὑπερογκον ἐπευφημηθῆναι.*) Καὶ γὰρ καὶ σπῆλαιον λέγει ἰδόντας ἐν Παραπαμισαδαῖς τοὺς Μακεδόνας, καὶ τίνα μῦθον ἐπιχώριον ἀκούσαντας, ἢ καὶ αὐτοὺς ξυμ-

*) Ἐπιφημισθῆναι Lobeck. ad Phrynich. p. 597, quo utat probabili non opus est, si exempla vocis ἐπευφημεῖν, in praeconium afferre denotantia apud Euripidem Aeschylumque, admoventur.

δέχτας, φημίσαι, ὅτι τοῦτο ἄρα ἦν τοῦ Προμηθεύς τὸ ἄντρον, ἕνα ἐδέδετο· καὶ ὁ ἀετὸς ὅτι ἐκεῖσε ἐφοῖτα δαισόμενος τῶν σπλάγγων τοῦ Προμηθεύς· καὶ ὁ Ἡρακλῆς ὅτι ἐκεῖσε ἀφικόμενος τὸν τε ἀετὸν ἀπέκτεινε, καὶ τὸν Προμηθεῖα τῶν δεσμῶν ἀπέλυσε, τὸν δὲ Κανύκασον τὸ ὄρος ἐκ τοῦ πόντου ἐς τὰ πρὸς ἕω μέρη τῆς γῆς καὶ τὴν Παραπαμισσάδα χώραν ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς μεταγάγειν τῷ λόγῳ τοὺς Μακεδόνας, Παραπάμισσον ὄντα τὸ ὄρος αὐτοὺς καλεῦντας Κανύκασον, τῆς Ἀλεξάνδρου ἕνεκα δόξης, ὡς ὑπὲρ τὸν Κανύκασον ἄρα ἐλθόντα Ἀλεξάνδρον. ἐν τε αὐτῇ τῇ Ἰνδῶν γῇ βοῦς ἰδόντας ἐγκανυμένας ῥόπιλον, τεκμηριοῦσθαι ἐπὶ τῷδε, ὅτι Ἡρακλῆς ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο. Ὅμοια δὲ καὶ ὑπὲρ Διονύσου τῆς πλάνης ἀπιστεῖ Ἐρατοσθένης· ἐμοὶ δ' ἐν μέσῳ κείσθων οἱ ὑπὲρ τούτων λόγοι. Cf. Geograph. fr. CVI., ad quod hoc fragmentum pertinuisse opinere. Eratostheni iure accedit Ste-Croix p. 389 sq.

XVI. PLUTARCHI MORALIA p. 329 extr. sq. Ἀλεξάνδρος οὐ τὴν ἐσθήτα προσήκατο τὴν Μηδικήν, ἀλλὰ τὴν Περσικὴν, εὐτελεστέραν οὖσαν· τὰ γὰρ ἑξάλλα καὶ τραγικὰ τοῦ βαρβαρικοῦ κόσμου παραιτησάμενος, οἶον τιάραν καὶ κἀνδυν καὶ ἀναξυρίδας, ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ καὶ Περσικοῦ τρόπου μεμιγμένην τινὰ στολήν ἐφόρει, καθάπερ Ἐρατοσθένης ἰστορήκεν.

Olympionicarum opusculum si minus Chronographiis praefixum legebatur, certe simul cum illis Eratosthenes ediderat. Sane Fellus pro more singularem sibi librum hinc collegit, neque in contrariam partem Galeus verum tetigit, Chronographias altera inscriptione de Olympionicis insignitas fuisse: sed Vossius de histor. Gr. p. 110, tandem aliquando praeindicatis opinionibus liber, quamvis cum dubitatione, dudum recte censuerat. Ea tamen quaestio proluxa non indiget argumentatione. Olympiadum enim ratio Chronographiis conscribendis pernecessaria non potuit aliunde quam

congerendis ac diiudicandis Olympionicis intelligi et confirmari.*) Quo in labore iam Timaeus praeierat, qui Olympionicas cum Ephoris, Archontibus, Argivis sacerdotibus comparabat, ingenti Siculorum Italicorumque hominis ambitu has quoque computationes complexo, quantumvis Suidas seiungat. Nolim tamen ad eam sententiam stabiliendam magis collatoris fragmentorum somniis, quam ipsa reliquiarum indole uti: iste enim vocis vim ignorans ad Olympionicas p. 246 sq. loca alienissima rettulit, longe melioribus praetermissis. Accedit aliud argumentum ab Apollodori Chronicis desumptum, cuius opus vicibus iteratis de rebus geographicis, historicis, chronologicis disertissime laudatur, quodque iudicium Olympiaca victoria suffultum praebet fragm. p. 414. init., ultimo Olympionicarum simillimum. Sed istiusmodi ambagibus missis, ea cuius antea commonefeci demonstratio hic quoque praevalet, quod cognitiones, non per se conducibiles, sed aliis disciplinis profuturas, Graecorum etiam recentiores, qui quidem a generoso avorum ingenio, eruditionis minutatim explicandae contemptore, non omnino descivissent, seorsum proponi repudiarunt.

XVII. SCHOL. EURIP. HECUB: 569. φύλλοις ἔβαλλον] Ἐρατοσθένης φησὶ περὶ τῆς φυλλοβολίας, ὡς πάλας χωρὶς ἄθλων ἀγωνιζομένων ἀνδράπων, τῷ νικῶσαντι καθάπερ ἔρανον εἰσφέροντες ἐρύηπτον τῶν θεατῶν ὅπως ἕκαστος ἠτύορει. διὸ δὴ σύνηδες ἐγένετο, κύκλω περιπορευόμενον ἐπαγείρειν καὶ λαμβάνειν τὸ δίδόμενον. οἱ μὲν οὖν ἐμπορευόμενοι διάφορα δῶρα τῶν λοιπῶν (verba corruptissima; nihil expedit Casaubonus ad Suetonii Neron. 25. ἐδίδοσαν post δῶρα inserens.) οἱ μὲν ἔγγυς καθήμενοι στεφάνους ἐπετίθεσαν, οἱ δὲ ἀνωτέρω τοῦτο ὅπερ ἦν λοιπὸν (adiiciendum videtur,

*) Quis tandem Iosephi Scaligeri Ὀλυμπιάδων ἀναγραφὴν, chronologicῶς insertam operi, ignorat?

ολον) ἔβαλλον τοῖς ἀνδρασι καὶ φύλλοις. καὶ νῦν μὲν ἐπὶ τοῖς ἐπιφανῶς ἀγωνιζομένοις προβάλλουσι ζῶνας (cf. Callimachi fragm. 476.), πέταλα, χτωνίσκους, πετάσους, κρηπίδας. [διὸ σύνηθες κύκλω περινοστούοντας ἀγείρειν τὰ διδόμενα.]*) ἕως μὲν οὖν ἔκ ἀγώνισμα (recte Casaub. vulgatum ἐναγώνισμα correxit) κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν ἦν, θαυιλῆς ἐγένετο ἢ τῶν δωρεῶν δόσις· πολυπλασιαζομένους δὲ τούτους**), ταῦτα ἐμειούτο εἰς πολλὰ (l. πολλούς) καταμεριζόμενα, καὶ τέλος ἢ φυλλοβολία κατελείφθη. ταῦτα οὖν περὶ τοὺς χρόνους Εὐριπίδου· ὅψα γὰρ ποτε ὁ ἀγερός τῆς φυλλοβολίας ἀπεδείχθη. Insigni huic observationi admovendus est Timaeus p. 216. Περιαιγερόμενοι νικηφόροι. οἱ νικῆσαντες ἐν δημοσίῳ ἀγῶνι, καὶ δῶρα παρὰ τῶν φίλων καὶ οὐκείων λαμβάνοντες καὶ περιούτους. Ubi errat Ruhnkenius, Scholiastae Euripidei impressor, quamvis Casaubonus cuius auctoritatem attulit commemorarit, etiam Burretii diligentiam elapsi; sed Photii annotationem v. περιαιγερόμενοι ex Platónico lexico derivatam opinatur: at enim omnia Eratosthenis loco, pro classico ut videtur habito, debentur. Quae ex Photii verbis huc pertinent, haec sunt: λέγεται γὰρ ὅτι τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἄθλα προὔτιθασαν τοῖς ἀγωνιζομένοις, ὃν τρόπον καὶ Ὅμηρος καὶ ἄλλοι ποιηταὶ ἱστοροῦσιν. ἐπεὶ δὲ ἤρξαντο χωρὶς ἄθλων ἀγωνίζεσθαι, τοὺς νικῆσαντας οἱ μὲν κατὰ φίλιαν ἢ συγγένειαν προσήκοντες στεφάνοις ἀνέδουν· τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν σύνεγγυς καθήμενοι καὶ πλησιαζόμενοι πλέονος ἄξια ἐπέτιθασαν, οἱ δὲ πορρωτέρων ἀνδρασι καὶ φύλλοις ἔβαλλον περιερχομένους. ὡς δὲ (l. ὡς

*) Haec omittenda sunt. Omnino Scholion ceteris testibus collatis non poterit non et lacunosum et depravatam videri.

**) Mira ac suspecta syntaxis; displicet Casaubonianum πολυπλασιαζομένους δὲ τούτους; potius reposuerim, πολυπλασιαζομένου δὲ τοῦ τοιούτου. Veteres sordes novissimus editor secure nobis reliquit,

καὶ τῶν τοῖς ἐπιφανῶς ἀγωνισαμένοις ἐπιβάλλουσι πετάσους καὶ ζώνας, οἱ δὲ χιτῶνας. ἐν ταύτῳ σύνηδες ἐγένετο πύκλω περιστορευομένους τοὺς ἀθλητὰς ἐπαγεῖσθαι καὶ λαμβάνειν τὰ διδόμενα. Quod etiam magis stabilitur Clementis loco Alexandr. Paedag. II, 8. a Casaubono emendati: ἐν δὲ τοῖς ἀγῶσι πρῶτον ἢ τῶν ἀθλῶν δόσις ἦν· δεύτερον δὲ ὁ ἐπαγερμός· τρίτον ἢ φυλλοβολία. τελευταῖον ὁ στέφανος, ἐπίδοσιν λαβούσης εἰς τρυφήν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὰ Μηδικά.

Sed Eratosthenis observatione de φυλλοβολία ita abusus est Schweighauser. ad Athen. animadv. T. I. p. 385, ut explicationem inde Calliae peteret. Callias enim haec protulisse dicitur II. p. 57. A. — περὶ γοῦν τῆς ἀρχαιότητος τῆς κομφιδίας διεξιῶν, φησὶν· ἔτος, πῦρ, γογγυλίδας, ῥάφανοι, δρυπεπεῖς, ἐλατήρες. Satis hinc perspicitur, Calliam de muneribus, quae histrionibus in comoediae principis tribui solerent, non disse-ruisse: namque pronunciarī illud debuerat diversissime; sed proposuisse potius cibos certo cuidam usui consecratos. Talis certe sententiae tum similis admonet nominativorum enumeratio, ex Phyllide servata ap. Athen. XIV. p. 656. B., tum praesertim locus appositus apud eundem IV. p. 137. E. Ὁ δὲ τοὺς εἰς Χιονίδην ἀναφερομένους Πτωχοὺς ποιήσας τοὺς Ἀθηναίους φησὶν, ὅταν τοῖς Ἀσκητοῦροις ἐν Πρωτανείῳ ἀρίστον προτιθῶνται, ἐπὶ τῶν τραπεζῶν τιθέναι τυρόν, καὶ φρίστην, δρυπεπεῖς ἢ ἐλάας, καὶ πράσα, ὑπόμνησιν ποιουμένους τῆς ἀρχαίας ἀγωγῆς. Videndum, Polemoniane simili dicto XI. p. 478. D. coniectura possit πυροί pro πῦρ suffulciri: πύαρ quidem non aptissime interiiceretur.

XVIII. SCHOL. ODYS. MEDIOL. 3. 190. Ὁ δίσκος λίθος ἦν, καὶ (l. ὤς) Ἐρατοσθένους ἐν Ὀλυμπιακοῖς (sic; eadem confusio Schol. Pind. Vrat. Ol. IV, 6; contra apud Schol. Nem. X, 49. τῆν Ὀλυμπιακὴν γί-

ην restituendum pro τὸν Ὀλυμπιονικόν.) ιστορεῖ, τὸν μὲν σὺλον λέγει (i. λέγων) σίδηρον*) ἢ ξύλον ἢ χαλκὸν τετρομημένον κατὰ τὸ μέσον, καὶ ἔχοντα καλαδίον ἐξημεμένον, οὗ ἐχόμενοι βάλλουσιν οἱ ἀγωνιζόμενοι. Οὕτω καὶ ἐπὶ Πατρόκλῳ κέρχεται· διὸ φησι· αὐτὰρ Πηλεΐδης θῆκε σὺλον ὃν πρὶν μὲν ῥίπτασκε (II. ψ'. 826.). ὅθεν καταμάδιον αὐτὸν λέγεσθαι· ὅσα δὲ δίσκου οὖρα καταμάδιοι πέλονται (II. ψ'. 431.). διὰ τοῦτο καὶ νῦν ἐφη, τὸν ῥα περιστρέψας. Post ῥίπτασκα nonnulla excidisse apparet, differentiam disci declarantia, eo sensu, ut manibus retortis ac proiectus fuisse diceretur. Eratosthenis accuratissimam discrimen, neque ab Ammonio, neque a ceteris grammaticis adoptatum, ex parte Apio recepit apud Apollonium Tollii p. 608. Σόλος. Ἀπίων, δίσκος σιδηροῦς. ὅτε δὲ δίσκος λίθινος.

- *) Σίδηρον emendatione non indiget. Satis vulgarem consuetudinem Moeridis praeceptum innuit p. 369. Τριπλά, τετραπλά, περισπωμένος καὶ μακρῶς, Ἀττικῶς, βραχέως, Ἑλληνικῶς· neque de nihilo haec nobis quidem superflua primarius Grammaticus, Phrynichus Bekkeri p. 25, observavit: ἀπλά, διπλά, τριπλά καὶ τὰ ὅμοια περισπωσιν. ὑποκρίνται γὰρ τῇ Ἰωνικῇ διαίρεσι, ὅσον διπλόα διπλά, καὶ τὰ ὅμοια. Istud genus perite confirmatum dedit Schaeferus praef. Schol. Apollonii p. XV. Quae si tenuisset Löbeckius ad Phrynich. p. 148. et 234, vanis, opinor, tentationibus abstinuisset. Neque felicior πότινον apud Hesychium sollicitavit Dobraeus addendis ad Plut. 586. iam si Callimachi h. Dianae 209.

τὸ δὲ στέφος ἡματι κέλεται

ἢ πέτρης ἢ σφίνος·

imitato ad Pind. Ol. XIII, 45. Triclinio, sive Isthmiorum Hypothesi, comparaveris, additis quae observata fuerunt ad Mercurii fr. XV, 15: percipies, quam via, praeeminde iam Homericā ἀσφοδέλεος, talis potuerit abusus provenire. Notavit etiam Lesbos περὶ σχημάτων p. 182 sq. Accedit, ut in tritissimis appellationibus, verbi causa in cognominibus deorum, saepe adiectivorum vices substantiva susceperint: veluti Ζεὺς Ἀσιαταῖος, Ποσειδῶν Ἐργαστής, Ἄρτεμις Ἰαγίγεια. Quibus perpensis, rationem qua Ζεὺς Ἀγαμέμνονος originem deduxit Casaubonus ad Athen. III. p. 99. B. repudiaturus fuisset. Vide praeter alios Heynium ad Pindar. p. 374. et Musgraviū ad Sophoclis Philoct. 929, ubi Romanorum Ianum (hunc, non Iovem voluit) Quirinum rectius Bentleio ad Horat. Carm. IV, 15, 9. ex hac ipsa consuetudine explicuit.

XIX. ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ IV. p. 154. Α. Ἐρατοσθένους δ' ἐν πρώτῳ Ὀλυμπιονικῶν τοὺς Τυρρήνους φησι πρὸς αὐλὸν πνεκτεύειν. Plures fuisse Olympionicarum catalogos, neque si supra disputata collinearunt, statui, nec per se veritatis quadam specie instrui potest. Lege igitur: ἐν τῷ περὶ τῶν Ὀ. Mendium contrarium Harpocratonem irrepsit: Ἄκτια, ἀγὼν παλαιὸς ἦν, ὡς δῆλον ποιεῖ Καλλίμαχος ἐν τῷ περὶ ἀγῶνων· idem Suidas. Ἄκτια, voluit περὶ ἀγῶνων, hinc Bentleius collegit, qui, quo modo Eratosthenis titulos collegerunt, multa cum ceteris fragmentorum Callimachi editoribus, quae seorsum non extiterint, commentus est. At cum certissimum sit, de certaminibus institutis per Ἄκτια poetam disseruisse, non dubitandum est reponere: ἐν τῷ πρώτῳ Ἀγῶνων. Ceterum Tyrthenorum instituto vide similia apud Athenaeum XII. p. 517. A., inprimis haec Theopompi ibid. p. 518. B. ἐπὶ δὲ τῆς τρυφῆς οἱ Τυρῆνοι, ὡς Ἄλκιμος ἱστορεῖ, πρὸς αὐλὸν καὶ μάττουσι καὶ πνεκτεύουσι καὶ μαστιγοῦσιν. Eadem Aristotele teste proposuit Pollux IV, 56. Illinc fluxisse videtur γένος μουσικὸν τὸ Λιγύων Platonis Phaedro p. 237. A.

XX. SCHOL. ΑΡΙΣΤΟΦ. VESP. 1186. (v. de antiq. Comoed. fr. XXI.) εἰ μὴ ἄρα ὁ Ἐφουσίαν ἐστίν, ὁ ἐν ταῖς Ὀλυμπιάσι (minus accurata Scholiastae locutio, qua gemellum illud, ἐν ταῖς Νεμεακαῖς νίκαις ἀναγράφαι, ad inscript. Pind. Nem. VIII. tneberis, coll. Schol. N. X, 1.) φερόμενος Ἐφουσίαν Μαινάλιος. Hesyehii narratione Eratosthenem huius observationis auctorem, eiusdemque voce ἀναγράφει in Ὀλυμπιονικῶν ἀναγραφῇ Athletam attulisse, licet cognoscere. Potuit haec historia utrobique, et hic, et ad Aristophanem, afferri. Ceterum de voce ἀναγράφειν ubi agit Bentleius epistola ad Millium p. 509, adduci sese patitur, ut dubitans licet nonnulla Harpocratonis v. Ἴων. Eratostheni tribuat. Mirum, neque corruptelam verborum,

ἀναγράφουσι δὲ ἐν αὐτῷ τὰδε, neque indolem Chronographiarum tantum perspexisse acutissimam.

XXI. DIOGENES LAERT. VIII, 47. καὶ ἕτερον (Πυθαγόραν), Δωρικῶς πεπραγματευμένον, ὡς Διονύσιος ιστορεῖ. Ἐρατοσθένης δὲ φησι, καθὼ καὶ Φαβωρίνος ἐν τῇ ἡ παντοδαπῆς ιστορίας παρατίθεται, τοῦτον εἶναι τῶν πρώτων ἐντέχνως πυκτεύσαντα, ἐπὶ τῆς ὀγδόης τε καὶ τετταρακοστῆς Ὀλυμπιάδος, κομήτην καὶ ἀλουργίδα φοροῦντα, ἐκριφθῆναι τε ἐκ τῶν παιδῶν, καὶ χλευασθέντα αὐτίκα προσβῆναι τοὺς ἄνδρας, καὶ νικῆσαι.

Scaliger illa κομήτην καὶ ἀλουργίδα φοροῦντα in ignaviae crimen interpretabatur ad Euseb. p. 40. — καὶ ὡς δῆλος χλευαζόμενος, προσβὰς εἰς τοὺς ἄνδρας, ἅπαντας ἐξῆς ἐνίκησε· qua in explicatione sibi obsequentem habuit Bentleium Phalarideis p. 178, insuper memorato Georg. Syncello p. 239. Πυθαγόρας ὁ Σάμιος Ὀλύμπια ἀθλήσων, ἐξεκρίθη παιδῶν πυγμῆν, (καὶ χλευασθεὶς) ὡς ἀπαλός, προσβὰς εἰς τοὺς ἄνδρας ἐνίκα κατὰ τὴν νᾶ Ὀλυμπιάδα: quo iure, infra discceptabitur. Iam idem Bentleius, qui omnem suam de aetate Pythagorae sententiam loco Eratosthenis superstruxit, ex aliis auctoribus p. 179, Meinersius hist. doctrin. Gr. et Rom. T. I. p. 523 sqq. ipsis Laertii sectionibus 12. et 48. evicerunt, Samium philosophum Olympiis victoriam reportasse, ac proinde utrumque Pythagoram illic confundi: Eratosthenem vero, teste Phavorino, de philosopho eam historiam rettulisse. Quod si accuratius quaestionem dirimere volebant, vanam tantummodo grammaticorum distinctionem utrumque Pythagoram effecisse declarandum erat, caventium, ne quid repugnantiae scilicet Philosophi dogmatis evaderet. Sed aliam idem Meinersius adhibuit ratiocinationem, purpurea veste, qua pugil ille indutus fuerit, id ipsum colligi, Eratostheni Athletam et Philosophum pro eodem homine habitum fuisse; testimoniis enim

egregiorum testium constare Pythagoræ illiusque sectae eam consuetudinem, ut puris candidisque palliis reverentiam sui vulgo incutere studerent. Nescio quæ socordia iuveni senis hic dogmata attribuantur, et purpurea vestis in candidarum numerum referatur. Duplex enim descriptio, *κομῆτην καὶ ἀλουργίδα φοροῦντα* accessisse tradentium, insuperbientem et victoriae certissimam Pythagoræ indolem significabat. Schol. Aristoph. Nub. 71. *Ἐύσιθ' ἔχων, — ἤγουν πορφύριδα. καὶ γὰρ μέχρι νῦν οἱ εἰσελαύνοντες ἀθληταὶ τοιοῦτος κοσμηθέντες σχήματι, καὶ ἄρματος ἐπιβάντας, διὰ μέσης κομπεύουσι τῆς πόλεως.* Comicus Equitibus 973. *οὔμοι δὲ γ' αὐτὸν λέγουσιν, ὡς ἀλουργίδα ἔχων κατάπαστον καὶ στεφάνην ἐφ' ἄρματος χρυσοῦ διώξεις Σικυῶτην καὶ κύριον.*

Cf. Hemsterhusium ad Lucian. p. 53. Deinde insignium meritorum praemium comam nutrirī maxime Athenienses concesserunt, docente Aristoph. Equitt. 579 sqq.

*ἡμεῖς δ' ἀξιούμεν τῇ πόλει
 προῖκα γενναίως ἀμύνειν καὶ θεοῖς ἐγχαροῖς.
 καὶ πρὸς οὐκ αἰτούμεν οὐδὲν πλὴν τοσοντονὲ μόνον·
 ἦν ποτ' εἰρήνη γένηται, καὶ πόνον παυσώμεθα,
 μὴ φθονεῖδ' ἡμῖν κομῶσι, μὴδ' ἀπεστλεγγισμένοις.*
 Sed prae ceteris conferendus Chamaeleon ap. Athen. IX. p. 374. A. *ἦν δὲ τὴν ὄψιν καλὸς καὶ μέγας, καὶ κόμην ἔτρεφε, καὶ ἐφόρει ἀλουργίδα καὶ κράςπεδα χρυσαῖα.* Adolescenti vero duodeviginti annos nato inter pueros certamen abnegari potuisse, neque alititide videtur demonstrari, neque Bentleius persuasit, Hylli exemplo proposito apud Pausan. VI, 14, athletas ea aetate cum pueris non iam dimicuisse: illic enim Elei Hyllum incerta de causa excluderunt. Omnino hac in disputatione magni viri perspicacitatem desidero: si enim habitus ille Pythagoræ effeminatae indolis exhiberet

significationem, num a pueris repulsum in virorum societatem admitti potuisse quomodocunque verisimile est? Sed ut ad summam rei praevertar, Eratosthenis calculum Bentleius approbavit, quem sequitur Creuzer. ad historic. Graec. antiquiss. fragm. p. 5; reiecit Meinersius. Quorum Bentleii maxime insignis est negligentia, qui Diogenis locum, Meinersio non contradicente, cum opinionis suae aliis emolumentis accommodaret, tum Pythagoream aetatem illa Olympiorum in celebritate duodeviginti annos esse complexam temere induceret. Debebat etiam, cum in chronologico argumento fundamentum sit quam maxime stabile constituendum, Syncelli errorem quinquagesimam primam Olympiadem prodentis aliquanto accuratius ad liquidum perducere. At huius ipsius ratio leviter corrupta, studio praetermisso, rectam potuerat viam commonstrare. Vide, quantum praestet momenti vel minutissima particula. Illa enim ἐπὶ τῆς ὀγδόης τε καὶ τετρακοστῆς Ὀλυμπιάδος ab omnibus qui in hunc campum descenderunt, speciosa utique verborum collocatione inductis, de anno victoriae intelligebatur: at quis tandem eum in sensum ἐπὶ Ὀλυμπιάδος usurpavit? Immo Eratosthenes, cum ad duodequingagesimam perventum esset Olympiadem, victoriam Pythagorae Olympiacam attulerat, non sane de nihilo, sed quo natalem eius diem sive colligeret, sive confirmaret. Iam vero illa Olympias, si consimiles auctorum rationationes comparentur, ea ipsa secundum Eratosthenem fuerit, qua lucem Samius adpexit: quae si probabiliter hucusque exposita fuerunt, Meinersii definitio, omnium minimis difficultatibus obnoxia, tanto nomine adiuncta veritatem paene attingit. Hisce tandem perspicitur, haec Chronographiis, non Olympionicis adscribenda esse.

XXII. DIOGENES LAERT. VIII, 51. λέγει δὲ καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς Ὀλυμπιονίκαις, τὴν πρώτην καὶ

*ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα νενικημένοι τὸν τοῦ Μίε-
νος πατέρα (avum Empedoclis), μάρτυρι χρώμενος
Ἄριστοτέλει. Menagius coniicit ἑηκοστὴν: sed vulgata
lectio non omnino a temporum ratione abhorret.*

Post Graecorum chronologiam Aegyptiis quoque
dynastis suum tribuisse locum Eratosthenes videtur;
sed temporum labem nonnisi fragmentum singulare ef-
fugit, Syncello debitum, duodequadraginta Thebanorum
regum seriem enumerans. De cuius pretio et auctori-
tate contentione non adeo exili olim decernebatur, ita
tamen, ut plerique his unice reliquiis sua systemata cor-
roborarent, Manethone posthabito. Ita censuerunt Mar-
shamus canone chronico p. 3. et 249, prolixius Cum-
berland. de Sanchoniathone ex editione Germanica inde
p. 63; nihil illi tributum est a Behrio (Abhandl. zur
Erlaeuterung der alten Zeitrechnung und Geschichte)
T. I. p. 211. Hodie qui istiusmodi rationibus, istis ma-
iorum deliciis dudum compositis, abuteretur, de lana
caprina rixari foret dicendus. Sed tamen fides Erato-
sthenis, ab antiquorum eruditorum nemine addubitata,
ne hic quidem, ubi testis ipse oculatus sua protulit, in
disputationem cadere debet, cum praesertim Aegyptio-
rum sermonem utcunque comparatum, arbitro prae ce-
teris idoneo, egregie calluerit. Est ille arbiter Paulus
Ernestus Jablonskius, qui cum omnium iudicio in
hoc litterarum genere principatum tenuerit, nihil quod
ab argumento alienum sit facturus mihi videor, si quae
ille primum in Tomo II. Chronologiae S. S. Desvigno-
lii p. 736 — 766, deinde passim refecta in Opusculis
Lugduni Batavorum editis T. I. variis locis ad expli-
candam vel emendandam Nostri versionem nominum
Aegyptiorum protulerat, in epitomen redacta brevibus
proponam.

XXIII.

XXIII. SYNCELLUS p. 91. C. Ἀπολλόδωρος [ὁ] χρονικὸς ἄλλην Αἰγυπτίων τῶν Θηβαίων λεγομένων βασιλείαν ἀνεγράψατο, βασιλείων λή. ἑτῶν φασί, ἧτις ἤρξατο μὲν τῷ ββ' ἔτει τοῦ κόσμου, ἐλήξε δὲ εἰς τὸ γμέ. (margo γτος.) ἕτας τοῦ κόσμου, ἂν τὴν γνώσιν, φησίν, ὁ Ἑρατοσθένης λαβὼν Αἰγυπτιακὰς ὑπομνήμασιν καὶ ὀνόμασιν, κατὰ πρόσταξιν βασιλικὴν τῇ Ἑλλάδι φωνῇ παρέφρασεν οὕτως.

Θηβαίων βασιλείων τῶν μετὰ ἀρχῆ· (margo εἰδ.) ἔτη τῆς διασποράς, λή. βασιλείων.

Πρῶτος ἐβασίλευσεν Μίνης Θιβινίτης Θηβαίος, ὁ ἐρμηνεύεται Διώνιος· ἐβασίλευσεν ἔτη ξβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος ββ'. ἔτη λβ. Eusehii Scaligeri p. 17.f., qui Syncellum tum ineditum excerpit. Μίνης principium regem vulgo appellari notissimum est. Sed pro Διώνιος, voce nihil, legendum censet Iabl. Διώνιος, aeternus: id enim Menah significare. V. eum ap. Vignol. p. 736 sq. Opusc. I. p. 144 sq.

Θηβαίων δεύτερος ἐβασίλευσεν Ἀθώδης, υἱὸς Μινως, ἔτη νθ'. οὗτος ἐρμηνεύεται Ἑρμογένης. ἔτος τοῦ κόσμου ββξβ'. Pluribus confirmavit Iabl. ap. Vignol. p. 737 sq.

Θηβαίων Αἰγυπτίων τρίτος ἐβασίλευσεν Ἀθώδης ὀμώνυμος ἔτη λβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γκα'.

p. 96. Θηβαίων ἐβασίλευσεν δ. Δαβίης υἱὸς Ἀθώδεως (Ἀθώδεως Scallig. p. 18.) ἔτη ιθ'. οὗτος ἐρμηνεύεται φιλέστερος (φιλέταιρος Scal.). τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γγγ'. Iabl. p. 738 sq. Δαβίης vocem Aegyptiaca coniecit scribendam esse, ut dicat mella danti: quod hodieque Aegyptios Diabio pronunciare.

Θηβαίων ἐβασίλευσεν ε. Περμφίης υἱὸς Ἀθώδου, ὁ ἔστιν Ἡρακλείδης, ἔτη ιη'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γοβ'. Iabl. p. 739. Σερμφίης legendum suspicatus pluribus illustravit ad p. 741.

Θηβαίων Αιγυπτίων ἐβασίλευσεν ζ'. Τοῦταρ Ἄμαχος Μομχειρὶ Μερφίτης ἔτη οθ'. οὗτος ἐρμηνεύεται τῆς ἀνδρός περισομελής. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γϞϞ. Scaliger Τοῦτάραμος ἄμαχος χειρὶ — Τισανδρος. Iabl. p. 742. postquam coniecerat Τοῦτάραμ ἄχος μονχειρὶ, — Σάισανδρος π., posse tamen Latine sic quoque exprimi, Magus rerum admirabilium plenus, monuit licere etiam vulgatam retinere, ita ut ἄχος μον vox incognita sit, respondens Graeco περισομελής. Priorem opinionem praestulisse videtur Opusc. I. p. 348 sq.

Θηβαίων Αιγυπτίων ἐβασίλευσεν ζ'. Στοῖχος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὃ ἔστιν Ἄρης ἀναισθητός, ἔτη ε'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γϞϞθ'. Iabl. p. 743 sq. persuasum sibi habet, Aegyptios nullum coluisse numen Martis ab Hercule distinctum; pro ἄρης ἰδίωτ' ἄρης scribendum esse, i. q. ὃ ἔστιν μὴ ἔχων, s. ἀναισθητός. Apposite Artemidorum laudat I, 29. Τὸ δὲ μὴ ἔχειν ἴδιωτ' (per somnium) ἀναισθητίαν πᾶσι σημαίνει.

Θηβαίων Αιγυπτίων ἐβασίλευσεν ὄγδοος Τοσορμής, ὃ ἔστιν Ἐπισπιαντός, ἔτη λ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γϞϞϞ. Scaliger αἴτησις παντός, sed corrupte, auctore Iabl. ap. Vign. p. 744, cui Aegyptiaca vox loquens lacrimis significare videtur.

Θηβαίων Αιγυπτίων ἐβασίλευσεν θ'. Μάρης, υἱὸς αὐτοῦ, ὃ ἔστιν Ἡλιόδωρος, ἔτη κς'. τοῦ κόσμου ἦν ἔτος γϞϞϞ. Explicationem contra Salmas. de ann. climact. p. 567. defendit Iabl. p. 744 s.

ρ. 101. Θηβαίων Αιγυπτίων ι. ἐβασίλευσεν Ἀνωφής, ὃ ἔστιν υἱὸς ἐπίκοινος, ἔτη κ'. τοῦ κόσμου ἦν ἔτος γϞϞϞ. Iabl. p. 745 s. Opusc. I. p. 34. significari videtur Hermaphroditus; verumtamen Graeca sic ad Aegyptiaca emendanda esse, υἱὸς ἐπίκλειτος, vir illustris vel filius gloriose genitus. Posse etiam Ἀνωμης legi, quod proprie significet gloriose genitum.

Θηβαίων Αιγυπτίων ια. βασιλευσεν Σίριος (Σί-
ροις Scalig. p. 21.), ὃ ἔστιν υἱὸς κόρρης, ὡς δὲ ἕτεροι,
ἀβάσκατος, ἔτη ιη'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γαυά.
Iabl. p. 747. reiecta Salmasii de ann. climact. p. 567.
explicatione legit υἱὸς κόρρης, i. e. παρθένιος, natus
ante legitimum matrimonium; neque vero dissimulat,
Σίριος secundum litteram Graece sonare υἱὸν κόρρης.

Θηβαίων Αιγυπτίων ιβ'. βασιλευσεν Χνούβος Γκευ-
ρός (Χνυῦρος Scal.), ὃ ἔστιν Χρῆσης Χρῦσοῦ υἱός,
ἔτη κβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γοξθ'. Iabl. p. 748.
χνούβος χρυσοῦς: χνούβοι significare aureum. Aliter
Salmas. p. 748.

Θηβαίων Αιγυπτίων ιγ'. βασιλευσεν Ραύωσις,
(p. 102.) ὃ ἔστιν ἀρχικράτωρ, ἔτη ιγ'. τοῦ δὲ κόσμου
ἦν ἔτος γοζα'. Regnum ad se rapiens explicat
Iabl. p. 749.

Θηβαίων Αιγυπτίων ιδ'. βασιλευσεν Βιῦρις (Βιῦ-
ρης Scalig.) ἔτη ι. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γιδ'.

Θηβαίων βασιλέων ιε'. βασιλευσεν Σαῶφις Κομα-
σῆς, κατὰ δὲ ἐπίου. Χρηματισῆς, ἔτη κδ'. τοῦ δὲ κό-
σμου ἦν ἔτος γιδ'. Varia Iabl. coniecit, monens no-
men Aegyptiacum varie efferri, σαῶφις autem sonare
χρηματιστήν; quam Latina versio (comatum) exprimat
lectionem κομήτην, negat p. 750. spernendam esse.

p. 104. Θηβαίων ις'. βασιλευσεν Σενσαῶφις β'.
ἔτη κς'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γιμγ'. Si Σενσαῶφις
Scaligeri verum attigerit, δεύτερος illud significare ait
Iabl., posse tamen etiam vocis vulgatae rationem reddi.
Plura Opusc. I. p. 282 sqq.

Θηβαίων βασιλευσεν Μόσχερις Ἡλιόδοτος ἔτη λα'.
τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γτό. Salmas. p. 567. Μοιχέ-
ρης, non inepte, iudice Iabl. p. 752.

Θηβαίων ιη'. βασιλευσεν Μουσθίς ἔτη λγ'. τοῦ δὲ
κόσμου ἦν ἔτος γυά.

Θηβαίων ιδ'. ἐβασίλευσεν Πάμμος Ἀρχόνδης ἔτη
 λέ. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γυλδ'. Πάμμος Scaliger.
 Nihil se perspicere proficitur Iabl. p. 752. et Opusc.
 I. p. 194.

Θηβαίων κ'. ἐβασίλευσεν Ἀπαπίους μέγιστος οὐ-
 τος ὡς φασιν παρὰ ἄλλων μίαν ἐβασίλευσεν ἔτη ς'. τοῦ
 δὲ κόσμου ἦν ἔτος γυεθ'. Ἀπαπίος Scalig. Apherh z.
 Apherh significat giganteum sacundum Iabl. p. 753 sq.

Θηβαίων κα'. ἐβασίλευσεν Ἐγχεακὸς Ὀκάρας ἔτος α'.
 τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γφθθ' (sic) Scaliger Ἐγχεακὸς
 ὁ Κάρας. Nihil expeditur Iabl.

Θηβαίων κβ'. ἐβασίλευσεν Νιτωκίς γυνὴ ἀντὶ τοῦ
 ἀνδρός, ὃ ἔστιν Ἀθηνᾶ νικηφόρος, ἔτη ε'. τοῦ δὲ κό-
 σμου ἦν ἔτος γφθ'. Interpretatio confirmatur p. 755.

Θηβαίων κγ'. ἐβασίλευσεν Μυρταίος Ἀμμωνόδο-
 τος ἔτη κβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γφθγ'. (nume-
 rus corruptus.) Docet Iabl. p. 756, genuinam scribendi
 rationem esse Ἀμμυταίος, Graecos autem paulatim pro-
 nunciando corrupisse.

p. 105. Θηβαίων κδ'. ἐβασίλευσεν Οὐσοιμάρης κρα-
 ταίος, ὃ ἔστιν ἥλιος, ἔτη ιβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος
 γφθδ'. (sic) Iabl. p. 756. legit Οὐσοιμάρης, potens,
 qui est sol: Οὐσοιμάρης regem Aegyptium dici Afri-
 cano ap. Euseb. p. 20.

Θηβαίων κε'. ἐβασίλευσεν Θίνιλλος (Θύριλλος Scal.),
 ὃ ἔστιν αὐξήσας τὸ πατριον κράτος, ἔτη η'. τοῦ δὲ κό-
 σμου ἦν ἔτος γχι. Iabl. p. 757. Θίνιλλος, παῖς αὐξήσας.

Θηβαίων κς'. ἐβασίλευσεν Σεμφρουκράτης, ὃ ἔστιν
 Ἡρακλῆς Ἀποκράτης, ἔτη ιη'. τοῦ δὲ κόσμου ἔτος
 γχιη'. Explicatur Opusc. I. p. 282. II. p. 197 sq.

Θηβαίων κζ'. ἐβασίλευσεν Χουθῆρ Ταῦρος τύραν-
 νος ἔτη ζ'. τοῦ δὲ κόσμου γχλς'. Iabl. p. 758. Χου-
 θερταῦρος, Τύραννος.

Θηβαίων κη'. ἐβασίλευσεν Μενελάος Φιλόσοφος ἔτη
εβ'. τοῦ δὲ κόσμου γημγ'. Φιλόσοφος Scalig. 23. in.
Corruptum videtur Iabl. p. 759. et Opusc. I. p. 141.

Θηβαίων κδ'. ἐβασίλευσεν Χωμαφθά κόσμος Φε-
λέφατος ἔτη εα'. τοῦ δὲ κόσμου γνέ. (margo γηνέ.)
Salmas. de lingua Hellenist. p. 391. φιλέφατος, item-
que de ann. climact. p. 567. Hoc quidam probat Iabl.
p. 760, sed illud corrigit Χωμαφθάς s. Χομ..

Θηβαίων λ'. ἐβασίλευσεν Ἀγκωνίος Ὀχτυθραν-
νος ἔτη ε'. τοῦ δὲ κόσμου γηεε'. Σκουνιδσοχος τυραν-
νος Scaliger. Iabl. nihil se videre fatetur p. 760. et
Opusc. I. p. 313.

p. 123 f. Θηβαίων λά. ἐβασίλευσεν Πενταθυρις
ἔτη ιε'. (margo μβ'.) τοῦ δὲ κόσμου γηκς'. Iabl. expli-
cat Ιερὺς τῆς Ἀφροδίτης: Ἀθύρ enim s. Ἀθύρ Ae-
gyptiis fuit vacca, symbolum Veneris; Orion autem
ap. Eymol. M. Venerem Aegyptiacam vocat Ἀθύρ.

Θηβαίων λβ'. ἐβασίλευσεν Σταμεκεμῆς β'. ἔτη κγ'.
τοῦ δὲ κόσμου γηξή.

Θηβαίων λγ'. ἐβασίλευσεν Σιτοσιχερμῆς Ἡρακλέος
κράτος ἔτη νε'. τοῦ δὲ κόσμου γηηα'. Iabl. Ἐρτοσιχερ-
μῆς p. 761 sqq.: Ertosi enim nomen est planetae, qui
Herculi ab Aegyptiis attribuebatur; regem illum sub
Herculis forte planeta Iucem adspexisse, unde nomen
tulerit, quod Graece potius vertendum sit Ἡρακλῆς
κραταίος, ut Scaliger p. 23. ediderat.

Θηβαίων λδ'. ἐβασίλευσεν Μάρις ἔτη μγ'. τοῦ δὲ
κόσμου γωμς'. Idem nomen nono videbatur Iabl.

Θηβαίων λε'. ἐβασίλευσεν Σιφώας, ὁ καὶ Ἐρμῆς,
νιός Ἡφαίστου, ἔτη ε'. τοῦ δὲ κόσμου γωπθ'. Salmas.
p. 567. Σιφωθά, comprobante Iabl. Is tamen minore
mutatione coniici putat p. 764. Σαφθάς, eodemque
modo in prima dynastia Manethonis pro Οὐσαφαῆς
leg. Οὐσαφθάς. Scalig. Σιφώασος. Ἐρμῆς alterum re-

gis nomen significat, quí rei complementum dat.
v. Opusc. I. p. 69. 136. 310. 6.

p. 147. C. *Θηβαίων λς. ἐβασίλευσεν . . . ἐτη ιδ'.*
τοῦ δὲ κόσμου ἦν γωϋδ'.

Θηβαίων λς. ἐβασίλευσεν Φροσφῶν, ἦτοι Νσίλος,
ἐτη ε. τοῦ δὲ κόσμου γωπδ'. (margo γζη.) Iabl. p.
764. latere putat Nili nomen Siris s. Suris.

Θηβαίων λή. ἐβασίλευσεν Ἀμουρανταίος ἐτη εγ'
τοῦ δὲ κόσμου γζηγ'. Scal. Ἀμουρθαιος.

Ἡ τῶν λή. βασιλείων τῶν κατὰ Αἴγυπτον λεγομέ-
νων Θηβαίων, ὧν τὰ ὀνόματα Ἐρατοσθένους λαβὼν ἐκ
τῶν ἐν Διοσπόλει ἰσογραμματέων παρέφρασεν ἐξ Αἴ-
γυπτίας εἰς Ἑλλάδα φωνήν, ἐνταῦθα ἐλήξεν ἀρχή.

Appendicis loco subiungendus est liber de Octae-
teride iam ab antiquis eruditibus addubitatus. Comme-
morant Geminus ap. Petavium p. 34. C. *ὄθεν τὰ Ἴσω*
πρότερον μὲν ἦγετο κατὰ τὰς χειμερινὰς τροπὰς, ὡς
καὶ Ἐρατοσθένους ἐν τῷ περὶ τῆς ὀκταετηρίδος ὑπο-
μνήματι μνημονεύει. et Achilles Tatius in Arati Phaen.
p. 139 extr. sq. λέγεται δὲ ἐνιαυτὸς ἡ ἀπὸ τοῦ ζωδίου
εἰς τὸ αὐτὸ ἀποκατάστασις αὐτοῦ ἐν ἡμέραις τετὲ καὶ
ἐλαχίστῳ μορίῳ. ἀπὸ δὲ σημείου εἰς σημεῖον ἀποκαθί-
σταται ἐν ὀκτακαιδεκαετηρίδι, εἴ γε γνήσιόν ἐστι τὸ
σύγγραμμα Ἐρατοσθένους. οὗτος γὰρ ἀνέγραψεν δει-
κνύς, ὡς οὐκ εἶη Εὐδόξου. Hunc ex Geminio emenda-
vit Fabric. B. Gr. IV. p. 126. Non est quod de eius-
modi quaestione plura dicantur.

INDICES *).

I.

INDEX LOCORUM, QUIBUS NITUNTUR ERATOSTHENICA.

	Pagina.
Aelianus H. A. VII, 48. - - - - -	87
Agathemerus I. init. - - - - -	63
Ammianus Marcellinus XII, 8, 10. - - - - -	86
(Apollodorus III, 8. extr. - - - - -)	149)
Arrianus Exp. Alex. V, 3. init. - - - - -	246, 47
— — V, 6, 2. - - - - -	93
Indic. III. - - - - -	94, 95
Athenaeus I. p. 2. - - - - -	134
— p. 16. - - - - -	34
— p. 24. - - - - -	142
II. p. 36. - - - - -	158
— p. 41. - - - - -	236
IV. p. 140. - - - - -	233, 34
— p. 154. - - - - -	252
V. p. 198. - - - - -	137
VII. p. 276. - - - - -	197
— p. 281. - - - - -	193
— p. 284. - - - - -	138
IX. p. 376. - - - - -	139

*) Subsequuntur indices, alter locos quibus Eratosthenica debentur complexus, coniunctissimus ille fragmentorum editioni: cui quidem auctores, narrationes de vita Nostri vel sua quaedam indicia, perparvi momenti, proponentes, non sunt inserti; posterior vero, haud minus idoneus, scriptores enumerat, quotum crisin tangunt paginae adiunctae: de explicationibus paucae exhibere visum fuit. Tertium tamen indicem, rerum quas dicunt et verborum, geminis spectatoribus neque satis utilem, neque accuratum, otii penuria negligere iussit; fuci enim non erat quod respicerentur sensim increbrescentes.

	Pagina.
Athenaeus X. p. 418.	199
XI. p. 482.	201
— p. 499.	235
— p. 501.	228
XIII. p. 588.	193
Boethius Arithmet. I, 17.	174
Caesar B. G. VI, 24.	82
Censorinus c. 13.	62
c. 21.	239
Chalcidius ad Timaeum p. 156.	143
Georg. Choeroboscus ad Theodos. p. 1185.	166
p. 1356.	154
p. 1393.	84
Cicero ad Atticum VI, 1.	229
Clemens Alexandr. (Protrept. p. 34.	86)
(Paedag. II. p. 155.	153)
(— II, 8.	250)
Strom. I. p. 327.	240
— — p. 336.	239
— — p. 337.	240
— IV. p. 496.	195
Cleomedes c. 10.	57 - 59
Diogenes Laertius I, 119.	242
IV, 52.	189
VI, 88.	195
VII, 5.	231
VIII, 47.	253
— 51.	255, 56
— 89.	202
IX, 66.	196
Dionysius Halicarn. A. R. I, 46.	240, 41
Erotiani gloss. Hippocr. p. 394.	206
Etymologicum M. p. 170, 47.	154
198, 20.	208
286, 33.	165
416, 31.	218
472, 36.	140
529, 39.	233
547, 51.	211
573, 23.	209
682, 52.	227
Eusebius Praep. Ev. XV, 53.	56
Eustathius ad Dionys. init.	43
772.	90
867.	91
ad Il. β. p. 302.	83
γ. p. 954.	199
ad Od. β. p. 1445.	235
δ. p. 1612.	34
ε. p. 1645.	32
Eutocius ad Archimedis sphaeram et cylindr. p. 21, 22.	176 ss.
Galenus proem. ad glossas Hippocr. p. 404.	203

	Pagina.
Harmenopulus enchirid. p. 115.	61
Harpocratio p. 28.	195
44.	214
77.	243
117.	224
119.	229
Heraclides allegor. Homer. c. 50.	144
Hesiodi et Homeri Certamen p. 327.	241
Hesychius v. ἀγγερόν	155
ἀλκείον	233
βασιλίδες	206
Ερωδιόν	221
ἠδοντήρες	142
κατελευσπωμένην	224
καρθηκοπλήρωτον	153
καὶ αἰγέλου θία	229
Ροίκου κρηθοπομπία	231
Huynius fab. 177.	149
P. A. II, 3.	150
— — 4.	156
— — 6.	158
— — 7.	158
— — 13—16.	159, 60
— — 17.	160
— — 19, 20.	161
— — 23—25.	161, 62
— — 28.	162
— — 30.	ib.
(— — 33.	—)
— — 40.	163
— — 42, 43.	163, 64
— III, 1.	150
— — 6.	159
Iamblichus ap. Stobaeum Ecl. Phys. I, 52.	194
Isider. Etymol. IX, 2, 75.	86
Lactantius I, 6.	86
Lexicon Rhetor. Bekkeri p. 215.	235
226.	208
Ioh. Lydus de mensibus p. 39.	56
Macrobius in Somn. Scip. I, 20.	56
Saturn. V, 21.	201
VII, 15 extr.	155
Martianus Capella VI. p. 194.	59
VIII. p. 289.	62
Martianus Heracleota p. 6.	62
Ioh. Maximus T. II. p. 635.	194
Nicomachus Arithmet. p. 17.	173
enchirid. harmon. I. p. 79.	171
Pappus mathemat. collect. p. 7, 8.	185
241.	169
247.	169, 70
(Pausanias VIII, 3.	149)
Ioh. Philoponus in Aristot. Meteor. I. p. 79.	62

	Pagina.
Photius v. <i>Ἐβδομῶν Λύκειον.</i>	230
<i>εὐκλαία</i>	233
<i>ἡ δ' ὅς</i>	218
<i>ἦν</i>	235
<i>ποιήσας</i>	227
<i>ἀμύματα</i>	233
Placita Philosoph. II, 31.	56
p. 884.	194
Plinius II, 76.	108
— 112.	61
III, 10.	80
V, 6.	65 bis
— 7.	108
— 9.	65
— 33.	92
— 35.	65
VI, 1.	ib.
— 15.	90
— 24.	97
— 28.	102
— 33.	105
— 34.	100
— 35.	65
XII, 30.	92
XXII, 43.	234
Plutarchus Lycurgi init.	239
Themistocle p. 125.	196
Alexandro p. 665.	245
p. 682. extr. sq.	246
Demosthene p. 850.	243
p. 860.	ib.
Decem Orator. Vitae p. 847.	ib.
Moral. p. 329 extr. sq.	247
785.	207
981.	137
1047.	155, 56
qui dicitur Parall. min. p. 307.	151
Pollux I, 145.	205
(VI, 71.	142)
VII, 90.	160
X, 1.	205, 6
— 60.	206
Porphyrius ad Ptolemaei Harmon. p. 267.	170
Probus ad Virg. Georg. I, 233.	145
Proclus ad Euclidis Elem. p. 13.	171
31.	182
ad Hesiodi s. 590.	209
ad Plat. Tim. p. 37.	107
149.	182
186.	194
Ptolemaeus Harmon. II, 14.	171, 72
Magn. Synt. I, 10.	754
Quintilianus XI, 2, 14.	221

	Pagina.
Schol. Apollonit Rh. I, 482.	89, 40
— 565.	207
— 567.	163, 15
— 972.	140
II, 43.	ib.
— 399.	89
— 1247.	190, 10
III, 232.	207
— 802.	137
IV, 131.	90
— 259.	89
— 280.	311
— 284.	88
— 310.	ib.
— 1215.	82
Schol. Arati Phaen. 225.	161
402.	162, 63
469.	164
Schol. Aristophanis Pluti 797.	225
— 1195.	225, 26
Nub. 447.	211
— 549.	212
— 966.	213
Ran. (810.)	224)
— 1060.	ib.
— 1294.	—
Eq. 959.	209
(Acharn. 438.	207, 8)
Vesp. 239.	213
— 388.	214
— 509.	216
(577.)	207)
— 702.	217
— 791.	ib.
— 1027.	218
(1186.)	220, 252)
(1402.)	221)
Avium 122.	222
— 557.	223
Pacia argum.	221
— 701.	222
— 754.	219
Schol. Dionysii Thracis p. 654. s.	141, 42.
— 725.	208
Schol. Euripidis Hecab. 569.	148, 49
— Med. 2.	88, 89
Schol. Germanici Arat. Phaen. 173.	161
Schol. Homeri II. d. 594.	83
— d. 422.	135
— d. 473. Venet.	144
— d. 234. —	167
— d. 29.	151, 52
— d. 24.	136
— d. 282. Venet.	39

	Pagina.
Schol. Homeri Od. γ. 188.	82
δ. 190. Mediol.	250, 51
Schol. Nicandri Theriac. 400.	157
465.	ib. s.
472.	154
Schol. Pindari Ol. IX, 1.	226
Schol. Platonis p. 35.	223
61.	86
250.	222
Scymnus v. 411.	82
Servius ad Virg. Aen. II, 7.	86
Sextus Empir. adv. Math. III, 28.	173
Simplicius ad Aristot. de Coelo II. extr.	56
Solinus I, 27.	241
Sorani Vita Hippocratis	243
Stephanus Byzant. v. <i>Απλο.</i>	142
<i>Λοσυ.</i>	157
<i>Ανταριάται.</i>	83
<i>Γάδιρα.</i>	81
<i>Αυρόβατον.</i>	83
<i>Ιγυς.</i>	ib.
<i>Τυρός.</i>	91
[<i>Βοός Κεφαλαί. Διανύς.</i>	
<i>Σπάρτακος. Ίθρηλα.</i>	108]
Stobaeus Eclog. Phys. I, 27.	56
— 40.	194
— 52. v. Iamblichus.	
Serm. XVIII.	153
CXV.	194
Strabo I. p. 5.	42
7.	27, 42
14.	42
15.	27, 187
16.	27, 28
18.	30, 33
22.	28, 30
23.	41
26.	32
27.	33
28.	37
29.	35, 41
30.	35, 36
38.	43
47—50.	43—48
54, 55.	48, 49, 51
61 ss.	52, 53, 62 ss.
65 ss.	67 ss.
II. princ.	71 ss.
69 s.	92, 93
74.	80
76.	95, 96
78 ss.	73 ss.
85 s.	76, 77

	Pagina.
Strabo II. p. 91 ss.	177 ss.
(95.	67)
97.	80
108.	78.
113.	61
123.	61, 80
134 s.	80
III. p. 148.	81
159.	ib.
170.	ib.
V. p. 224.	82
VII. p. 298 s.	29, 40, 41
300.	41
VIII. p. 384. (non 348.)	84
389.	84, 85
X. p. 475.	65
XI. princ.	71
497.	90
507.	ib.
510.	96
513 s.	98, 99
XIV. p. 684.	107
XV. p. 687.	92
689.	93, 94
690.	96, 97
693.	97, 98
723 s.	99
727.	99, 100
XVI. p. 741.	99, 100
743.	90, 91
746.	91
765 ss.	100 ss.
767 ss.	102 ss.
778.	105
XVII. princ.	106, 7
802.	36
825, 29.	108
Strabonis Hipparchus I. p. 24.	32
II. p. 87.	96
Polybius I. p. 25.	29
II. p. 104.	79
106.	ib. s.
Chrestomath. p. 5.	28
Suidas v. δ δς	218
Σίβυλλαι	86
Ρήκου κρηδοποιμία	231
Syncellus p. 91—147 passim	257 ss.
180.	240
194.	241
Tatiani orat. adv. Graecos p. 106.	108, 240
Achilles Tatius isag. ad Arat. p. 136.	143
146.	164
152.	143

	Pagina.
Achilles Tattius isag. ad Arat. p. 153 s.	144
157.	149
158.	165
Theo ad Ptolem. p. 23.	56
60.	54
71.	55
Theo Smyrnaeus p. 2, 3.	168
127 s.	ib.
129.	170
165.	165
168.	170, 71
173.	170
Theodoretus Graec. affect. serm. VIII.	195
Tzetzes ad Lycophr. 23.	140
1285.	89
Chiliad. XIII, 494.	140
Varro R. R. I, 2, 3.	67
Vita Aratae ap. Petav. p. 269.	85
Vita Euripidis post Bacchas Elmsteii.	243
Vitruvius I, 6.	61
IX, 3.	184, 85

II.
INDEX AUCTORUM.

- A**
Aelianus 87, 88.
Aeschylus 145. 183. expl. 84.
Ammonius 40. 222. 230 ter.
Apollodorus 26.
Aristophanes 100. 145. 146. 210. 225. 242. expl. 209s.
Athenaeus 4. 83. 121. 138. 140. 197, 98. 200. 201. 209. 236, 37. 242. 251.
Athenaei **Alcaeus** 156.
— **Alexis** 100. 146.
— **Anaxilas** 139.
— **Callias** 250.
— **Diphilus** expl. 142.
— **Hegesander** 120.
— **Pherécraates** 142.
— **Philetæus** ib.
— **Stesichorus** 213.
Callimachus 139. 148. expl. 88.
Catasterismi (de quorum auctoritate 114ss. 133.) 111. 117—119. 121, 22. 125, 26. 128. 200.
Georg. Choeroboscus 154.
Clemens Alexandr. 239.
Cleomedes 58.
Coluthus 149.
(**Diodorus** 148.)
Diogenes Laertius 196. expl. 253ss.
Erotianus 206. 230.
Etymologicum M. 154, 55. 165, 66. 211. 215. 223. 227. 28.
Eustathius 32. 34.
Eutocius 175ss.
Harpocratio 252.
Hesiodi et Homeri Certamen 241, 42.
Hesychius 4, 5. 155. 166. 206. 223. 227. 229. 232. 235. 251.
Hyginus (de cuius operibus 129 ss.) 123. 125. 149. 159. 162, 63. expl. 156. error Hygini 136.
Lexicon Rhetoricum Bekkeri 215.
Lucianus 146. 183. 199. 242.

- Ich. Lydus 56. 165.
 Martianus Capella 59.
 Pausanias 135, 36. 242.
 Photius 119. 215. 218. 228. 236. 233. 249.
 Phrynichus 209.
 Plinius H. N. 7. 66.
 Plutarchus 246.
 Polemo ap. Schol. Sophoclis Oed. C. 4.
 Pollux 160. 225.
 Quintilianus 221.
 Sappho 226.
 Schol. Aeschyli 55. 89.
 — Apollonii Rh. 69. 88. 137. 140. error Schol. 211.
 — Aristophanis 74. 121. 209. 212. 213. (cf. Plutarch. Moral. p. 931. E. ubi *Kud/δασ* legendum.)
 214. 217 quater. 219. 220. 222 ter. 223 ter.
 225. duplex error Schol. 218, 19.
 — Dionysii Thracis 142.
 — Euripidis 89. 122. 249.
 — Homeri Il. Ven. 38. 39. 135. 167.
 min. 135.
 Od. 82. 250, 51.
 — Luciani 55.
 — Nicandri 154. 157. 158.
 — Pindari 55. 118. 120. 220. 250. 252.
 — Platonis 86. 223.
 Simplicius 56.
 Sophocles 55. 147. 199. expl. 183.
 Stephanus Byz. XI. 83. 91. 157.
 Stobaeus 56.
 Strabo 11. 18. (cf. Lucian. T. I. p. 723.) 22. 23. 28. 31. 40.
 42. 44. 47. 48. 51. 53. 54. 62. 63. 64. 71. 72. 75.
 76. 76. 77. 80. 94. 95. 97. 100. — 105. 106. 188.
 Suidas VII. VIII. 6. 215. 218 ter. 231.
 Syncellus 241. 257.
 Achilles Tatius 143. 145 ss.
 Theo ad Aratum 111.
 — ad Ptolemaeum 54. 56.
 — Smyrnaeus 165. 168. 171.
 Theodoretus 195.
 Tzetzes ad Lycophronem 89.
 Varro 67.
 Vita Arati 85.

